RHO ADVISEURS - MEMO

DATUM 23 december 2022

PROJECT CHW bestemmingsplan Buitengebied
OPDRACHTGEVER gemeente Hattem

QUICKSCANS BIJ INITIATIEVEN

Inhoudsopgave

- Initiatief 5: QuickScan Oude Kerkweg 50
- Initiatief 6: QuickScan De Wrange 5
- Initiatief 8: QuickScan Gapersweg 37
- Initiatief 9: QuickScan Vuursteenberg 9
- Initiatief 10: QuickScan Oostersedijk 10
- Initiatief 14: QuickScan Vuursteenberg 11
- Initiatief 15: QuickScan Groeneweg 1
- Initiatief 16: QuickScan Schipsweg 1
- Initiatief 17: QuickScan De Wrange 1
- Initiatief 18/19/20: QuickScan ter hoogte van Scherenenkweg 3
- Initiatief 22: QuickScan Zuiderzeestraatweg 34
- Initiatief 23: QuickScan Zuiderzeestraatweg 19
- Initiatief 27: QuickScan Geldersedijk 107
- Initiatief 28: QuickScan Ierstweg 5
- Initiatief 29: QuickScan Weerdweg 2
- Initiatief 32: QuickScan Zuiderzeestraatweg 24
- Initiatief 33: QuickScan Zuiderzeestraatweg 23
- Initiatief 37: QuickScan De Christinahoeve
- Initiatief 48: QuickScan Zuiderzeestraatweg 13 en 11
- Initiatief 51: QuickScan Zuiderzeestraatweg 22
- Initiatief 52: QuickScan Oostersedijk 7
- Initiatief 53: QuickScan Zuiderzeestraatweg 14

QUICKSCAN

Buitengebied Hattem, woningen

Oude Kerkweg 50

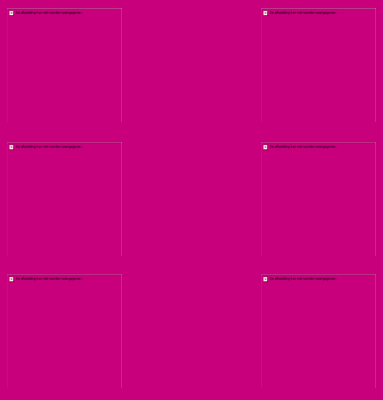
Locatie 5

14 september 2021

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM	14 september 2021
KENMERK	20210582
PROJECT	Bouw woningen Oude Kerkweg 50 locatie 5
PROJECTLEIDER	mr. J. Poelstra
OPDRACHTGEVER	Gemeente Hattem
AUTEUR	Roel van Marrewijk
STATUS	Concept

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4
1.2 Natuurwetgeving en -beleid 4
1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden 4
1.2.2 Soortenbescherming 4
1.3 Leeswijzer 5

2. Beoogde ontwikkeling 6

2.1 Locatie 6
2.2 Kenmerken van het project 6

3. Resultaten 8

3.1 Onderzoeksopzet 8
3.2 Aangetroffen habitat 8
3.3 Resultaten per soortgroep 10

4. Gebiedsbescherming en houtopstanden 12

4.1 Beschermde gebieden 12
4.2 Houtopstanden 13

5. Conclusie en aanbevelingen 14

5.1 Conclusies 14
5.2 Aanbevelingen 14
5.3 Mogelijkheden 14

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting 16
Bijlage 2 Extra foto's plangebied 17
Bijlage 3 Verbeelding woningbouw locatie 5 18

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemers zijn voornemens in het maisveld/akkerland aan de Oude Kerkweg twee woningen te bouwen. Daarmee heeft de initiatiefnemer de plicht zorg te dragen de ontwikkeling binnen de kaders van de Wet natuurbescherming te realiseren. Om een beeld te geven van de huidige aanwezige ecologische waarden is deze ecologische quickscan opgesteld. Daarnaast wordt ook geadviseerd over eventuele benodigde vervolgstappen.

1.2 Natuurwetgeving en -beleid

In Nederland is alle natuurwetgeving ondergebracht onder één wet: de Wet natuurbescherming. Deze beslaat gebiedsbescherming, soortenbescherming en houtopstanden. Voor gebiedsbescherming en soortenbescherming is er onderscheid te maken tussen verschillende onderdelen. Hieronder is een verdere uitwerking gegeven.

1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden

Natura 2000-gebieden

Dit zijn Europees beschermde gebieden vanwege bijzondere natuurwaarden. Voor deze waarden gelden instandhoudingsdoelen. Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming niet toegestaan zonder vergunning projecten te realiseren of anderszins te handelen op een wijze die de gestelde instandhoudingsdoelen in het geding brengt. Hiervoor bestaat een tweedeling van doelsoorten en doelhabitatten.

Natuurnetwerk Nederland

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het beleid voor de NNN is gericht op het behoud en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Dit betekent dat areaal van het NNN in principe niet gebruikt kan worden, tenzij aangetoond is dat er geen negatieve effecten optreden als gevolg van een ontwikkeling.

Houtopstanden

Om houtopstanden te beschermen is in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming geregeld dat een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte beslaat van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen, bescherming geniet. Belangrijkste uitzondering is dat deze bescherming niet geldt voor houtopstanden binnen de bebouwde kom. Het kappen van bomen die wel onder het besluit vallen dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten en er geldt een herplantplicht.

1.2.2 Soortenbescherming

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming en luidt als volgt:

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
   a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
   b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
   c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Vogelrichtlijnsoorten & Habitatrichtlijnsoorten

Vogelrichtlijn artikel 3.1:

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn artikel 3.5:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

Naast de Europese bescherming van soorten kent de wet een artikel gericht op de specifiek in ons land beschermde soorten. Dit is artikel 3.10:

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
   a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
   b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
   c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Provinciaal vrijgestelde soorten

Vervolgens kan een provincie zelf nog de keuze maken om de soorten waarnaar verwezen wordt in artikel 3.10 op een lijst van vrijstelling te zetten. Dat betekent dat deze soorten specifiek voor die provincie niet als beschermde soorten worden gezien. Voor de provincie Gelderland gaat het om deze soorten[1].

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de plaats van het project en de kenmerken. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bureau- en veldonderzoek voor het onderdeel soortenbescherming beschreven. In hoofdstuk 4 worden de resultaten voor gebiedsbescherming uitgewerkt en in hoofdstuk 5 volgen de conclusies en aanbevelingen.

[1] Aardmuis, Bastaardkikker, Bosmuis, Bruine kikker, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Gewone bosspitsmuis, Gewone pad, Haas, Huisspitsmuis, Kleine watersalamander, Konijn, Meerkikker, Ondergrondse woelmuis, Ree, Rosse woelmuis, Tweekleurige bosspitsmuis, Veldmuis, Vos, Woelrat.

2. BEOOGDE ONTWIKKELING

2.1 Locatie

De ontwikkeling is beoogd aan de overzijde van de Oude Kerkweg nummer 50 te Hattem. Ten westen ligt op een kleine 500 meter de A50 en ten oosten ligt de kern van Hattem. In figuur 1 is de ligging van de projectlocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Locatie projectgebied (rood)

2.2 Kenmerken van het project

De locatie bestaat in de huidige situatie uit een intensief beheerd maisland. De initiatiefnemer is voornemens op het plangebied 2 woningen te realiseren (zie bijlage 3).

Beoogd is een functiewijziging waarbij wonen mogelijk wordt gemaakt. Momenteel geldt op de locatie alleen een Paraplubestemmingsplan Parkeren.[2] Het bestemmingsplan buitengebied Hattem uit 2007 bestempelt het plangebied als agrarische doeleinden[3]. Als gevolg van de functiewijziging zal het weiland bebouwd kunnen worden.

[2] Ruimtelijkeplannen.nl geraadpleegd op 24 augustus 2021
[3] www.hattem.nl geraadpleegd op 24 augustus 2021

Figuur 2.2 Verschillende aanzichten projectlocatie (extra afbeeldingen in bijlage)

3. RESULTATEN

3.1 Onderzoeksopzet

Aan de hand van verspreidingsatlassen is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

Het gebied is vervolgens bezocht op 14 juli 2021. Tijdens dit veldbezoek is de locatie, alsmede de directe omgeving (daar kunnen ook effecten optreden) beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten en is gekeken naar potenties op basis van de aanwezige habitat.

Een quickscan is een potentiebepaling van wat er op de locatie en in het onderzoeksgebied voor kan komen. Het is nadrukkelijk geen volledig ecologisch soortenonderzoek. Een ecologisch soortgericht onderzoek beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

3.2 Aangetroffen habitat

De locatie bestaat in de huidige situatie uit een maisakker die volledig in gebruik is. Enkele akkeronkruiden als harig knopkruid, wederik en wikke zijn te vinden op de akker. Op de akkerranden zijn aan de noord- en zuidzijde struwelen van sleedoorn, meidoorn en liguster aanwezig. De westelijke plangrens bestaat uit een ruigte van voornamelijk gras en akkerkruiden. Direct naast de zuidgrens begint het rozeboomspoor, het gehele voormalige spoor wordt begeleid door bos en laanbeplanting met mogelijk oud tot zeer oud loofbos. De structuur van de begroeiing is in 1899 al terug te vinden in landkaarten, met name het gebied tussen de Wrange en de Oude Kerkweg is zeer oud (1856)[4].

[4] www.topotijdreis.nl

Figuur 3.1 Habitatten aanwezig binnen het plangebied, bomen van voldoende formaat voor boomholten of bebouwing met mogelijke verblijf-plaatsen (oranje), mogelijke vliegrouten voor vleermuizen (oranje stippellijn), functioneel leefgebied van de huismus (bruin) en ruigte of struweel (lichtgroen)

3.3 Resultaten per soortgroep

In tabel 1 staan de mogelijke functies voor beschermde soort(groepen) genoemd. Voor de leesbaarheid van dit document is er voor gekozen hier alleen de soorten te benoemen waarvoor een overtreding van de Wet natuurbescherming wordt verwacht. In bijlage 1 wordt voor de overige soortgroepen onderbouwd waarom er geen negatieve effecten of overtredingen te verwachten zijn.

Tabel 1 Relevante soortgroepen

Te verwachten soorten o.b.v. bureau- en/of veldonderzoek	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing	Mogelijke overtreding Wnb*
Vogels zonder jaarrond beschermd nest.	Vestiging mogelijk	Broedplaats	• De volgende habitats zijn aanwezig: hagen, bos, laanbeplanting, boomholtes, akkers en struweel. Deze kunnen allen geschikt broedgebied vormen.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Cat 5 soorten	Aanwezig	Foerageergebied	• De volgende Cat-5 soorten zijn aangetroffen in de directe omgeving van het plangebied: - Spechten • Het plangebied bevat geen locaties die dienst kunnen doen als nestplaats, alle mogelijk broedplaatsen bevinden zich in de directe omgeving van het plangebied.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Huismuis	In de directe omgeving	Functioneel leefgebied	• Het plangebied bevat geen essentiële functies voor de huismus, de aanwezige haag en zandbaden langs de Oude Kerkweg worden gebruikt.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Uilen	In de directe omgeving	Foerageergebied	• Het rozeboomspoor is een oud tot zeer oud bosgebied waar verblijfplaatsen en holtes niet uit te sluiten zijn. • Het plangebied zelf is mogelijk foerageergebied, echter is in de directe omgeving een zeer groot oppervlakte aan geschikt habitat aanwezig waarbij essentieel foerageergebied kan worden uitgesloten.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Zoogdieren				
Vleermuizen	Mogelijk aanwezig	Foerageergebied	• Niet essentieel foerageergebied is aanwezig binnen het plangebied. Voldoende gelijkwaardig foerageergebied in de directe omgeving aanwezig. De kwaliteit van het plangebied als foerageergebied is zeer laag, ondanks de zeer gunstige ligging.	Artikel 3.10
		Vliegroutes	• Bomen langs de Oude Kerkweg en op de plangrens kunnen onderdeel van een vliegroute vormen.	
Kleine marterachtigen	Mogelijk aanwezig	Foerageergebied	• Ruigtes en rommelhoekjes op de gebiedsgrenzen zijn potentiële verblijfplaatsen. Grasland zou foerageergebied kunnen	Artikel 3.10

			zijn. De functie van dit grasland is niet essentieel gekeken naar de mogelijke foerageergebieden in de directe omgeving.	
Algemene soorten	Habitat aanwezig		• Habitat voor verschillende muisachtigen is aanwezig, met name langs de grens van het projectgebied.	Artikel 1.11
Amfibieën				
Algemene soorten	Habitat aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaatsen	• Landhabitat voor algemene soorten (gewone pad en bruine kikker) aanwezig op de projectgrenzen. In de directe omgeving zijn geen voorplantingsplaatsen aanwezig.	Artikel 1.11
Insecten				
Sleedoornpage	Habitat aanwezig	Volledig habitat aanwezig	• De sleedoornhaag vormt een geschikt habitat voor de sleedoornpage. Deze is op minder dan 1 kilometer in de kern van Hattem aangetroffen.	Artikel 3.10

* Zoals beschreven in paragraaf 1.2

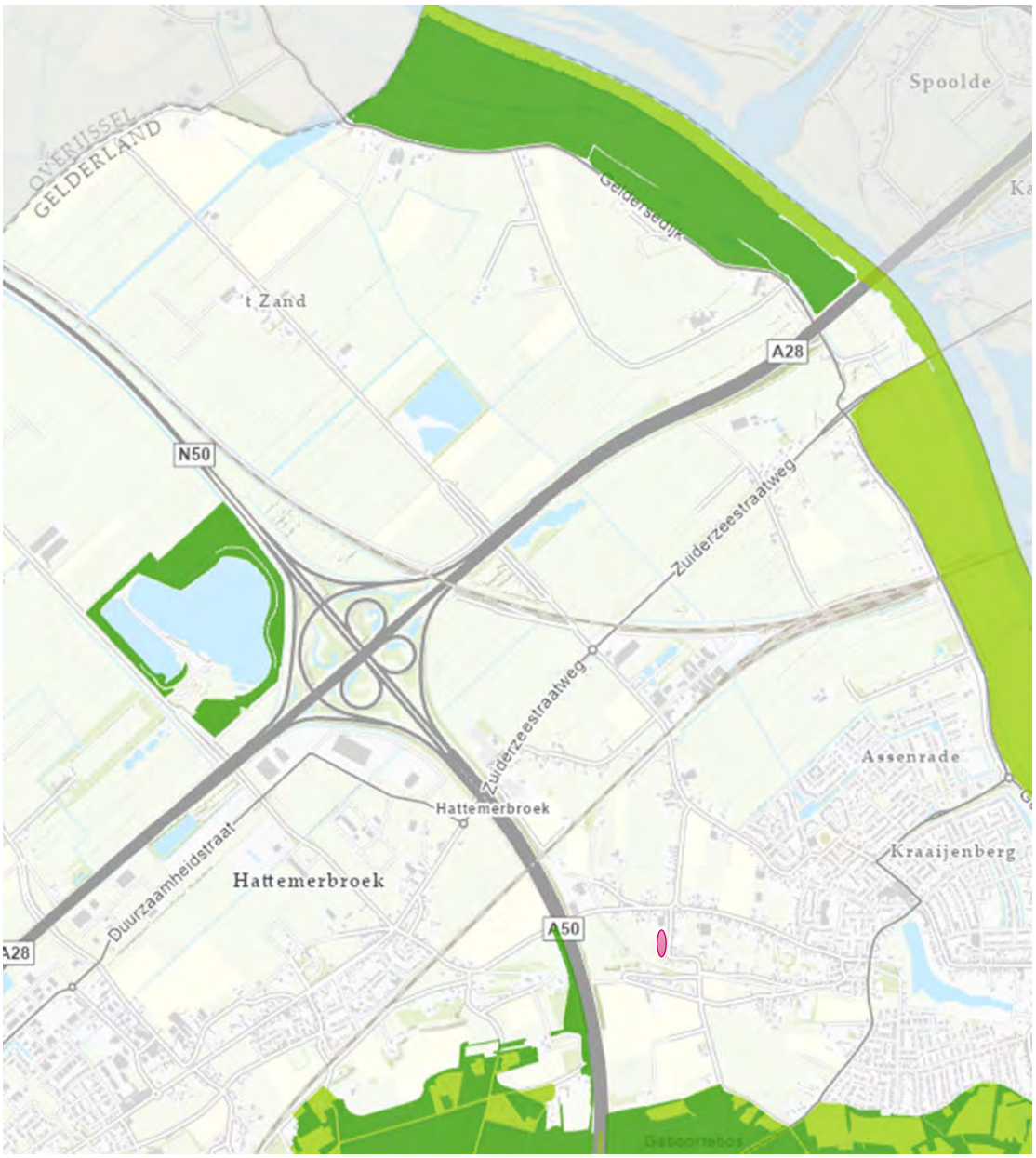
4. GEBIEDSBESCHERMING EN HOUTOPSTANDEN

4.1 Beschermde gebieden

De projectlocatie maakt geen onderdeel uit van beschermde natuurgebieden. In tabel 2 is een overzicht gegeven van de verschillende in de omgeving gelegen natuurgebieden met daarbij de afstand tot deze gebieden vanuit de projectlocatie.

Tabel 2 Afstand tot beschermde natuurgebieden

Beschermd gebied	Afstand tot projectlocatie (meters)
Natura 2000-gebied 'Veluwe'	600
Natura 2000-gebied 'Rijntakken'	1.500
Natuurnetwerk Gelderland	450

Figuur 4.1 Ligging van het plangebied ten opzichte van NNN en N2000 gebieden

Gezien de afstand tot beschermde gebieden en de kleinschalige aard van de ontwikkeling kunnen negatieve effecten zoals areaalverlies, verstoring, verontreiniging en verandering van de waterhuishouding worden uitgesloten. Vermesting en/of verzuring als gevolg van stikstofdepositie kan niet op voorhand worden uitgesloten en zal aan de hand van een aanvullende stikstofberekening moeten worden onderzocht.

4.2 Houtopstanden

Op de locatie zijn geen houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Zodoende geldt er geen plicht tot melding of het herplanten van te verwijderen begroeiing.

5. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

5.1 Conclusies

- Uit het verrichte bureau- en veldonderzoek blijken er zes beschermde soort(groep)en te verwachten voor de projectlocatie:
  - Kleine marterachtigen: foerageergebied
  - Algemene broedvogels
  - Huismus: kwetterplaats, zandbaden
  - Uilen: foerageergebied
  - Vleermuizen: vliegrouten
  - Sleedoornpage: volledig habitat
- Daarnaast is het waarschijnlijk dat er twee categorie 5 soorten aanwezig zijn in het projectgebied:
  - Spreeuw
  - Huiszwaluw
- Binnen het perceel zijn geen verblijfplaatsen of strikt beschermde functies aangetroffen. Wel moet er rekening worden gehouden met de beschermde soorten die in de directe omgeving aanwezig zijn.
- Directe effecten als gevolg van de beoogde ontwikkeling op Natura 2000-gebieden en NNN kunnen worden uitgesloten. Er zijn geen houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wnb.
- Hiernaast geldt een algemene zorgplicht voor de algemene soorten.

5.2 Aanbevelingen

- Voor het onderdeel soortenbescherming is geen aanvullend onderzoek benodigd, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan:
  - Werkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen (ongeveer 15 maart tot 15 juli)
  - Werkzaamheden vinden plaats tussen zonsopkomst en zonsondergang
  - Er wordt voldaan aan de zorgplicht voor algemene soorten
  - De hagen en ruigtes op de grens van het plangebied blijven onaangetast
  - Lichtvervuiling richting het Roseboomspoor kan worden uitgesloten
- Verder is het wenselijk om te werken volgens de principes van natuurinclusief bouwen (www.bouwnatuurinclusief.nl). Op deze wijze kan de natuur een handje geholpen worden door bijvoorbeeld nestkasten in te bouwen en te kiezen voor inheemse beplanting (gewone vlier, vlinderstruik, duizendblad etc.).
- Voor het aspect gebiedsbescherming is geen nader onderzoek benodigd om significant negatieve effecten uit te kunnen sluiten. Wel moet worden uitgesloten of er geen mogelijke effecten van stikstofdepositie zijn.

Als niet aan de vijf aangegeven voorwaarden kan worden voldaan, is vervolgonderzoek voor de volgende soorten noodzakelijk:

- Kleine marterachtigen
- Vleermuizen
- Huismus
- Sleedoornpage
- Uilen

5.3 Mogelijkheden

- In het plangebied zijn huismussen aangetroffen. Voorzieningen die deze soort ten goede komen, met name nestgelegenheden, zouden een directe positieve meerwaarde in het plan hebben. Opties hiervoor zijn:
  - Vogelvide
  - Mussenflats
  - (wintergroene) Hagen

    - Locaties voor een zand/stofbad
- De locatie van het plangebied op de kruising van twee mogelijke vliegroutes in een donkere omgeving maakt de locatie uiterst geschikt voor vleermuizen. Voorzieningen voor deze soortgroep zullen dan ook een directe positieve meerwaarde in het plan hebben en aansluiten op de locatie. Opties hiervoor zijn:
    - Zomerverblijfplaatsen
    - Kraamverblijfplaatsen
    - Winterverblijfplaatsen
- De planlocatie is gelegen te midden van een weidengebied. Het aanleggen van bloemrijk struweel of bloemrijk extensief beheerd hooiland zal voor alle soorten die binnen en in de directe omgeving van het plangebied aanwezig zijn een positief effect op de habitat hebben, waaronder het foerageergebied voor vleermuizen, zwaluwen en andere insect etende soorten.
- Een groot deel van het plangebied is momenteel onverlicht, het behouden van zoveel mogelijk duisternis is dan ook wenselijk. Met name strooilicht richting het Roseboomspoor kan zeer schadelijk zijn voor de ecologie van Hattem.
- Het aanbrengen van grote voorzieningen voor insecten in combinatie met een donkere omgeving levert een zeer grote plus op voor het plan.
- In de directe omgeving van het plangebied zijn meerdere geschikte verblijfplaatsen en geschikt foerageergebied voor marterachtigen. Het aanleggen van voorzieningen voor marterachtigen kan een toegevoegde waarde hebben voor deze soortgroep en mogelijke schade voorkomen.
    - Permanente verblijfplaatsen in de vorm van marterheuvels
    - Permanente ruigtes en struweel
- Het plangebied heeft op dit moment al een sleedoornhaag, het uitbreiden van deze sleedoornhaag kan een positief effect hebben op de sleedoornpage als deze aanwezig is in het plangebied.

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting

Habitatpotentie	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing
Vissen en reptielen	Niet aanwezig	Habitat niet aanwezig	• Geen geschikt habitat binnen de projectlocatie.
Beschermde amfibieën	Niet aanwezig	Habitat niet aanwezig	• Geen habitat aanwezig.
Gierzwaluw	Niet aanwezig	Geen bebouwing	• Geen geschikte locaties voor verblijfplaatsen.
Vleermuizen			• Er zijn geen mogelijkheden tot verblijfplaatsen voor vleermuizen in het plangebied. Foerageren is mogelijk boven het plangebied, echter is er voldoende alternatief foerageergebied in de omgeving aanwezig.

Bijlage 2 Extra foto’s plangebied

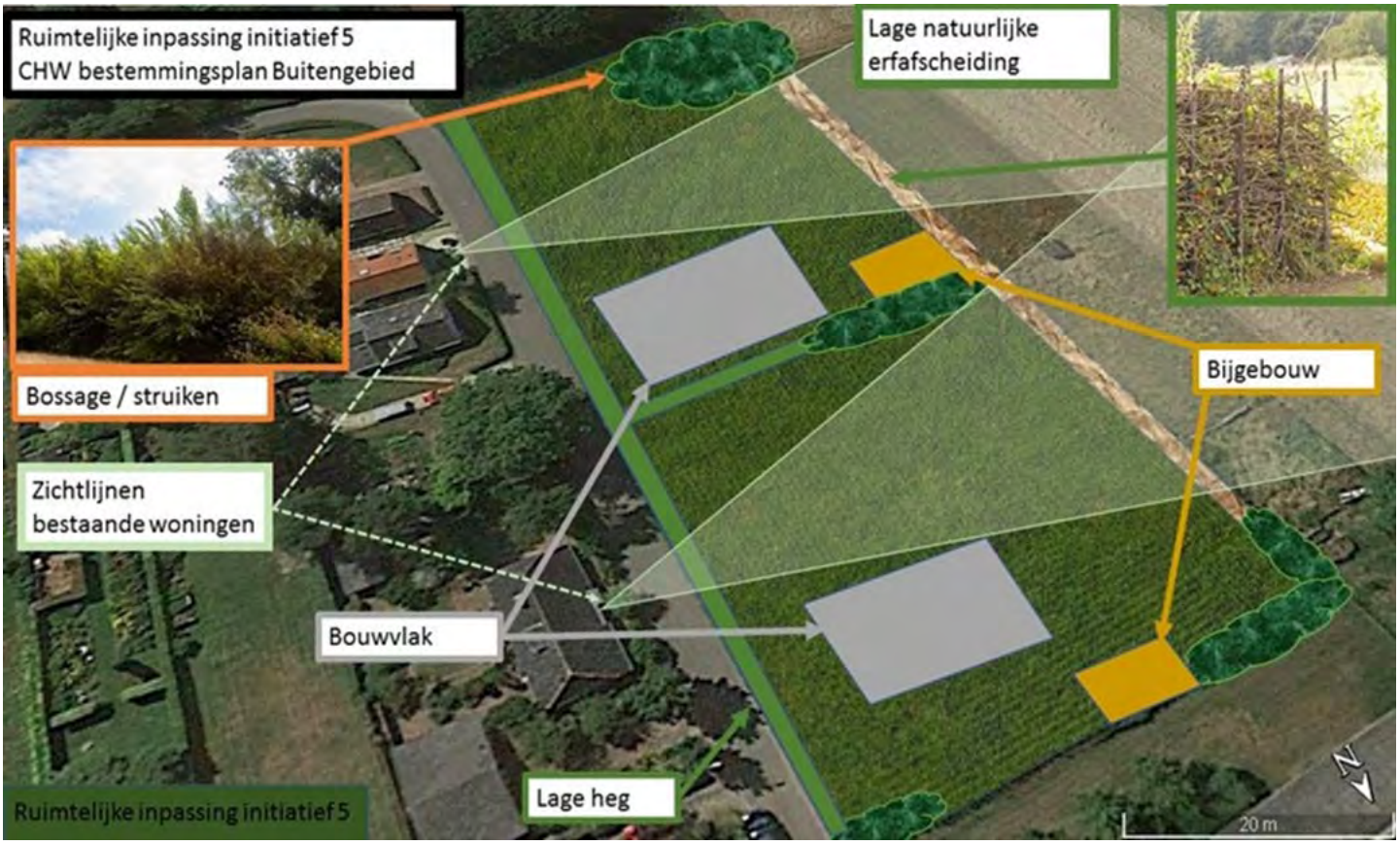

Bijlage 3 Verbeelding woningbouw locatie 5

QUICKSCAN

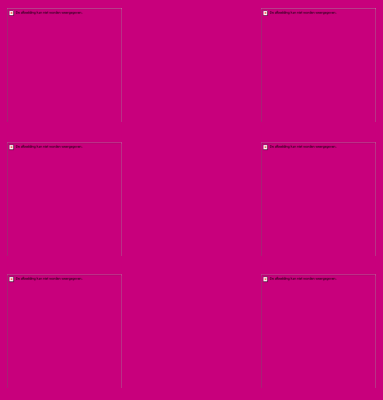
Buitengebied Hattem, woning De Wrange 5 Locatie 6

4 augustus 2021

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM	4 augustus 2021
KENMERK	20210582
PROJECT	Bouw woningen De Wrange 5 locatie 6
PROJECTLEIDER	mr. J. Poelstra
OPDRACHTGEVER	Gemeente Hattem
AUTEUR	Roel van Marrewijk
STATUS	Concept

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4
1.2 Natuurwetgeving en -beleid 4
1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden 4
1.2.2 Soortenbescherming 4
1.3 Leeswijzer 5

2. Beoogde ontwikkeling 6

2.1 Locatie 6
2.2 Kenmerken van het project 6

3. Resultaten 8

3.1 Onderzoeksopzet 8
3.2 Aangetroffen habitat 8
3.3 Resultaten per soortgroep 10

4. Gebiedsbescherming en houtopstanden 12

4.1 Beschermde gebieden 12
4.2 Houtopstanden 13

5. Conclusie en aanbevelingen 14

5.1 Conclusies 14
5.2 Aanbevelingen 14
5.3 Mogelijkheden 14

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting 16
Bijlage 2 Extra foto's plangebied 17
Bijlage 3 Initiatief ontwerp locatie 6 18

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemers zijn voornemens in het trapveldje aan De Wrange een zorgwoning te bouwen. Daarmee heeft de initiatiefnemer de plicht zorg te dragen de ontwikkeling binnen de kaders van de Wet natuurbescherming te realiseren. Om een beeld te geven van de huidige aanwezige ecologische waarden is deze ecologische quickscan opgesteld. Daarnaast wordt ook geadviseerd over eventuele benodigde vervolgstappen.

1.2 Natuurwetgeving en -beleid

In Nederland is alle natuurwetgeving ondergebracht onder één wet: de Wet natuurbescherming. Deze beslaat gebiedsbescherming, soortenbescherming en houtopstanden. Voor gebiedsbescherming en soortenbescherming is er onderscheid te maken tussen verschillende onderdelen. Hieronder is een verdere uitwerking gegeven.

1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden

Natura 2000-gebieden

Dit zijn Europees beschermde gebieden vanwege bijzondere natuurwaarden. Voor deze waarden gelden instandhoudingsdoelen. Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming niet toegestaan zonder vergunning projecten te realiseren of anderszins te handelen op een wijze die de gestelde instandhoudingsdoelen in het geding brengt. Hiervoor bestaat een tweedeling van doelsoorten en doelhabitatten.

Natuurnetwerk Nederland

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het beleid voor de NNN is gericht op het behoud en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Dit betekent dat areaal van het NNN in principe niet gebruikt kan worden, tenzij aangetoond is dat er geen negatieve effecten optreden als gevolg van een ontwikkeling.

Houtopstanden

Om houtopstanden te beschermen is in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming geregeld dat een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte beslaat van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen, bescherming geniet. Belangrijkste uitzondering is dat deze bescherming niet geldt voor houtopstanden binnen de bebouwde kom. Het kappen van bomen die wel onder het besluit vallen dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten en er geldt een herplantplicht.

1.2.2 Soortenbescherming

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming en luidt als volgt:

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
   a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
   b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
   c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Vogelrichtlijnsoorten & Habitatrichtlijnsoorten

Vogelrichtlijn artikel 3.1:

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn artikel 3.5:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

Naast de Europese bescherming van soorten kent de wet een artikel gericht op de specifiek in ons land beschermde soorten. Dit is artikel 3.10:

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
   a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
   b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
   c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Provinciaal vrijgestelde soorten

Vervolgens kan een provincie zelf nog de keuze maken om de soorten waarnaar verwezen wordt in artikel 3.10 op een lijst van vrijstelling te zetten. Dat betekent dat deze soorten specifiek voor die provincie niet als beschermde soorten worden gezien. Voor de provincie Gelderland gaat het om deze soorten[1].

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de plaats van het project en de kenmerken. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bureau- en veldonderzoek voor het onderdeel soortenbescherming beschreven. In hoofdstuk 4 worden de resultaten voor gebiedsbescherming uitgewerkt en in hoofdstuk 5 volgen de conclusies en aanbevelingen.

[1] Aardmuis, Bastaardkikker, Bosmuis, Bruine kikker, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Gewone bosspitsmuis, Gewone pad, Haas, Huisspitsmuis, Kleine watersalamander, Konijn, Meerkikker, Ondergrondse woelmuis, Ree, Rosse woelmuis, Tweekleurige bosspitsmuis, Veldmuis, Vos, Woelrat.

2. BEOOGDE ONTWIKKELING

2.1 Locatie

De ontwikkeling is beoogd aan de overzijde van De Wrange nummer 5 te Hattem. Ten westen ligt op een kleine 150 meter de A50 en ten oosten ligt de kern van Hattem. Ten noorden is het Roseboomspoor gelegen. In figuur 2.1 is de ligging van de projectlocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Locatie projectgebied (rood)

2.2 Kenmerken van het project

De locatie bestaat in de huidige situatie uit een grasveld met intensief beheer. De initiatiefnemer is voornemens op het plangebied 1 (mantelzorg)woning te realiseren (zie bijlage 3).

Beoogd is een functiewijziging waarbij wonen mogelijk wordt gemaakt. Momenteel geldt op de locatie alleen een Paraplubestemmingsplan Parkeren.[2] Het bestemmingsplan buitengebied Hattem uit 2007 bestempelt het plangebied als agrarische doeleinden met landschappelijke waarde[3]. Als gevolg van de functiewijziging zal het weiland bebouwd kunnen worden.

[2] Ruimtelijkeplannen.nl geraadpleegd op 24 augustus 2021
[3] www.hattem.nl geraadpleegd op 24 augustus 2021

Figuur 2.2 Verschillende aanzichten projectlocatie (extra afbeeldingen in bijlage)

3. RESULTATEN

3.1 Onderzoeksopzet

Aan de hand van verspreidingsatlassen is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

Het gebied is vervolgens bezocht op 14 juli 2021. Tijdens dit veldbezoek is de locatie, alsmede de directe omgeving (daar kunnen ook effecten optreden) beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten en is gekeken naar potenties op basis van de aanwezige habitat.

Een quickscan is een potentiebepaling van wat er op de locatie en in het onderzoeksgebied voor kan komen. Het is nadrukkelijk geen volledig ecologisch soortenonderzoek. Een ecologisch soortgericht onderzoek beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

3.2 Aangetroffen habitat

De locatie bestaat in de huidige situatie uit een zeer strak gemaaide grasmat in gebruik als trapveldje. Het plangebied is omringd met een 25 cm dikke beuken haag die strak wordt onderhouden. Het plangebied is deels afgezet met een plastic rand ongeveer 10 cm boven het maaiveld.

Direct naast het plangebied in noordelijke richting ligt het Rozeboomspoor, het gehele voormalige spoor wordt begeleid door bos en laanbeplanting met oud tot zeer oud loofbos. De structuur van de begroeiing is in 1900 al terug te vinden in landkaarten, met name het gebied tussen De Wrange, de Oude Kerkweg en de voormalig spoorbaan is zeer oud (1850)[4].

[4] www.topotijdreis.nl

Figuur 3.1 Habitatten aanwezig binnen het plangebied, bomen van voldoende formaat voor boomholten of bebouwing met mogelijke verblijf-plaatsen (oranje), mogelijke vliegrouten voor vleermuizen (oranje stippellijn), functioneel leefgebied van de huismus (bruin) en oud tot zeer oud loofbos (groen)

3.3 Resultaten per soortgroep

In tabel 1 staan de mogelijke functies voor beschermde soort(groepen) genoemd. Voor de leesbaarheid van dit document is er voor gekozen hier alleen de soorten te benoemen waarvoor een overtreding van de Wet natuurbescherming wordt verwacht. In bijlage 1 wordt voor de overige soortgroepen onderbouwd waarom er geen negatieve effecten of overtredingen te verwachten zijn.

Tabel 1 Relevante soortgroepen

Te verwachten soorten o.b.v. bureau- en/of veldonderzoek	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing	Mogelijke overtreding Wnb*
Vogels zonder jaarrond beschermd nest.	Vestiging mogelijk	Broedplaats	• De volgende habitats zijn aanwezig: hagen, bos, laanbeplanting, boomholtes, akkers en struweel. Deze kunnen allen geschikt broedgebied vormen. • De haag in het plangebied is zeer dun en daarmee niet geschikt als broedplaats voor vogels.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Cat 5 soorten	Aanwezig	Foerageergebied	• De volgende Cat-5 soorten zijn aangetroffen in de directe omgeving van het plangebied: - Spreeuwen • Het plangebied bevat geen locaties die dienst kunnen doen als nestplaats, alle mogelijke broedplaatsen bevinden zich in de directe omgeving van het plangebied. • De haag in het plangebied is zeer dun en daarmee niet geschikt als broedplaats voor vogels.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Uilen	In de directe omgeving	Foerageergebied	• Het Rozeboomspoor is een oud tot zeer oud bosgebied waar verblijfplaatsen en holtes niet uit te sluiten zijn. • Het plangebied zelf is mogelijk foerageergebied, echter is in de directe omgeving een zeer groot oppervlakte aan geschikt habitat aanwezig waarbij essentieel foerageergebied kan worden uitgesloten. • Het plangebied is in een zeer strak onderhouden staat. Habitat voor prooidieren is dan ook suboptimaal.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Zoogdieren				
Vleermuizen	Mogelijk aanwezig	Foerageergebied	• Niet essentieel foerageergebied is aanwezig binnen het plangebied. Voldoende gelijkwaardig foerageergebied in de directe omgeving aanwezig. De kwaliteit van het plangebied als foerageergebied is zeer laag, ondanks de zeer gunstige ligging.	Artikel 3.10

		Vliegroutes	• Bomen langs de Oude Kerkweg en tegenover het plangebied kunnen dienst doen als een vliegroute.	
Algemene soorten	Habitat aanwezig		• Habitat voor verschillende muisachtigen is aanwezig, met name langs de grens van het projectgebied. • Habitat is zeer suboptimaal met alleen enkele overhoekjes en locatiegrenzen geschikt voor muisachtigen.	Artikel 1.11
Amfibieën				
Algemene soorten	Habitat aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaatsen	• Landhabitat voor algemene soorten (gewone pad) aanwezig op de projectgrenzen. In de directe omgeving zijn geen voorplantingsplaatsen aanwezig.	Artikel 1.11

* Zoals beschreven in paragraaf 1.2

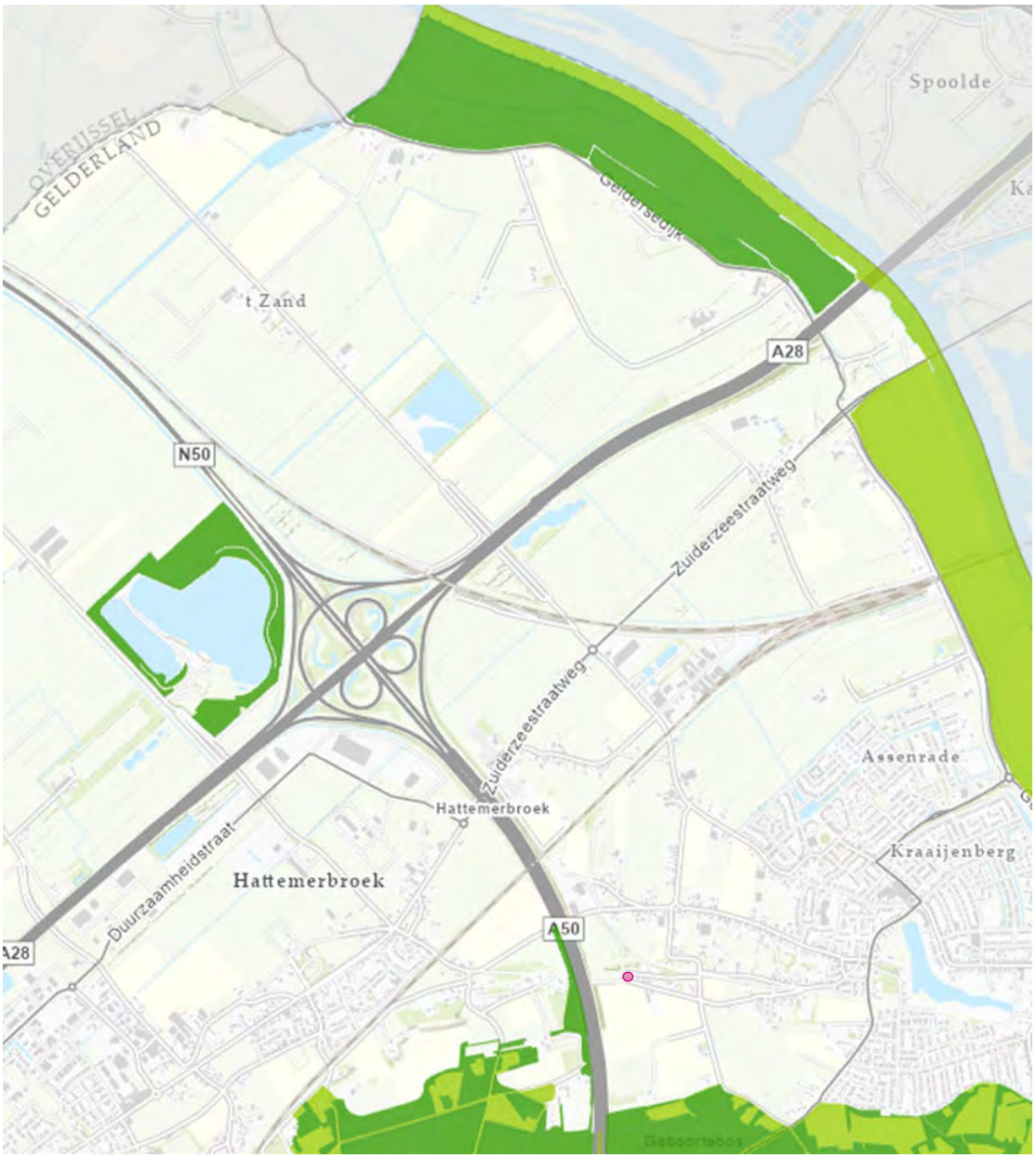
4. GEBIEDSBESCHERMING EN HOUTOPSTANDEN

4.1 Beschermde gebieden

De projectlocatie maakt geen onderdeel uit van beschermde natuurgebieden. In tabel 2 is een overzicht gegeven van de verschillende in de omgeving gelegen natuurgebieden met daarbij de afstand tot deze gebieden vanuit de projectlocatie.

Tabel 2 Afstand tot beschermde natuurgebieden

Beschermd gebied	Afstand tot projectlocatie (meters)
Natura 2000-gebied 'Veluwe'	500
Natura 2000-gebied 'Rijntakken'	1.800
Natuurnetwerk Gelderland	200

Figuur 4.1 Ligging van het plangebied ten opzichte van NNN en N2000 gebieden

Gezien de afstand tot beschermde gebieden en de kleinschalige aard van de ontwikkeling kunnen negatieve effecten zoals areaalverlies, verstoring, verontreiniging en verandering van de waterhuishouding worden uitgesloten. Vermesting en/of verzuring als gevolg van stikstofdepositie kan niet op voorhand worden uitgesloten en zal aan de hand van een aanvullende stikstofberekening moeten worden onderzocht.

4.2 Houtopstanden

Op de locatie zijn geen houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Zodoende geldt er geen plicht tot melding of het herplanten van te verwijderen begroeiing.

5. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

5.1 Conclusies

- Uit het verrichte bureau- en veldonderzoek blijken er drie beschermde soort(groep)en te verwachten voor de projectlocatie:
  - Algemene broedvogels
  - Huismus: kwetterplaats
  - Vleermuizen: vliegrouten
- Daarnaast is het waarschijnlijk dat er een categorie 5 soort aanwezig is in het projectgebied:
  - Spreeuw
- Binnen het perceel zijn geen verblijfplaatsen of strikt beschermde functies aangetroffen. Wel moet er rekening worden gehouden met de beschermde soorten die in de directe omgeving aanwezig zijn.
- Directe effecten als gevolg van de beoogde ontwikkeling op Natura 2000-gebieden en NNN kunnen worden uitgesloten. Er zijn geen houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wnb.
- Hiernaast geldt een algemene zorgplicht voor de algemene soorten.

5.2 Aanbevelingen

- Voor het onderdeel soortenbescherming is geen aanvullend onderzoek benodigd, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan:
  - Werkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen (ongeveer 15 maart tot 15 juli)
  - Werkzaamheden vinden plaats tussen zonsopkomst en zonsondergang
  - Er wordt voldaan aan de zorgplicht voor algemene soorten
  - Lichtvervuiling richting het Roseboomspoor kan worden uitgesloten
- Verder is het wenselijk om te werken volgens de principes van natuurinclusief bouwen (www.bouwnatuurinclusief.nl). Op deze wijze kan de natuur een handje geholpen worden door bijvoorbeeld nestkasten in te bouwen en te kiezen voor inheemse beplanting (gewone vlier, vlinderstruik, duizendblad etc.).
- Voor het aspect gebiedsbescherming is geen nader onderzoek benodigd om significant negatieve effecten uit te kunnen sluiten. Wel moet worden uitgesloten of er geen mogelijke effecten van stikstofdepositie zijn.

Als niet aan de vier aangegeven voorwaarden kan worden voldaan, is vervolgonderzoek voor de volgende soorten noodzakelijk:

- Vleermuizen
- Huismus

5.3 Mogelijkheden

- In de directe omgeving van het plangebied zijn huismussen aangetroffen. Voorzieningen die deze soort ten goede komen, met name nestgelegenheden, zouden een directe positieve meerwaarde in het plan hebben. Opties hiervoor zijn:
  - Vogelvide
  - Mussenflats
  - (wintergroene) Hagen, sleedoorn zou een zeer goede optie zijn in deze specifieke situatie
  - Locaties voor een zand/stofbad
- De locatie van het plangebied op de kruising van twee mogelijke vliegroutes in een donkere omgeving maakt de locatie uiterst geschikt voor vleermuizen. Voorzieningen voor deze soortgroep zullen dan ook een directe positieve meerwaarde in het plan hebben en aansluiten op de locatie. Opties hiervoor zijn:
  - Zomerverblijfplaatsen
  - Kraamverblijfplaatsen
  - Winterverblijfplaatsen

- Allround inbouwstenen[5]

- De planlocatie is gelegen te midden van een weidengebied. Het aanleggen van bloemrijk struweel of bloemrijk extensief beheerd grasland zal voor alle soorten die binnen en in de directe omgeving van het plangebied aanwezig zijn een positief effect op het leefgebied hebben, waaronder het foerageergebied voor vleermuizen, zwaluwen en andere insect etende soorten.
- Het plangebied is momenteel onverlicht, het behouden van zoveel mogelijk duisternis is dan ook wenselijk. Met name strooilicht richting het Roseboomspoor en het naast gelegen bos kan zeer schadelijk zijn voor de ecologie van Hattem.
- Het aanbrengen van voorzieningen voor insecten in combinatie met een donkere omgeving levert een zeer grote plus op voor het plan. Zowel leefgebied in de vorm van bloemrijk grasland als kleinschaligere voorzieningen zoals (ingebouwde[6]) insectenhotels en bloemrijk struweel (sleedoorn, meidoorn, vlier) zijn ecologisch van grote waarde.
- In de directe omgeving van het plangebied zijn meerdere geschikte verblijfplaatsen en geschikt foerageergebied voor marterachtigen aanwezig. Het aanleggen van voorzieningen voor marterachtigen kan een toegevoegde waarde hebben voor deze soortgroep en mogelijke schade voorkomen.
  - Permanente verblijfplaatsen in de vorm van marterheuvels
  - Permanente ruigtes en struweel

[5] Bijvoorbeeld: http://www.vivarapro.nl/IB-VL-06-Inbouwsteen-Vleermuizen
[6] Bijvoorbeeld: http://www.vivarapro.nl/IP-BL-02-Insectenblok

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting

Habitatpotentie	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing
Vissen en reptielen	Niet aanwezig	Habitat niet aanwezig	• Geen geschikt habitat.
Beschermde amfibieën	Niet aanwezig	Habitat niet aanwezig	• Geen habitat aanwezig.
Gierzwaluw	Niet aanwezig	Geen bebouwing	• Geen geschikte locaties voor verblijfplaatsen.
Vleermuizen		Geen verblijfplaatsen	• Er zijn geen mogelijkheden tot verblijfplaatsen voor vleermuizen in het plangebied. Foerageren is mogelijk boven het plangebied echter is er voldoende alternatief foerageergebied in de omgeving aanwezig.
Kleine marterachtige	Niet aanwezig	Geen habitat aanwezig	• Het plangebied wordt zeer intensief beheerd en onderhouden. Rommelhoekjes of ruigten zijn niet aanwezig. Het plangebied vormt geen interessant habitat voor prooidieren, hiermee is foerageergebied ook zeer onwaarschijnlijk.
Insecten	Niet aanwezig	Geen habitat	• Plangebied is strak onderhouden, er zijn geen bloemdragende planten of ruigte aanwezig met mogelijke waardplanten, water ontbreekt in het plangebied en ook oud loofbos is binnen het plangebied niet aanwezig.

Bijlage 2 Extra foto’s plangebied

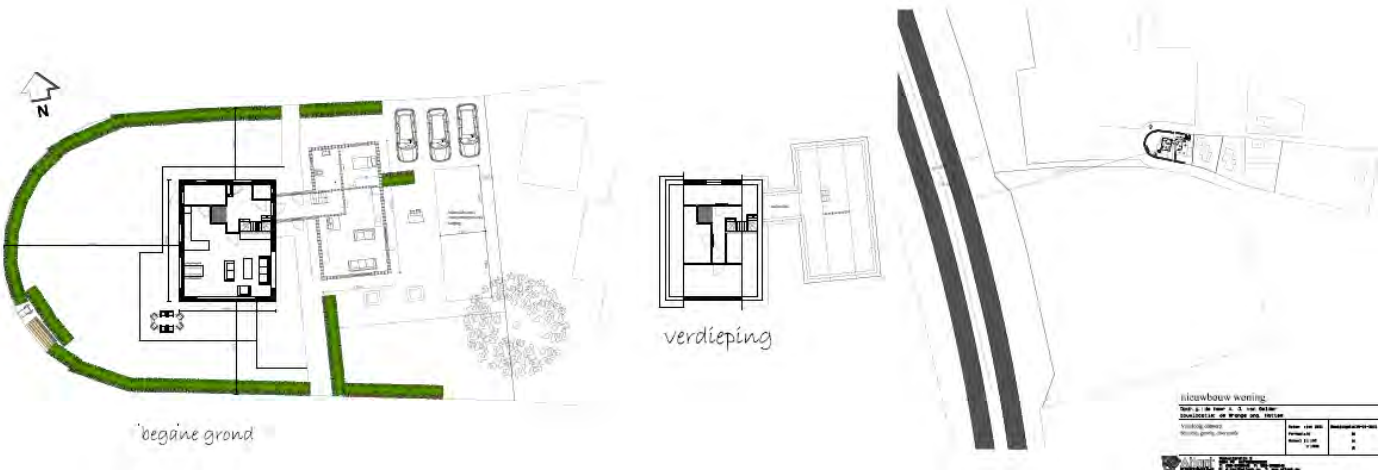
Bijlage 3 Initiatief ontwerp locatie 6

straatbeeld zuidgevel

westgevel noordgevel dwarsdoorsnede

QUICKSCAN

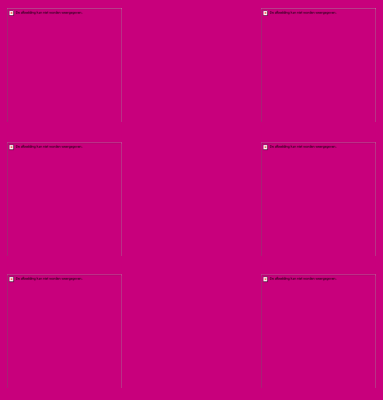
Buitengebied Hattem, Herontwikkeling wonen Gapersweg 37 Locatie 8

4 augustus 2021

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM	4 augustus 2021
KENMERK	20210582
PROJECT	Herontwikkeling Gapersweg 37 Locatie 8
PROJECTLEIDER	mr. J. Poelstra
OPDRACHTGEVER	Gemeente Hattem
AUTEUR	Roel van Marrewijk
STATUS	Concept

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4
1.2 Natuurwetgeving en -beleid 4
1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden 4
1.2.2 Soortenbescherming 4
1.3 Leeswijzer 5

2. Beoogde ontwikkeling 6

2.1 Locatie 6
2.2 Kenmerken van het project 6

3. Resultaten 8

3.1 Onderzoeksopzet 8
3.2 Aangetroffen habitat 8
3.3 Resultaten per soortgroep 10

4. Gebiedsbescherming en houtopstanden 12

4.1 Beschermde gebieden 12
4.2 Houtopstanden 13

5. Conclusie en aanbevelingen 14

5.1 Conclusies 14
5.2 Aanbevelingen 14
5.3 Mogelijkheden 15

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting 16
Bijlage 2 Extra foto's plangebied 17

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemers zijn voornemens twee (vakantie)woningen te realiseren in de voormalige paardenbak. Daarmee heeft de initiatiefnemer de plicht zorg te dragen de ontwikkeling binnen de kaders van de Wet natuurbescherming te realiseren. Om een beeld te geven van de huidige aanwezige ecologische waarden is deze ecologische quickscan opgesteld. Daarnaast wordt ook geadviseerd over eventuele benodigde vervolgstappen.

1.2 Natuurwetgeving en -beleid

In Nederland is alle natuurwetgeving ondergebracht onder één wet: de Wet natuurbescherming. Deze beslaat gebiedsbescherming, soortenbescherming en houtopstanden. Voor gebiedsbescherming en soortenbescherming is er onderscheid te maken tussen verschillende onderdelen. Hieronder is een verdere uitwerking gegeven.

1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden

Natura 2000-gebieden

Dit zijn Europees beschermde gebieden vanwege bijzondere natuurwaarden. Voor deze waarden gelden instandhoudingsdoelen. Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming niet toegestaan zonder vergunning projecten te realiseren of anderszins te handelen op een wijze die de gestelde instandhoudingsdoelen in het geding brengt. Hiervoor bestaat een tweedeling van doelsoorten en doelhabitatten.

Natuurnetwerk Nederland

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het beleid voor de NNN is gericht op het behoud en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Dit betekent dat areaal van het NNN in principe niet gebruikt kan worden, tenzij aangetoond is dat er geen negatieve effecten optreden als gevolg van een ontwikkeling.

Houtopstanden

Om houtopstanden te beschermen is in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming geregeld dat een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte beslaat van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen, bescherming geniet. Belangrijkste uitzondering is dat deze bescherming niet geldt voor houtopstanden binnen de bebouwde kom. Het kappen van bomen die wel onder het besluit vallen dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten en er geldt een herplantplicht.

1.2.2 Soortenbescherming

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming en luidt als volgt:

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
   a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
   b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
   c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Vogelrichtlijnsoorten & Habitatrichtlijnsoorten

Vogelrichtlijn artikel 3.1:

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn artikel 3.5:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

Naast de Europese bescherming van soorten kent de wet een artikel gericht op de specifiek in ons land beschermde soorten. Dit is artikel 3.10:

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
   a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
   b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel A opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
   c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Provinciaal vrijgestelde soorten

Vervolgens kan een provincie zelf nog de keuze maken om de soorten waarnaar verwezen wordt in artikel 3.10 op een lijst van vrijstelling te zetten. Dat betekent dat deze soorten specifiek voor die provincie niet als beschermde soorten worden gezien. Voor de provincie Gelderland gaat het om deze soorten[1].

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de plaats van het project en de kenmerken. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bureau- en veldonderzoek voor het onderdeel soortenbescherming beschreven. In hoofdstuk 4 worden de resultaten voor gebiedsbescherming uitgewerkt en in hoofdstuk 5 volgen de conclusies en aanbevelingen.

[1] Aardmuis, Bastaardkikker, Bosmuis, Bruine kikker, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Gewone bosspitsmuis, Gewone pad, Haas, Huisspitsmuis, Kleine watersalamander, Konijn, Meerkikker, Ondergrondse woelmuis, Ree, Rosse woelmuis, Tweekleurige bosspitsmuis, Veldmuis, Vos, Woelrat.

2. BEOOGDE ONTWIKKELING

2.1 Locatie

De ontwikkeling is beoogd ter hoogte van de Gapersweg 37 te Hattem. Ten noordoosten ligt op een kleine 400 meter de IJssel en ten zuidwesten ligt de kern van Hattem. In figuur 2.1 is de ligging van de projectlocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Locatie projectgebied (rood)

2.2 Kenmerken van het project

De locatie bestaat in de huidige situatie uit een voormalige paardenbak, die wordt beheerd als een gazon. De rest van het grondgebied van de initiatiefnemer is ingericht met zeer veel groen, met onder andere een fruitboomgaard, bosjes en een vijver. De initiatiefnemer is voornemens om twee (vakantie)woningen te realiseren op de voormalige paardenbak.

Beoogd is een functiewijziging waarbij wonen wordt uitgebreid, en twee extra gebouwen worden gerealiseerd. Momenteel geldt op de locatie alleen een Paraplubestemmingsplan Parkeren.[2] Het bestemmingsplan buitengebied Hattem uit 2007 bestempelt het plangebied als wonen met maximaal 2 eenheden van maximaal 2 woningen. Als gevolg van de functiewijziging zal een aantal aanwezige gebouwen op de locatie groter kunnen worden.

[2] Ruimtelijkeplannen.nl geraadpleegd op 24 augustus 2021

Figuur 2.2 Verschillende aanzichten projectlocatie (extra afbeeldingen in bijlage)

3. RESULTATEN

3.1 Onderzoeksopzet

Aan de hand van verspreidingsatlassen is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

Het gebied is vervolgens bezocht op 16 juli 2021. Tijdens dit veldbezoek is de locatie, alsmede de directe omgeving (daar kunnen ook effecten optreden) beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten en is gekeken naar potenties op basis van de aanwezige habitat.

Een quickscan is een potentiebepaling van wat er op de locatie en in het onderzoeksgebied voor kan komen. Het is nadrukkelijk geen volledig ecologisch soortenonderzoek. Een ecologisch soortgericht onderzoek beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

De natuur is onvoorspelbaar. Het veldbezoek beschrijft een momentopname. Indien de periode tussen veldbezoek en de invoer van de geplande verandering in het bestemmingsbesluit meerdere jaren wordt, dient overwogen te worden een herhaald veldbezoek te laten uitvoeren, hetgeen mogelijk tot gevolg heeft dat de QuickScan wordt herzien

3.2 Aangetroffen habitat

De locatie bestaat in de huidige situatie uit een woonerf, met een zeer groene omgeving bestaande uit bosjes, een boomgaard, struweel, ruigte, gazon en een vijver. Binnen het gehele plangebied wordt maar een klein deel ontwikkeld, de voormalige paardenbak. Deze is duidelijk zichtbaar in de vegetatie door soorten als zandzegge en gehoornde klaverzuring, duidend op een zandrijke droge bodem. De paardenbak wordt net als het omliggende gazon regelmatig gemaaid in het groeiseizoen. Direct grenzend aan de noordkant van de paardenbak is een haag van laurierkers met daarachter 3 oude wilgen en een ruigte struweel.

Figuur 3.1 Habitatten aanwezig binnen het plangebied, bomen van voldoende formaat voor boomholten of bebouwing met mogelijke verblijf-plaatsen (oranje), mogelijke vliegrouten voor vleermuizen (oranje stippellijn), mogelijk essentieel foerageergebied (oranje), ruigte, struweel of kleinschalige bosjes (lichtgroen) en groot boomnest (rode stip)

3.3 Resultaten per soortgroep

In tabel 1 staan de mogelijke functies voor beschermde soort(groepen) genoemd. Voor de leesbaarheid van dit document is ervoor gekozen hier alleen de soorten te benoemen waarvoor een overtreding van de Wet natuurbescherming wordt verwacht. In bijlage 1 wordt voor de overige soortgroepen onderbouwd waarom er geen negatieve effecten of overtredingen te verwachten zijn.

Tabel 1 Relevante soortgroepen

Te verwachten soorten o.b.v. bureau- en/of veldonderzoek	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing	Mogelijke overtreding Wnb*
Vogels zonder jaarrond beschermd nest	Vestiging mogelijk	Broedplaats	• De volgende habitats zijn aanwezig: grasland, materiaalopslag, kieren in bebouwing, struweel, ruigte, vrijstaande bomen, boomgroepjes tot 5 bomen, bomenrijen en boomholten. Deze kunnen allen geschikte broedplaatsen bevatten.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Cat 5 soorten	Aanwezig	Foerageergebied broedplaats	• De volgende Cat-5 soorten zijn aangetroffen in het plangebied: - Spechten	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Huismus	Geschikt habitat + broedplaatsen aanwezig	Functionele leefomgeving	• In de hoge haag aan de voorzijde van het plangebied zijn kwetterende huismussen aangetroffen. Broedplaatsen zijn niet aanwezig binnen het plangebied. • De voormalige paardenbak vormt geen onderdeel van het functionele leefgebied van de huismus. Stofbaden worden genomen langs de wegrand en in de actieve paardenbak aan de overzijde van het plangebied.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en vogel met een jaarrond beschermd nest.
Uilen	Mogelijk foerageergebied en verblijfplaatsen	Bos langs de zuidgrens van het plangebied	• Binnen de planlocatie zijn geen sporen van gebouwbewonende uilen gevonden. In het bos zouden er echter wel verblijfplaatsen voor uilen kunnen zijn. • Het bos en het grasland zouden in theorie foerageergebied van uilen kunnen zijn. Aangezien het bos ongeroerd blijft en er een grote hoeveelheid vergelijkbare weilanden in de omgeving aanwezig is, is er geen essentieel foerageergebied.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en vogel met een jaarrond beschermd nest.
Jaarrond beschermd boomnest	Boomnest aanwezig	Mogelijk nest van een van de grotere roofvogels	• In het plangebied is een groot boomnest aangetroffen. Binnen het ontwikkelingsgebied zijn geen beschermde functies aangetroffen.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en vogel met een jaarrond beschermd nest.
Zoogdieren				
Vleermuizen	Mogelijk aanwezig	Vliegrouten	• De oudere populieren en wilgen en knotwilgen langs de Gapersweg.	Artikel 3.10

		Foerageergebied	• Het plangebied vormt een geschikt foerageergebied. Met name in de luwte gelegen weilanden kunnen grote hoeveelheden insecten bevatten. Essentieel foerageergebied is uit te sluiten.	
		Verblijfplaatsen	• Binnen het plangebied zijn meerdere oudere en grote bomen (wilgen, populieren) aangetroffen. Binnen deze bomen zijn geen holten aangetroffen echter zijn ze niet uit te sluiten. Mochten deze bomen holten bevatten dan zijn deze zeer geschikt als verblijfplaats voor boombewonende soorten. • Binnen het plangebied is geen bebouwing aanwezig, dit sluit verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten uit. Bebouwing in de directe omgeving is mogelijk geschikt als verblijfplaats.	
Kleine marterachtigen	Mogelijk aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaatsen	• Ruigte hoeken, toegankelijke bebouwing, takkenrillen en struweel vormen geschikt foerageergebied voor kleine marterachtigen. • De planlocatie vormt geen essentieel leefgebied van kleine marterachtigen. In de directe omgeving is zeer veel geschikt en gelijkend habitat aanwezig, zolang de verbindende functie van de slootranden en bomenrijen behouden blijft.	Artikel 3.10
Steenmarter	Mogelijk aanwezig	Verblijfplaatsen	• Verblijfplaatsen van de steenmarter zijn niet bij voorbaat uit te sluiten. De overkapping, en materiaal opslag bieden mogelijk geschikte onderkomens voor de soort.	
Algemene soorten	Habitat aanwezig		• Habitat voor verschillende muisachtigen is aanwezig.	Artikel 1.11
Amfibieën				
Algemene soorten	Habitat aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaatsen	• Landhabitat voor algemene soorten (gewone pad en bruine kikker) aanwezig.	Artikel 1.11

* Zoals beschreven in paragraaf 1.2

4. GEBIEDSBESCHERMING EN HOUTOPSTANDEN

4.1 Beschermde gebieden

De projectlocatie maakt geen onderdeel uit van beschermde natuurgebieden. In tabel 2 is een overzicht gegeven van de verschillende in de omgeving gelegen natuurgebieden met daarbij de afstand tot deze gebieden vanuit de projectlocatie.

Tabel 2 Afstand tot beschermde natuurgebieden

Beschermd gebied	Afstand tot projectlocatie (meters)
Natura 2000-gebied 'Veluwe'	2.500
Natura 2000-gebied 'Rijntakken'	500
Natuurnetwerk Gelderland	2.000

Figuur 4.1 Ligging van het plangebied ten opzichte van NNN en N2000 gebieden

Gezien de afstand tot beschermde gebieden en de kleinschalige aard van de ontwikkeling kunnen negatieve effecten zoals areaalverlies, verstoring, verontreiniging en verandering van de waterhuishouding worden uitgesloten. Vermesting en/of verzuring als gevolg van stikstofdepositie kan niet op voorhand worden uitgesloten en zal aan de hand van een aanvullende stikstofberekening moeten worden onderzocht.

4.2 Houtopstanden

Op de locatie zijn houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Echter vindt er geen kap plaats in het plan. Zodoende geldt er geen plicht tot melding of het herplanten van te verwijderen begroeiing.

5. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

5.1 Conclusies

- Uit het verrichte bureau- en veldonderzoek blijken er zeven beschermde soort(groep)en te verwachten voor de projectlocatie:
  - Marterachtigen
  - Algemene broedvogels
  - Vleermuizen: Foerageergebied, vliegrouten en verblijfplaatsen (gebouw- en boombewonende soorten)
  - Huismus: volledig habitat aanwezig
  - Gierzwaluw
  - Uilen
  - Roofvogels
- Daarnaast is het waarschijnlijk dat er twee categorie 5 soorten aanwezig zijn in het projectgebied:
  - Spreeuw
  - Boerenzwaluw: zeer grote aantallen
- Directe effecten als gevolg van de beoogde ontwikkeling op Natura 2000-gebieden en NNN kunnen worden uitgesloten. Er vindt geen kap plaats binnen het plan.
- Hiernaast geldt een algemene zorgplicht voor de algemene soorten.

5.2 Aanbevelingen

- Voor het onderdeel soortenbescherming is geen aanvullend onderzoek benodigd, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan:
  - Werkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen (ongeveer 15 maart tot 15 juli)
  - Er wordt voldaan aan de zorgplicht voor algemene soorten
  - Werkzaamheden vinden plaats tussen zonsopkomst en zonsondergang zonder kunstmatige verlichting
  - Werkzaamheden vinden niet plaats in het hoofdgebouw of de open stal
  - Ruigten, riet lang de slootkanten, en bomenrijen blijven onaangetast
  - Er vindt geen kap van bomen plaats
  - Verstoring op het aanwezige boomnest kan worden uitgesloten (geluid)
- Voor de volgende soorten zijn mogelijke effecten van het plan niet uit te sluiten en is vervolgonderzoek mogelijk noodzakelijk:
  - Vleermuizen: foerageergebied en vliegroutes
  - Uilen: verblijfplaatsen en foerageergebied
- Als licht- en geluidsverstoring op de vliegrouten en het boomnest kan worden uitgesloten, is een vervolgonderzoek voor vleermuizen, uilen en roofvogels niet noodzakelijk.
- Verder is het wenselijk om te werken volgens de principes van natuurinclusief bouwen (www.bouwnatuurinclusief.nl). Op deze wijze kan de natuur een handje geholpen worden door bijvoorbeeld nestkasten in te bouwen en te kiezen voor inheemse beplanting (gewone vlier, vlinderstruik, duizendblad etc.).
- Voor het aspect gebiedsbescherming is geen nader onderzoek benodigd om significant negatieve effecten uit te kunnen sluiten. Wel moet worden uitgesloten of er geen mogelijke effecten van stikstofdepositie zijn.

Als niet aan de zeven aangegeven voorwaarden kan worden voldaan, is vervolgonderzoek voor de volgende soorten noodzakelijk:

- Marterachtigen
- Vleermuizen: vliegroutes, foerageergebied en verblijfplaatsen
- Huismus: functioneel leefgebied

5.3 Mogelijkheden

- In de directe omgeving van het plangebied zijn huismussen aangetroffen. Voorzieningen die deze soort ten goede komen, met name nestgelegenheden, zouden een directe positieve meerwaarde in het plan hebben. Opties hiervoor zijn:
  - Vogelvide
  - Mussenflats
  - (wintergroene) Hagen
  - Locaties voor een zand/stofbad
- Het aanleggen van bloemrijk struweel of bloem- en kruidenrijke groenstroken zal voor alle soorten die binnen en in de directe omgeving van het plangebied aanwezig zijn een positief effect hebben, waaronder het habitat voor vleermuizen, zwaluwen, zangvogels en de kleine marterachtige.
- Op het plangebied zijn verschillende locaties met materiaalopslag en overhoekjes, het aanleggen van voorzieningen voor marterachtigen kan een toegevoegde waarde hebben voor deze soortgroep en mogelijke schade voorkomen.
  - Verblijfplaatsen in de vorm van marterheuvels
  - Permanente ruigtes en struweel, deze zijn al aanwezig
- Er zijn meerdere cat-5 soorten aanwezig op het terrein, naast een groot aantal algemene broedvogels. Het aanleggen van nestkasten voor verschillende soorten zal dan ook een direct en positief effect hebben op de vogelpopulatie binnen het plangebied. Met name cat-5 soorten zijn sterk beperkt in hun nestplaatsen, het verbeteren van de mogelijkheden voor deze soorten is mogelijk met:
  - Spreeuwen kruiken
  - Nestkasten en nestplaatsen voor boeren- en huiszwaluw
  - Diverse nestkasten
- De locatie van het plangebied direct naast verschillende doorlopende mogelijke vliegroutes maakt de locatie uiterst geschikt voor vleermuizen. Voorzieningen voor deze soortgroep zullen dan ook een directe positieve meerwaarde in het plan hebben en aansluiten op de locatie. Opties hiervoor zijn:
  - Zomerverblijfplaatsen
  - Kraamverblijfplaatsen
  - Winterverblijfplaatsen
- De locatie is momenteel onverlicht, het behouden van deze donkere situatie is zeer wenselijk.
- Op het moment is er een aantal oude bomen aanwezig op de locatie, het behouden van met name de zeer oude wilgen, is vanuit ecologisch perspectief zeer wenselijk.

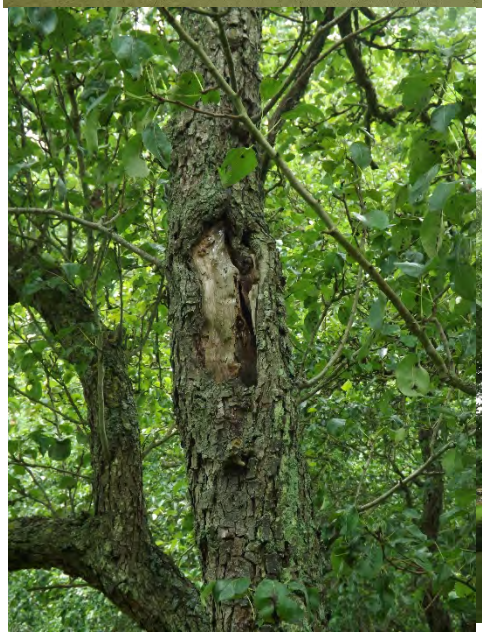
Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting

Habitatpotentie	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing
Vissen en reptielen	Niet aanwezig	Habitat niet aanwezig	• Geen geschikt habitat binnen de projectlocatie.
Rugstreeppad	Niet aanwezig	Geen geschikt habitat	• Geen pionierssituaties aanwezig in het plangebied. Ondanks dat de paardenbak een open habitat bevat wordt deze te intensief gebruikt om een veilig habitat voor de rugstreeppad te vormen.
Gierzwaluw	Geen effecten	Geen sloop of aanbouw	• Habitat ontbreekt en bouw van de woningen is niet in de directe omgeving van bebouwing die als broedplaats kan dienen.
Vaatplanten			• Gezien de aanwezige habitats binnen het plangebied in combinatie met de bekende huidige verspreiding van beschermde plantensoorten, kan uitgesloten worden dat beschermde soorten aanwezig zijn binnen het plangebied.

Bijlage 2 Extra foto’s plangebied

QUICKSCAN

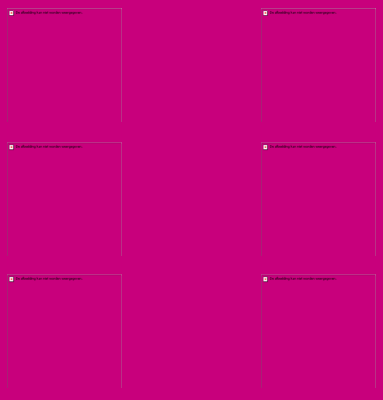
Buitengebied Hattem, woningbouw
Vuursteenberg 9
Locatie 9

24 augustus 2021

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM	24 augustus 2021
KENMERK	20210582
PROJECT	Woningbouw Vuursteenberg 9 Locatie 9
PROJECTLEIDER	mr. J. Poelstra
OPDRACHTGEVER	Gemeente Hattem
AUTEUR	Roel van Marrewijk
STATUS	Concept

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4
1.2 Natuurwetgeving en -beleid 4
1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden 4
1.2.2 Soortenbescherming 4
1.3 Leeswijzer 5

2. Beoogde ontwikkeling 6

2.1 Locatie 6
2.2 Kenmerken van het project 6

3. Resultaten 8

3.1 Onderzoeksopzet 8
3.2 Aangetroffen habitat 8
3.3 Resultaten per soortgroep 9

4. Gebiedsbescherming en houtopstanden 11

4.1 Beschermde gebieden 11
4.2 Houtopstanden 11

5. Conclusie en aanbevelingen 12

5.1 Conclusies 12
5.2 Aanbevelingen 12
5.3 Mogelijkheden 12

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting 13

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens woningbouw mogelijk te maken langs de Vuursteenberg. Daarmee heeft de initiatiefnemer de plicht zorg te dragen de ontwikkeling binnen de kaders van de Wet natuurbescherming te realiseren. Om een beeld te geven van de huidige aanwezige ecologische waarden is deze ecologische quickscan opgesteld. Daarnaast wordt ook geadviseerd over eventuele benodigde vervolgstappen.

1.2 Natuurwetgeving en -beleid

In Nederland is alle natuurwetgeving ondergebracht onder één wet: de Wet natuurbescherming. Deze beslaat gebiedsbescherming, soortenbescherming en houtopstanden. Voor gebiedsbescherming en soortenbescherming is er onderscheid te maken tussen verschillende onderdelen. Hieronder is een verdere uitwerking gegeven.

1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden

Natura 2000-gebieden

Dit zijn Europees beschermde gebieden vanwege bijzondere natuurwaarden. Voor deze waarden gelden instandhoudingsdoelen. Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming niet toegestaan zonder vergunning projecten te realiseren of anderszins te handelen op een wijze die de gestelde instandhoudingsdoelen in het geding brengt. Hiervoor bestaat een tweedeling van doelsoorten en doelhabitatten.

Natuurnetwerk Nederland

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het beleid voor de NNN is gericht op het behoud en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Dit betekent dat areaal van het NNN in principe niet gebruikt kan worden, tenzij aangetoond is dat er geen negatieve effecten optreden als gevolg van een ontwikkeling.

Houtopstanden

Om houtopstanden te beschermen is in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming geregeld dat een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte beslaat van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen, bescherming geniet. Belangrijkste uitzondering is dat deze bescherming niet geldt voor houtopstanden binnen de bebouwde kom. Het kappen van bomen die wel onder het besluit vallen dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten en er geldt een herplantplicht.

1.2.2 Soortenbescherming

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming en luidt als volgt:

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
   a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
   b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
   c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Vogelrichtlijnsoorten & Habitatrichtlijnsoorten

Vogelrichtlijn artikel 3.1:

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn artikel 3.5:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

Naast de Europese bescherming van soorten kent de wet een artikel gericht op de specifiek in ons land beschermde soorten. Dit is artikel 3.10:

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
   a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
   b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel A opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
   c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Provinciaal vrijgestelde soorten

Vervolgens kan een provincie zelf nog de keuze maken om de soorten waarnaar verwezen wordt in artikel 3.10 op een lijst van vrijstelling te zetten. Dat betekent dat deze soorten specifiek voor die provincie niet als beschermde soorten worden gezien. Voor de provincie Gelderland gaat het om deze soorten[1].

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de plaats van het project en de kenmerken. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bureau- en veldonderzoek voor het onderdeel soortenbescherming beschreven. In hoofdstuk 4 worden de resultaten voor gebiedsbescherming uitgewerkt en in hoofdstuk 5 volgen de conclusies en aanbevelingen.

[1] Aardmuis, Bastaardkikker, Bosmuis, Bruine kikker, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Gewone bosspitsmuis, Gewone pad, Haas, Huisspitsmuis, Kleine watersalamander, Konijn, Meerkikker, Ondergrondse woelmuis, Ree, Rosse woelmuis, Tweekleurige bosspitsmuis, Veldmuis, Vos, Woelrat.

2. BEOOGDE ONTWIKKELING

2.1 Locatie

De ontwikkeling is beoogd ter hoogte van de vuursteenberg 9 te Hattem. Ten westen ligt op een kleine 100 meter de A50 en ten zuidoosten ligt de kern van Hattem. In figuur 1 is de ligging van de projectlocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Locatie projectgebied (rood)

2.2 Kenmerken van het project

De locatie bestaat in de huidige situatie uit een strak gazon met aan de noordzijde een haag en aan de zuidzijde de bosrand en grens van het N2000 gebied de Hoge Veluwe. Aan de westkant van het plangebied is een deel ingericht als tijdelijke opslag, hier zijn verschillende stapels/bergingen van verschillende materialen en overkappingen aanwezig. In figuur 2.2 zijn verschillende aanzichten van de locatie weergegeven.

Beoogd is een functiewijziging waarbij wonen mogelijk wordt gemaakt. Momenteel geldt op de locatie alleen een Paraplubestemmingsplan Parkeren.[2] Het bestemmingsplan buitengebied Hattem uit 2007 bestempelt het plangebied als agrarische doeleinden met landschappelijke waarde[3]. Als gevolg van de functiewijziging zal het gazon bebouwd kunnen worden. De hagen langs de randen en de bosrand worden verwacht daarbij in stand te blijven. Werkzaamheden rondom de aanleg van een woning kunnen verstorend zijn voor het projectgebied en de directe omgeving.

[2] Ruimtelijkeplannen.nl geraadpleegd op 24 augustus 2021
[3] www.hattem.nl geraadpleegd op 24 augustus 2021

Figuur 2.2 Verschillende aanzichten projectlocatie (extra afbeeldingen in bijlage)

3. RESULTATEN

3.1 Onderzoeksopzet

Aan de hand van verspreidingsatlassen is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

Het gebied is vervolgens bezocht op 16 juli 2021. Tijdens dit veldbezoek is de locatie, alsmede de directe omgeving (daar kunnen ook effecten optreden) beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten en is gekeken naar potenties op basis van het aanwezige habitat.

Een quickscan is een potentiebepaling van wat er op de locatie en in het onderzoeksgebied voor kan komen. Het is nadrukkelijk geen volledig ecologisch soortenonderzoek. Een ecologisch soortgericht onderzoek beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

3.2 Aangetroffen habitat

De locatie bestaat in de huidige situatie uit een intensief beheerd gazon. In de meest westelijke hoek is een afscheiding van struweel en bomen (lijsterbes, liguster, eik en coniferen) aanwezig (groen omrand in figuur 3.1). Binnen het afgeschermde westelijke gebied is materiaal als stenen, hout, pvc buizen en andere materialen opgeslagen in stapels (grijs omrand in figuur 3.1). Een deel van het materiaal is opgeslagen onder afdakjes of onder een zeil. Achter deze haag is een redelijk drukke weg gelegen. Naast de projectlocatie ligt ten oosten aan de Vuursteenberg en ten zuiden een onverharde weg naar de materiaalopslag. Ten zuiden bevindt zich het N2000 gebied de hoge Veluwe, de grens hiermee bestaat uit een bosrand met een ondiepe zoomvegetatie (van gazon tot bos in 2 tot 3 meter).

Figuur 3.1 Habitatten aanwezig binnen het plangebied. Materiaalopslag (grijs) en struweel met bomen (licht groen)

3.3 Resultaten per soortgroep

In tabel 1 staan de mogelijke functies voor beschermde soort(groepen) genoemd. Voor de leesbaarheid van dit document is er voor gekozen hier alleen de soorten te benoemen waarvoor een overtreding van de Wet natuurbescherming wordt verwacht. In bijlage 1 wordt voor de overige soortgroepen onderbouwd waarom er geen negatieve effecten of overtredingen te verwachten zijn.

Tabel 1 Relevante soortgroepen

Te verwachten soorten o.b.v. bureau- en/of veldonderzoek	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing	Mogelijke overtreding Wnb*
Vogels zonder jaarrond beschermd nest.	Vestiging mogelijk	Broedplaats	• De volgende habitats zijn aanwezig binnen het plangebied: grasland, met bomen, hagen en struweel. • Duiven, zoals de houtduif, kunnen vrijwel het gehele jaar broeden in bomen en bosschages en daar dient rekening mee gehouden te worden.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Huismus	In de directe omgeving geschikt habitat aanwezig	Functionele leefomgeving	• Ten noorden van de projectlocatie is een beukenhaag aanwezig (bijlage 2). Deze zou onderdeel van het leefgebied van de huismus kunnen zijn. • De planlocatie maakt mogelijk onderdeel uit van de functionele leefomgeving. Gezien er echter geschikt vergelijkbaar leefgebied aanwezig is wordt de locatie niet als essentieel beschouwd.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en vogel met een jaarrond beschermd nest.
Zoogdieren				
Vleermuizen	Mogelijk aanwezig	Foerageergebied	• De bosrand en het westelijke plangebied, zijn in potentie als foerageergebied aanwezig. • Het gazon is mogelijk geschikt echter niet essentieel.	Artikel 3.10
		Vliegroute	• De bosrand/grens met het N2000 gebied, is geschikt als vliegroute. • De mogelijke vliegroute van het N2000 gebied vormt een verbindende functie binnen de gemeente Hattem.	
Kleine marterachtigen	Mogelijk aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaatsen	• Meerdere locaties binnen het plangebied bestaande uit takkenrillen, ruigtes en struweel en materiaalopslag. Deze zijn elk geschikt als verblijfplaats voor kleine marterachtigen. • Struweel, rommelhoekjes en takkenrillen zijn geschikt als foerageergebied.	Artikel 3.10
Algemene soorten	Habitat aanwezig		• Habitat voor verschillende muisachtigen is aanwezig.	Artikel 1.11

Reptielen				
Hazelworm	Mogelijk aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaatsen	• Meerdere locaties binnen het plangebied bestaande uit takkenrillen, ruigtes en struweel en materiaalopslag. Deze zijn elk geschikt als verblijfplaats en overwinteringsplaats voor de hazelworm, met bosranden en zoomvegetatie als geschikt leefgebied in de directe omgeving.	Artikel 3.10
Amfibieën				
Algemene soorten	Habitat aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaatsen	• Landhabitat voor algemene soorten(gewone pad) aanwezig.	Artikel 1.11

* Zoals beschreven in paragraaf 1.2

4. GEBIEDSBESCHERMING EN HOUTOPSTANDEN

4.1 Beschermde gebieden

De projectlocatie maakt geen onderdeel uit van beschermde natuurgebieden. In tabel 2 is een overzicht gegeven van de verschillende in de omgeving gelegen natuurgebieden met daarbij de afstand tot deze gebieden vanuit de projectlocatie.

Tabel 2 Afstand tot beschermde natuurgebieden

Beschermd gebied	Afstand tot projectlocatie (meters)
Natura 2000-gebied 'Veluwe'	0 (direct aangrenzend)
Natura 2000-gebied 'Rijntakken'	1.650
Natuurnetwerk Gelderland	0

Figuur 4.1 Ligging van het plangebied ten opzichte van NNN en N2000 gebieden

Gezien de afstand tot beschermde gebieden kunnen negatieve effecten niet worden uitgesloten. Mogelijke verstorende effecten van: licht, geluid, trillingen en bij graafwerkzaamheden effecten op de grondwaterstand binnen het N2000 gebied de Hoge Veluwe zullen moeten worden onderzocht. Effecten op kwalificerende soorten zijn niet te verwachten gezien het gebrek aan geschikt habitat binnen het plangebied. Vermesting en/of verzuring als gevolg van stikstofdepositie kan niet op voorhand worden uitgesloten en zal aan de hand van een aanvullende stikstofberekening moeten worden onderzocht.

4.2 Houtopstanden

Op de locatie zijn geen houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Zodoende geldt er geen plicht tot melding of het herplanten van te verwijderen begroeiing.

5. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

5.1 Conclusies

- Uit het verrichte bureau- en veldonderzoek blijken er twee beschermde soort(groep)en te verwachten voor de projectlocatie. Daarnaast is het waarschijnlijk dat er een essentiële functie voor beschermde soorten aanwezig is. In de directe omgeving is tijdens het veldbezoek wel de huismus waargenomen. Mogelijk maakt deze van de locatie gebruik, echter is van essentieel leefgebied geen sprake omdat voldoende vergelijkbaar leefgebied beschikbaar blijft in de directe omgeving. Met een drietal soorten moet rekening worden gehouden bij de ontwikkeling van het plangebied naast een algemene zorgplicht. Voor het gehele plangebied geldt dat er een mogelijk essentiële vliegroute voor vleermuizen niet uit te sluiten is. Voor het deel van het plangebied waar nu materiaalopslag plaatsvindt, geldt dat er naast vleermuizen ook rekening moet worden gehouden met kleine marterachtigen en de hazelworm.
- Directe effecten als gevolg van de beoogde ontwikkeling op Natura 2000-gebieden en NNN kunnen niet worden uitgesloten. Van beschermde houtopstanden is geen sprake op de projectlocatie.

5.2 Aanbevelingen

- Voor het onderdeel soortenbescherming zijn aanvullende onderzoeken benodigd, daarnaast dient de zorgplicht in acht te worden genomen. Verder is het wenselijk om te werken volgens de principes van natuurinclusief bouwen (www.bouwnatuurinclusief.nl). Op deze wijze kan de natuur een handje geholpen worden door bijvoorbeeld nestkasten in te bouwen en te kiezen voor inheemse beplanting (gewone vlier, vlinderstruik, duizendblad etc.).
- Voor de volgende soorten is vervolgonderzoek noodzakelijk:
  - Vleermuizen: vliegroute-onderzoek
- Als de locatie waar momenteel materiaalopslag plaatsvindt ook wordt ontwikkeld moet het vervolgonderzoek worden uitgebreid met onderzoek voor de volgende soorten:
  - De hazelworm
  - Kleine marterachtigen
- Voor het aspect gebiedsbescherming is nader onderzoek benodigd om significant negatieve effecten uit te kunnen sluiten.

5.3 Mogelijkheden

- In de directe omgeving van het plangebied zijn huismussen aangetroffen. Voorzieningen die deze soort ten goede komen, met name nestgelegenheden, zouden een directe positieve meerwaarde in het plan hebben. Opties hiervoor zijn:
  - Vogelvide
  - Mussenflats
  - (wintergroene) Hagen
- De locatie van het plangebied op de grens van bos en weide in een donkere omgeving maakt de locatie uiterst geschikt voor vleermuizen. Voorzieningen voor deze soortgroep zullen dan ook een directe positieve meerwaarde in het plan hebben en aansluiten op de locatie. Opties hiervoor zijn:
  - Zomerverblijfplaatsen
  - Kraamverblijfplaatsen
  - Lijnvormige beplanting
  - Bloem- en nectarrijk struweel en weiden gelegen in een luwte

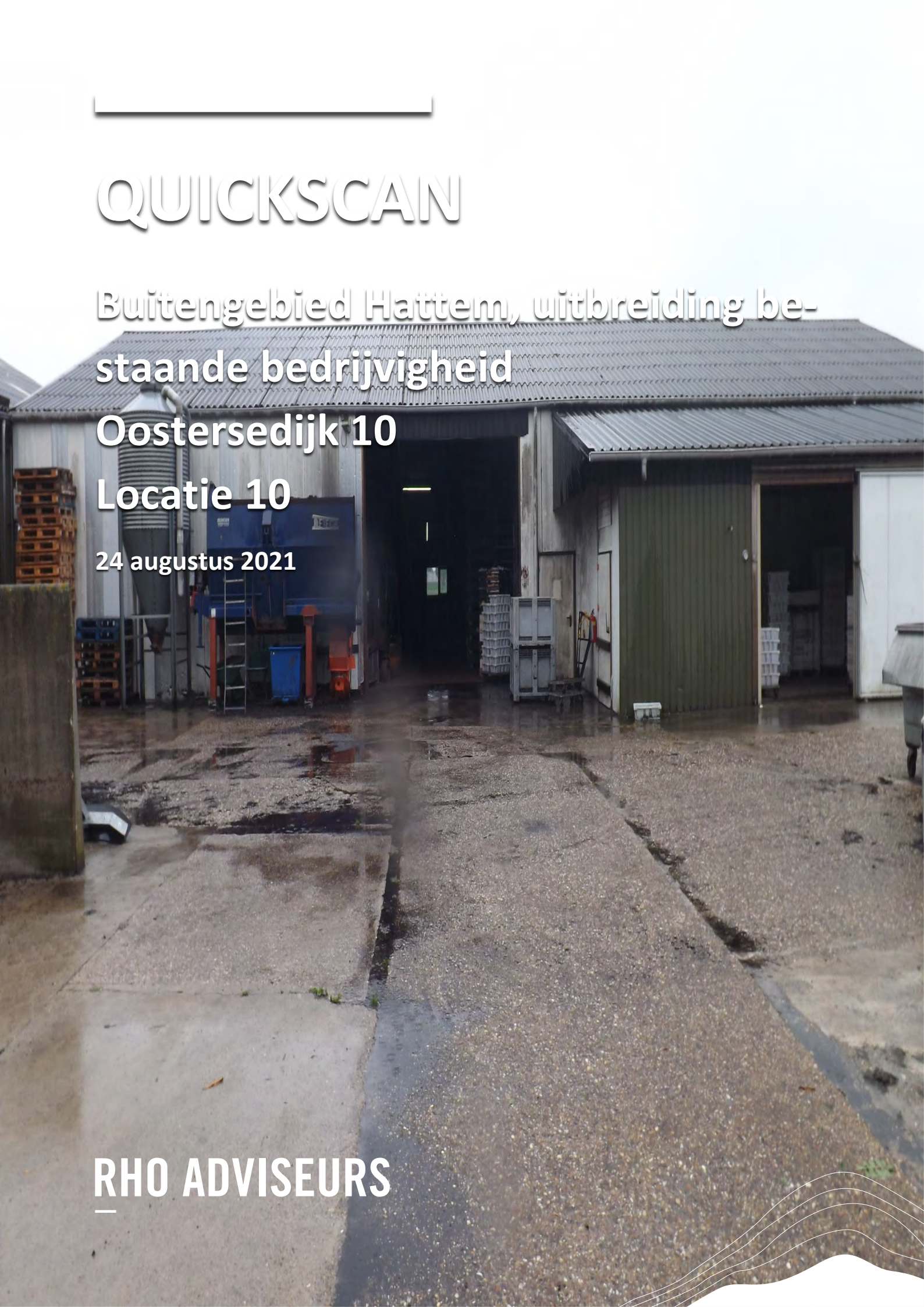
Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting

Habitatpotentie	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing
Broedvogels: cat. 5-soorten	Niet aanwezig	Nesten	• Categorie 5-soorten zoals spreeuw en huiszwaluw worden niet verwacht. Er zijn geen geschikte gebouwen (huiszwaluw) of holten (spreeuw) aanwezig.
Gierzwaluw		Nesten	• Er wordt geen bebouwing gesloopt met de ontwikkeling.
Uilen		Essentieel foerageergebied, Nesten	• Er is geen geschikte nestplaats aanwezig voor de kerkuil en steenuil, zoals een nestkast of open schuur. Ook worden geen oude kassen gesloopt of knotbomen aangetast die door de steenuil gebruikt kunnen worden. Er zijn geen sporen, zoals veren of braakballen aangetroffen. Ook zijn er geen oude ekster- of kraaiennesten aangetroffen waar de ransuil veelal gebruik van maakt.
Vleermuizen		Essentieel foerageergebied	• Hoewel het projectgebied momenteel mogelijk functioneert als onderdeel van een foerageergebied betreft het geen essentieel foerageergebied. In de omgeving is er voldoende vergelijkbaar habitat aanwezig waar gebruik van kan worden gemaakt.
		Essentiële vliegroutes	• Het projectgebied bezit geen lijnvormige landschapselementen zoals een bomenrij die kan functioneren als vliegroute.
		Verblijfplaatsen	• Er worden geen gebouwen gesloopt en er zijn geen oude bomen met gaten aanwezig op de projectlocatie.
Kleine marterachtigen, boommarter en steenmarter		Essentieel foerageergebied, verblijfplaatsen	• De projectlocatie bevat geen typerende elementen die deel uitmaken van het essentiële leefgebied van marterachtigen. Verblijfplaatsen op locatie zijn uitgesloten.
Muizen, reptielen, amfibieën, vissen, vlinders, libellen, overige insecten en vaatplanten		Leefgebied	• Geen geschikt habitat aanwezig.

QUICKSCAN

Buitengebied Hattem, uitbreiding bestaande bedrijvigheid Oostersedijk 10 Locatie 10

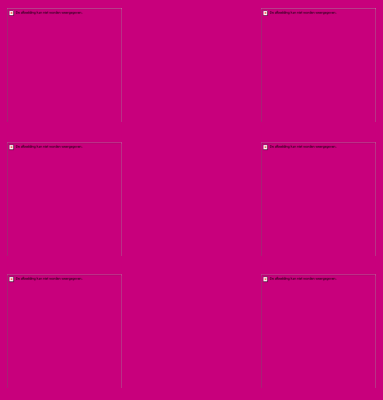
24 augustus 2021

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM	24 augustus 2021
KENMERK	20210582
PROJECT	Uitbreiding bestaande bedrijvigheid Oostersedijk 10 (locatie 10)
PROJECTLEIDER	mr. J. Poelstra
OPDRACHTGEVER	Gemeente Hattem
AUTEUR	Roel van Marrewijk
STATUS	Concept

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4
1.2 Natuurwetgeving en -beleid 4
1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden 4
1.2.2 Soortenbescherming 4
1.3 Leeswijzer 5

2. Beoogde ontwikkeling 6

2.1 Locatie 6
2.2 Kenmerken van het project 6

3. Resultaten 8

3.1 Onderzoeksopzet 8
3.2 Aangetroffen habitat 8
3.3 Resultaten per soortgroep 9

4. Gebiedsbescherming en houtopstanden 11

4.1 Beschermde gebieden 11
4.2 Houtopstanden 11

5. Conclusie en aanbevelingen 12

5.1 Conclusies 12
5.2 Aanbevelingen 12
5.3 Mogelijkheden 12

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting 14
Bijlage 2 Rustplaats uil in hobbyschuur 15
Bijlage 3 Extra foto's plangebied 16

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens de bestaande bedrijvigheid uit te breiden en een tweede bedrijfswoning te realiseren. Daarmee heeft de initiatiefnemer de plicht zorg te dragen de ontwikkeling binnen de kaders van de Wet natuurbescherming te realiseren. Om een beeld te geven van de huidige aanwezige ecologische waarden is deze ecologische quickscan opgesteld. Daarnaast wordt ook geadviseerd over eventuele benodigde vervolgstappen.

1.2 Natuurwetgeving en -beleid

In Nederland is alle natuurwetgeving ondergebracht onder één wet: de Wet natuurbescherming. Deze beslaat gebiedsbescherming, soortenbescherming en houtopstanden. Voor gebiedsbescherming en soortenbescherming is er onderscheid te maken tussen verschillende onderdelen. Hieronder is een verdere uitwerking gegeven.

1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden

Natura 2000-gebieden

Dit zijn Europees beschermde gebieden vanwege bijzondere natuurwaarden. Voor deze waarden gelden instandhoudingsdoelen. Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming niet toegestaan zonder vergunning projecten te realiseren of anderszins te handelen op een wijze die de gestelde instandhoudingsdoelen in het geding brengt. Hiervoor bestaat een tweedeling van doelsoorten en doelhabitatten.

Natuurnetwerk Nederland

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het beleid voor de NNN is gericht op het behoud en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Dit betekent dat areaal van het NNN in principe niet gebruikt kan worden, tenzij aangetoond is dat er geen negatieve effecten optreden als gevolg van een ontwikkeling.

Houtopstanden

Om houtopstanden te beschermen is in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming geregeld dat een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte beslaat van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen, bescherming geniet. Belangrijkste uitzondering is dat deze bescherming niet geldt voor houtopstanden binnen de bebouwde kom. Het kappen van bomen die wel onder het besluit vallen dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten en er geldt een herplantplicht.

1.2.2 Soortenbescherming

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming en luidt als volgt:

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
   a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
   b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
   c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Vogelrichtlijnsoorten & Habitatrichtlijnsoorten

Vogelrichtlijn artikel 3.1:

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn artikel 3.5:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

Naast de Europese bescherming van soorten kent de wet een artikel gericht op de specifiek in ons land beschermde soorten. Dit is Artikel 3.10:

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
   a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
   b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
   c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Provinciaal vrijgestelde soorten

Vervolgens kan een provincie zelf nog de keuze maken om de soorten waarnaar verwezen wordt in artikel 3.10 op een lijst van vrijstelling te zetten. Dat betekent dat deze soorten specifiek voor die provincie niet als beschermde soorten worden gezien. Voor de provincie Gelderland gaat het om deze soorten[1].

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de plaats van het project en de kenmerken. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bureau- en veldonderzoek voor het onderdeel soortenbescherming beschreven. In hoofdstuk 4 worden de resultaten voor gebiedsbescherming uitgewerkt en in hoofdstuk 5 volgen de conclusies en aanbevelingen.

[1] Aardmuis, Bastaardkikker, Bosmuis, Bruine kikker, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Gewone bosspitsmuis, Gewone pad, Haas, Huisspitsmuis, Kleine watersalamander, Konijn, Meerkikker, Ondergrondse woelmuis, Ree, Rosse woelmuis, Tweekleurige bosspitsmuis, Veldmuis, Vos, Woelrat.

2. BEOOGDE ONTWIKKELING

2.1 Locatie

De ontwikkeling is beoogd ter hoogte van de Oostersedijk nummer 10 te Hattem. Ten westen ligt op een kleine 700 meter de A50 en ten zuidoosten ligt de kern van Hattem. In figuur 1 is de ligging van de projectlocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Locatie projectgebied (rood)

2.2 Kenmerken van het project

In de huidige situatie heeft de initiatiefnemer een agrarisch bedrijf met een wormenkwekerij. Op het terrein zijn op verschillende locaties materiaalopslagplaatsen aanwezig. Naast het huidige erf in zuidoostelijke richting ligt een weiland wat momenteel wordt gebruikt als hooi- of kuilgrasland. Zowel de uitbreiding van het bedrijf als het realiseren van een tweede bedrijfswoning vindt hier plaats.

Beoogd is een functiewijziging waarbij wonen en uitbreiding van de bestaande bedrijvigheid mogelijk wordt gemaakt. Momenteel geldt op de locatie alleen een Paraplubestemmingsplan Parkeren.[2] Het bestemmingsplan buitengebied Hattem uit 2007 bestempelt het plangebied als Bedrijfsdoeleinden[3]. Als gevolg van de functiewijziging zal het aangrenzende weiland bebouwd kunnen worden. De begroeiing langs de watergang aan de noordwestzijde van het plangebied blijft bewaard. Werkzaamheden rondom de aanleg van een woning kunnen verstorend zijn voor het projectgebied en de directe omgeving.

[2] Ruimtelijkeplannen.nl geraadpleegd op 24 augustus 2021
[3] www.hattem.nl geraadpleegd op 24 augustus 2021

Figuur 2.2 Verschillende aanzichten projectlocatie (extra afbeeldingen in bijlage)

3. RESULTATEN

3.1 Onderzoeksopzet

Aan de hand van verspreidingsatlassen is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

Het gebied is vervolgens bezocht op 15 juli 2021. Tijdens dit veldbezoek is de locatie, alsmede de directe omgeving (daar kunnen ook effecten optreden) beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten en is gekeken naar potenties op basis van de aanwezige habitat.

Een quickscan is een potentiebepaling van wat er op de locatie en in het onderzoeksgebied voor kan komen. Het is nadrukkelijk geen volledig ecologisch soortenonderzoek. Een ecologisch soortgericht onderzoek beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

3.2 Aangetroffen habitat

De locatie betreft in de huidige situatie een intensief beheerd weiland en wormenkwekerij. In het noordwesten grenst het plangebied aan een bredere sloot, die vervolgens in verbinding staat met het N2000 gebied Rijnoevers. De oever van de sloot is begroeid met ruigte en riet, hoger op de oever is een mix van verschillende bomen en struiken aanwezig. Zowel de noordoost- als zuidoostzijde van het plangebied grenst aan hetzelfde weiland als waar de geplande ontwikkeling plaatsvindt. In het zuidwesten grenst het plangebied aan de Oostersedijkweg.

Figuur 3.1 Habitatten aanwezig binnen het plangebied. Materiaalopslag (grijs) en struweel met bomen (licht groen), functioneel leefgebied van de huismus (bruin), bebouwing geschikt voor vleermuizen (rood), rustplaats uil (rode stip), nest spreeuw (groene stip), mogelijke migratierouten voor vleermuizen (oranje stippellijn) en watergebonden soorten (blauw).

3.3 Resultaten per soortgroep

In tabel 1 staan de mogelijke functies voor beschermde soort(groepen) genoemd. Voor de leesbaarheid van dit document is ervoor gekozen hier alleen de soorten te benoemen waarvoor een overtreding van de Wet natuurbescherming wordt verwacht. In bijlage 1 wordt voor de overige soortgroepen onderbouwd waarom er geen negatieve effecten of overtredingen te verwachten zijn.

Tabel 1 Relevante soortgroepen

Te verwachten soorten o.b.v. bureau- en/of veldonderzoek	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing	Mogelijke overtreding Wnb*
Vogels zonder jaarrond beschermd nest.	Vestiging mogelijk	Broedplaats	• De volgende habitats zijn aanwezig: grasland, met bomen, hagen en struweel zijn aanwezig binnen het plangebied. • Duiven, zoals de houtduif, kunnen vrijwel het gehele jaar broeden in bomen en boschages en daar dient rekening mee gehouden te worden.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Cat 5 soorten	Geschikte holtes en nesten aanwezig	Broedplaats	• Nestplaats van spreeuwen zijn vastgesteld in de hobbyschuur. Het gaat hier om 1 nestend dier, zwaarwegende ecologische redenen zijn niet van toepassing. • Resten van zwaluwnesten zijn op een aantal locaties in de schuur en langs het woonhuis aangetroffen. Het gaat hier om een nestend dier zwaarwegende ecologische redenen zijn niet van toepassing.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Huismus	Geschikt habitat + broedplaatsen aanwezig	Functionele leefomgeving	• Broedplaatsen aanwezig in het woonhuis en in de opslagloods. • Volledig habitat is aanwezig op de planlocatie.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en vogel met een jaarrond beschermd nest.
Uilen	Aanwezig	Rustplaats/oude rustplaats	• In de hobbyschuur maakt een uil met regelmaat gebruik van de autolift als rustplaats. Geen nestplaats aanwezig (bijlage 2). • Uitbreidingslocatie is mogelijk in gebruik als foerageergebied. De functie is echter niet essentieel door de grote oppervlakte aan gelijkwaardig foerageergebied in de omgeving.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en vogel met een jaarrond beschermd nest.
Zoogdieren				
Vleermuizen	Mogelijk aanwezig	Foerageergebied	• Mogelijk aanwezig langs de slootrand en in de luwte van bebouwing.	Artikel 3.10
		Vliegroute	• De mogelijke vliegroute van het N2000 gebied Rijnoevers over het water aan de noordoost kant naar de hoge Veluwe en andere gebieden met een verblijfsfunctie. • De bomenrij die de Oosterdijk volgt is onverlicht en mogelijk geschikt al vliegrouten	

		Verblijfplaatsen	• Hobbyschuur en woonhuis bevatten geschikte openingen voor vleermuizen. Aanwezigheid kan niet worden uitgesloten.	
Kleine marterachtigen	Mogelijk aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaatsen	• Meerdere locaties binnen het plangebied bestaande uit takkenrillen, ruigtes en struweel en materiaalopslag. Deze zijn elk geschikt als verblijfplaats voor kleine marterachtigen. • Struweel, rommelhoekjes en takkenrillen zijn geschikt als foerageergebied.	Artikel 3.10
Algemene soorten	Habitat aanwezig		• Habitat voor verschillende muisachtigen is aanwezig.	Artikel 1.11
Amfibieën				
Algemene soorten	Habitat aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaatsen	• Landhabitat voor algemene soorten (gewone pad) aanwezig.	Artikel 1.11

* Zoals beschreven in paragraaf 1.2

4. GEBIEDSBESCHERMING EN HOUTOPSTANDEN

4.1 Beschermde gebieden

De projectlocatie maakt geen onderdeel uit van beschermde natuurgebieden. In tabel 2 is een overzicht gegeven van de verschillende in de omgeving gelegen natuurgebieden met daarbij de afstand tot deze gebieden vanuit de projectlocatie.

Tabel 2 Afstand tot beschermde natuurgebieden

Beschermd gebied	Afstand tot projectlocatie (meters)
Natura 2000-gebied 'Veluwe'	3.500
Natura 2000-gebied 'Rijntakken'	700
Natuurnetwerk Gelderland	1.650

Figuur 4.1 Ligging van het plangebied ten opzichte van NNN en N2000 gebieden

Gezien de afstand tot beschermde gebieden en de kleinschalige aard van de ontwikkeling kunnen negatieve effecten zoals areaalverlies, verstoring, verontreiniging en verandering van de waterhuishouding worden uitgesloten. De in het noordoosten gelegen sloot kan worden gebruikt door de kwalificerende soort: de meervleermuis, daarnaast zijn er meerdere NDFF-waarnemingen van zowel de bever als de otter in dezelfde sloot. Effecten op de sloot moeten dan ook worden uitgesloten. Vermesting en/of verzuring als gevolg van stikstofdepositie kan niet op voorhand worden uitgesloten en zal aan de hand van een aanvullende stikstofberekening moeten worden onderzocht.

4.2 Houtopstanden

Op de locatie zijn geen houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Zodoende geldt er geen plicht tot melding of het herplanten van te verwijderen begroeiing.

5. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

5.1 Conclusies

- Uit het verrichte bureau- en veldonderzoek blijken er vijf beschermde soort(groep)en te verwachten voor de projectlocatie:
  - Huismussen
  - Uilen
  - Algemene broedvogels
  - Vleermuizen: verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden
  - Kleine marterachtige
- Daarnaast is het waarschijnlijk dat er twee categorie 5 soorten aanwezig zijn in het projectgebied:
  - Spreeuw
  - Huiszwaluw
- Binnen de uitbreidingslocatie zijn geen verblijfplaatsen of beschermde functies aangetroffen. Wel moet er rekening worden gehouden met de beschermde soorten die in de directe omgeving aanwezig zijn.
- Directe effecten als gevolg van de beoogde ontwikkeling op Natura 2000-gebieden en NNN kunnen worden uitgesloten. Van beschermde houtopstanden is geen sprake op de projectlocatie.
- Hiernaast geldt een algemene zorgplicht voor de algemene soorten.

5.2 Aanbevelingen

- Voor het onderdeel soortenbescherming zijn mogelijk geen aanvullende onderzoeken benodigd, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan:
  - Werkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen (ongeveer 15 maart tot 15 juli)
  - Verstoring van verblijfplaatsen in het woonhuis en in de hobbyschuur wordt uitgesloten
  - De donkere situatie op en direct grenzend aan het plangebied blijft behouden
  - Er wordt voldaan aan de zorgplicht voor algemene soorten
- Verder is het wenselijk om te werken volgens de principes van natuurinclusief bouwen (www.bouwnatuurinclusief.nl). Op deze wijze kan de natuur een handje geholpen worden door bijvoorbeeld nestkasten in te bouwen en te kiezen voor inheemse beplanting (gewone vlier, vlinderstruik, duizendblad etc.).
- Voor het aspect gebiedsbescherming is nader onderzoek benodigd om significant negatieve effecten uit te kunnen sluiten.

Als niet aan de vier aangegeven voorwaarden kan worden voldaan, is vervolgonderzoek voor de volgende soorten noodzakelijk:

- Huismussen
- Uilen
- Vleermuizen: verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden.
- Kleine marterachtigen

5.3 Mogelijkheden

- In het plangebied zijn huismussen aangetroffen. Voorzieningen die deze soort ten goede komen, met name nestgelegenheden, zouden een directe positieve meerwaarde in het plan hebben. Opties hiervoor zijn:
  - Vogelvide
  - Mussenflats
  - (wintergroene) Hagen
- De locatie van het plangebied op de kruising van twee mogelijke vliegroutes in een donkere omgeving maakt de locatie uiterst geschikt voor vleermuizen. Voorzieningen voor deze soortgroep zullen dan ook een directe positieve meerwaarde in het plan hebben en aansluiten op de locatie. Opties hiervoor zijn:

  - Zomerverblijfplaatsen
  - Kraamverblijfplaatsen
  - Winterverblijfplaatsen
  - Lijnvormige beplanting
- De locatie wordt/werd al gebruikt door een uil als vaste rustplaats. Het aanleggen van een of meerdere uilenkasten binnen de projectlocatie zal dan ook direct een positief effect hebben op deze soortgroep.
- Binnen de planlocatie zijn twee categorie 5 soorten aanwezig: de spreeuw en de huiszwaluw. Voorzieningen die deze soort ten goede komen, met name nestgelegenheden zouden een directe positieve meerwaarde in het plan hebben. Opties hiervoor zijn:
  - Spreeuwen kruiken
  - Huiszwaluw planken/nestplaatsen
- De planlocatie is gelegen te midden van een weidengebied. Het aanleggen van bloemrijk struweel of bloemrijk extensief beheerd hooiland zal voor alle soorten die binnen en in de directe omgeving van het plangebied aanwezig zijn een positief effect op de habitat hebben.

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting

Habitatpotentie	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing
Gierzwaluw	Niet aanwezig	Nesten	• Er wordt geen bebouwing gesloopt die potentie heeft voor gierzwaluwen met de ontwikkeling.
Vissen en reptielen	Niet aanwezig	Habitat niet aanwezig	• Geen geschikt habitat binnen de projectlocatie.

Bijlage 2 Rustplaats uil in hobbyschuur

Bijlage 3 Extra foto’s plangebied

QUICKSCAN

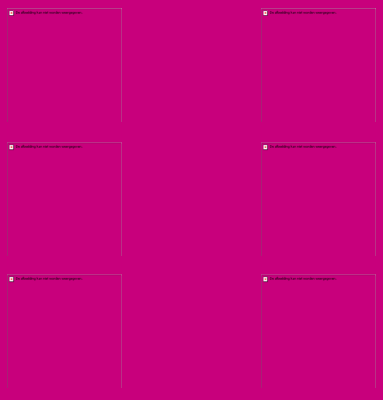
Buitengebied Hattem, woning Vuursteenberg 11 Locatie 14

31 augustus 2021

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM	31 augustus 2021
KENMERK	20210582
PROJECT	Woning bouw Vuursteenberg 11 Locatie 14
PROJECTLEIDER	mr. J. Poelstra
OPDRACHTGEVER	Gemeente Hattem
AUTEUR	Roel van Marrewijk
STATUS	Concept

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding **4**

1.1 Aanleiding 4
1.2 Natuurwetgeving en -beleid 4
1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden 4
1.2.2 Soortenbescherming 4
1.3 Leeswijzer 5

2. Beoogde ontwikkeling **6**

2.1 Locatie 6
2.2 Kenmerken van het project 6

3. Resultaten **8**

3.1 Onderzoeksopzet 8
3.2 Aangetroffen habitat 8
3.3 Resultaten per soortgroep 9

4. Gebiedsbescherming en houtopstanden **11**

4.1 Beschermde gebieden 11
4.2 Houtopstanden 11

5. Conclusie en aanbevelingen **12**

5.1 Conclusies 12
5.2 Aanbevelingen 12
5.3 Mogelijkheden 12

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting **14**
Bijlage 2 Extra foto's plangebied **15**

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens in het naast gelegen paardenland een woning uit te bouwen. Daarmee heeft de initiatiefnemer de plicht zorg te dragen de ontwikkeling binnen de kaders van de Wet natuurbescherming te realiseren. Om een beeld te geven van de huidige aanwezige ecologische waarden is deze ecologische quickscan opgesteld. Daarnaast wordt ook geadviseerd over eventuele benodigde vervolgstappen.

1.2 Natuurwetgeving en -beleid

In Nederland is alle natuurwetgeving ondergebracht onder één wet: de Wet natuurbescherming. Deze beslaat gebiedsbescherming, soortenbescherming en houtopstanden. Voor gebiedsbescherming en soortenbescherming is er onderscheid te maken tussen verschillende onderdelen. Hieronder is een verdere uitwerking gegeven.

1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden

Natura 2000-gebieden

Dit zijn Europees beschermde gebieden vanwege bijzondere natuurwaarden. Voor deze waarden gelden instandhoudingsdoelen. Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming niet toegestaan zonder vergunning projecten te realiseren of anderszins te handelen op een wijze die de gestelde instandhoudingsdoelen in het geding brengt. Hiervoor bestaat een tweedeling van doelsoorten en doelhabitatten.

Natuurnetwerk Nederland

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het beleid voor de NNN is gericht op het behoud en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Dit betekent dat areaal van het NNN in principe niet gebruikt kan worden, tenzij aangetoond is dat er geen negatieve effecten optreden als gevolg van een ontwikkeling.

Houtopstanden

Om houtopstanden te beschermen is in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming geregeld dat een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte beslaat van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen, bescherming geniet. Belangrijkste uitzondering is dat deze bescherming niet geldt voor houtopstanden binnen de bebouwde kom. Het kappen van bomen die wel onder het besluit vallen dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten en er geldt een herplantplicht.

1.2.2 Soortenbescherming

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming en luidt als volgt:

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
   a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
   b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
   c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Vogelrichtlijnsoorten & Habitatrichtlijnsoorten

Vogelrichtlijn artikel 3.1:

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn artikel 3.5:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

Naast de Europese bescherming van soorten kent de wet een artikel gericht op de specifiek in ons land beschermde soorten. Dit is artikel 3.10:

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
   a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
   b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
   c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Provinciaal vrijgestelde soorten

Vervolgens kan een provincie zelf nog de keuze maken om de soorten waarnaar verwezen wordt in artikel 3.10 op een lijst van vrijstelling te zetten. Dat betekent dat deze soorten specifiek voor die provincie niet als beschermde soorten worden gezien. Voor de provincie Gelderland gaat het om deze soorten[1].

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de plaats van het project en de kenmerken. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bureau- en veldonderzoek voor het onderdeel soortenbescherming beschreven. In hoofdstuk 4 worden de resultaten voor gebiedsbescherming uitgewerkt en in hoofdstuk 5 volgen de conclusies en aanbevelingen.

[1] Aardmuis, Bastaardkikker, Bosmuis, Bruine kikker, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Gewone bosspitsmuis, Gewone pad, Haas, Huisspitsmuis, Kleine watersalamander, Konijn, Meerkikker, Ondergrondse woelmuis, Ree, Rosse woelmuis, Tweekleurige bosspitsmuis, Veldmuis, Vos, Woelrat.

2. BEOOGDE ONTWIKKELING

2.1 Locatie

De ontwikkeling is beoogd ter hoogte van de Vuursteenberg nummer 11 te Hattem. Ten westen ligt op een kleine 400 meter de A50 en ten oost/noordoosten ligt de kern van Hattem. In figuur 1 is de ligging van de projectlocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Locatie projectgebied (rood)

2.2 Kenmerken van het project

In de huidige situatie betreft het projectgebied een paardenland waar hobbymatig een pony op wordt gehouden en een verouderde schuur. Op het terrein zijn op verschillende locaties kleinere bijgebouwen aangetroffen.

Beoogd is een functiewijziging waarbij wonen mogelijk wordt gemaakt. Momenteel geldt op de locatie alleen een Paraplubestemmingsplan Parkeren.[2] Het bestemmingsplan buitengebied Hattem uit 2007 bestempelt het plangebied als agrarische doeleinden met landschappelijke waarde[3]. Als gevolg van de functiewijziging zal paardenland bebouwd kunnen worden. Het bosgebied heeft momenteel de bestemming woondoeleinden echter blijft het bos behouden.

[2] Ruimtelijkeplannen.nl geraadpleegd op 24 augustus 2021
[3] www.hattem.nl geraadpleegd op 24 augustus 2021

Figuur 2.2 Verschillende aanzichten projectlocatie (extra afbeeldingen in bijlage)

3. RESULTATEN

3.1 Onderzoeksopzet

Aan de hand van verspreidingsatlassen is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

Het gebied is vervolgens bezocht op 14 juli 2021. Tijdens dit veldbezoek is de locatie, alsmede de directe omgeving (daar kunnen ook effecten optreden) beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten en is gekeken naar potenties op basis van de aanwezige habitat.

Een quickscan is een potentiebepaling van wat er op de locatie en in het onderzoeksgebied voor kan komen. Het is nadrukkelijk geen volledig ecologisch soortenonderzoek. Een ecologisch soortgericht onderzoek beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

3.2 Aangetroffen habitat

De locatie betreft in de huidige situatie een klein paardenland, een ouder bosgebied, een woning, drie bijgebouwen en een grote schuur. Het paardenland is vanuit ecologisch oogpunt niet interessant, het weiland staat onder een hoge begrazingsdruk, waardoor het grasland een zeer lage biodiversiteit heeft. Het gehele paardenland is omlijst met berken. Het bosgebied is een ander verhaal, hier is een grote diversiteit aan bomen en struiken aanwezig, het bos bestaat uit: hulst, eiken, beuken, esdoorns, hazelnoten, robinia, lijsterbes, en een zeer oude wilde kastanje. Naast deze bomen en struweel is er een dichte zoom en onderbegroeiing van onder andere: braam, klimop, hondsroos en zaailingen van de aanwezige boomsoorten. Het gebied is van een dermate hoge leeftijd (minimaal 50 jaar oud) dat het bosgebied ook de kans biedt voor een groot aantal soorten en habitats om tot ontwikkeling te komen in de vorm van boomholten, dood hout en een goed ontwikkelde ondergroei. Het aanwezige woonhuis en naastgelegen bijkeukentje/schuurtje bevat meerdere mogelijkheden voor gebouwbewonende soorten, waaronder de huismus.

Figuur 3.1 Habitatten aanwezig binnen het plangebied, bos (groen), broedplaatsen van de huismus (bruin), bebouwing geschikt voor vleermuizen (rood), mogelijke vliegrouten voor vleermuizen (oranje stippellijn)

3.3 Resultaten per soortgroep

In tabel 1 staan de mogelijke functies voor beschermde soort(groepen) genoemd. Voor de leesbaarheid van dit document is ervoor gekozen hier alleen de soorten te benoemen waarvoor een overtreding van de Wet natuurbescherming wordt verwacht. In bijlage 1 wordt voor de overige soortgroepen onderbouwd waarom er geen negatieve effecten of overtredingen te verwachten zijn.

Tabel 1 Relevante soortgroepen

Te verwachten soorten o.b.v. bureau- en/of veldonderzoek	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing	Mogelijke overtreding Wnb*
Vogels zonder jaarrond beschermd nest	Vestiging mogelijk	Broedplaats	• De volgende habitats zijn aanwezig binnen het plangebied: grasland, bomenlanen, hagen, boomholtes, openingen in bebouwing, bos en struweel. • Duiven, zoals de houtduif, kunnen vrijwel het gehele jaar broeden in bomen en bosschages en daar dient rekening mee gehouden te worden.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.

Cat 5 soorten	Geschikte holtes en nesten aanwezig	Broedplaats	• Nestplaats van spreeuwen zijn mogelijk in het woonhuis, de bijgebouwen en schuur. • Spechten hebben voldoende ouder hout binnen het bosgebied om hier holtes in te maken. Ook zijn meerdere groene spechten gehoord in de directe omgeving van het plangebied.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Huismus	Geschikt habitat + broedplaatsen aanwezig	Volledig functionele leefomgeving aanwezig	• Broedplaatsen aanwezig in het woonhuis en in de verouderde schuur. • Volledig habitat is aanwezig op de planlocatie: inclusief stofbaden en permanent groene hagen.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en vogel met een jaarrond beschermd nest.
Uilen	Mogelijk aanwezig	Rustplaats	• Het bosgebied is van een dermate oude leeftijd en dichtheid dat rustplaatsen van uilen niet uit te sluiten zijn.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en vogel met een jaarrond beschermd nest.
Zoogdieren				
Vleermuizen	Mogelijk aanwezig	Foerageergebied	• Niet essentieel foerageergebied is aanwezig binnen het plangebied. Essentieel foerageergebied binnen het plangebied is niet uit te sluiten.	Artikel 3.10
		Vliegroute	• Vliegrouten van en naar het plangebied zijn niet duidelijk.	
		Verblijfplaatsen	• Schuur en woonhuis bevatten geschikte openingen voor vleermuizen. Aanwezigheid kan niet worden uitgesloten. • In het bosgebied zijn meerdere oude bomen met minimaal een boom met mogelijke boomholtes aanwezig. Boombewonende soorten zijn niet uit te sluiten.	
Kleine marterachtigen	Mogelijk aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaatsen	• Meerdere locaties binnen het plangebied bestaande uit takkenrillen, ruigtes en struweel en houtopslag. Deze zijn elk geschikt als verblijfplaats voor kleine marterachtigen. • Struweel, rommelhoekjes en takkenrillen zijn geschikt als foerageergebied.	Artikel 3.10
Steenmarter	Mogelijk aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaatsen	• De oude schuur, houtopslag en het bosgebied vormen mogelijk geschikt foerageergebied en kunnen verblijfplaatsen bevatten.	Artikel 3.10
Algemene soorten	Habitat aanwezig		• Habitat voor verschillende muisachtigen is aanwezig.	Artikel 1.11
Amfibieën				
Algemene soorten	Habitat aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaatsen	• Landhabitat voor algemene soorten (gewone pad aanwezig).	Artikel 1.11

* Zoals beschreven in paragraaf 1.2

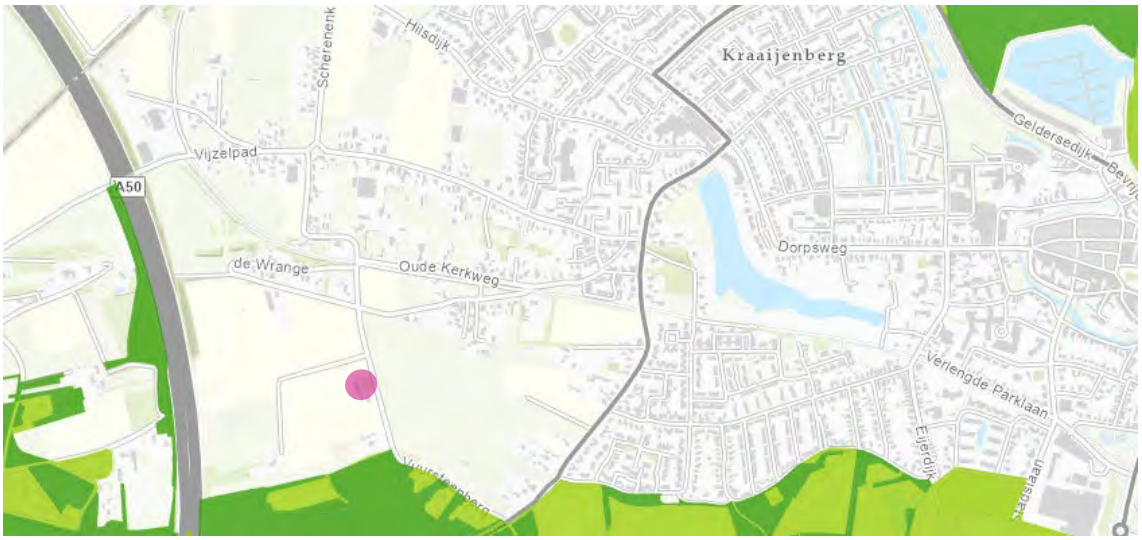
4. GEBIEDSBESCHERMING EN HOUTOPSTANDEN

4.1 Beschermde gebieden

De projectlocatie maakt geen onderdeel uit van beschermde natuurgebieden. In tabel 2 is een overzicht gegeven van de verschillende in de omgeving gelegen natuurgebieden met daarbij de afstand tot deze gebieden vanuit de projectlocatie.

Tabel 2 Afstand tot beschermde natuurgebieden

Beschermd gebied	Afstand tot projectlocatie (meters)
Natura 2000-gebied 'Veluwe'	210
Natura 2000-gebied 'Rijntakken'	1.650
Natuurnetwerk Gelderland	210

Figuur 4.1 Ligging van het plangebied ten opzichte van NNN en N2000 gebieden

Gezien de afstand tot beschermde gebieden en de kleinschalige aard van de ontwikkeling kunnen negatieve effecten zoals areaalverlies, verstoring, verontreiniging en verandering van de waterhuishouding worden uitgesloten. Vermesting en/of verzuring als gevolg van stikstofdepositie kan niet op voorhand worden uitgesloten en zal aan de hand van een aanvullende stikstofberekening moeten worden onderzocht.

4.2 Houtopstanden

Het bosgebied heeft een oppervlakte van 1.100 vierkante meter en gaat hiermee over de grenswaarden van de 10 are heen. Het bosgebied valt buiten de bebouwde kom van de boswet en dus onder de bescherming van hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Er geldt hierbij een meldingsplicht bij dienst regelingen. Mogelijk leidt dit tot een herplantings-plicht echter wordt dit per situatie bepaalt.

5. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

5.1 Conclusies

- Uit het verrichte bureau- en veldonderzoek blijken er vier beschermde soort(groep)en te verwachten voor de projectlocatie:
  - Huismussen
  - Uilen
  - Algemene broedvogels
  - Vleermuizen: verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden
  - Marterachtigen
- Daarnaast is het waarschijnlijk dat er twee categorie 5 soorten aanwezig zijn in het projectgebied:
  - Spreeuw
  - Spechten: groene specht
- Binnen de paardenweiden zijn geen verblijfplaatsen of beschermde functies aangetroffen. Wel moet er rekening worden gehouden met de beschermde soorten die in de directe omgeving aanwezig zijn.
- Directe effecten als gevolg van de beoogde ontwikkeling op Natura 2000-gebieden en NNN kunnen worden uitgesloten. Zolang er geen houtkap plaatsvindt binnen de bomenrij of het bosgebied is een effect op de aanwezige houtopstand uitgesloten. Bij kap is er een meldplicht.
- Hiernaast geldt een algemene zorgplicht voor de algemene soorten.

5.2 Aanbevelingen

- Voor het onderdeel soortenbescherming zijn mogelijk geen aanvullende onderzoeken benodigd, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan:
  - Werkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen (ongeveer 15 maart tot 15 juli)
  - Verstoring van verblijf- en nestplaatsen in het woonhuis en bijgebouwen wordt uitgesloten
  - De donkere situatie op en direct grenzend aan het plangebied blijft behouden
  - Er wordt voldaan aan de zorgplicht voor algemene soorten
- Bij sloop van de oude schuur is vervolgonderzoek naar vleermuizen verplicht.
- Verder is het wenselijk om te werken volgens de principes van natuurinclusief bouwen (www.bouwnatuurinclusief.nl). Op deze wijze kan de natuur een handje geholpen worden door bijvoorbeeld nestkasten in te bouwen en te kiezen voor inheemse beplanting (gewone vlier, vlinderstruik, duizendblad etc.).
- Voor het aspect gebiedsbescherming is geen nader onderzoek benodigd om significant negatieve effecten uit te kunnen sluiten.
- Bij kap van bomen is een meldplicht in verband met houtopstanden.

Als niet aan de vier aangegeven voorwaarden kan worden voldaan, is vervolgonderzoek voor de volgende soorten noodzakelijk:

- Huismussen
- Uilen
- Vleermuizen: verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden
- Marterachtigen

5.3 Mogelijkheden

- In het plangebied zijn huismussen aangetroffen. Voorzieningen die deze soort ten goede komen, met name nestgelegenheden, zouden een directe positieve meerwaarde in het plan hebben. Opties hiervoor zijn:
  - Vogelvide
  - Mussenflats
  - (wintergroene) Hagen

    - Locaties voor een zand/stofbad
- Het plangebied biedt mogelijkheden voor een groot aantal vleermuissoorten. Echter is de bereikbaarheid van het plangebied voor vleermuizen niet optimaal. Het aanbrengen van lijnvormige beplanting die het bosgebied aansluit op een van de in de omgeving gelegen vliegroutes(de boomgrens van N2000 gebied de Hoge Veluwe, of het oude loofbos op de Wrange) , of in het meest optimale geval de gehele Vuursteenberg, zal een zeer grote verbetering voor vleermuizen in het gebied zijn.
- Binnen de planlocatie zijn twee categorie 5 soorten aanwezig: de spreeuw en de spechten, met name de groene specht. Voorzieningen die deze soort ten goede komen, met name nestgelegenheden, zouden een directe positieve meerwaarde in het plan hebben. Opties hiervoor zijn:
    - Spreeuwen kruiken
    - Instandhouding van staand dood hout
- De planlocatie is gelegen te midden van een weidengebied. Het aanleggen van bloemrijkstruweel of bloemrijk extensief beheerd hooiland zal voor alle soorten die binnen en in de directe omgeving van het plangebied aanwezig zijn een positief effect hebben op de habitat.

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting

Habitatpotentie	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing
Vissen en reptielen	Niet aanwezig	Habitat niet aanwezig	• Geen geschikt habitat binnen de projectlocatie.

Bijlage 2 Extra foto’s plangebied

QUICKSCAN

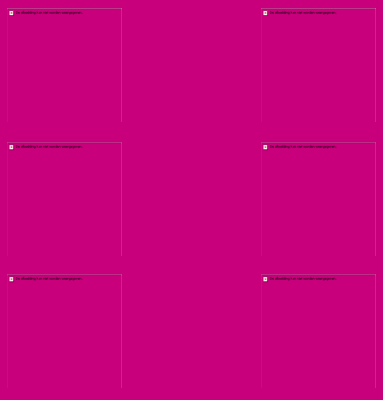
Buitengebied Hattem, woning Groeneweg 1 Locatie 15

31 augustus 2021

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM	31 augustus 2021
KENMERK	20210582
PROJECT	Bouw woning Groeneweg 1 locatie 15
PROJECTLEIDER	mr. J. Poelstra
OPDRACHTGEVER	Gemeente Hattem
AUTEUR	Roel van Marrewijk
STATUS	Concept

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4
1.2 Natuurwetgeving en -beleid 4
1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden 4
1.2.2 Soortenbescherming 4
1.3 Leeswijzer 5

2. Beoogde ontwikkeling 6

2.1 Locatie 6
2.2 Kenmerken van het project 6

3. Resultaten 8

3.1 Onderzoeksopzet 8
3.2 Aangetroffen habitat 8
3.3 Resultaten per soortgroep 9

4. Gebiedsbescherming en houtopstanden 10

4.1 Beschermde gebieden 10
4.2 Houtopstanden 10

5. Conclusie en aanbevelingen 11

5.1 Conclusies 11
5.2 Aanbevelingen 11
5.3 Mogelijkheden 11

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting 12
Bijlage 2 Extra foto's plangebied 13

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens op het plangebied een boomgaard en woning te realiseren. Daarmee heeft de initiatiefnemer de plicht zorg te dragen de ontwikkeling binnen de kaders van de Wet natuurbescherming te realiseren. Om een beeld te geven van de huidige aanwezige ecologische waarden is deze ecologische quickscan opgesteld. Daarnaast wordt ook geadviseerd over eventuele benodigde vervolgstappen.

1.2 Natuurwetgeving en -beleid

In Nederland is alle natuurwetgeving ondergebracht onder één wet: de Wet natuurbescherming. Deze beslaat gebiedsbescherming, soortenbescherming en houtopstanden. Voor gebiedsbescherming en soortenbescherming is er onderscheid te maken tussen verschillende onderdelen. Hieronder is een verdere uitwerking gegeven.

1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden

Natura 2000-gebieden

Dit zijn Europees beschermde gebieden vanwege bijzondere natuurwaarden. Voor deze waarden gelden instandhoudingsdoelen. Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming niet toegestaan zonder vergunning projecten te realiseren of anderszins te handelen op een wijze die de gestelde instandhoudingsdoelen in het geding brengt. Hiervoor bestaat een tweedeling van doelsoorten en doelhabitatten.

Natuurnetwerk Nederland

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het beleid voor de NNN is gericht op het behoud en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Dit betekent dat areaal van het NNN in principe niet gebruikt kan worden, tenzij aangetoond is dat er geen negatieve effecten optreden als gevolg van een ontwikkeling.

Houtopstanden

Om houtopstanden te beschermen is in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming geregeld dat een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte beslaat van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen, bescherming geniet. Belangrijkste uitzondering is dat deze bescherming niet geldt voor houtopstanden binnen de bebouwde kom. Het kappen van bomen die wel onder het besluit vallen dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten en er geldt een herplantplicht.

1.2.2 Soortenbescherming

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming en luidt als volgt:

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
   a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
   b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
   c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Vogelrichtlijnsoorten & Habitatrichtlijnsoorten

Vogelrichtlijn artikel 3.1:

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn artikel 3.5:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

Naast de Europese bescherming van soorten kent de wet een artikel gericht op de specifiek in ons land beschermde soorten. Dit is artikel 3.10:

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
   a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
   b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
   c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Provinciaal vrijgestelde soorten

Vervolgens kan een provincie zelf nog de keuze maken om de soorten waarnaar verwezen wordt in artikel 3.10 op een lijst van vrijstelling te zetten. Dat betekent dat deze soorten specifiek voor die provincie niet als beschermde soorten worden gezien. Voor de provincie Gelderland gaat het om deze soorten[1].

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de plaats van het project en de kenmerken. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bureau- en veldonderzoek voor het onderdeel soortenbescherming beschreven. In hoofdstuk 4 worden de resultaten voor gebiedsbescherming uitgewerkt en in hoofdstuk 5 volgen de conclusies en aanbevelingen.

[1] Aardmuis, Bastaardkikker, Bosmuis, Bruine kikker, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Gewone bosspitsmuis, Gewone pad, Haas, Huisspitsmuis, Kleine watersalamander, Konijn, Meerkikker, Ondergrondse woelmuis, Ree, Rosse woelmuis, Tweekleurige bosspitsmuis, Veldmuis, Vos, Woelrat.

2. BEOOGDE ONTWIKKELING

2.1 Locatie

De ontwikkeling is beoogd ter hoogte van de Groeneweg nummer 1 te Hattem. Ten zuidwesten ligt op een kleine 250 meter de A50 en ten oosten ligt de kern van Hattem. In figuur 1 is de ligging van de projectlocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Locatie projectgebied (rood)

2.2 Kenmerken van het project

De locatie bestaat in de huidige situatie uit twee weilanden met een tussenliggend weiland met in het westerdeel de restanten van een voormalige schuur. De initiatiefnemer is voornemens op het plangebied een boomgaard en woning te realiseren.

Beoogd is een functiewijziging waarbij wonen mogelijk wordt gemaakt. Momenteel geldt op de locatie alleen een Paraplubestemmingsplan Parkeren.[2] Het bestemmingsplan buitengebied Hattem uit 2007 bestempelt het plangebied als agrarische doeleinden[3]. Als gevolg van de functiewijziging zal weiland bebouwd kunnen worden.

[2] Ruimtelijkeplannen.nl geraadpleegd op 24 augustus 2021
[3] www.hattem.nl geraadpleegd op 24 augustus 2021

Figuur 2.2 Verschillende aanzichten projectlocatie (extra afbeeldingen in bijlage)

3. RESULTATEN

3.1 Onderzoeksopzet

Aan de hand van verspreidingsatlassen is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

Het gebied is vervolgens bezocht op 14 juli 2021. Tijdens dit veldbezoek is de locatie, alsmede de directe omgeving (daar kunnen ook effecten optreden) beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten en is gekeken naar potenties op basis van de aanwezige habitat.

Een quickscan is een potentiebepaling van wat er op de locatie en in het onderzoeksgebied voor kan komen. Het is nadrukkelijk geen volledig ecologisch soortenonderzoek. Een ecologisch soortgericht onderzoek beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

3.2 Aangetroffen habitat

De locatie bestaat in de huidige situatie uit twee weilanden met een tussenliggend weiland, in het meest westelijke weiland zijn de restanten van een oude schuur of stal aanwezig. Het plangebied is een relatief kruidenrijk voedselrijk weiland met extensief maaibeleid. Op de locatie van de voormalige schuur is het weiland ruiger en is naast gras en weidekruiden, ook brandnetel en braam aanwezig in de vegetatie. De restanten van de oude schuur of stal vormen verschillende stapels steen, hout en staal.

Figuur 3.1 Habitatten aanwezig binnen het plangebied, bomen van voldoende formaat voor boomholten (oranje), mogelijke vliegrouten voor vleermuizen (oranje stippellijn) en mogelijk leefgebied marterachtige (wit), mogelijk essentieel foerageergebied huismus en broedplaatsen (bruin)

3.3 Resultaten per soortgroep

In tabel 1 staan de mogelijke functies voor beschermde soort(groepen) genoemd. Voor de leesbaarheid van dit document is ervoor gekozen hier alleen de soorten te benoemen waarvoor een overtreding van de Wet natuurbescherming wordt verwacht. In bijlage 1 wordt voor de overige soortgroepen onderbouwd waarom er geen negatieve effecten of overtredingen te verwachten zijn.

Tabel 1 Relevante soortgroepen

Te verwachten soorten o.b.v. bureau- en/of veldonderzoek	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing	Mogelijke overtreding Wnb*
Vogels zonder jaarrond beschermd nest	Vestiging mogelijk	Broedplaats	• De volgende habitats zijn aanwezig: grasland, steen en hout opslag/hopen en struweel. Deze kunnen allen geschikt broedgebied vormen.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Cat 5 soorten	Aanwezig	Foerageergebied	• Groene specht maakt gebruik van het plangebied en heeft hier duidelijk een territorium.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Huismus	Geschikt habitat	Foerageergebied	• Aan de overzijden van de Groeneweg zijn huismusnesten aanwezig. Het voorste deel van het westelijke plangebied wordt gebruikt als foerageergebied en voor stofbaden in de wegberm.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en vogel met een jaarrond beschermd nest.
Zoogdieren				
Vleermuizen	Mogelijk aanwezig	Foerageergebied	• Niet essentieel foerageergebied is aanwezig binnen het plangebied. Voldoende gelijkwaardig foerageergebied in de directe omgeving aanwezig.	Artikel 3.10
Kleine marterachtigen	Mogelijk aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaatsen	• Meerdere locaties binnen het plangebied bestaan uit ruigtes, struweel, restanten van bebouwing en houtopslag. Deze zijn elk geschikt als verblijfplaats voor kleine marterachtigen. • Struweel en gebouwrestanten en weidenland zijn geschikt als foerageergebied.	Artikel 3.10
Algemene soorten	Habitat aanwezig		• Habitat voor verschillende muisachtigen is aanwezig.	Artikel 1.11
Amfibieën				
Algemene soorten	Habitat aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaatsen	• Landhabitat voor algemene soorten (gewone pad) aanwezig.	Artikel 1.11

* Zoals beschreven in paragraaf 1.2

4. GEBIEDSBESCHERMING EN HOUTOPSTANDEN

4.1 Beschermde gebieden

De projectlocatie maakt geen onderdeel uit van beschermde natuurgebieden. In tabel 2 is een overzicht gegeven van de verschillende in de omgeving gelegen natuurgebieden met daarbij de afstand tot deze gebieden vanuit de projectlocatie.

Tabel 2 Afstand tot beschermde natuurgebieden

Beschermd gebied	Afstand tot projectlocatie (meters)
Natura 2000-gebied 'Veluwe'	800
Natura 2000-gebied 'Rijntakken'	1.650
Natuurnetwerk Gelderland	300

Figuur 4.1 Ligging van het plangebied ten opzichte van NNN en N2000 gebieden

Gezien de afstand tot beschermde gebieden en de kleinschalige aard van de ontwikkeling kunnen negatieve effecten zoals areaalverlies, verstoring, verontreiniging en verandering van de waterhuishouding worden uitgesloten. Vermesting en/of verzuring als gevolg van stikstofdepositie kan niet op voorhand worden uitgesloten en zal aan de hand van een aanvullende stikstofberekening moeten worden onderzocht.

4.2 Houtopstanden

Op de locatie zijn geen houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Zodoende geldt er geen plicht tot melding of het herplanten van te verwijderen begroeiing.

5. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

5.1 Conclusies

- Uit het verrichte bureau- en veldonderzoek blijken er drie beschermde soort(groep)en te verwachten voor de projectlocatie:
  - Huismussen
  - Algemene broedvogels
  - Kleine marterachtigen
- Daarnaast is het waarschijnlijk dat er een categorie 5 soort aanwezig is in het projectgebied:
  - Spechten: groene specht
- Binnen het oostelijk perceel zijn geen verblijfplaatsen of beschermde functies aangetroffen. Wel moet er rekening worden gehouden met de beschermde soorten die in de directe omgeving aanwezig zijn.
- Directe effecten als gevolg van de beoogde ontwikkeling op Natura 2000-gebieden en NNN kunnen worden uitgesloten. Er zijn geen houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wnb.
- Hiernaast geldt een algemene zorgplicht voor de algemene soorten.

5.2 Aanbevelingen

- Voor het onderdeel soortenbescherming is één aanvullend onderzoek benodigd, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan:
  - Werkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen (ongeveer 15 maart tot 15 juli)
  - Er wordt voldaan aan de zorgplicht voor algemene soorten
  - Leefgebied van de huismus aan de voorkant van het westelijk perceel blijft ten tijde van de ontwikkeling in stand
- Vervolgonderzoek is verplicht naar de volgende soort:
  - Kleine marterachtigen: in het westelijk deelgebied in de restanten van de voormalige schuur
- Verder is het wenselijk om te werken volgens de principes van natuurinclusief bouwen (www.bouwnatuurinclusief.nl). Op deze wijze kan de natuur een handje geholpen worden door bijvoorbeeld nestkasten in te bouwen en te kiezen voor inheemse beplanting (gewone vlier, vlinderstruik, duizendblad etc.).
- Voor het aspect gebiedsbescherming is geen nader onderzoek benodigd om significant negatieve effecten uit te kunnen sluiten.

Als niet aan de drie aangegeven voorwaarden kan worden voldaan, is vervolgonderzoek voor de volgende soort noodzakelijk:

- Huismussen

5.3 Mogelijkheden

- In het plangebied zijn huismussen aangetroffen. Voorzieningen die deze soort ten goede komen, met name nestgelegenheden, zouden een directe positieve meerwaarde in het plan hebben. Opties hiervoor zijn:
  - Vogelvide
  - Mussenflats
  - (wintergroene) Hagen
  - Locaties voor een zand/stofbad
- Het plangebied is onderdeel van het leefgebied van de groene specht. Deze soort is momenteel een cat-5 soort en daarmee op een lijst van mogelijk kwetsbare soorten. Bescherming is in dit geval niet van toepassing, echter het verbeteren of laten terugkeren van het habitat van deze soort zal een positieve bijdrage leveren aan de populatie in Hattem.
- De planlocatie is gelegen te midden van een weidengebied. Het aanleggen van bloemrijk struweel of bloemrijk extensief beheerd hooiland zal voor alle soorten die binnen en in de directe omgeving van het plangebied aanwezig zijn een positief effect hebben op de habitat, waaronder het habitat voor de groene specht.

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting

Habitatpotentie	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing
Vissen en reptielen	Niet aanwezig	Habitat niet aanwezig	• Geen geschikt habitat binnen de projectlocatie.
Vleermuizen		Foerageergebied	• Er zijn geen mogelijkheden tot verblijfplaatsen of vliegroutes voor vleermuizen in het plangebied. Foerageren is mogelijk boven het plangebied echter is er voldoende alternatief foerageergebied in de omgeving aanwezig.

Bijlage 2 Extra foto’s plangebied

QUICKSCAN

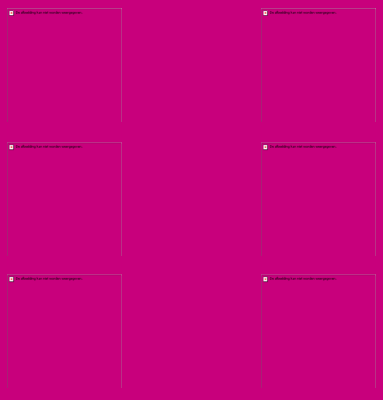
Buitengebied Hattem, woning Schipsweg 1 Locatie 16

24 augustus 2021

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM	24 augustus 2021
KENMERK	20210582
PROJECT	Bouw woning Schipsweg 1 Locatie 16
PROJECTLEIDER	mr. J. Poelstra
OPDRACHTGEVER	Gemeente Hattem
AUTEUR	Roel van Marrewijk
STATUS	Concept

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4
1.2 Natuurwetgeving en -beleid 4
1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden 4
1.2.2 Soortenbescherming 4
1.3 Leeswijzer 5

2. Beoogde ontwikkeling 6

2.1 Locatie 6
2.2 Kenmerken van het project 6

3. Resultaten 8

3.1 Onderzoeksopzet 8
3.2 Aangetroffen habitat 8
3.3 Resultaten per soortgroep 9

4. Gebiedsbescherming en houtopstanden 10

4.1 Beschermde gebieden 10
4.2 Houtopstanden 11

5. Conclusie en aanbevelingen 12

5.1 Conclusies 12
5.2 Aanbevelingen 12
5.3 Mogelijkheden 12

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting 14
Bijlage 2 Extra foto's plangebied 15

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens in het weiland/paardenland binnen de projectlocatie een woning te bouwen. Daarmee heeft de initiatiefnemer de plicht zorg te dragen de ontwikkeling binnen de kaders van de Wet natuurbescherming te realiseren. Om een beeld te geven van de huidige aanwezige ecologische waarden is deze ecologische quickscan opgesteld. Daarnaast wordt ook geadviseerd over eventuele benodigde vervolgstappen.

1.2 Natuurwetgeving en -beleid

In Nederland is alle natuurwetgeving ondergebracht onder één wet: de Wet natuurbescherming. Deze beslaat gebiedsbescherming, soortenbescherming en houtopstanden. Voor gebiedsbescherming en soortenbescherming is er onderscheid te maken tussen verschillende onderdelen. Hieronder is een verdere uitwerking gegeven.

1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden

Natura 2000-gebieden

Dit zijn Europees beschermde gebieden vanwege bijzondere natuurwaarden. Voor deze waarden gelden instandhoudingsdoelen. Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming niet toegestaan zonder vergunning projecten te realiseren of anderszins te handelen op een wijze die de gestelde instandhoudingsdoelen in het geding brengt. Hiervoor bestaat een tweedeling van doelsoorten en doelhabitatten.

Natuurnetwerk Nederland

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het beleid voor de NNN is gericht op het behoud en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Dit betekent dat areaal van het NNN in principe niet gebruikt kan worden, tenzij aangetoond is dat er geen negatieve effecten optreden als gevolg van een ontwikkeling.

Houtopstanden

Om houtopstanden te beschermen is in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming geregeld dat een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte beslaat van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen, bescherming geniet. Belangrijkste uitzondering is dat deze bescherming niet geldt voor houtopstanden binnen de bebouwde kom. Het kappen van bomen die wel onder het besluit vallen dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten en er geldt een herplantplicht.

1.2.2 Soortenbescherming

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming en luidt als volgt:

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
   a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
   b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
   c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Vogelrichtlijnsoorten & Habitatrichtlijnsoorten

Vogelrichtlijn artikel 3.1:

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn artikel 3.5:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

Naast de Europese bescherming van soorten kent de wet een artikel gericht op de specifiek in ons land beschermde soorten. Dit is artikel 3.10:

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
   a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
   b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
   c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Provinciaal vrijgestelde soorten

Vervolgens kan een provincie zelf nog de keuze maken om de soorten waarnaar verwezen wordt in artikel 3.10 op een lijst van vrijstelling te zetten. Dat betekent dat deze soorten specifiek voor die provincie niet als beschermde soorten worden gezien. Voor de provincie Gelderland gaat het om deze soorten[1].

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de plaats van het project en de kenmerken. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bureau- en veldonderzoek voor het onderdeel soortenbescherming beschreven. In hoofdstuk 4 worden de resultaten voor gebiedsbescherming uitgewerkt en in hoofdstuk 5 volgen de conclusies en aanbevelingen.

[1] Aardmuis, Bastaardkikker, Bosmuis, Bruine kikker, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Gewone bosspitsmuis, Gewone pad, Haas, Huisspitsmuis, Kleine watersalamander, Konijn, Meerkikker, Ondergrondse woelmuis, Ree, Rosse woelmuis, Tweekleurige bosspitsmuis, Veldmuis, Vos, Woelrat.

2. BEOOGDE ONTWIKKELING

2.1 Locatie

De ontwikkeling is beoogd ter hoogte van hoek Schipsweg en Hilsdijk te Hattem. Ten zuidwesten ligt op een kleine 600 meter de A50 en ten oosten ligt de kern van Hattem. In figuur 1 is de ligging van de projectlocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Locatie projectgebied (rood)

2.2 Kenmerken van het project

In de huidige situatie betreft het gebied twee weilanden, direct aan elkaar gelegen, zonder sloot of greppel ertussen. De initiatiefnemer is voornemens op het plangebied een boomgaard en woning te realiseren.

Beoogd is een functiewijziging waarbij wonen mogelijk wordt gemaakt. Momenteel geldt op de locatie alleen een Paraplubestemmingsplan Parkeren.[2] Het bestemmingsplan buitengebied Hattem uit 2007 bestempelt het plangebied als agrarische doeleinden[3]. Als gevolg van de functiewijziging zal het weiland bebouwd kunnen worden.

[2] Ruimtelijkeplannen.nl geraadpleegd op 24 augustus 2021
[3] www.hattem.nl geraadpleegd op 24 augustus 2021

Figuur 2.2 Verschillende aanzichten projectlocatie (extra afbeeldingen in bijlage)

3. RESULTATEN

3.1 Onderzoeksopzet

Aan de hand van verspreidingsatlassen is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

Het gebied is vervolgens bezocht op 14 juli 2021. Tijdens dit veldbezoek is de locatie, alsmede de directe omgeving (daar kunnen ook effecten optreden) beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten en is gekeken naar potenties op basis van de aanwezige habitat.

Een quickscan is een potentiebepaling van wat er op de locatie en in het onderzoeksgebied voor kan komen. Het is nadrukkelijk geen volledig ecologisch soortenonderzoek. Een ecologisch soortgericht onderzoek beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

3.2 Aangetroffen habitat

De locatie betreft in de huidige situatie twee weilanden met een tussenliggend weiland, in het meest westelijke weiland zijn de restanten van een oude schuur of stal aanwezig. Het plangebied is een relatief kruidenrijk voedselrijk weiland met extensief maaibeleid. Op de locatie van de voormalige schuur is het weiland ruiger en is naast gras en weidekruiden, ook brandnetel en braam aanwezig in de vegetatie. De restanten van de oude schuur of stal vormen verschillende stapels steen, hout en staal.

Figuur 3.1 Habitatten aanwezig binnen het plangebied, bomen van voldoende formaat voor boomholten (oranje), mogelijke vliegrouten voor vleermuizen (oranje stippellijn), struweel en ruigte (groen), mogelijk leefgebied das (wit) met een mogelijke wildwissel naar het plangebied (witte stippellijn)

3.3 Resultaten per soortgroep

In tabel 1 staan de mogelijke functies voor beschermde soort(groepen) genoemd. Voor de leesbaarheid van dit document is ervoor gekozen hier alleen de soorten te benoemen waarvoor een overtreding van de Wet natuurbescherming wordt verwacht. In bijlage 1 wordt voor de overige soortgroepen onderbouwd waarom er geen negatieve effecten of overtredingen te verwachten zijn.

Tabel 1 Relevante soortgroepen

Te verwachten soorten o.b.v. bureau- en/of veldonderzoek	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing	Mogelijke overtreding Wnb*
Vogels zonder jaarrond beschermd nest	Vestiging mogelijk	Broedplaats	• Grasland, oudere bomen en struweel zijn aanwezig binnen en direct grenzend aan het plangebied. Deze kunnen allen geschikt broedgebied vormen. Tijdens het veldbezoek zijn ook territoriale grasmussen aangetroffen (zie bijlage 2).	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Cat 5 soorten	Aanwezig	Foerageergebied	• Groene specht maakt gebruik van het plangebied en de naastgelegen bomen.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Zoogdieren				
Vleermuizen	Mogelijk aanwezig	Foerageergebied	• Niet essentieel foerageergebied is aanwezig binnen het plangebied. Voldoende gelijkwaardig foerageergebied in de directe omgeving aanwezig.	Artikel 3.10
		Vliegroutes	• De bomenrijen grenzend aan het projectgebied voldoen als vliegrouten.	
		Verblijfplaatsen	• De wilgenrijen langs de Schipsweg zijn oud genoeg dat bomen holtebewonende soorten kunnen huisvesten.	
Kleine marterachtigen	Mogelijk aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaatsen	• Meerdere locaties binnen het plangebied bestaan uit ruigtes, struweel, restanten van bebouwing en houtopslag. Deze zijn elk geschikt als verblijfplaats voor kleine marterachtigen. • Struweel en gebouwrestanten en weidenland zijn geschikt als foerageergebied.	Artikel 3.10
Das	Mogelijk aanwezig	Foerageergebied en migratieroute	• Een wildwissel over het spoor groot genoeg voor dassen (zie bijlage 2). • In de directe omgeving zijn dassen bekend.	Artikel 3.10
Algemene soorten	Habitat aanwezig		• Habitat voor verschillende muisachtigen is aanwezig.	Artikel 1.11
Amfibieën				
Algemene soorten	Habitat aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaatsen	• Landhabitat voor algemene soorten (gewone pad) aanwezig.	Artikel 1.11

* Zoals beschreven in paragraaf 1.2

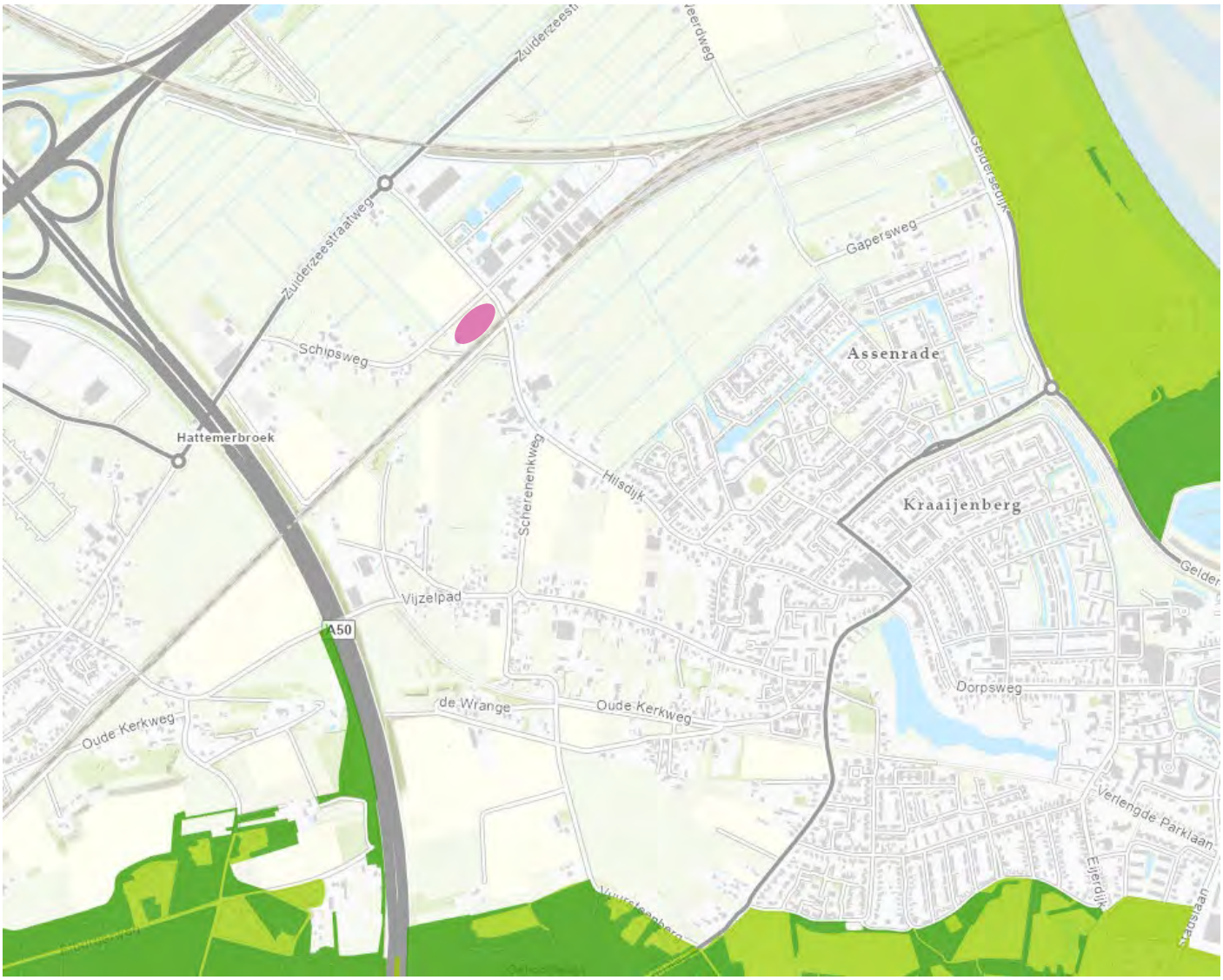
4. GEBIEDSBESCHERMING EN HOUTOPSTANDEN

4.1 Beschermde gebieden

De projectlocatie maakt geen onderdeel uit van beschermde natuurgebieden. In tabel 2 is een overzicht gegeven van de verschillende in de omgeving gelegen natuurgebieden met daarbij de afstand tot deze gebieden vanuit de projectlocatie.

Tabel 2 Afstand tot beschermde natuurgebieden

Beschermd gebied	Afstand tot projectlocatie (meters)
Natura 2000-gebied 'Veluwe'	1.400
Natura 2000-gebied 'Rijntakken'	1.300
Natuurnetwerk Gelderland	850

Figuur 4.1 Ligging van het plangebied ten opzichte van NNN en N2000 gebieden

Gezien de afstand tot beschermde gebieden en de kleinschalige aard van de ontwikkeling kunnen negatieve effecten zoals areaalverlies, verstoring, verontreiniging en verandering van de waterhuishouding worden uitgesloten. Vermesting en/of

verzuring als gevolg van stikstofdepositie kan niet op voorhand worden uitgesloten en zal aan de hand van een aanvullende stikstofberekening moeten worden onderzocht.

4.2 Houtopstanden

Op de locatie zijn geen houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Zodoende geldt er geen plicht tot melding of het herplanten van te verwijderen begroeiing.

5. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

5.1 Conclusies

- Uit het verrichte bureau- en veldonderzoek blijken er drie beschermde soort(groep)en te verwachten voor de projectlocatie:
  - Algemene broedvogels
  - Kleine marterachtigen
  - Das
  - Vleermuizen
- Daarnaast is het waarschijnlijk dat er categorie 5 soorten aanwezig zijn in het projectgebied:
  - Spechten: groene specht
- Binnen het perceel zijn geen verblijfplaatsen of beschermde functies aangetroffen. Wel moet er rekening worden gehouden met de beschermde soorten die in de directe omgeving aanwezig zijn.
- Directe effecten als gevolg van de beoogde ontwikkeling op Natura 2000-gebieden en NNN kunnen worden uitgesloten. Er zijn geen houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wnb.
- Hiernaast geldt een algemene zorgplicht voor de algemene soorten.

5.2 Aanbevelingen

- Voor het onderdeel soortenbescherming is één aanvullend onderzoek benodigd, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan:
  - Werkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen (ongeveer 15 maart tot 15 juli)
  - Er wordt voldaan aan de zorgplicht voor algemene soorten
  - Bomenrij langs de Schipsweg blijft onaangetast met name als het gaat om de verlichtingssituatie.
- Vervolgonderzoek is verplicht naar de volgende soorten:
  - Kleine marterachtigen: het struweel op de perceelgrens met de Schipsweg en langs het spoor vormen uitstekend habitat voor (kleine) marterachtigen.
  - Tijdens het marteronderzoek moet er minimaal 1 camera gericht zijn op de wildwissel, om gebruik van de wissel door dassen uit te sluiten.
- Verder is het wenselijk om te werken volgens de principes van natuurinclusief bouwen (www.bouwnatuurinclusief.nl). Op deze wijze kan de natuur een handje geholpen worden door bijvoorbeeld nestkasten in te bouwen en te kiezen voor inheemse beplanting (gewone vlier, vlinderstruik, duizendblad etc.).
- Voor het aspect gebiedsbescherming is geen nader onderzoek benodigd om significant negatieve effecten uit te kunnen sluiten.

Als niet aan de drie aangegeven voorwaarden kan worden voldaan, is vervolgonderzoek voor de volgende soort noodzakelijk:

- Vleermuizen

5.3 Mogelijkheden

- De locatie van het plangebied op de kruising van twee mogelijke vliegroutes in een donkere omgeving maakt de locatie uiterst geschikt voor vleermuizen. Voorzieningen voor deze soortgroep zullen dan ook een directe positieve meerwaarde in het plan hebben en aansluiten op de locatie. Opties hiervoor zijn:
  - Zomerverblijfplaatsen
  - Kraamverblijfplaatsen
  - Winterverblijfplaatsen

  Bij verblijfplaatsen is er een sterke voorkeur naar verblijfplaatsen die zijn ingebouwd in de bebouwing. Deze kasten zijn onderhoudsvriendelijker en effectiever.

- De planlocatie heeft in de huidige situatie een goed ontwikkeld braamstruweel langs de Schipsweg, het laten terugkeren van een lijnvormig braamstruweel langs de Schipsweg en/of langs het spoor zal een positief effect hebben op het leefgebied van diverse kleine zoogdieren waaronder wezels.
- Het plangebied is onderdeel van het leefgebied van de groene specht. Deze soort is momenteel een cat-5 soort en daarmee op een lijst van mogelijk kwetsbare soorten. Bescherming is in dit geval niet van toepassing, echter het verbeteren of laten terugkeren van het habitat van deze soort is wenselijk. Dit zal een positieve bijdrage leveren aan de populatie in Hattem.
- De planlocatie is gelegen te midden van een weidengebied. Het aanleggen van bloemrijk struweel of bloemrijk extensief beheerd hooiland zal voor alle soorten die binnen en in de directe omgeving van het plangebied aanwezig zijn een positief effect hebben op de habitat. Ook het aanleggen of inbouwen van diverse voorzieningen voor insecten (bijvoorbeeld insectenhotels en hommelkasten) kan op deze locatie een direct en positief effect hebben.

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting

Habitatpotentie	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing
Vissen en reptielen	Niet aanwezig	Habitat niet aanwezig	• Geen geschikt habitat binnen de projectlocatie.
Vleermuizen		Foerageergebied	• Er zijn geen mogelijkheden tot verblijfplaatsen of vliegroutes voor vleermuizen in het plangebied. Foerageren is mogelijk boven het plangebied echter is er voldoende alternatief foerageergebied in de omgeving aanwezig.

Bijlage 2 Extra foto’s plangebied

QUICKSCAN

Buitengebied Hattem, woning De Wrange 1 Locatie 17

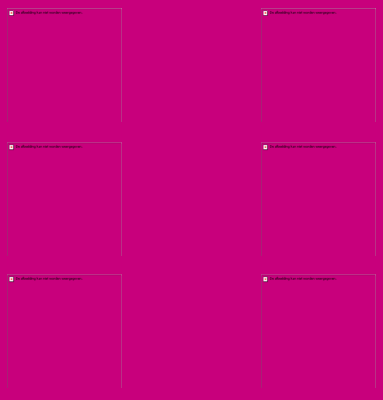
2 september 2021

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM	2 september 2021
KENMERK	20210582
PROJECT	Bouw woning De Wrange 1 Locatie 17
PROJECTLEIDER	mr. J. Poelstra
OPDRACHTGEVER	Gemeente Hattem
AUTEUR	Roel van Marrewijk
STATUS	Concept

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4
1.2 Natuurwetgeving en -beleid 4
1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden 4
1.2.2 Soortenbescherming 4
1.3 Leeswijzer 5

2. Beoogde ontwikkeling 6

2.1 Locatie 6
2.2 Kenmerken van het project 6

3. Resultaten 8

3.1 Onderzoeksopzet 8
3.2 Aangetroffen habitat 8
3.3 Resultaten per soortgroep 9

4. Gebiedsbescherming en houtopstanden 10

4.1 Beschermde gebieden 10
4.2 Houtopstanden 11

5. Conclusie en aanbevelingen 12

5.1 Conclusies 12
5.2 Aanbevelingen 12
5.3 Mogelijkheden 12

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting 14
Bijlage 2 Extra foto's plangebied 15

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens in het weiland/paardenland binnen de projectlocatie een woning te bouwen. Daarmee heeft de initiatiefnemer de plicht zorg te dragen de ontwikkeling binnen de kaders van de Wet natuurbescherming te realiseren. Om een beeld te geven van de huidige aanwezige ecologische waarden is deze ecologische quickscan opgesteld. Daarnaast wordt ook geadviseerd over eventuele benodigde vervolgstappen.

1.2 Natuurwetgeving en -beleid

In Nederland is alle natuurwetgeving ondergebracht onder één wet: de Wet natuurbescherming. Deze beslaat gebiedsbescherming, soortenbescherming en houtopstanden. Voor gebiedsbescherming en soortenbescherming is er onderscheid te maken tussen verschillende onderdelen. Hieronder is een verdere uitwerking gegeven.

1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden

Natura 2000-gebieden

Dit zijn Europees beschermde gebieden vanwege bijzondere natuurwaarden. Voor deze waarden gelden instandhoudingsdoelen. Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming niet toegestaan zonder vergunning projecten te realiseren of anderszins te handelen op een wijze die de gestelde instandhoudingsdoelen in het geding brengt. Hiervoor bestaat een tweedeling van doelsoorten en doelhabitatten.

Natuurnetwerk Nederland

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het beleid voor de NNN is gericht op het behoud en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Dit betekent dat areaal van het NNN in principe niet gebruikt kan worden, tenzij aangetoond is dat er geen negatieve effecten optreden als gevolg van een ontwikkeling.

Houtopstanden

Om houtopstanden te beschermen is in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming geregeld dat een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte beslaat van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen, bescherming geniet. Belangrijkste uitzondering is dat deze bescherming niet geldt voor houtopstanden binnen de bebouwde kom. Het kappen van bomen die wel onder het besluit vallen dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten en er geldt een herplantplicht.

1.2.2 Soortenbescherming

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming en luidt als volgt:

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
   a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
   b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
   c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Vogelrichtlijnsoorten & Habitatrichtlijnsoorten

Vogelrichtlijn artikel 3.1:

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn artikel 3.5:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

Naast de Europese bescherming van soorten kent de wet een artikel gericht op de specifiek in ons land beschermde soorten. Dit is artikel 3.10:

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
   a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
   b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
   c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Provinciaal vrijgestelde soorten

Vervolgens kan een provincie zelf nog de keuze maken om de soorten waarnaar verwezen wordt in artikel 3.10 op een lijst van vrijstelling te zetten. Dat betekent dat deze soorten specifiek voor die provincie niet als beschermde soorten worden gezien. Voor de provincie Gelderland gaat het om deze soorten[1].

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de plaats van het project en de kenmerken. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bureau- en veldonderzoek voor het onderdeel soortenbescherming beschreven. In hoofdstuk 4 worden de resultaten voor gebiedsbescherming uitgewerkt en in hoofdstuk 5 volgen de conclusies en aanbevelingen.

[1] Aardmuis, Bastaardkikker, Bosmuis, Bruine kikker, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Gewone bosspitsmuis, Gewone pad, Haas, Huisspitsmuis, Kleine watersalamander, Konijn, Meerkikker, Ondergrondse woelmuis, Ree, Rosse woelmuis, Tweekleurige bosspitsmuis, Veldmuis, Vos, Woelrat.

2. BEOOGDE ONTWIKKELING

2.1 Locatie

De ontwikkeling is beoogd ter hoogte van De Wrange nummer 1 te Hattem. Ten zuidwesten ligt op een kleine 600 meter de A50 en ten oosten ligt de kern van Hattem. In figuur 1 is de ligging van de projectlocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Locatie projectgebied (rood)

2.2 Kenmerken van het project

In de huidige situatie staan op de locatie een woning en een schuur met daartussen een bijgebouw, direct aan elkaar gelegen. De initiatiefnemer is voornemens het perceel te herindelen waarbij de bestaande schuur en woning behouden blijven maar het bijgebouw wordt afgebroken. De bestaande schuur wordt hierbij omgevormd tot een tweede woning.

Beoogd is een functiewijziging waarbij wonen mogelijk wordt gemaakt. Momenteel geldt op de locatie alleen een Paraplubestemmingsplan Parkeren.[2] Het bestemmingsplan buitengebied Hattem uit 2007 bestempelt het plangebied deels als agrarische doeleinden met landschappelijke waarden en deels als wonen met maximaal 2 toegestane eenheden[3]. Als gevolg van de functiewijziging zal het gehele projectgebied als wonen worden bestempeld en vindt er mogelijk sloop plaats.

[2] Ruimtelijkeplannen.nl geraadpleegd op 24 augustus 2021
[3] www.hattem.nl geraadpleegd op 24 augustus 2021

Figuur 2.2 Verschillende aanzichten projectlocatie (extra afbeeldingen in bijlage)

3. RESULTATEN

3.1 Onderzoeksopzet

Aan de hand van verspreidingsatlassen is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

Het gebied is vervolgens bezocht op 14 juli 2021. Tijdens dit veldbezoek is de locatie, alsmede de directe omgeving (daar kunnen ook effecten optreden) beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten en is gekeken naar potenties op basis van de aanwezige habitat.

Een quickscan is een potentiebepaling van wat er op de locatie en in het onderzoeksgebied voor kan komen. Het is nadrukkelijk geen volledig ecologisch soortenonderzoek. Een ecologisch soortgericht onderzoek beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

3.2 Aangetroffen habitat

Op de locatie staat in de huidige situatie een woning met daaraan gekoppeld een bijgebouw en een schuur met omliggende tuin. Het plangebied bevat drie grotere bomen met een omvang en structuur dat holtes in de bomen niet zijn uit te sluiten. De omringende tuin is goed onderhouden en bevat een scala aan bloemen, echter vanuit ecologisch oogpunt is de tuin te strak onderhouden voor beschermde soorten. Het westelijk gelegen weiland is ruiger en bevat meerdere inheemse kruiden en bloemen. De bebouwing bevat meerdere kieren, stootvoegen en openingen die geschikt zijn voor de meeste gebouwbewonende soorten. In de dakrand is er vogelschroot aanwezig.

Figuur 3.1 Habitatten aanwezig binnen het plangebied, bomen van voldoende formaat voor boomholten (oranje), mogelijke vliegrouten voor vleermuizen (oranje stippellijn) en mogelijke nestplaatsen gierzwaluw (blauw)

3.3 Resultaten per soortgroep

In tabel 1 staan de mogelijke functies voor beschermde soort(groepen) genoemd. Voor de leesbaarheid van dit document is ervoor gekozen hier alleen de soorten te benoemen waarvoor een overtreding van de Wet natuurbescherming wordt verwacht. In bijlage 1 wordt voor de overige soortgroepen onderbouwd waarom er geen negatieve effecten of overtredingen te verwachten zijn.

Tabel 1 Relevante soortgroepen

Te verwachten soorten o.b.v. bureau- en/of veldonderzoek	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing	Mogelijke overtreding Wnb*
Vogels zonder jaarrond beschermd nest	Vestiging mogelijk	Broedplaats	• Grasland, oudere bomen en struweel zijn aanwezig binnen en direct grenzend aan het plangebied. Deze kunnen allen geschikt broedgebied vormen. Tijdens het veldbezoek zijn ook territoriale grasmussen aangetroffen.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Cat 5 soorten	Aanwezig	Foerageergebied	• De volgende cat-5 soorten zijn mogelijk aanwezig op de planlocatie: - Huiszwaluw - Spreeuwen - Spechten • Zowel spreeuwen als huiszwaluw kunnen geschikte locaties voor nesten vinden in alle drie de aanwezige gebouwen.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Gierzwaluw	Mogelijk aanwezig	Broedplaats	• Kieren, daklijsten, daknok en aansluitingselementen vormen mogelijk geschikte holtes voor gierzwaluwen.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en vogel met een jaarrond beschermd nest.
Zoogdieren				
Vleermuizen	Mogelijk aanwezig	Foerageergebied	• Niet essentieel foerageergebied is aanwezig binnen het plangebied. Voldoende gelijkwaardig foerageergebied in de directe omgeving aanwezig.	Artikel 3.10
		Vliegroutes	• De bomenrijen grenzend aan het projectgebied voldoen als vliegrouten, deze zijn daarnaast volledig onverlicht.	
		Verblijfplaatsen	• Zowel voor gebouwbewonende soorten (zie bijlage 2) als holtebewonende soorten (zie bijlage 2) zijn er mogelijke verblijfplaatsen binnen en in de directe omgeving van de planlocatie aanwezig.	
Kleine marterachtigen	Mogelijk aanwezig	Foerageergebied	• Overzijden van De Wrange zijn geschikt als verblijfplaats. Het plangebied maakt geen onderdeel uit van essentieel foerageergebied.	Artikel 3.10

Algemene soorten	Habitat aanwezig		• Habitat voor verschillende muisachtigen is aanwezig: kippenhok en schuur.	Artikel 1.11
Amfibieën				
Algemene soorten	Habitat aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaatsen	• Landhabitat voor algemene soorten (gewone pad) aanwezig.	Artikel 1.11

* Zoals beschreven in paragraaf 1.2

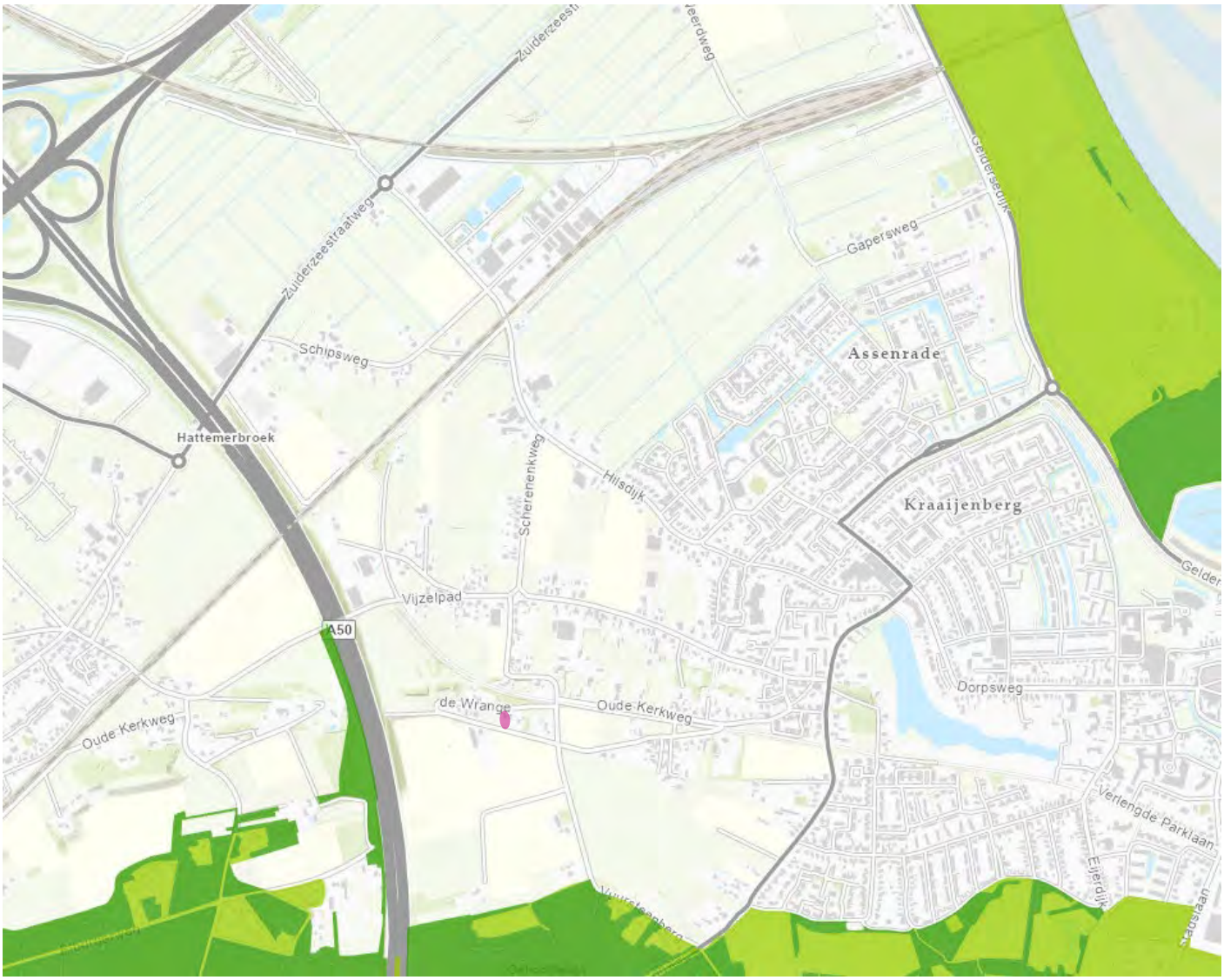
4. GEBIEDSBESCHERMING EN HOUTOPSTANDEN

4.1 Beschermde gebieden

De projectlocatie maakt geen onderdeel uit van beschermde natuurgebieden. In tabel 2 is een overzicht gegeven van de verschillende in de omgeving gelegen natuurgebieden met daarbij de afstand tot deze gebieden vanuit de projectlocatie.

Tabel 2 Afstand tot beschermde natuurgebieden

Beschermd gebied	Afstand tot projectlocatie (meters)
Natura 2000-gebied 'Veluwe'	450
Natura 2000-gebied 'Rijntakken'	1.650
Natuurnetwerk Gelderland	350

Figuur 4.1 Ligging van het plangebied ten opzichte van NNN en N2000 gebieden

Gezien de afstand tot beschermde gebieden en de kleinschalige aard van de ontwikkeling kunnen negatieve effecten zoals areaalverlies, verstoring, verontreiniging en verandering van de waterhuishouding worden uitgesloten. Vermesting en/of verzuring als gevolg van stikstofdepositie kan niet op voorhand worden uitgesloten en zal aan de hand van een aanvullende stikstofberekening moeten worden onderzocht.

4.2 Houtopstanden

Op de locatie zijn geen houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Zodoende geldt er geen plicht tot melding of het herplanten van te verwijderen begroeiing.

5. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

5.1 Conclusies

- Uit het verrichte bureau- en veldonderzoek blijken er 5 beschermde soort(groep)en te verwachten voor de projectlocatie:
  - Algemene broedvogels
  - Categorie-5 vogels
  - Gierzwaluw
  - Kleine marterachtigen
  - Vleermuizen: gebouw- en holtenbewonende soorten, vliegroutes en niet essentieel foerageergebied
- Daarnaast is het waarschijnlijk dat er een categorie-5 soort aanwezig is in het projectgebied:
  - Spechten: groene specht, grote bonte specht
  - Spreeuwen
  - huiszwaluw
- Binnen het perceel zijn verblijfplaatsen en/of beschermde functies aangetroffen. Daarnaast moet er rekening worden gehouden met de beschermde soorten die in de directe omgeving aanwezig zijn.
- Directe effecten als gevolg van de beoogde ontwikkeling op Natura 2000-gebieden en NNN kunnen worden uitgesloten. Er zijn geen houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wnb.
- Hiernaast geldt een algemene zorgplicht voor de algemene soorten.

5.2 Aanbevelingen

- Voor het onderdeel soortenbescherming is één aanvullend onderzoek benodigd, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan:
  - Werkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen (ongeveer 15 maart tot 15 juli)
  - Werkzaamheden vinden plaats tussen zonsopkomst en zonsondergang, zonder kunstmatige verlichting
  - Er wordt voldaan aan de zorgplicht voor algemene soorten
  - Verlichtingssituatie langs De Wrange blijft gelijk
  - Er vindt geen kap van bomen plaats
- Vervolgonderzoek is verplicht naar de volgende soorten:
  - Vleermuizen: verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten, bij sloop van bebouwing is vleermuisonderzoek noodzakelijk.
  - Gierzwaluw: bij sloop van bebouwing waarbij geschikte verblijfplaatsen niet zijn uit te sluiten is vervolgonderzoek noodzakelijk.
- Verder is het wenselijk om te werken volgens de principes van natuurinclusief bouwen (www.bouwnatuurinclusief.nl). Op deze wijze kan de natuur een handje geholpen worden door bijvoorbeeld nestkasten in te bouwen en te kiezen voor inheemse beplanting (gewone vlier, vlinderstruik, duizendblad etc.).
- Voor het aspect gebiedsbescherming is geen nader onderzoek benodigd om significant negatieve effecten uit te kunnen sluiten.

5.3 Mogelijkheden

- De locatie van het plangebied op de kruising van verschillende mogelijke vliegroutes in een donkere omgeving maakt de locatie uiterst geschikt voor vleermuizen. Voorzieningen voor deze soortgroep zullen dan ook een directe positieve meerwaarde in het plan hebben en aansluiten op de locatie. Opties hiervoor zijn:
  - Zomerverblijfplaatsen
  - Kraamverblijfplaatsen
  - Winterverblijfplaatsen

  Bij verblijfplaatsen is er een sterke voorkeur naar verblijfplaatsen die zijn ingebouwd in de bebouwing. Deze kasten zijn onderhoudsvriendelijker en effectiever.

- De planlocatie is gelegen te midden van een weidengebied. Het aanleggen van bloemrijk struweel, bloemrijk extensief beheerd hooiland of inheemse bloemstroken zal voor alle soorten die binnen en in de directe omgeving van het plangebied aanwezig zijn een positief effect op de habitat hebben. Ook het aanleggen of inbouwen van diverse voorzieningen voor insecten (bijvoorbeeld insectenhotels en hommelkasten) kan op deze locatie een direct positief effect hebben.
- De gehele Wrange is momenteel onverlicht, het beschermen van donkerte in het buitengebied is van grote ecologische waarde. Het plaatsen van extra openbare verlichting wordt dan ook afgeraden.

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting

Habitatpotentie	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing
Uilen	Niet aanwezig		• Geen geschikte verblijfplaatsen in de directe omgeving. • Grasland en tuin zijn niet interessant als foerageergebied.
Vissen en reptielen	Niet aanwezig	Habitat niet aanwezig	• Geen geschikt habitat binnen de projectlocatie.

Bijlage 2 Extra foto’s plangebied

QUICKSCAN

Buitengebied Hattem, woning ter hoogte van Scherenenkweg 3 Locatie 18, 19 & 20

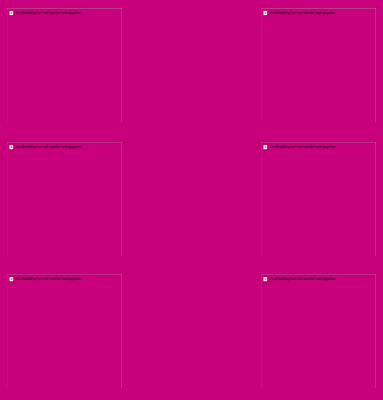
24 augustus 2021

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM	24 augustus 2021
KENMERK	20210582
PROJECT	Bouw woning ter hoogte van Scherenenkweg 3 Locatie 18, 19 & 20
PROJECTLEIDER	mr. J. Poelstra
OPDRACHTGEVER	Gemeente Hattem
AUTEUR	Roel van Marrewijk
STATUS	Concept

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4
1.2 Natuurwetgeving en -beleid 4
1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden 4
1.2.2 Soortenbescherming 4
1.3 Leeswijzer 5

2. Beoogde ontwikkeling 6

2.1 Locatie 6
2.2 Kenmerken van het project 6

3. Resultaten 8

3.1 Onderzoeksopzet 8
3.2 Aangetroffen habitat 8
3.3 Resultaten per soortgroep 9

4. Gebiedsbescherming en houtopstanden 9

4.1 Beschermde gebieden 9
4.2 Houtopstanden 10

5. Conclusie en aanbevelingen 11

5.1 Conclusies 11
5.2 Aanbevelingen 11
5.3 Mogelijkheden 11

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting 12
Bijlage 2 Extra foto's plangebied 13

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

In deze quickscan worden meerdere van de deelgebieden in een keer behandeld aangezien deze direct naast elkaar liggen en vrijwel identiek zijn. De initiatiefnemers zijn voornemens in het paardenland en weiland vier woningen te bouwen. Daarmee heeft de initiatiefnemer de plicht zorg te dragen de ontwikkeling binnen de kaders van de Wet natuurbescherming te realiseren. Om een beeld te geven van de huidige aanwezige ecologische waarden is deze ecologische quickscan opgesteld. Daarnaast wordt ook geadviseerd over eventuele benodigde vervolgstappen.

1.2 Natuurwetgeving en -beleid

In Nederland is alle natuurwetgeving ondergebracht onder één wet: de Wet natuurbescherming. Deze beslaat gebiedsbescherming, soortenbescherming en houtopstanden. Voor gebiedsbescherming en soortenbescherming is er onderscheid te maken tussen verschillende onderdelen. Hieronder is een verdere uitwerking gegeven.

1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden

Natura 2000-gebieden

Dit zijn Europees beschermde gebieden vanwege bijzondere natuurwaarden. Voor deze waarden gelden instandhoudingsdoelen. Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming niet toegestaan zonder vergunning projecten te realiseren of anderszins te handelen op een wijze die de gestelde instandhoudingsdoelen in het geding brengt. Hiervoor bestaat een tweedeling van doelsoorten en doelhabitatten.

Natuurnetwerk Nederland

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het beleid voor de NNN is gericht op het behoud en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Dit betekent dat areaal van het NNN in principe niet gebruikt kan worden, tenzij aangetoond is dat er geen negatieve effecten optreden als gevolg van een ontwikkeling.

Houtopstanden

Om houtopstanden te beschermen is in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming geregeld dat een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte beslaat van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen, bescherming geniet. Belangrijkste uitzondering is dat deze bescherming niet geldt voor houtopstanden binnen de bebouwde kom. Het kappen van bomen die wel onder het besluit vallen dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten en er geldt een herplantplicht.

1.2.2 Soortenbescherming

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming en luidt als volgt:

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
   a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
   b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
   c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Vogelrichtlijnsoorten & Habitatrichtlijnsoorten

Vogelrichtlijn artikel 3.1:

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn artikel 3.5:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

Naast de Europese bescherming van soorten kent de wet een artikel gericht op de specifiek in ons land beschermde soorten. Dit is artikel 3.10:

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
   a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
   b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
   c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Provinciaal vrijgestelde soorten

Vervolgens kan een provincie zelf nog de keuze maken om de soorten waarnaar verwezen wordt in artikel 3.10 op een lijst van vrijstelling te zetten. Dat betekent dat deze soorten specifiek voor die provincie niet als beschermde soorten worden gezien. Voor de provincie Gelderland gaat het om deze soorten[1].

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de plaats van het project en de kenmerken. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bureau- en veldonderzoek voor het onderdeel soortenbescherming beschreven. In hoofdstuk 4 worden de resultaten voor gebiedsbescherming uitgewerkt en in hoofdstuk 5 volgen de conclusies en aanbevelingen.

[1] Aardmuis, Bastaardkikker, Bosmuis, Bruine kikker, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Gewone bosspitsmuis, Gewone pad, Haas, Huisspitsmuis, Kleine watersalamander, Konijn, Meerkikker, Ondergrondse woelmuis, Ree, Rosse woelmuis, Tweekleurige bosspitsmuis, Veldmuis, Vos, Woelrat.

2. BEOOGDE ONTWIKKELING

2.1 Locatie

De ontwikkeling is beoogd ter hoogte van de Scherenenkweg nummer 3 te Hattem. Ten zuidwesten ligt op een kleine 500 meter de A50 en ten oosten ligt de kern van Hattem. In figuur 1 is de ligging van de projectlocaties weergegeven.

Figuur 2.1 Locatie projectgebieden (rood)

2.2 Kenmerken van het project

In de huidige situatie ligt op de locatie een weiland en paardenland met intensieve begrazing. De initiatiefnemers zijn voornemens op het plangebied 4 woningen te realiseren.

Beoogd is een functiewijziging waarbij wonen mogelijk wordt gemaakt. Momenteel geldt op de locatie alleen een Paraplubestemmingsplan Parkeren.[2] Het bestemmingsplan buitengebied Hattem uit 2007 bestempelt het plangebied als agrarische doeleinden[3]. Als gevolg van de functiewijziging zal het paardenland bebouwd kunnen worden.

[2] Ruimtelijkeplannen.nl geraadpleegd op 24 augustus 2021
[3] www.hattem.nl geraadpleegd op 24 augustus 2021

Figuur 2.2 Verschillende aanzichten projectlocatie (extra afbeeldingen in bijlage)

3. RESULTATEN

3.1 Onderzoeksopzet

Aan de hand van verspreidingsatlassen is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

Het gebied is vervolgens bezocht op 14 juli 2021. Tijdens dit veldbezoek is de locatie, alsmede de directe omgeving (daar kunnen ook effecten optreden) beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten en is gekeken naar potenties op basis van de aanwezige habitat.

Een quickscan is een potentiebepaling van wat er op de locatie en in het onderzoeksgebied voor kan komen. Het is nadrukkelijk geen volledig ecologisch soortenonderzoek. Een ecologisch soortgericht onderzoek beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

3.2 Aangetroffen habitat

In de huidige situatie ligt op de locatie een weiland onderverdeeld in verschillende kleinere velden om paarden gescheiden van elkaar te houden. Het plangebied is aan de westelijke zijde begrensd door een deels tot volledig dichtgegroeide sloot. In de weilanden zijn soorten als Jacobs kruiskruid, duizendblad en verschillende soorten klaver aanwezig met in de sloot en slootrand soorten als gele lis, echte valeriaan en riet. Een deel van het plangebied is een zeer intensief gebruikte paardenbak met een zandbodem. De oostzijde van het plangebied is begrensd met een lage smalle beuken haag. In de directe omgeving van het plangebied zijn enkele oudere bomen aanwezig.

Figuur 3.1 Habitatten aanwezig binnen het plangebied, bomen van voldoende formaat voor boomholten of bebouwing met mogelijke verblijfplaatsen (oranje), mogelijke vliegrouten voor vleermuizen (oranje stippellijn) en ruigte of struweel (lichtgroen)

3.3 Resultaten per soortgroep

In tabel 1 staan de mogelijke functies voor beschermde soort(groepen) genoemd. Voor de leesbaarheid van dit document is ervoor gekozen hier alleen de soorten te benoemen waarvoor een overtreding van de Wet natuurbescherming wordt verwacht. In bijlage 1 wordt voor de overige soortgroepen onderbouwd waarom er geen negatieve effecten of overtredingen te verwachten zijn.

Tabel 1 Relevante soortgroepen

Te verwachten soorten o.b.v. bureau- en/of veldonderzoek	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing	Mogelijke overtreding Wnb*
Vogels zonder jaarrond beschermd nest	Vestiging mogelijk	Broedplaats	• Grasland en struweel zijn aanwezig binnen het plangebied. Deze kunnen allen geschikt broedgebied vormen.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Cat 5 soorten	Aanwezig	Foerageergebied	• De volgende Cat-5 soorten zijn aangetroffen in de directe omgeving van het plangebied: - Spreeuw - Huiszwaluw • De noordelijk gelegen manegestallen bevatten verblijfplaatsen van de huiszwaluw en mogelijk spreeuwen.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Zoogdieren				
Vleermuizen	Mogelijk aanwezig	Foerageergebied	• Niet essentieel foerageergebied is aanwezig binnen het plangebied. Voldoende gelijkwaardig foerageergebied in de directe omgeving aanwezig.	Artikel 3.10
Kleine marterachtigen	Mogelijk aanwezig	Foerageergebied	• Dichtbegroeide slootrand kan dienst doen als foerageergebied en verbinding voor kleine marterachtigen.	Artikel 3.10
Algemene soorten	Habitat aanwezig		• Habitat voor verschillende muisachtigen is aanwezig.	Artikel 1.11
Amfibieën				
Algemene soorten	Habitat aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaatsen	• Landhabitat voor algemene soorten (gewone pad en bruine kikker) aanwezig.	Artikel 1.11

* Zoals beschreven in paragraaf 1.2

4. GEBIEDSBESCHERMING EN HOUTOPSTANDEN

4.1 Beschermde gebieden

De projectlocatie maakt geen onderdeel uit van beschermde natuurgebieden. In tabel 2 is een overzicht gegeven van de verschillende in de omgeving gelegen natuurgebieden met daarbij de afstand tot deze gebieden vanuit de projectlocatie.

Tabel 2 Afstand tot beschermde natuurgebieden

Beschermd gebied	Afstand tot projectlocatie (meters)
Natura 2000-gebied 'Veluwe'	1.100
Natura 2000-gebied 'Rijntakken'	1.300
Natuurnetwerk Gelderland	650

Figuur 4.1 Ligging van het plangebied ten opzichte van NNN en N2000 gebieden

Gezien de afstand tot beschermde gebieden en de kleinschalige aard van de ontwikkeling kunnen negatieve effecten zoals areaalverlies, verstoring, verontreiniging en verandering van de waterhuishouding worden uitgesloten. Vermesting en/of verzuring als gevolg van stikstofdepositie kan niet op voorhand worden uitgesloten en zal aan de hand van een aanvullende stikstofberekening moeten worden onderzocht.

4.2 Houtopstanden

Op de locatie zijn geen houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Zodoende geldt er geen plicht tot melding of het herplanten van te verwijderen begroeiing.

5. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

5.1 Conclusies

- Uit het verrichte bureau- en veldonderzoek blijken er twee beschermde soort(groep)en te verwachten voor de projectlocatie:
  - Kleine marterachtigen
  - Algemene broedvogels
- Daarnaast is het waarschijnlijk dat er twee categorie 5 soorten aanwezig zijn in het projectgebied:
  - Spreeuw
  - Huiszwaluw
- Binnen het perceel zijn geen verblijfplaatsen of strikt beschermde functies aangetroffen. Wel moet er rekening worden gehouden met de beschermde soorten die in de directe omgeving aanwezig zijn.
- Directe effecten als gevolg van de beoogde ontwikkeling op Natura 2000-gebieden en NNN kunnen worden uitgesloten. Er zijn geen houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wnb.
- Hiernaast geldt een algemene zorgplicht voor de algemene soorten.

5.2 Aanbevelingen

- Voor het onderdeel soortenbescherming is geen aanvullend onderzoek benodigd, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan:
  - Werkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen (ongeveer 15 maart tot 15 juli)
  - Er wordt voldaan aan de zorgplicht voor algemene soorten
  - De sloot en slootrand blijven onaangetast door de werkzaamheden op de projectlocatie
- Verder is het wenselijk om te werken volgens de principes van natuurinclusief bouwen (www.bouwnatuurinclusief.nl). Op deze wijze kan de natuur een handje geholpen worden door bijvoorbeeld nestkasten in te bouwen en te kiezen voor inheemse beplanting (gewone vlier, vlinderstruik, duizendblad etc.).
- Voor het aspect gebiedsbescherming is geen nader onderzoek benodigd om significant negatieve effecten uit te kunnen sluiten. Wel moet worden uitgesloten of er geen mogelijke effecten van stikstof depositie zijn.

Als niet aan de drie aangegeven voorwaarden kan worden voldaan, is vervolgonderzoek voor de volgende soort noodzakelijk:

- Kleine marterachtigen

5.3 Mogelijkheden

- In het plangebied zijn huismussen aangetroffen. Voorzieningen die deze soort ten goede komen, met name nestgelegenheden, zouden een directe positieve meerwaarde in het plan hebben. Opties hiervoor zijn:
  - Vogelvide
  - Mussenflats
  - (wintergroene) Hagen
  - Locaties voor een zand/stofbad
- De planlocatie is gelegen te midden van een weidengebied. Het aanleggen van bloemrijk struweel of bloemrijk extensief beheerd hooiland zal voor alle soorten die binnen en in de directe omgeving van het plangebied aanwezig zijn een positief effect op de habitat hebben, waaronder het habitat voor de groene specht en het foerageergebied voor vleermuizen, zwaluwen en andere insect etende soorten.
- Een groot deel van het plangebied is momenteel onverlicht, het behouden van duisternis is dan ook wenselijk.

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting

Habitatpotentie	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing
Vissen en reptielen	Niet aanwezig	Habitat niet aanwezig	• Geen geschikt habitat binnen de projectlocatie.
Vleermuizen			• Er zijn geen mogelijkheden tot verblijfplaatsen of vliegroutes voor vleermuizen in het plangebied. Foerageren is mogelijk boven het plangebied echter is er voldoende alternatief foerageergebied in de omgeving aanwezig.

Bijlage 2 Extra foto’s plangebied

QUICKSCAN

Buitengebied Hattem, Uitbreiding bestaand bedrijf Zuiderzeestraatweg 34 Locatie 22

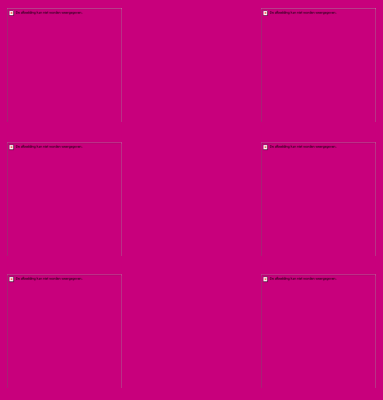
2 september 2021

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM	2 september 2021
KENMERK	20210582
PROJECT	Uitbreiding bestaand bedrijf Zuiderzeestraatweg 34 Locatie 22
PROJECTLEIDER	mr. J. Poelstra
OPDRACHTGEVER	Gemeente Hattem
AUTEUR	Roel van Marrewijk
STATUS	Concept

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4
1.2 Natuurwetgeving en -beleid 4
1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden 4
1.2.2 Soortenbescherming 4
1.3 Leeswijzer 5

2. Beoogde ontwikkeling 6

2.1 Locatie 6
2.2 Kenmerken van het project 6

3. Resultaten 8

3.1 Onderzoeksopzet 8
3.2 Aangetroffen habitat 8
3.3 Resultaten per soortgroep 9

4. Gebiedsbescherming en houtopstanden 10

4.1 Beschermde gebieden 10
4.2 Houtopstanden 10

5. Conclusie en aanbevelingen 11

5.1 Conclusies 11
5.2 Aanbevelingen 11
5.3 Mogelijkheden 11

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting 13
Bijlage 2 Extra foto's plangebied 14

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemers zijn voornemens de bestaande kwekerij uit te breiden met een extra kas en mogelijk meerdere bedrijfsgebouwen. Daarmee heeft de initiatiefnemer de plicht zorg te dragen de ontwikkeling binnen de kaders van de Wet natuurbescherming te realiseren. Om een beeld te geven van de huidige aanwezige ecologische waarden is deze ecologische quickscan opgesteld. Daarnaast wordt ook geadviseerd over eventuele benodigde vervolgstappen.

1.2 Natuurwetgeving en -beleid

In Nederland is alle natuurwetgeving ondergebracht onder één wet: de Wet natuurbescherming. Deze beslaat gebiedsbescherming, soortenbescherming en houtopstanden. Voor gebiedsbescherming en soortenbescherming is er onderscheid te maken tussen verschillende onderdelen. Hieronder is een verdere uitwerking gegeven.

1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden

Natura 2000-gebieden

Dit zijn Europees beschermde gebieden vanwege bijzondere natuurwaarden. Voor deze waarden gelden instandhoudingsdoelen. Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming niet toegestaan zonder vergunning projecten te realiseren of anderszins te handelen op een wijze die de gestelde instandhoudingsdoelen in het geding brengt. Hiervoor bestaat een tweedeling van doelsoorten en doelhabitatten.

Natuurnetwerk Nederland

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het beleid voor de NNN is gericht op het behoud en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Dit betekent dat areaal van het NNN in principe niet gebruikt kan worden, tenzij aangetoond is dat er geen negatieve effecten optreden als gevolg van een ontwikkeling.

Houtopstanden

Om houtopstanden te beschermen is in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming geregeld dat een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte beslaat van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen, bescherming geniet. Belangrijkste uitzondering is dat deze bescherming niet geldt voor houtopstanden binnen de bebouwde kom. Het kappen van bomen die wel onder het besluit vallen dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten en er geldt een herplantplicht.

1.2.2 Soortenbescherming

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming en luidt als volgt:

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
   a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
   b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
   c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Vogelrichtlijnsoorten & Habitatrichtlijnsoorten

Vogelrichtlijn artikel 3.1:

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn artikel 3.5:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

Naast de Europese bescherming van soorten kent de wet een artikel gericht op de specifiek in ons land beschermde soorten. Dit is artikel 3.10:

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
   a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
   b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
   c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Provinciaal vrijgestelde soorten

Vervolgens kan een provincie zelf nog de keuze maken om de soorten waarnaar verwezen wordt in artikel 3.10 op een lijst van vrijstelling te zetten. Dat betekent dat deze soorten specifiek voor die provincie niet als beschermde soorten worden gezien. Voor de provincie Gelderland gaat het om deze soorten[1].

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de plaats van het project en de kenmerken. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bureau- en veldonderzoek voor het onderdeel soortenbescherming beschreven. In hoofdstuk 4 worden de resultaten voor gebiedsbescherming uitgewerkt en in hoofdstuk 5 volgen de conclusies en aanbevelingen.

[1] Aardmuis, Bastaardkikker, Bosmuis, Bruine kikker, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Gewone bosspitsmuis, Gewone pad, Haas, Huisspitsmuis, Kleine watersalamander, Konijn, Meerkikker, Ondergrondse woelmuis, Ree, Rosse woelmuis, Tweekleurige bosspitsmuis, Veldmuis, Vos, Woelrat.

2. BEOOGDE ONTWIKKELING

2.1 Locatie

De ontwikkeling is beoogd ter hoogte van de Zuiderzeestraatweg nummer 34 te Hattem. Ten westen ligt op een kleine 50 meter de A50 en ten zuidoosten ligt de kern van Hattem. In figuur 1 is de ligging van de projectlocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Locatie projectgebied (rood)

2.2 Kenmerken van het project

In de huidige situatie hebben de initiatiefnemers een kwekerij voor verschillende tuinplanten bestaande uit enkele kassen, overkappingen, bedrijfsgebouwen, materiaalopslag in de open lucht en braakliggende grasvelden. De initiatiefnemer is voornemens de kwekerij uit te breiden met een extra kas en een of meer bedrijfsgebouwen.

Beoogd is een functiewijziging waarbij wonen mogelijk wordt gemaakt. Momenteel geldt op de locatie alleen een Para-plubestemmingsplan Parkeren.[2] Als gevolg van de functiewijziging zal het oppervlakte aan glastuinbouw toenemen.

[2] Ruimtelijkeplannen.nl geraadpleegd op 24 augustus 2021

Figuur 2.2 Verschillende aanzichten projectlocatie (extra afbeeldingen in bijlage)

3. RESULTATEN

3.1 Onderzoeksopzet

Aan de hand van verspreidingsatlassen is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

Het gebied is vervolgens bezocht op 14 juli 2021. Tijdens dit veldbezoek is de locatie, alsmede de directe omgeving (daar kunnen ook effecten optreden) beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten en is gekeken naar potenties op basis van de aanwezige habitat.

Een quickscan is een potentiebepaling van wat er op de locatie en in het onderzoeksgebied voor kan komen. Het is nadrukkelijk geen volledig ecologisch soortenonderzoek. Een ecologisch soortgericht onderzoek beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

3.2 Aangetroffen habitat

In de huidige situatie hebben de initiatiefnemers een tuinplantenkwekerij en tuincentrum. Het terrein is grofweg onder te verdelen in 3 deelgebieden: erf met materiaalopslag, glastuinbouwkassen, openkassen/schaduwdoek overkappingen. Het erf is deels verhard met betonplaten en deels onverhard. Op verschillende locaties zijn opslaghopen van onder andere stenen, pallets, potten, plantentrayen en ander materiaal. Dit materiaal is constant in beweging en wordt constant gebruikt.

Figuur 3.1 Habitatten aanwezig binnen het plangebied, bomen van voldoende formaat voor boomholten of bebouwing met mogelijke verblijfplaatsen (oranje), mogelijke vliegrouten voor vleermuizen (oranje stippellijn) en ruigte of struweel (lichtgroen), materiaalopslag (wit)

3.3 Resultaten per soortgroep

In tabel 1 staan de mogelijke functies voor beschermde soort(groepen) genoemd. Voor de leesbaarheid van dit document is ervoor gekozen hier alleen de soorten te benoemen waarvoor een overtreding van de Wet natuurbescherming wordt verwacht. In bijlage 1 wordt voor de overige soortgroepen onderbouwd waarom er geen negatieve effecten of overtredingen te verwachten zijn.

Tabel 1 Relevante soortgroepen

Te verwachten soorten o.b.v. bureau- en/of veldonderzoek	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing	Mogelijke overtreding Wnb*
Vogels zonder jaarrond beschermd nest	Vestiging mogelijk	Broedplaats	• Grasland, materiaalopslag, overkappingen en struweel zijn aanwezig binnen het plangebied. Deze kunnen allen geschikt broedgebied vormen, waaronder broedgebied voor witte kwikstaarten.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Cat 5 soorten	Aanwezig	Foerageergebied broedplaats	• De volgende Cat-5 soorten zijn aangetroffen in de directe omgeving van het plangebied: - Spreeuw - Huiszwaluw - Zwarte roodstaart	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Zoogdieren				
Vleermuizen	Mogelijk aanwezig	Vliegrouten	• Tussen de A50 en het plangebied ligt een bosstrook, deze is voor een groot deel onverlicht. Deze lijnvormige structuur vormt mogelijk een zeer lange en essentiële vliegroute voor verschillende vleermuissoorten.	Artikel 3.10
Kleine marterachtigen	Mogelijk aanwezig	Foerageergebied	• Materiaalopslag en steenstapels in het plangebied kunnen foerageergebied voor kleine marterachtigen zijn. Het gebruik op de locatie is te intensief voor verblijfplaatsen.	Artikel 3.10
Algemene soorten	Habitat aanwezig		• Habitat voor verschillende muisachtigen is aanwezig.	Artikel 1.11
Amfibieën				
Algemene soorten	Habitat aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaatsen	• Landhabitat voor algemene soorten (gewone pad en bruine kikker) aanwezig.	Artikel 1.11

* Zoals beschreven in paragraaf 1.2

4. GEBIEDSBESCHERMING EN HOUTOPSTANDEN

4.1 Beschermde gebieden

De projectlocatie maakt geen onderdeel uit van beschermde natuurgebieden. In tabel 2 is een overzicht gegeven van de verschillende in de omgeving gelegen natuurgebieden met daarbij de afstand tot deze gebieden vanuit de projectlocatie.

Tabel 2 Afstand tot beschermde natuurgebieden

Beschermd gebied	Afstand tot projectlocatie (meters)
Natura 2000-gebied 'Veluwe'	1.300
Natura 2000-gebied 'Rijntakken'	2.000
Natuurnetwerk Gelderland	350

Figuur 4.1 Ligging van het plangebied ten opzichte van NNN en N2000 gebieden

Gezien de afstand tot beschermde gebieden en de kleinschalige aard van de ontwikkeling kunnen negatieve effecten zoals areaalverlies, verstoring, verontreiniging en verandering van de waterhuishouding worden uitgesloten. Vermesting en/of verzuring als gevolg van stikstofdepositie kan niet op voorhand worden uitgesloten en zal aan de hand van een aanvullende stikstofberekening moeten worden onderzocht.

4.2 Houtopstanden

Op de locatie zijn geen houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Zodoende geldt er geen plicht tot melding of het herplanten van te verwijderen begroeiing.

5. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

5.1 Conclusies

- Uit het verrichte bureau- en veldonderzoek blijken er drie beschermde soort(groep)en te verwachten voor de projectlocatie:
  - Kleine marterachtigen
  - Algemene broedvogels
  - Vleermuizen: vliegrouten
- Daarnaast is het waarschijnlijk dat er drie categorie 5 soorten aanwezig zijn in het projectgebied:
  - Spreeuw
  - Huiszwaluw
  - Zwarte roodstaart
- Binnen het perceel zijn geen verblijfplaatsen of strikt beschermde functies aangetroffen. Wel moet er rekening worden gehouden met de beschermde soorten die in de directe omgeving aanwezig zijn.
- Directe effecten als gevolg van de beoogde ontwikkeling op Natura 2000-gebieden en NNN kunnen worden uitgesloten. Er zijn geen houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wnb.
- Hiernaast geldt een algemene zorgplicht voor de algemene soorten.

5.2 Aanbevelingen

- Voor het onderdeel soortenbescherming is geen aanvullend onderzoek benodigd, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan:
  - Werkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen (ongeveer 15 maart tot 15 juli)
  - Er wordt voldaan aan de zorgplicht voor algemene soorten
  - Strooilicht buiten de projectlocatie wordt uitgesloten
- Verder is het wenselijk om te werken volgens de principes van natuurinclusief bouwen (www.bouwnatuurinclusief.nl). Op deze wijze kan de natuur een handje geholpen worden door bijvoorbeeld nestkasten in te bouwen en te kiezen voor inheemse beplanting (gewone vlier, vlinderstruik, duizendblad etc.).
- Voor het aspect gebiedsbescherming is geen nader onderzoek benodigd om significant negatieve effecten uit te kunnen sluiten. Wel moet worden uitgesloten of er geen mogelijke effecten van stikstofdepositie zijn.

Als niet aan de drie aangegeven voorwaarden kan worden voldaan, is vervolgonderzoek voor de volgende soort noodzakelijk:

- Vleermuizen: vliegrouten

5.3 Mogelijkheden

- In het plangebied zijn huismussen aangetroffen. Voorzieningen die deze soort ten goede komen, met name nestgelegenheden, zouden een directe positieve meerwaarde in het plan hebben. Opties hiervoor zijn:
  - Vogelvide
  - Mussenflats
  - (wintergroene) Hagen
  - Locaties voor een zand/stofbad
- Het aanleggen van bloemrijk struweel of bloem- en kruidenrijke groenstroken zal voor alle soorten die binnen en in de directe omgeving van het plangebied aanwezig zijn een positief effect hebben op het habitat, waaronder het habitat voor vleermuizen, zwaluwen, zangvogels en de kleine marterachtigen.
- Op het plangebied zijn verschillende locaties met materiaalopslag en overhoekjes, het aanleggen van voorzieningen voor marterachtigen kan een toegevoegde waarde hebben voor deze soortgroep en mogelijke schade voorkomen:
  - Verblijfplaatsen in de vorm van marterheuvels
  - Permanente ruigtes en struweel

- Er zijn meerdere cat-5 soorten aanwezig op het terrein, naast een groot aantal algemene broedvogels. Het aanleggen van nestkasten voor verschillende soorten zal dan ook een direct positief effect hebben op de vogelpopulatie binnen het plangebied. Met name cat-5 soorten zijn sterk beperkt in hun nestplaatsen, het verbeteren van de mogelijkheden voor deze soorten is mogelijk met:
  - Spreeuwen kruiken
  - Nestkasten voor roodstaarten
  - Nestkasten en nestplaatsen voor boeren- en huiszwaluw
- De locatie van het plangebied direct naast een mogelijke vliegroute maakt de locatie uiterst geschikt voor vleermuizen. Voorzieningen voor deze soortgroep zullen dan ook een directe positieve meerwaarde in het plan hebben en aansluiten op de locatie. Opties hiervoor zijn:
  - Zomerverblijfplaatsen
  - Kraamverblijfplaatsen
  - Winterverblijfplaatsen

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting

Habitatpotentie	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing
Vissen en reptielen	Niet aanwezig	Habitat niet aanwezig	• Geen geschikt habitat binnen de projectlocatie.
Vleermuizen			• Er zijn geen mogelijkheden tot verblijfplaatsen voor vleermuizen in het plangebied. Foerageren is mogelijk boven het plangebied echter is er voldoende alternatief foerageergebied in de omgeving aanwezig.
Uilen			• Schuren en bijgebouwen zijn intensief in gebruik, mogelijke rust- en of nestplaatsen zullen permanent worden verstoord.

Bijlage 2 Extra foto’s plangebied

QUICKSCAN

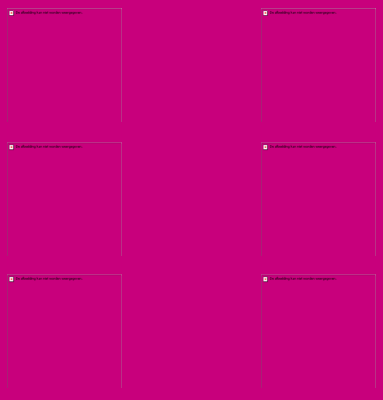
Buitengebied Hattem,
Uitbreiden bestaand bedrijf
Zuiderzeestraatweg 19
Locatie 23

2 september 2021

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM	2 september 2021
KENMERK	20210582
PROJECT	Bouw woning Zuiderzeestraatweg 19 Locatie 23
PROJECTLEIDER	mr. J. Poelstra
OPDRACHTGEVER	Gemeente Hattem
AUTEUR	Roel van Marrewijk
STATUS	Concept

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4
1.2 Natuurwetgeving en -beleid 4
1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden 4
1.2.2 Soortenbescherming 4
1.3 Leeswijzer 5

2. Beoogde ontwikkeling 6

2.1 Locatie 6
2.2 Kenmerken van het project 6

3. Resultaten 8

3.1 Onderzoeksopzet 8
3.2 Aangetroffen habitat 8
3.3 Resultaten per soortgroep 9

4. Gebiedsbescherming en houtopstanden 10

4.1 Beschermde gebieden 10
4.2 Houtopstanden 10

5. Conclusie en aanbevelingen 11

5.1 Conclusies 11
5.2 Aanbevelingen 11
5.3 Mogelijkheden 11

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting 12
Bijlage 2 Extra foto's plangebied 13

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemers zijn voornemens de bestaande kwekerij uit te breiden met een extra kas en mogelijk meerdere bedrijfsgebouwen. Daarmee heeft de initiatiefnemer de plicht zorg te dragen de ontwikkeling binnen de kaders van de Wet natuurbescherming te realiseren. Om een beeld te geven van de huidige aanwezige ecologische waarden is deze ecologische quickscan opgesteld. Daarnaast wordt ook geadviseerd over eventuele benodigde vervolgstappen.

1.2 Natuurwetgeving en -beleid

In Nederland is alle natuurwetgeving ondergebracht onder één wet: de Wet natuurbescherming. Deze beslaat gebiedsbescherming, soortenbescherming en houtopstanden. Voor gebiedsbescherming en soortenbescherming is er onderscheid te maken tussen verschillende onderdelen. Hieronder is een verdere uitwerking gegeven.

1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden

Natura 2000-gebieden

Dit zijn Europees beschermde gebieden vanwege bijzondere natuurwaarden. Voor deze waarden gelden instandhoudingsdoelen. Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming niet toegestaan zonder vergunning projecten te realiseren of anderszins te handelen op een wijze die de gestelde instandhoudingsdoelen in het geding brengt. Hiervoor bestaat een tweedeling van doelsoorten en doelhabitatten.

Natuurnetwerk Nederland

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het beleid voor de NNN is gericht op het behoud en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Dit betekent dat areaal van het NNN in principe niet gebruikt kan worden, tenzij aangetoond is dat er geen negatieve effecten optreden als gevolg van een ontwikkeling.

Houtopstanden

Om houtopstanden te beschermen is in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming geregeld dat een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte beslaat van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen, bescherming geniet. Belangrijkste uitzondering is dat deze bescherming niet geldt voor houtopstanden binnen de bebouwde kom. Het kappen van bomen die wel onder het besluit vallen dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten en er geldt een herplantplicht.

1.2.2 Soortenbescherming

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming en luidt als volgt:

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
   a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
   b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
   c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Vogelrichtlijnsoorten & Habitatrichtlijnsoorten

Vogelrichtlijn artikel 3.1:

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn artikel 3.5:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

Naast de Europese bescherming van soorten kent de wet een artikel gericht op de specifiek in ons land beschermde soorten. Dit is artikel 3.10:

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
   a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
   b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
   c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Provinciaal vrijgestelde soorten

Vervolgens kan een provincie zelf nog de keuze maken om de soorten waarnaar verwezen wordt in artikel 3.10 op een lijst van vrijstelling te zetten. Dat betekent dat deze soorten specifiek voor die provincie niet als beschermde soorten worden gezien. Voor de provincie Gelderland gaat het om deze soorten[1].

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de plaats van het project en de kenmerken. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bureau- en veldonderzoek voor het onderdeel soortenbescherming beschreven. In hoofdstuk 4 worden de resultaten voor gebiedsbescherming uitgewerkt en in hoofdstuk 5 volgen de conclusies en aanbevelingen.

[1] Aardmuis, Bastaardkikker, Bosmuis, Bruine kikker, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Gewone bosspitsmuis, Gewone pad, Haas, Huisspitsmuis, Kleine watersalamander, Konijn, Meerkikker, Ondergrondse woelmuis, Ree, Rosse woelmuis, Tweekleurige bosspitsmuis, Veldmuis, Vos, Woelrat.

2. BEOOGDE ONTWIKKELING

2.1 Locatie

De ontwikkeling is beoogd ter hoogte van de Zuiderzeestraatweg nummer 19 te Hattem. Ten westen ligt op een kleine 250 meter de A50 en ten zuidoosten ligt de kern van Hattem. In figuur 1 is de ligging van de projectlocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Locatie projectgebied (rood)

2.2 Kenmerken van het project

Het projectgebied bestaat uit een grasland omlijst met een oude meidoornhaag en een oude appelboom in het midden. Het grasveld wordt intensief beheerd.

Beoogd is een functiewijziging waarbij een extra woning mogelijk wordt gemaakt. Momenteel geldt op de locatie een Paraplubestemmingsplan Parkeren.[2] Het bestemmingsplan buitengebied Hattem uit 2007 bestempelt het plangebied als Bewonen met maximaal 8 eenheden.[3] Door de bestemmingsplanwijziging zal het aantal woningen met 1 toenemen.

[2] Ruimtelijkeplannen.nl geraadpleegd op 24 augustus 2021
[3] www.hattem.nl geraadpleegd op 24 augustus 2021

Figuur 2.2 Verschillende aanzichten projectlocatie (extra afbeeldingen in bijlage)

3. RESULTATEN

3.1 Onderzoeksopzet

Aan de hand van verspreidingsatlassen is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

Het gebied is vervolgens bezocht op 14 juli 2021. Tijdens dit veldbezoek is de locatie, alsmede de directe omgeving (daar kunnen ook effecten optreden) beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten en is gekeken naar potenties op basis van de aanwezige habitat.

Een quickscan is een potentiebepaling van wat er op de locatie en in het onderzoeksgebied voor kan komen. Het is nadrukkelijk geen volledig ecologisch soortenonderzoek. Een ecologisch soortgericht onderzoek beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

3.2 Aangetroffen habitat

De locatie bestaat in de huidige situatie uit een tuin omlijst met een oude meidoornhaag. Het grootste oppervlakte bestaat uit intensief beheerd gras van 3 cm hoog. In het midden van het plangebied is een oude appelboom aanwezig.

Figuur 3.1 Habitatten aanwezig binnen het plangebied, functioneel leefgebied huismus

3.3 Resultaten per soortgroep

In tabel 1 staan de mogelijke functies voor beschermde soort(groepen) genoemd. Voor de leesbaarheid van dit document is ervoor gekozen hier alleen de soorten te benoemen waarvoor een overtreding van de Wet natuurbescherming wordt verwacht. In bijlage 1 wordt voor de overige soortgroepen onderbouwd waarom er geen negatieve effecten of overtredingen te verwachten zijn.

Tabel 1 Relevante soortgroepen

Te verwachten soorten o.b.v. bureau- en/of veldonderzoek	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing	Mogelijke overtreding Wnb*
Vogels zonder jaarrond beschermd nest	Vestiging mogelijk	Broedplaats	• Overhoekjes, meidoornhaag en een solitaire boom zijn aanwezig binnen het plangebied. Deze kunnen allen geschikt broedgebied vormen.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Huismus	Aanwezig	Foerageergebied broedplaats kwetterplaats	• De meidoornhaag wordt door een zeer groot aantal huismussen als kwetterplaats gebruikt. • Zand en stofbermen aan de grens van het plangebied worden gebruikt als stofbad locatie.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Zoogdieren				
Vleermuizen	Mogelijk aanwezig	Foerageergebied	• Mogelijk niet essentieel foerageergebied. In de directe omgeving is een groot aantal gelijkende tuinen met geschikt foerageergebied.	Artikel 3.10
Algemene soorten	Habitat aanwezig		• Habitat voor verschillende muisachtigen is aanwezig.	Artikel 1.11
Amfibieën				
Algemene soorten	Habitat aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaatsen	• Landhabitat voor algemene soorten (gewone pad en bruine kikker) aanwezig.	Artikel 1.11

* Zoals beschreven in paragraaf 1.2

4. GEBIEDSBESCHERMING EN HOUTOPSTANDEN

4.1 Beschermde gebieden

De projectlocatie maakt geen onderdeel uit van beschermde natuurgebieden. In tabel 2 is een overzicht gegeven van de verschillende in de omgeving gelegen natuurgebieden met daarbij de afstand tot deze gebieden vanuit de projectlocatie.

Tabel 2 Afstand tot beschermde natuurgebieden

Beschermd gebied	Afstand tot projectlocatie (meters)
Natura 2000-gebied 'Veluwe'	1.200
Natura 2000-gebied 'Rijntakken'	1.800
Natuurnetwerk Gelderland	300

Figuur 4.1 Ligging van het plangebied ten opzichte van NNN en N2000 gebieden

Gezien de afstand tot beschermde gebieden en de kleinschalige aard van de ontwikkeling kunnen negatieve effecten zoals areaalverlies, verstoring, verontreiniging en verandering van de waterhuishouding worden uitgesloten. Vermesting en/of verzuring als gevolg van stikstofdepositie kan niet op voorhand worden uitgesloten en zal aan de hand van een aanvullende stikstofberekening moeten worden onderzocht.

4.2 Houtopstanden

Op de locatie zijn geen houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Zodoende geldt er geen plicht tot melding of het herplanten van te verwijderen begroeiing.

5. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

5.1 Conclusies

- Uit het verrichte bureau- en veldonderzoek blijkt er een beschermde soort(groep) te verwachten voor de projectlocatie:
  - Huismus
- Binnen het perceel zijn geen verblijfplaatsen of strikt beschermde functies aangetroffen. Wel moet er rekening worden gehouden met de beschermde soorten die in de directe omgeving aanwezig zijn.
- Directe effecten als gevolg van de beoogde ontwikkeling op Natura 2000-gebieden en NNN kunnen worden uitgesloten. Er zijn geen houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wnb.
- Hiernaast geldt een algemene zorgplicht voor de algemene soorten.

5.2 Aanbevelingen

- Voor het onderdeel soortenbescherming is geen aanvullend onderzoek benodigd, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan:
  - Werkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen (ongeveer 15 maart tot 15 juli)
  - Er wordt voldaan aan de zorgplicht voor algemene soorten
  - De bestaande meidoornhaag blijft onaangetast
- Verder is het wenselijk om te werken volgens de principes van natuurinclusief bouwen (www.bouwnatuurinclusief.nl). Op deze wijze kan de natuur een handje geholpen worden door bijvoorbeeld nestkasten in te bouwen en te kiezen voor inheemse beplanting (gewone vlier, vlinderstruik, duizendblad etc.).
- Voor het aspect gebiedsbescherming is geen nader onderzoek benodigd om significant negatieve effecten uit te kunnen sluiten. Wel moet worden uitgesloten of er geen effecten van stikstofdepositie zijn.

Als niet aan de drie aangegeven voorwaarden kan worden voldaan, is vervolgonderzoek voor de volgende soort noodzakelijk:

- Huismus

5.3 Mogelijkheden

- In het plangebied zijn huismussen aangetroffen. Voorzieningen die deze soort ten goede komen, met name nestgelegenheden, zouden een directe positieve meerwaarde in het plan hebben. Opties hiervoor zijn:
  - Vogelvide
  - Mussenflats
  - (wintergroene) Hagen
  - Locaties voor een zand/stofbad
- Er zijn meerdere cat-5 soorten aanwezig in de directe omgeving, naast een groot aantal algemene broedvogels. Het aanleggen van nestkasten voor verschillende soorten zal dan ook een direct en positief effect hebben op de vogelpopulatie binnen het plangebied. Met name cat-5 soorten zijn sterk beperkt in hun nestplaatsen, het verbeteren van de mogelijkheden voor deze soorten is mogelijk met:
  - Spreeuwen kruiken
  - Nestkasten voor roodstaarten
  - Nestkasten en nestplaatsen voor boeren- en huiszwaluw
- De locatie van het plangebied naast een mogelijke vliegroute maakt de locatie uiterst geschikt voor vleermuizen. Voorzieningen voor deze soortgroep zullen dan ook een directe positieve meerwaarde in het plan hebben en aansluiten op de locatie. Opties hiervoor zijn:
  - Zomerverblijfplaatsen
  - Kraamverblijfplaatsen
  - Winterverblijfplaatsen

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting

Habitatpotentie	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing
Vissen en reptielen	Niet aanwezig	Habitat niet aanwezig	• Geen geschikt habitat binnen de projectlocatie.
Vleermuizen			• Er zijn geen mogelijkheden tot verblijfplaatsen voor vleermuizen in het plangebied. Foerageren is mogelijk boven het plangebied, echter is er voldoende alternatief foerageergebied in de omgeving aanwezig.
Uilen			• Schuren en bijgebouwen zijn intensief in gebruik, mogelijke rust- en of nestplaatsen zullen permanent worden verstoord.

Bijlage 2 Extra foto’s plangebied

QUICKSCAN

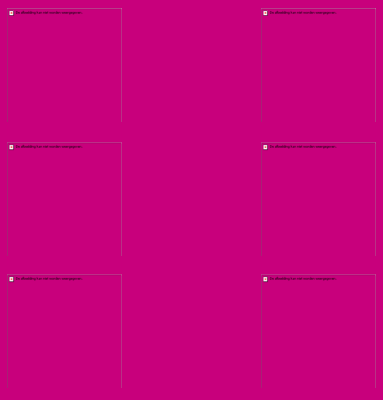
Buitengebied Hattem, Herinrichting bijgebouwen Geldersedijk 107 Locatie 27

5 oktober 2021

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM	5 oktober 2021
KENMERK	20210582
PROJECT	Herinrichting bijgebouwen Geldersedijk 107 Locatie 27
PROJECTLEIDER	mr. J. Poelstra
OPDRACHTGEVER	Gemeente Hattem
AUTEUR	Roel van Marrewijk
STATUS	Concept

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4
1.2 Natuurwetgeving en -beleid 4
1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden 4
1.2.2 Soortenbescherming 4
1.3 Leeswijzer 5

2. Beoogde ontwikkeling 6

2.1 Locatie 6
2.2 Kenmerken van het project 6

3. Resultaten 8

3.1 Onderzoeksopzet 8
3.2 Aangetroffen habitat 8
3.3 Resultaten per soortgroep 10

4. Gebiedsbescherming en houtopstanden 11

4.1 Beschermde gebieden 11
4.2 Houtopstanden 12

5. Conclusie en aanbevelingen 13

5.1 Conclusies 13
5.2 Aanbevelingen 13
5.3 Mogelijkheden 13

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting 15
Bijlage 2 Extra foto's plangebied 16

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemers zijn voornemens de bestaande bed and breakfast uit te breiden met een woning geschikt voor vormen van begeleid wonen. Daarmee heeft de initiatiefnemer de plicht zorg te dragen de ontwikkeling binnen de kaders van de Wet natuurbescherming te realiseren. Om een beeld te geven van de huidige aanwezige ecologische waarden is deze ecologische quickscan opgesteld. Daarnaast wordt ook geadviseerd over eventuele benodigde vervolgstappen.

1.2 Natuurwetgeving en -beleid

In Nederland is alle natuurwetgeving ondergebracht onder één wet: de Wet natuurbescherming. Deze beslaat gebiedsbescherming, soortenbescherming en houtopstanden. Voor gebiedsbescherming en soortenbescherming is er onderscheid te maken tussen verschillende onderdelen. Hieronder is een verdere uitwerking gegeven.

1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden

Natura 2000-gebieden

Dit zijn Europees beschermde gebieden vanwege bijzondere natuurwaarden. Voor deze waarden gelden instandhoudingsdoelen. Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming niet toegestaan zonder vergunning projecten te realiseren of anderszins te handelen op een wijze die de gestelde instandhoudingsdoelen in het geding brengt. Hiervoor bestaat een tweedeling van doelsoorten en doelhabitatten.

Natuurnetwerk Nederland

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het beleid voor de NNN is gericht op het behoud en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Dit betekent dat areaal van het NNN in principe niet gebruikt kan worden, tenzij aangetoond is dat er geen negatieve effecten optreden als gevolg van een ontwikkeling.

Houtopstanden

Om houtopstanden te beschermen is in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming geregeld dat een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte beslaat van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen, bescherming geniet. Belangrijkste uitzondering is dat deze bescherming niet geldt voor houtopstanden binnen de bebouwde kom. Het kappen van bomen die wel onder het besluit vallen dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten en er geldt een herplantplicht.

1.2.2 Soortenbescherming

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming en luidt als volgt:

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
   a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
   b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
   c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Vogelrichtlijnsoorten & Habitatrichtlijnsoorten

Vogelrichtlijn artikel 3.1:

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn artikel 3.5:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

Naast de Europese bescherming van soorten kent de wet een artikel gericht op de specifiek in ons land beschermde soorten. Dit is artikel 3.10:

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
   a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
   b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
   c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Provinciaal vrijgestelde soorten

Vervolgens kan een provincie zelf nog de keuze maken om de soorten waarnaar verwezen wordt in artikel 3.10 op een lijst van vrijstelling te zetten. Dat betekent dat deze soorten specifiek voor die provincie niet als beschermde soorten worden gezien. Voor de provincie Gelderland gaat het om deze soorten[1].

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de plaats van het project en de kenmerken. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bureau- en veldonderzoek voor het onderdeel soortenbescherming beschreven. In hoofdstuk 4 worden de resultaten voor gebiedsbescherming uitgewerkt en in hoofdstuk 5 volgen de conclusies en aanbevelingen.

[1] Aardmuis, Bastaardkikker, Bosmuis, Bruine kikker, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Gewone bosspitsmuis, Gewone pad, Haas, Huisspitsmuis, Kleine watersalamander, Konijn, Meerkikker, Ondergrondse woelmuis, Ree, Rosse woelmuis, Tweekleurige bosspitsmuis, Veldmuis, Vos, Woelrat.

2. BEOOGDE ONTWIKKELING

2.1 Locatie

De ontwikkeling is beoogd ter hoogte van de Geldersedijk 107 te Hattem. Ten noordoosten ligt op een kleine 250 meter de IJssel en ten zuidoosten ligt de kern van Hattem. In figuur 1 is de ligging van de projectlocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Locatie projectgebied (rood)

2.2 Kenmerken van het project

In de huidige situatie hebben de initiatiefnemers een bed and breakfast (B&B), bestaande uit een groter hoofdgebouw en twee kleinere schuren die als losse kamers worden gebruikt. De initiatiefnemer is voornemens om de B&B uit te breiden met een extra woning.

Beoogd is een functiewijziging waarbij wonen mogelijk wordt gemaakt. Momenteel geldt op de locatie alleen een Paraplubestemmingsplan Parkeren.[2] Het bestemmingsplan buitengebied Hattem uit 2007 bestempelt het plangebied al als wonen, echter neemt door de ontwikkeling het aantal eenheden op de locatie toe. Als gevolg van de functiewijziging zal een aantal aanwezige gebouwen op de locatie groter kunnen worden.

[2] Ruimtelijkeplannen.nl geraadpleegd op 24 augustus 2021

Figuur 2.2 Verschillende aanzichten projectlocatie (extra afbeeldingen in bijlage)

3. RESULTATEN

3.1 Onderzoeksopzet

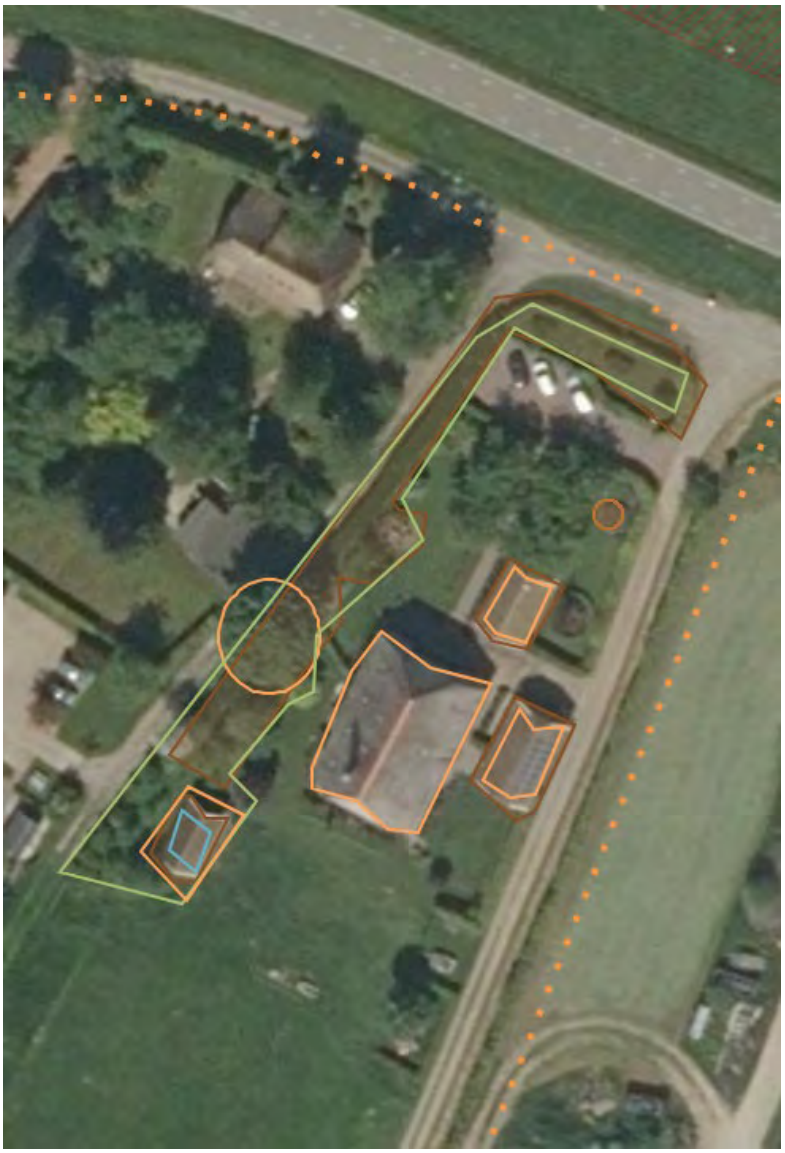
Aan de hand van verspreidingsatlassen is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

Het gebied is vervolgens bezocht op 14 juli 2021. Tijdens dit veldbezoek is de locatie, alsmede de directe omgeving (daar kunnen ook effecten optreden) beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten en is gekeken naar potenties op basis van de aanwezige habitat.

Een quickscan is een potentiebepaling van wat er op de locatie en in het onderzoeksgebied voor kan komen. Het is nadrukkelijk geen volledig ecologisch soortenonderzoek. Een ecologisch soortgericht onderzoek beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

3.2 Aangetroffen habitat

De locatie betreft in de huidige situatie een B&B met een goed onderhouden tuin. Langs de randen van de tuin zijn inheemse graslandjes en ruigte hoekjes ingericht voor inheemse planten en dieren. Het grote woonhuis bevat permanent geopende luiken op zowel de ramen als de hoofdingang. Het voorste bijgebouw is deels dicht, echter is er ruimte onder de dakrand en de nokplaten voor nesten. De tweede schuur is volledig van hout met her en der een kleine kier. De geitenstal is volledig open met vele kieren en nesten. In de zuidwester hoek staan een vijftal bijenkasten. Het geitenweiland bestaat voornamelijk uit gras met enkel algemene kruiden als jacobs kruiskruid, duizendblad en weegbree.

Figuur 3.1 Habitatten aanwezig binnen het plangebied, bomen van voldoende formaat voor boomholten of bebouwing met mogelijke verblijf-plaatsen (oranje), mogelijke vliegrouten voor vleermuizen (oranje stippellijn), functioneel leefgebied van de huismus (bruin), nestplaatsen van de boerenzwaluw (blauw) en ruigte of struweel (lichtgroen)

3.3 Resultaten per soortgroep

In tabel 1 staan de mogelijke functies voor beschermde soort(groepen) genoemd. Voor de leesbaarheid van dit document is ervoor gekozen hier alleen de soorten te benoemen waarvoor een overtreding van de Wet natuurbescherming wordt verwacht. In bijlage 1 wordt voor de overige soortgroepen onderbouwd waarom er geen negatieve effecten of overtredingen te verwachten zijn.

Tabel 1 Relevante soortgroepen

Te verwachten soorten o.b.v. bureau- en/of veldonderzoek	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing	Mogelijke overtreding Wnb*
Vogels zonder jaarrond beschermd nest	Vestiging mogelijk	Broedplaats	• De volgende habitats zijn aanwezig binnen het plangebied: grasland, materiaalopslag, overkappingen, kieren in bebouwing, struweel en boomgroepjes tot 5 bomen. Deze kunnen allen geschikt broedgebied vormen.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Cat 5 soorten	Aanwezig	Foerageergebied broedplaats	• De volgende Cat-5 soorten zijn aangetroffen in het plangebied: - Spreeuw - Boerenzwaluw - Groene specht • Boerenzwaluw is broedend aangetroffen in het gebied.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Huismus	Geschikt habitat + broedplaatsen aanwezig	Functionele leefomgeving	• Broedplaatsen aanwezig in de geitenstal en in de voorste schuur. Minimaal een tiental dieren op de projectlocatie aanwezig. • Het volledig leefgebied is aanwezig binnen de projectlocatie.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en vogel met een jaarrond beschermd nest.
Gierzwaluw	Verblijfplaatsen kunnen niet worden uitgesloten	Nesten	• Dakranden en daklijsten in beide bijgebouwen zijn in potentie geschikt voor de gierzwaluw.	
Zoogdieren				
Vleermuizen	Mogelijk aanwezig	Vliegrouten	• Tussen de dijk en het plangebied richting het water is een vliegroute niet uitgesloten.	Artikel 3.10
		Foerageergebied	• Het plangebied vormt een geschikt foerageergebied. In de omgeving zijn meerdere geschikte tuinen aanwezig.	
		Verblijfplaatsen	• In het plangebied zijn meerdere mogelijke verblijfplaatsen aanwezig: - Raamluiken - Houtbouw met kieren - Openingen en kieren in/langs schoorstenen - Daklijsten	

Kleine marterachtigen	Mogelijk aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaat-sen	• Stapels hout die lange tijd stilliggen zijn mogelijk geschikt als verblijfplaatsen. • Ruigte hoeken, houtstapels, grasland en hagen vormen geschikt foerageergebied voor kleine marterachtigen. • De planlocatie vormt geen essentieel leef-gebied van kleine marterachtigen, in de directe omgeving is zeer veel geschikt en gelijkend habitat aanwezig.	Artikel 3.10
Algemene soorten	Habitat aanwezig		• Habitat voor verschillende muisachtigen is aanwezig.	Artikel 1.11
Amfibieën				
Algemene soorten	Habitat aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaat-sen	• Landhabitat voor algemene soorten (ge-wone pad en bruine kikker) aanwezig.	Artikel 1.11

* Zoals beschreven in paragraaf 1.2

4. GEBIEDSBESCHERMING EN HOUTOPSTANDEN

4.1 Beschermde gebieden

De projectlocatie maakt geen onderdeel uit van beschermde natuurgebieden. In tabel 2 is een overzicht gegeven van de verschillende in de omgeving gelegen natuurgebieden met daarbij de afstand tot deze gebieden vanuit de projectlocatie.

Tabel 2 Afstand tot beschermde natuurgebieden

Beschermd gebied	Afstand tot projectlocatie (meters)
Natura 2000-gebied 'Veluwe'	3.500
Natura 2000-gebied 'Rijntakken'	95
Natuurnetwerk Gelderland	1.500

Figuur 4.1 Ligging van het plangebied ten opzichte van NNN en N2000 gebieden

Gezien de afstand tot beschermde gebieden en de kleinschalige aard van de ontwikkeling kunnen negatieve effecten zoals areaalverlies, verstoring, verontreiniging en verandering van de waterhuishouding worden uitgesloten. Vermesting en/of verzuring als gevolg van stikstofdepositie kan niet op voorhand worden uitgesloten en zal aan de hand van een aanvullende stikstofberekening moeten worden onderzocht.

4.2 Houtopstanden

Op de locatie zijn geen houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Zodoende geldt er geen plicht tot melding of het herplanten van te verwijderen begroeiing.

5. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

5.1 Conclusies

- Uit het verrichte bureau- en veldonderzoek blijken er vier beschermde soort(groep)en te verwachten voor de projectlocatie:
  - Kleine marterachtigen
  - Algemene broedvogels
  - Vleermuizen: vliegrouten en verblijfplaatsen
  - Huismus: volledig habitat aanwezig
- Daarnaast is het waarschijnlijk dat er drie categorie 5 soorten aanwezig zijn in het projectgebied:
  - Spreeuw
  - Boerenzwaluw
  - Groene specht
- Directe effecten als gevolg van de beoogde ontwikkeling op Natura 2000-gebieden en NNN kunnen worden uitgesloten. Er zijn geen houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wnb.
- Hiernaast geldt een algemene zorgplicht voor de algemene soorten.

5.2 Aanbevelingen

- Voor het onderdeel soortenbescherming is geen aanvullend onderzoek benodigd, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan:
  - Werkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen (ongeveer 15 maart tot 15 juli)
  - Er wordt voldaan aan de zorgplicht voor algemene soorten
  - Werkzaamheden vinden plaats tussen zonsopkomst en zonsondergang
  - Er wordt geen bebouwing gesloopt

- Verder is het wenselijk om te werken volgens de principes van natuurinclusief bouwen (www.bouwnatuurinclusief.nl). Op deze wijze kan de natuur een handje geholpen worden door bijvoorbeeld nestkasten in te bouwen en te kiezen voor inheemse beplanting (gewone vlier, vlinderstruik, duizendblad etc.).
- Voor het aspect gebiedsbescherming is geen nader onderzoek benodigd om significant negatieve effecten uit te kunnen sluiten. Wel moet worden uitgesloten of er geen mogelijke effecten van stikstofdepositie zijn.

Als niet aan de vier aangegeven voorwaarden kan worden voldaan, is vervolgonderzoek voor de volgende soorten noodzakelijk:

- vervolgonderzoek:
  - Vleermuizen: vliegrouten en foerageergebied
- bij sloop:
  - Vleermuizen: verblijfplaatsen
  - Huismus: volledig leefgebied
  - Gierzwaluw: nesten

5.3 Mogelijkheden

- In het plangebied zijn huismussen aangetroffen. Voorzieningen die deze soort ten goede komen, met name nestgelegenheden, zouden een directe positieve meerwaarde in het plan hebben. Opties hiervoor zijn:
  - Vogelvide
  - Mussenflats
  - (wintergroene) Hagen
  - Locaties voor een zand/stofbad

- Het aanleggen van bloemrijk struweel of bloem- en kruidenrijke groenstroken zal voor alle soorten die binnen en in de directe omgeving van het plangebied aanwezig zijn een positief effect hebben op het habitat. Waaronder het habitat voor vleermuizen, zwaluwen, zangvogels en de kleine marterachtigen.
- Op het plangebied zijn verschillende locaties met materiaalopslag en overhoekjes, het aanleggen van voorzieningen voor marterachtigen kan een toegevoegde waarde hebben voor deze soortgroep en mogelijke schade voorkomen.
  - Verblijfplaatsen in de vorm van marterheuvels
  - Permanente ruigtes en struweel
- Er zijn meerdere cat-5 soorten aanwezig op het terrein, naast een groot aantal algemene broedvogels. Het aanleggen van nestkasten voor verschillende soorten zal dan ook een direct en positief effect hebben op de vogelpopulatie binnen het plangebied. Met name cat-5 soorten zijn sterk beperkt in hun nestplaatsen, het verbeteren van de mogelijkheden voor deze soorten is mogelijk met:
  - Spreeuwen-kruiken
  - Nestkasten en nestplaatsen voor boeren- en huiszwaluw
- De locatie van het plangebied direct naast mogelijke vliegroutes maakt de locatie uiterst geschikt voor vleermuizen. Voorzieningen voor deze soortgroep zullen dan ook een directe positieve meerwaarde in het plan hebben en aansluiten op de locatie. Opties hiervoor zijn:
  - Zomerverblijfplaatsen
  - Kraamverblijfplaatsen
  - Winterverblijfplaatsen

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting

Habitatpotentie	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing
Vissen en reptielen	Niet aanwezig	Habitat niet aanwezig	• Geen geschikt habitat binnen de projectlocatie.
Rugsteeppad	Niet aanwezig	Geen geschikt habitat	• Geen pioniers situaties aanwezig in het plangebied.
Uilen			• Schuren en bijgebouwen zijn intensief in gebruik, mogelijke rust- en of nestplaatsen zullen permanent worden verstoord. • Geen openingen groot genoeg voor een uil om in de schuren te komen. Bomen binnen het plangebied zijn volledig vrij van krijtsporen of andere aanwijzingen dat er mogelijk uilen gebruik van maken.

Bijlage 2 Extra foto’s plangebied

QUICKSCAN

Buitengebied Hattem, Herinrichting bijgebouwen Ierstweg 5

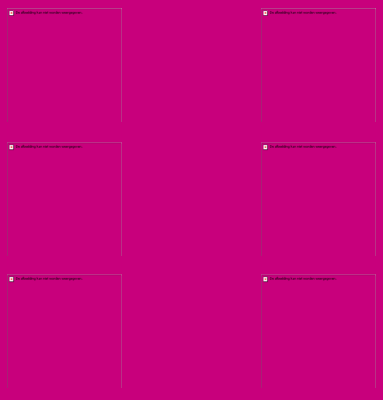
Locatie 28

3 september 2021

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM	3 september 2021
KENMERK	20210582
PROJECT	Herindeling Ierstweg 5 Locatie 28
PROJECTLEIDER	mr. J. Poelstra
OPDRACHTGEVER	Gemeente Hattem
AUTEUR	Roel van Marrewijk
STATUS	Concept

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4
1.2 Natuurwetgeving en -beleid 4
1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden 4
1.2.2 Soortenbescherming 4
1.3 Leeswijzer 5

2. Beoogde ontwikkeling 6

2.1 locatie 6
2.2 Kenmerken van het project 6

3. Resultaten 8

3.1 Onderzoeksopzet 8
3.2 Aangetroffen habitat 8
3.3 Resultaten per soortgroep 10

4. Gebiedsbescherming en houtopstanden 11

4.1 Beschermde gebieden 11
4.2 Houtopstanden 12

5. Conclusie en aanbevelingen 13

5.1 Conclusies 13
5.2 Aanbevelingen 13
5.3 Mogelijkheden 14

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting 15
Bijlage 2 Extra foto's plangebied 16

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemers zijn voornemens een bed and breakfast (B&B) te realiseren in een van de voormalige hooischuren, en twee woningen te realiseren. Daarmee heeft de initiatiefnemer de plicht zorg te dragen de ontwikkeling binnen de kaders van de Wet natuurbescherming te realiseren. Om een beeld te geven van de huidige aanwezige ecologische waarden is deze ecologische quickscan opgesteld. Daarnaast wordt ook geadviseerd over eventuele benodigde vervolgstappen.

1.2 Natuurwetgeving en -beleid

In Nederland is alle natuurwetgeving ondergebracht onder één wet: de Wet natuurbescherming. Deze beslaat gebiedsbescherming, soortenbescherming en houtopstanden. Voor gebiedsbescherming en soortenbescherming is er onderscheid te maken tussen verschillende onderdelen. Hieronder is een verdere uitwerking gegeven.

1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden

Natura 2000-gebieden

Dit zijn Europees beschermde gebieden vanwege bijzondere natuurwaarden. Voor deze waarden gelden instandhoudingsdoelen. Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming niet toegestaan zonder vergunning projecten te realiseren of anderszins te handelen op een wijze die de gestelde instandhoudingsdoelen in het geding brengt. Hiervoor bestaat een tweedeling van doelsoorten en doelhabitatten.

Natuurnetwerk Nederland

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het beleid voor de NNN is gericht op het behoud en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Dit betekent dat areaal van het NNN in principe niet gebruikt kan worden, tenzij aangetoond is dat er geen negatieve effecten optreden als gevolg van een ontwikkeling.

Houtopstanden

Om houtopstanden te beschermen is in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming geregeld dat een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte beslaat van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen, bescherming geniet. Belangrijkste uitzondering is dat deze bescherming niet geldt voor houtopstanden binnen de bebouwde kom. Het kappen van bomen die wel onder het besluit vallen dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten en er geldt een herplantplicht.

1.2.2 Soortenbescherming

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming en luidt als volgt:

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
   a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
   b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
   c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Vogelrichtlijnsoorten & Habitatrichtlijnsoorten

Vogelrichtlijn artikel 3.1:

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn artikel 3.5:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

Naast de Europese bescherming van soorten kent de wet een artikel gericht op de specifiek in ons land beschermde soorten. Dit is artikel 3.10:

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
   a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
   b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
   c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Provinciaal vrijgestelde soorten

Vervolgens kan een provincie zelf nog de keuze maken om de soorten waarnaar verwezen wordt in artikel 3.10 op een lijst van vrijstelling te zetten. Dat betekent dat deze soorten specifiek voor die provincie niet als beschermde soorten worden gezien. Voor de provincie Gelderland gaat het om deze soorten[1].

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de plaats van het project en de kenmerken. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bureau- en veldonderzoek voor het onderdeel soortenbescherming beschreven. In hoofdstuk 4 worden de resultaten voor gebiedsbescherming uitgewerkt en in hoofdstuk 5 volgen de conclusies en aanbevelingen.

[1] Aardmuis, Bastaardkikker, Bosmuis, Bruine kikker, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Gewone bosspitsmuis, Gewone pad, Haas, Huisspitsmuis, Kleine watersalamander, Konijn, Meerkikker, Ondergrondse woelmuis, Ree, Rosse woelmuis, Tweekleurige bosspitsmuis, Veldmuis, Vos, Woelrat.

2. BEOOGDE ONTWIKKELING

2.1 Locatie

De ontwikkeling is beoogd ter hoogte van de Ierstweg 5 te Hattem. Ten noorden ligt op een kleine 800 meter de IJssel en ten zuidoosten ligt de kern van Hattem. In figuur 1 is de ligging van de projectlocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Locatie projectgebied (rood)

2.2 Kenmerken van het project

In de huidige situatie hebben de initiatiefnemers een bed and breakfast (B&B) met enkele paarden, bestaande uit een groter hoofdgebouw en vier bijgebouwen die als schuur worden gebruikt. De initiatiefnemer is voornemens om de B&B uit te breiden met een extra woning.

Beoogd is een functiewijziging waarbij het uitbreiden van de B&B mogelijk wordt gemaakt, en twee extra gebouwen kunnen worden gerealiseerd. Momenteel geldt op de locatie alleen een Paraplubestemmingsplan Parkeren.[2] Het bestemmingsplan buitengebied Hattem uit 2007 bestempelt het plangebied deels als agrarische bedrijfsdoeleinden en deels als agrarische doeleinden. Als gevolg van de functiewijziging zal een aantal aanwezige gebouwen op de locatie groter kunnen worden gemaakt.

[2] Ruimtelijkeplannen.nl geraadpleegd op 24 augustus 2021

Figuur 2.2 Verschillende aanzichten projectlocatie (extra afbeeldingen in bijlage)

3. RESULTATEN

3.1 Onderzoeksopzet

Aan de hand van verspreidingsatlassen is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

Het gebied is vervolgens bezocht op 14 juli 2021. Tijdens dit veldbezoek is de locatie, alsmede de directe omgeving (daar kunnen ook effecten optreden) beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten en is gekeken naar potenties op basis van de aanwezige habitat.

Een quickscan is een potentiebepaling van wat er op de locatie en in het onderzoeksgebied voor kan komen. Het is nadrukkelijk geen volledig ecologisch soortenonderzoek. Een ecologisch soortgericht onderzoek beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

3.2 Aangetroffen habitat

De locatie betreft in de huidige situatie een boerenerf, met meerderen schuren. De oprit naar het erf wordt aan de zuidkant omlijst met haagbeuken met daarachter een boomgaard met een 10-tal fruitbomen. De noordoostzijde van het plangebied bestaat uit twee relatief vochtige paardenweides met onder andere: weegbree, brandnetels, valeriaan en Jacobs kruiskruid. Het habitat op de locaties waar de nieuwe bebouwing wordt gerealiseerd bestaat uit een verhard pad van klinkers met een opslag van hooi en strobalen. Zowel langs de sloot als langs de boomgaard is een ruigere begroeiing aanwezig bestaande uit riet en grassen.

Figuur 3.1 Habitatten aanwezig binnen het plangebied, bomen van voldoende formaat voor boomholten of bebouwing met mogelijke verblijf-plaatsen (oranje), mogelijke vliegrouten voor vleermuizen (oranje stippellijn), mogelijk essentieel foerageergebied voor vleermuizen (oranje dicht), functioneel leefgebied van de huismus (paars dicht), nestplaatsen van de boerenzwaluw (blauw) en ruigte of struweel (lichtgroen)

3.3 Resultaten per soortgroep

In tabel 1 staan de mogelijke functies voor beschermde soort(groepen) genoemd. Voor de leesbaarheid van dit document is ervoor gekozen hier alleen de soorten te benoemen waarvoor een overtreding van de Wet natuurbescherming wordt verwacht. In bijlage 1 wordt voor de overige soortgroepen onderbouwd waarom er geen negatieve effecten of overtredingen te verwachten zijn.

Tabel 1 Relevante soortgroepen

Te verwachten soorten o.b.v. bureau- en/of veldonderzoek	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing	Mogelijke overtreding Wnb*
Vogels zonder jaarrond beschermd nest	vestiging mogelijk	broedplaats	• De volgende habitats zijn aanwezig binnen het plangebied: grasland, materiaal opslag, overkappingen, kieren in bebouwing, struweel, ruigte, vrijstaande bomen, boomgroepjes tot 5 bomen en bomenrijen. Deze kunnen allen geschikt broedgebied vormen.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Cat 5 soorten	aanwezig	foerageergebied broedplaats	• De volgende Cat-5 soorten zijn aangetroffen in het plangebied: - Spreeuw - Boerenzwaluw - Huiszwaluw - Groene specht • Boerenzwaluw is broedend aangetroffen in het gebied. In de paardenschuur gaat het om minimaal 10 in gebruik zijnde nesten ten tijde van het veldbezoek.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Huismus	geschikt habitat + broedplaatsen aanwezig	functionele leefomgeving	• Broedplaatsen aanwezig in de voorste hooischuur en de nieuwe schuur. Minimaal een tiental dieren op de projectlocatie aanwezig. • Het volledig leefgebied is aanwezig binnen de projectlocatie.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en vogel met een jaarrond beschermd nest.
Gierzwaluw	verblijfplaatsen kunnen niet worden uitgesloten	nesten	• Dakranden en daklijsten in het hoofdgebouw zijn mogelijk geschikt voor gierzwaluwen. Bezoek was met zeer slecht weer waardoor waarneming van de soort onmogelijk was.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en vogel met een jaarrond beschermd nest.
Uilen	mogelijk verblijfplaats	nestkast (foto bijlage 2)	• Er is binnen de planlocatie 1 nestkast aanwezig, echter is deze sinds lange tijd buiten gebruik en verkeert de kast in een zeer slechte staat. • Het paardenland en de boomgaard zouden de functie van foerageergebied kunnen vervullen.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en vogel met een jaarrond beschermd nest.

Zoogdieren				
Vleermuizen	mogelijk aanwezig	vliegrouten	• De rij populieren voor de planlocatie vormt een aansluiting van de planlocatie met het Natura 2000-gebied 'Rijntakken'.	Artikel 3.10
		foerageergebied	• Het plangebied vormt een geschikt foerageergebied. Met name de boomgaard en het paardenland zijn in de luwte gelegen en bevatten grote concentraties insecten. Essentieel foerageergebied is niet uit te sluiten.	
		verblijfplaatsen	• In het plangebied zijn meerdere mogelijke verblijfplaatsen aanwezig: - Raamluiken - Houtbouw met kieren - Openingen en kieren in/langs schoorstenen en muren - Daklijsten	
Kleine marterachtigen	mogelijk aanwezig	foerageergebied en verblijfplaatsen	• Ruigte hoeken, toegankelijke bebouwing en tuinen vormen geschikt foerageergebied voor kleine marterachtigen. • De planlocatie vormt geen essentieel leefgebied van kleine marterachtigen, in de directe omgeving is zeer veel geschikt en gelijkend habitat aanwezig. Zolang de verbindende functie van de slootranden en oevers behouden blijft.	Artikel 3.10
Algemene soorten	habitat aanwezig		• Habitat voor verschillende muisachtigen is aanwezig.	Artikel 1.11
Amfibieën				
Algemene soorten	habitat aanwezig	foerageergebied en verblijfplaatsen	• Landhabitat voor algemene soorten (gewone pad en bruine kikker) aanwezig.	Artikel 1.11

* Zoals beschreven in paragraaf 1.2

4. GEBIEDSBESCHERMING EN HOUTOPSTANDEN

4.1 Beschermde gebieden

De projectlocatie maakt geen onderdeel uit van beschermde natuurgebieden. In tabel 2 is een overzicht gegeven van de verschillende in de omgeving gelegen natuurgebieden met daarbij de afstand tot deze gebieden vanuit de projectlocatie.

Tabel 2 Afstand tot beschermde natuurgebieden

Beschermd gebied	Afstand tot projectlocatie (meters)
Natura 2000-gebied 'Veluwe'	3000
Natura 2000-gebied 'Rijntakken'	500
Natuurnetwerk Gelderland	1.500

Figuur 4.1 Ligging van het plangebied ten opzichte van NNN en N2000 gebieden

Gezien de afstand tot beschermde gebieden en de kleinschalige aard van de ontwikkeling kunnen negatieve effecten zoals areaalverlies, verstoring, verontreiniging en verandering van de waterhuishouding worden uitgesloten. Vermesting en/of verzuring als gevolg van stikstofdepositie kan niet op voorhand worden uitgesloten en zal aan de hand van een aanvullende stikstofberekening moeten worden onderzocht.

4.2 Houtopstanden

Op de locatie zijn geen houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Zodoende geldt er geen plicht tot melding of het herplanten van te verwijderen begroeiing.

5. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

5.1 Conclusies

- Uit het verrichte bureau- en veldonderzoek blijken er zes beschermde soort(groep)en te verwachten voor de projectlocatie:
  - Kleine marterachtigen
  - Algemene broedvogels
  - Vleermuizen: vliegrouten en verblijfplaatsen
  - Huismus: volledig habitat aanwezig
  - Gierzwaluw
  - Uilen
- Daarnaast is het waarschijnlijk dat er drie categorie 5 soorten aanwezig zijn in het projectgebied:
  - Spreeuw
  - Boerenzwaluw: zeer grote aantallen
  - Groene specht
- Directe effecten als gevolg van de beoogde ontwikkeling op Natura 2000-gebieden en NNN kunnen worden uitgesloten. Er zijn geen houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wnb.
- Hiernaast geldt een algemene zorgplicht voor de algemene soorten.

5.2 Aanbevelingen

- Voor het onderdeel soortenbescherming is aanvullend onderzoek benodigd, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan:
  - Werkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen (ongeveer 15 maart tot 15 juli)
  - Er wordt voldaan aan de zorgplicht voor algemene soorten
  - Werkzaamheden vinden plaats tussen zonsopkomst en zonsondergang
  - Broedplaatsen van boerenzwaluw in de paardenstal blijven te allen tijde bereikbaar
  - Ruigten en riet langs de slootkanten blijft onaangetast
- Voor de volgende soorten zijn mogelijke effecten van het plan niet uit te sluiten en is vervolgonderzoek noodzakelijk:
  - Huismus
  - Vleermuizen: foerageergebied en vliegroutes
  - Uilen: foerageergebied
- Als lichtverstoring op zowel de vliegrouten als de boomgaard kan worden uitgesloten, is een vervolgonderzoek vleermuizen en uilen niet noodzakelijk.

- Verder is het wenselijk om te werken volgens de principes van natuurinclusief bouwen (www.bouwnatuurinclusief.nl). Op deze wijze kan de natuur een handje geholpen worden door bijvoorbeeld nestkasten in te bouwen en te kiezen voor inheemse beplanting (gewone vlier, vlinderstruik, duizendblad etc.).
- Voor het aspect gebiedsbescherming is geen nader onderzoek benodigd om significant negatieve effecten uit te kunnen sluiten. Wel moet worden uitgesloten of er geen mogelijke effecten van stikstofdepositie zijn.

Als niet aan de vier aangegeven voorwaarden kan worden voldaan, is vervolgonderzoek voor de volgende soorten noodzakelijk:

- vervolgonderzoek:
  - Boerenzwaluw
  - Gierzwaluw

- Kleine marterachtige
- bij sloop:
  - Vleermuizen: verblijfplaatsen
  - Gierzwaluw: nesten

5.3 Mogelijkheden

- In het plangebied zijn huismussen aangetroffen. Voorzieningen die deze soort ten goede komen, met name nestgelegenheden, zouden een directe positieve meerwaarde in het plan hebben. Opties hiervoor zijn:
  - Vogelvide
  - Mussenflats
  - (wintergroene) Hagen
  - Locaties voor een zand/stofbad
- Het aanleggen van bloemrijk struweel of bloem- en kruidenrijke groenstroken zal voor alle soorten die binnen en in de directe omgeving van het plangebied aanwezig zijn een positief effect hebben op de habitat, waaronder het habitat voor vleermuizen, zwaluwen, zangvogels en de kleine marterachtigen.
- Op het plangebied zijn verschillende locaties met materiaalopslag en overhoekjes, het aanleggen van voorzieningen voor marterachtigen kan een toegevoegde waarde hebben voor deze soortgroep en mogelijke schade voorkomen. Opties hiervoor zijn:
  - Verblijfplaatsen in de vorm van marterheuvels
  - Permanente ruigtes en struweel
- Er zijn meerdere categorie 5 soorten aanwezig op het terrein, naast een groot aantal algemene broedvogels. Het aanleggen van nestkasten voor verschillende soorten zal dan ook een direct en positief effect hebben op de vogelpopulatie binnen het plangebied. Met name categorie 5 soorten zijn sterk beperkt in hun nestplaatsen, het verbeteren van de mogelijkheden voor deze soorten is mogelijk met:
  - Spreeuwen kruiken
  - Nestkasten en nestplaatsen voor boeren- en huiszwaluw
- De locatie van het plangebied direct naast mogelijke vliegroutes maakt de locatie uiterst geschikt voor vleermuizen. Voorzieningen voor deze soortgroep zullen dan ook een directe positieve meerwaarde in het plan hebben. Opties hiervoor zijn:
  - Zomerverblijfplaatsen
  - Kraamverblijfplaatsen
  - Winterverblijfplaatsen
- De locatie is momenteel onverlicht, het behouden van deze donkere situatie is zeer wenselijk.

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting

Habitatpotentie	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing
Vissen en reptielen	niet aanwezig	Habitat niet aanwezig	• Geen geschikt habitat binnen de projectlocatie.
Rugstreeppad	niet aanwezig	Geen geschikt habitat	• Geen pionierssituaties aanwezig in het plangebied. Ondanks dat de paardenbak een open habitat bevat wordt deze te intensief gebruikt om een veilig habitat voor de rugstreeppad te vormen.

Bijlage 2 Extra foto’s plangebied

QUICKSCAN

Buitengebied Hattem, Herinrichting bijgebouwen Weerdweg 2 Locatie 29

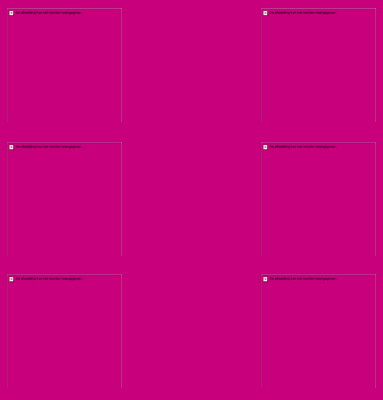
3 september 2021

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM	3 september 2021
KENMERK	20210582
PROJECT	Herinrichting bijgebouwen Weerdweg 2 Locatie 29
PROJECTLEIDER	mr. J. Poelstra
OPDRACHTGEVER	Gemeente Hattem
AUTEUR	Roel van Marrewijk
STATUS	Concept

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4
1.2 Natuurwetgeving en -beleid 4
1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden 4
1.2.2 Soortenbescherming 4
1.3 Leeswijzer 5

2. Beoogde ontwikkeling 6

2.1 Locatie 6
2.2 Kenmerken van het project 6

3. Resultaten 8

3.1 Onderzoeksopzet 8
3.2 Aangetroffen habitat 8
3.3 Resultaten per soortgroep 10

4. Gebiedsbescherming en houtopstanden 12

4.1 Beschermde gebieden 12
4.2 Houtopstanden 13

5. Conclusie en aanbevelingen 14

5.1 Conclusies 14
5.2 Aanbevelingen 14
5.3 Mogelijkheden 14

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting 16
Bijlage 2 Extra foto's plangebied 17
Bijlage 3 Invulling plangebied 18

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemers zijn voornemens een bed and breakfast te realiseren in een van de voormalige hooischuren, en twee woningen te realiseren. Daarmee heeft de initiatiefnemer de plicht zorg te dragen de ontwikkeling binnen de kaders van de Wet natuurbescherming te realiseren. Om een beeld te geven van de huidige aanwezige ecologische waarden is deze ecologische quickscan opgesteld. Daarnaast wordt ook geadviseerd over eventuele benodigde vervolgstappen.

1.2 Natuurwetgeving en -beleid

In Nederland is alle natuurwetgeving ondergebracht onder één wet: de Wet natuurbescherming. Deze beslaat gebiedsbescherming, soortenbescherming en houtopstanden. Voor gebiedsbescherming en soortenbescherming is er onderscheid te maken tussen verschillende onderdelen. Hieronder is een verdere uitwerking gegeven.

1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden

Natura 2000-gebieden

Dit zijn Europees beschermde gebieden vanwege bijzondere natuurwaarden. Voor deze waarden gelden instandhoudingsdoelen. Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming niet toegestaan zonder vergunning projecten te realiseren of anderszins te handelen op een wijze die de gestelde instandhoudingsdoelen in het geding brengt. Hiervoor bestaat een tweedeling van doelsoorten en doelhabitatten.

Natuurnetwerk Nederland

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het beleid voor de NNN is gericht op het behoud en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Dit betekent dat areaal van het NNN in principe niet gebruikt kan worden, tenzij aangetoond is dat er geen negatieve effecten optreden als gevolg van een ontwikkeling.

Houtopstanden

Om houtopstanden te beschermen is in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming geregeld dat een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte beslaat van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen, bescherming geniet. Belangrijkste uitzondering is dat deze bescherming niet geldt voor houtopstanden binnen de bebouwde kom. Het kappen van bomen die wel onder het besluit vallen dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten en er geldt een herplantplicht.

1.2.2 Soortenbescherming

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming en luidt als volgt:

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
   a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
   b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
   c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Vogelrichtlijnsoorten & Habitatrichtlijnsoorten

Vogelrichtlijn artikel 3.1:

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn artikel 3.5:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

Naast de Europese bescherming van soorten kent de wet een artikel gericht op de specifiek in ons land beschermde soorten. Dit is artikel 3.10:

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
   a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
   b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
   c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Provinciaal vrijgestelde soorten

Vervolgens kan een provincie zelf nog de keuze maken om de soorten waarnaar verwezen wordt in artikel 3.10 op een lijst van vrijstelling te zetten. Dat betekent dat deze soorten specifiek voor die provincie niet als beschermde soorten worden gezien. Voor de provincie Gelderland gaat het om deze soorten[1].

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de plaats van het project en de kenmerken. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bureau- en veldonderzoek voor het onderdeel soortenbescherming beschreven. In hoofdstuk 4 worden de resultaten voor gebiedsbescherming uitgewerkt en in hoofdstuk 5 volgen de conclusies en aanbevelingen.

[1] Aardmuis, Bastaardkikker, Bosmuis, Bruine kikker, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Gewone bosspitsmuis, Gewone pad, Haas, Huisspitsmuis, Kleine watersalamander, Konijn, Meerkikker, Ondergrondse woelmuis, Ree, Rosse woelmuis, Tweekleurige bosspitsmuis, Veldmuis, Vos, Woelrat.

2. BEOOGDE ONTWIKKELING

2.1 Locatie

De ontwikkeling is beoogd ter hoogte van de Weerdweg 2 te Hattem. Ten oosten ligt op een kleine 800 meter de IJssel en ten zuidoosten ligt de kern van Hattem. In figuur 1 is de ligging van de projectlocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Locatie projectgebied (rood)

2.2 Kenmerken van het project

De locatie bestaat in de huidige situatie uit een boerenbedrijf met een tiental koeien, een woonhuis en een open schuur voor materiaal opslag.

Beoogd is een functiewijziging waarbij twee nieuwe woningen aan de zuidkant van de huidige woning mogelijk worden gemaakt, en twee extra gebouwen worden gerealiseerd. Momenteel geldt op de locatie alleen een Paraplubestemmingsplan Parkeren.[2] Het bestemmingsplan buitengebied Hattem uit 2007 bestempelt het plangebied deels als agrarische bedrijfsdoeleinden en deels als agrarische doeleinden. Als gevolg van de functiewijziging zal een aantal aanwezige gebouwen op de locatie groter kunnen worden.

[2] Ruimtelijkeplannen.nl geraadpleegd op 24 augustus 2021

Figuur 2.2 Verschillende aanzichten projectlocatie (extra afbeeldingen in bijlage)

3. RESULTATEN

3.1 Onderzoeksopzet

Aan de hand van verspreidingsatlassen is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

Het gebied is vervolgens bezocht op 14 juli 2021. Tijdens dit veldbezoek is de locatie, alsmede de directe omgeving (daar kunnen ook effecten optreden) beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten en is gekeken naar potenties op basis van de aanwezige habitat.

Een quickscan is een potentiebepaling van wat er op de locatie en in het onderzoeksgebied voor kan komen. Het is nadrukkelijk geen volledig ecologisch soortenonderzoek. Een ecologisch soortgericht onderzoek beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

3.2 Aangetroffen habitat

De locatie bestaat in de huidige situatie uit een boerenerf, met meerdere schuren. De oprit naar het erf wordt aan de zuidkant omlijst met haagbeuken met daarachter een boomgaard met een 10 tal fruitbomen. De noordoostzijde van het plangebied bestaat uit twee relatief vochtige paardenweides met onder andere: weegbree, brandnetels, valeriaan en Jacobs kruiskruid. Het habitat op de locaties waar de nieuwe bebouwing wordt gerealiseerd bestaat uit een verhard pad van klinkers met een opslag van hooi en strobalen. Zowel langs de sloot als de boomgaard is een ruigere begroeiing bestaande uit riet en grassen.

Figuur 3.1 Habitatten aanwezig binnen het plangebied, bomen van voldoende formaat voor boomholten of bebouwing met mogelijke verblijf-plaatsen (oranje), functioneel leefgebied van de huismus (bruin), nestplaatsen van de boerenzwaluw (blauw) en ruigte of struweel (lichtgroen), en een jaarrond beschermd boomnest (rode stip)

3.3 Resultaten per soortgroep

In tabel 1 staan de mogelijke functies voor beschermde soort(groepen) genoemd. Voor de leesbaarheid van dit document is ervoor gekozen hier alleen de soorten te benoemen waarvoor een overtreding van de Wet natuurbescherming wordt verwacht. In bijlage 1 wordt voor de overige soortgroepen onderbouwd waarom er geen negatieve effecten of overtredingen te verwachten zijn.

Tabel 1 Relevante soortgroepen

Te verwachten soorten o.b.v. bureau- en/of veldonderzoek	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing	Mogelijke overtreding Wnb*
Vogels zonder jaarrond beschermd nest	Vestiging mogelijk	Broedplaats	• De volgende habitats zijn aanwezig binnen het plangebied: grasland, materiaalopslag, overkappingen, kieren in bebouwing, struweel, ruigte, solitaire bomen, boomgroepjes tot 5 bomen en bomenrijen. Deze kunnen allen geschikt broedgebied vormen.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Cat 5 soorten	Aanwezig	Foerageergebied broedplaats	• De volgende Cat-5 soorten zijn aangetroffen in het plangebied: - Spreeuw - Boerenzwaluw	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Huismus	Geschikt habitat + broedplaatsen aanwezig	Functionele leefomgeving	• Broedplaatsen aanwezig in de voorste hooischuur en de nieuwe schuur. Minimaal een tiental dieren op de projectlocatie aanwezig. • Het volledig leefgebied is aanwezig binnen de projectlocatie.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en vogel met een jaarrond beschermd nest.
Gierzwaluw	Verblijfplaatsen kunnen niet worden uitgesloten	Nesten	• Dakranden en daklijsten in het hoofdgebouw zijn mogelijk geschikt voor gierzwaluwen. Bezoek was met zeer slecht weer waardoor waarneming van de soort onmogelijk was.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en vogel met een jaarrond beschermd nest.
Jaarrond beschermde boomnesten	Mogelijk verblijfplaats	Groot boomnest (mogelijk buizerd nest)	• Er is binnen de planlocatie 1 nest aanwezig, in de directe omgeving is meerdere keren een buizerd waargenomen, ook opvliegend uit de boom waar het nest in aanwezig is.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en vogel met een jaarrond beschermd nest.
Zoogdieren				
Vleermuizen	Mogelijk aanwezig	Vliegrouten	• De rij elsen en wilgen kan worden gebruikt als vliegroute, echter is deze niet aangesloten op mogelijke essentiële foerageergebieden of andere functies.	Artikel 3.10
		Foerageergebied	• Het plangebied vormt een geschikt foerageergebied. Met name het grasland tussen de schuur en de rij elsen, en de moestuin zijn aantrekkelijk voor vleermuizen.	
		Verblijfplaatsen	• In het plangebied zijn meerdere mogelijke verblijfplaatsen aanwezig: - Raamluiken	

			- Houtbouw met kieren - Openingen en kieren in/langs schoorstenen en muren - Daklijsten	
Kleine marterachtigen	Mogelijk aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaatsen	• Ruigte hoeken, toegankelijke bebouwing, hagen, slootranden en tuinen vormen geschikt foerageergebied voor kleine marterachtigen. • De planlocatie vormt geen essentieel leefgebied van kleine marterachtigen, in de directe omgeving is zeer veel geschikt en gelijkend habitat aanwezig. Zolang de verbindende functie van de slootranden en oevers en hagen behouden blijft is dit ook toegankelijk voor deze soortgroep.	Artikel 3.10
Algemene soorten	Habitat aanwezig		• Habitat voor verschillende muisachtigen is aanwezig.	Artikel 1.11
Amfibieën				
Algemene soorten	Habitat aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaatsen	• Landhabitat voor algemene soorten (gewone pad en bruine kikker) aanwezig.	Artikel 1.11

* Zoals beschreven in paragraaf 1.2

4. GEBIEDSBESCHERMING EN HOUTOPSTANDEN

4.1 Beschermde gebieden

De projectlocatie maakt geen onderdeel uit van beschermde natuurgebieden. In tabel 2 is een overzicht gegeven van de verschillende in de omgeving gelegen natuurgebieden met daarbij de afstand tot deze gebieden vanuit de projectlocatie.

Tabel 2 Afstand tot beschermde natuurgebieden

Beschermd gebied	Afstand tot projectlocatie (meters)
Natura 2000-gebied 'Veluwe'	2.100
Natura 2000-gebied 'Rijntakken'	575
Natuurnetwerk Gelderland	2.000

Figuur 4.1 Ligging van het plangebied ten opzichte van NNN en N2000 gebieden

Gezien de afstand tot beschermde gebieden en de kleinschalige aard van de ontwikkeling kunnen negatieve effecten zoals areaalverlies, verstoring, verontreiniging en verandering van de waterhuishouding worden uitgesloten. Vermesting en/of verzuring als gevolg van stikstofdepositie kan niet op voorhand worden uitgesloten en zal aan de hand van een aanvullende stikstofberekening moeten worden onderzocht.

4.2 Houtopstanden

Op de locatie zijn geen houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Zodoende geldt er geen plicht tot melding of het herplanten van te verwijderen begroeiing.

5. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

5.1 Conclusies

- Uit het verrichte bureau- en veldonderzoek blijken er zes beschermde soort(groep)en te verwachten voor de projectlocatie:
  - Kleine marterachtigen
  - Algemene broedvogels
  - Vleermuizen: vliegrouten en verblijfplaatsen
  - Huismus: volledig habitat aanwezig
  - Gierzwaluw
  - Buizerd
- Daarnaast is het waarschijnlijk dat er twee categorie 5 soorten aanwezig zijn in het projectgebied:
  - Spreeuw
  - Huiszwaluw
- Directe effecten als gevolg van de beoogde ontwikkeling op Natura 2000-gebieden en NNN kunnen worden uitgesloten. Er zijn geen houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wnb.
- Hiernaast geldt een algemene zorgplicht voor de algemene soorten.

5.2 Aanbevelingen

- Voor het onderdeel soortenbescherming is geen aanvullende onderzoeken benodigd, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan:
  - Werkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen (ongeveer 15 maart tot 15 juli)
  - Er wordt voldaan aan de zorgplicht voor algemene soorten
  - Werkzaamheden vinden plaats tussen zonsopkomst en zonsondergang
  - Verstoring van het boomnest kan worden uitgesloten
  - Slootkanten en hagen blijven behouden in het plangebied
  - Het functioneel leefgebied van de huismuis wordt niet aangetast
- Verder is het wenselijk om te werken volgens de principes van natuurinclusief bouwen (www.bouwnatuurinclusief.nl). Op deze wijze kan de natuur een handje geholpen worden door bijvoorbeeld nestkasten in te bouwen en te kiezen voor inheemse beplanting (gewone vlier, vlinderstruik, duizendblad etc.).
- Voor het aspect gebiedsbescherming is geen nader onderzoek benodigd om significant negatieve effecten uit te kunnen sluiten. Wel moet worden uitgesloten of er geen mogelijke effecten van stikstofdepositie zijn.

Als niet aan de zes aangegeven voorwaarden kan worden voldaan, is vervolgonderzoek voor de volgende soorten noodzakelijk:

- vervolgonderzoek:
  - Vleermuizen
  - Huismus
  - Kleine marterachtigen
  - Jaarrond beschermde roofvogels (buizerd)
- bij sloop:
  - Vleermuizen: verblijfplaatsen
  - Gierzwaluw: nesten

5.3 Mogelijkheden

- In het plangebied zijn huismussen aangetroffen. Voorzieningen die deze soort ten goede komen, met name nestgelegenheden, zouden een directe positieve meerwaarde in het plan hebben. Opties hiervoor zijn:
  - Vogelvide

- Mussenflats
- (wintergroene) Hagen
- Locaties voor een zand/stofbad

- Het aanleggen van bloemrijk struweel of bloem- en kruidenrijke groenstroken zal voor alle soorten die binnen en in de directe omgeving van het plangebied aanwezig zijn een positief effect hebben op het habitat, waaronder het habitat voor vleermuizen, zwaluwen, zangvogels en de kleine marterachtigen.
- Op het plangebied zijn verschillende locaties met materiaalopslag en overhoekjes, deze zijn momenteel te intensief in gebruik om als verblijfplaats van marterachtigen te functioneren. Het aanleggen van voorzieningen voor marterachtigen kan een toegevoegde waarde hebben voor deze soortgroep en mogelijk schade voorkomen.
  - Permanente verblijfplaatsen in de vorm van marterheuvels
  - Permanente ruigtes en struweel
- Er zijn meerdere cat-5 soorten aanwezig op het terrein, naast een groot aantal algemene broedvogels. Het aanleggen van nestkasten voor verschillende soorten zal dan ook een direct en positief effect hebben op de vogelpopulatie binnen het plangebied. Met name cat-5 soorten zijn sterk beperkt in hun nestplaatsen, het verbeteren van de mogelijkheden voor deze soorten is mogelijk met:
  - Spreeuwen kruiken
  - Nestkasten en nestplaatsen voor boeren- en huiszwaluw
- De locatie bevat momenteel onverlichte locaties, het behouden van de donkere situatie op deze locaties is zeer wenselijk.

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting

Habitatpotentie	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing
Vissen en reptielen	Niet aanwezig	Habitat niet aanwezig	• Geen geschikt habitat binnen de projectlocatie.
Rugsteeppad	Niet aanwezig	Geen geschikt habitat	• Geen pionierssituaties aanwezig in het plangebied.
Uilen			• Schuren en bijgebouwen zijn intensief in gebruik, mogelijke rust- en of nestplaatsen zullen permanent worden verstoord. • Geen openingen groot genoeg voor een uil om in de schuren te komen. Bomen binnen het plangebied zijn volledig vrij van krijtsporen of andere aanwijzingen dat er mogelijk uilen gebruik van maken.

Bijlage 2 Extra foto’s plangebied

Bijlage 3 Invulling plangebied

QUICKSCAN

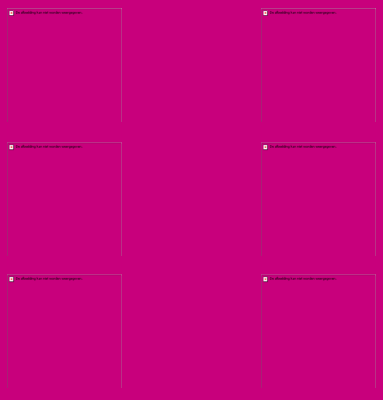
Buitengebied Hattem, Woningbouw Zuiderzeestraatweg 24 Locatie 32

3 september 2021

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM	3 september 2021
KENMERK	20210582
PROJECT	Herindeling Zuiderzeestraatweg 24 Locatie 32
PROJECTLEIDER	mr. J. Poelstra
OPDRACHTGEVER	Gemeente Hattem
AUTEUR	Roel van Marrewijk
STATUS	Concept

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4
1.2 Natuurwetgeving en -beleid 4
1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden 4
1.2.2 Soortenbescherming 4
1.3 Leeswijzer 5

2. Beoogde ontwikkeling 6

2.1 Locatie 6
2.2 Kenmerken van het project 6

3. Resultaten 8

3.1 Onderzoeksopzet 8
3.2 Aangetroffen habitat 8
3.3 Resultaten per soortgroep 10

4. Gebiedsbescherming en houtopstanden 12

4.1 Beschermde gebieden 12
4.2 Houtopstanden 13

5. Conclusie en aanbevelingen 14

5.1 Conclusies 14
5.2 Aanbevelingen 14
5.3 Mogelijkheden 15

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting 16
Bijlage 2 Extra foto's plangebied 17
Bijlage 3 Voorbeeld kunstmatige boomholten 18

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemers zijn voornemens een woning te realiseren naast de bestaande woning. Daarmee heeft de initiatiefnemer de plicht zorg te dragen de ontwikkeling binnen de kaders van de Wet natuurbescherming te realiseren. Om een beeld te geven van de huidige aanwezige ecologische waarden is deze ecologische quickscan opgesteld. Daarnaast wordt ook geadviseerd over eventuele benodigde vervolgstappen.

1.2 Natuurwetgeving en -beleid

In Nederland is alle natuurwetgeving ondergebracht onder één wet: de Wet natuurbescherming. Deze beslaat gebiedsbescherming, soortenbescherming en houtopstanden. Voor gebiedsbescherming en soortenbescherming is er onderscheid te maken tussen verschillende onderdelen. Hieronder is een verdere uitwerking gegeven.

1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden

Natura 2000-gebieden

Dit zijn Europees beschermde gebieden vanwege bijzondere natuurwaarden. Voor deze waarden gelden instandhoudingsdoelen. Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming niet toegestaan zonder vergunning projecten te realiseren of anderszins te handelen op een wijze die de gestelde instandhoudingsdoelen in het geding brengt. Hiervoor bestaat een tweedeling van doelsoorten en doelhabitatten.

Natuurnetwerk Nederland

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het beleid voor de NNN is gericht op het behoud en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Dit betekent dat areaal van het NNN in principe niet gebruikt kan worden, tenzij aangetoond is dat er geen negatieve effecten optreden als gevolg van een ontwikkeling.

Houtopstanden

Om houtopstanden te beschermen is in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming geregeld dat een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte beslaat van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen, bescherming geniet. Belangrijkste uitzondering is dat deze bescherming niet geldt voor houtopstanden binnen de bebouwde kom. Het kappen van bomen die wel onder het besluit vallen dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten en er geldt een herplantplicht.

1.2.2 Soortenbescherming

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming en luidt als volgt:

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
   a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
   b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
   c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Vogelrichtlijnsoorten & Habitatrichtlijnsoorten

Vogelrichtlijn artikel 3.1:

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn artikel 3.5:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

Naast de Europese bescherming van soorten kent de wet een artikel gericht op de specifiek in ons land beschermde soorten. Dit is artikel 3.10:

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
   a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
   b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
   c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Provinciaal vrijgestelde soorten

Vervolgens kan een provincie zelf nog de keuze maken om de soorten waarnaar verwezen wordt in artikel 3.10 op een lijst van vrijstelling te zetten. Dat betekent dat deze soorten specifiek voor die provincie niet als beschermde soorten worden gezien. Voor de provincie Gelderland gaat het om deze soorten[1].

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de plaats van het project en de kenmerken. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bureau- en veldonderzoek voor het onderdeel soortenbescherming beschreven. In hoofdstuk 4 worden de resultaten voor gebiedsbescherming uitgewerkt en in hoofdstuk 5 volgen de conclusies en aanbevelingen.

[1] Aardmuis, Bastaardkikker, Bosmuis, Bruine kikker, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Gewone bosspitsmuis, Gewone pad, Haas, Huisspitsmuis, Kleine watersalamander, Konijn, Meerkikker, Ondergrondse woelmuis, Ree, Rosse woelmuis, Tweekleurige bosspitsmuis, Veldmuis, Vos, Woelrat.

2. BEOOGDE ONTWIKKELING

2.1 Locatie

De ontwikkeling is beoogd ter hoogte van de Zuiderzeestraatweg 24 te Hattem. Ten noorden ligt op een kleine 800 meter de IJssel en ten zuidoosten ligt de kern van Hattem. In figuur 1 is de ligging van de projectlocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Locatie projectgebied (rood)

2.2 Kenmerken van het project

In de huidige situatie is het plangebied grofweg te verdelen in twee delen, een 50 meter lange populierenlaan met een breed pad in het midden en een 65 meter diep bosgebied bestaande uit een semi natuurlijk griefbos. Het plangebied maakt onderdeel uit van een bomenrijke lijnvormige begroeiing die de Zuiderzeestraatweg volgt.

Beoogd is een functiewijziging waarbij wonen mogelijk wordt gemaakt. Momenteel geldt op de locatie alleen een Para-plubestemmingsplan Parkeren.[2] Het bestemmingsplan buitengebied Hattem uit 2007 bestempelt het plangebied volledig als agrarische doeleinden. Als gevolg van de functiewijziging zal een bebouwing en wonen op de locatie mogelijk worden gemaakt.

[2] Ruimtelijkeplannen.nl geraadpleegd op 24 augustus 2021

Figuur 2.2 Verschillende aanzichten projectlocatie (extra afbeeldingen in bijlage)

3. RESULTATEN

3.1 Onderzoeksopzet

Aan de hand van verspreidingsatlassen is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

Het gebied is vervolgens bezocht op 15 juli 2021. Tijdens dit veldbezoek is de locatie, alsmede de directe omgeving (daar kunnen ook effecten optreden) beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten en is gekeken naar potenties op basis van de aanwezige habitat.

Een quickscan is een potentiebepaling van wat er op de locatie en in het onderzoeksgebied voor kan komen. Het is nadrukkelijk geen volledig ecologisch soortenonderzoek. Een ecologisch soortgericht onderzoek beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

3.2 Aangetroffen habitat

De locatie bestaat in de huidige situatie uit een woonerf met een smalle bosstrook van 16 meter breed. Het eerste deel van deze bosstrook bestaat uit een breed pad met een bomenrij aan beide kanten bestaande uit afwisselde populieren en taxes struiken. De populieren zijn op het moment tegen de 20 meter hoog en vertonen sporen van ouderdom en windschade, daarnaast is er momenteel een veiligheidsrisico in verband met de openbare weg. Na ongeveer 50 meter raakt het pad begroeid met een dikke ondergroei bestaande uit braam, framboos en andere ruigtesoorten. Hiernaast wordt het boombestand aangevuld met wilgen, els, es en meidoorn. Deze achterste 65 meter vormt hiermee een semi natuurlijk griefbos.

Figuur 3.1 Habitatten aanwezig binnen het plangebied, bebouwing met mogelijke verblijfplaatsen voor vleermuizen (oranje), mogelijke vliegroutes voor vleermuizen (oranje stippellijn), ruigte of struweel (lichtgroen), bosgebied (donkergroen) en een boomnest (rode stip)

3.3 Resultaten per soortgroep

In tabel 1 staan de mogelijke functies voor beschermde soort(groepen) genoemd. Voor de leesbaarheid van dit document is ervoor gekozen hier alleen de soorten te benoemen waarvoor een overtreding van de Wet natuurbescherming wordt verwacht. In bijlage 1 wordt voor de overige soortgroepen onderbouwd waarom er geen negatieve effecten of overtredingen te verwachten zijn.

Tabel 1 Relevante soortgroepen

Te verwachten soorten o.b.v. bureau- en/of veldonderzoek	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing	Mogelijke overtreding Wnb*
Vogels zonder jaarrond beschermd nest	Vestiging mogelijk	Broedplaats	• De volgende habitats zijn aanwezig binnen het plangebied: materiaalopslag, struweel, ruigte, boomgroepjes tot 5 bomen, bomenrijen en boomholtes. Deze kunnen allen geschikt broedgebied vormen.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Cat 5 soorten	Aanwezig	Foerageergebied broedplaats	• De volgende Cat-5 soorten zijn aangetroffen in het plangebied: - Spechten - Kleine holte bewonende zangvogels	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Uilen	Mogelijk aanwezig	Mogelijk verblijfplaats mogelijk foerageergebied	• Meerdere bomen aanwezig die geschikt zijn voor uilen als rust- en verblijfplaats. • Het pad gelegen tussen de twee bomenrijen en het bosgebied zelf zijn mogelijk geschikt foerageergebied voor uilen.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en vogel met een jaarrond beschermd nest.
Jaarrond beschermde boomnesten	Mogelijk verblijfplaats	Boomnest	• Er is binnen de planlocatie 1 nest aanwezig, in de directe omgeving is meerdere keren een buizerd waargenomen. Het nest is echter zeer klein en heeft veel weg van een duivennest. Van een permanent beschermde functie lijkt geen sprake te zijn.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en vogel met een jaarrond beschermd nest.

Zoogdieren				
Vleermuizen	Mogelijk aanwezig	Vliegrouten	• De rij populieren op de planlocatie vormt een aansluiting van de planlocatie met het Natura 2000-gebied 'Rijntakken'.	Artikel 3.10
		Foerageergebied	• Het plangebied vormt een geschikt foerageergebied. Met name de in de luwte gelegen weilanden en het bospad waar grote concentraties insecten aanwezig zijn. Essentieel foerageergebied is niet uit te sluiten.	
		Verblijfplaatsen	• In het plangebied zijn meerdere mogelijke verblijfplaatsen aanwezig: - Spechten gaten - Boomschuren - Open takbreuken • Alle oudere bomen en zeker de populieren bevatten mogelijk verblijfplaatsen van boombewonende soorten.	
Marterachtigen	Mogelijk aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaatsen	• De ondergroei en bomen in het bosgebied vormen geschikt foerageergebied voor kleine marterachtigen en steenmarters. • De planlocatie vormt mogelijk essentieel foerageergebied met verblijfplaatsen voor marterachtigen. Dit gaat voornamelijk over de achterste 1/3de van het plangebied waar een natuurlijk bos met een zeer dichte ondergroei aanwezig is. • Boommarter is in de directe omgeving mogelijk echter is het oppervlakte aan habitat en het aantal beschikbare grote holten in het plangebied suboptimaal.	Artikel 3.10
Algemene soorten	Habitat aanwezig		• Habitat voor verschillende muisachtigen is aanwezig.	Artikel 1.11
Amfibieën				
Algemene soorten	Habitat aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaatsen	• Landhabitat voor algemene soorten (gewone pad en bruine kikker) aanwezig.	Artikel 1.11

* Zoals beschreven in paragraaf 1.2

4. GEBIEDSBESCHERMING EN HOUTOPSTANDEN

4.1 Beschermde gebieden

De projectlocatie maakt geen onderdeel uit van beschermde natuurgebieden. In tabel 2 is een overzicht gegeven van de verschillende in de omgeving gelegen natuurgebieden met daarbij de afstand tot deze gebieden vanuit de projectlocatie.

Tabel 2 Afstand tot beschermde natuurgebieden

Beschermd gebied	Afstand tot projectlocatie (meters)
Natura 2000-gebied 'Veluwe'	2.100
Natura 2000-gebied 'Rijntakken'	750
Natuurnetwerk Gelderland	1.750

Figuur 4.1 Ligging van het plangebied ten opzichte van NNN en N2000 gebieden

Gezien de afstand tot beschermde gebieden en de kleinschalige aard van de ontwikkeling kunnen negatieve effecten zoals areaalverlies, verstoring, verontreiniging en verandering van de waterhuishouding worden uitgesloten. Vermesting en/of verzuring als gevolg van stikstofdepositie kan niet op voorhand worden uitgesloten en zal aan de hand van een aanvullende stikstofberekening moeten worden onderzocht.

4.2 Houtopstanden

Op de locatie zijn houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. De houtopstand buiten de bebouwde kom heeft een oppervlakte van 2.500 m² en is hiermee groter dan de maximale 1.000 m² die zonder meldplicht kan worden gekapt. Er geldt een meldingsplicht bij dienstregelingen van de gemeente Hattem. Mogelijk leidt dit tot een herplantingsplicht afhankelijk van de situatie en herinrichting van het plangebied.

5. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

5.1 Conclusies

- Uit het verrichte bureau- en veldonderzoek blijken er vier beschermde soort(groep)en te verwachten voor de projectlocatie:
  - Marterachtigen
  - Algemene broedvogels
  - Vleermuizen: vliegrouten en verblijfplaatsen
  - Uilen
- Daarnaast is het waarschijnlijk dat er een categorie 5 soort aanwezig is in het projectgebied:
  - Spechten
- Directe effecten als gevolg van de beoogde ontwikkeling op Natura 2000-gebieden en NNN kunnen worden uitgesloten. Er zijn houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wnb. Een meldplicht is aanwezig bij de kap of gedeeltelijke kap van de hout opstand in het plangebied.
- Hiernaast geldt een algemene zorgplicht voor de algemene soorten.

5.2 Aanbevelingen

- Voor het onderdeel soortenbescherming is aanvullend onderzoek benodigd. Het aantal soorten waar vervolg onderzoek noodzakelijk is kan worden beperkt tot 2 mits er aan een aantal voorwaarden wordt voldaan:
  - Werkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen (ongeveer 15 maart tot 15 juli)
  - Er wordt voldaan aan de zorgplicht voor algemene soorten
  - Werkzaamheden vinden plaats tussen zonsopkomst en zonsondergang
  - Ruigten en riet langs de slootkanten blijft onaangetast
- Voor de volgende soorten zijn mogelijke effecten van het plan niet uit te sluiten en is vervolgonderzoek noodzakelijk:
  - Vleermuizen: verblijfplaatsen (boombewonende soorten), foerageergebied en vliegroutes
  - Uilen: foerageergebied en rustplaatsen
- Als de begroeiing in de achterste 65 meter van het plangebied onaangetast blijft en de ruigte in de slootkanten wordt behouden, is een significant effect op marterachtigen uit te sluiten. Als dit niet mogelijk is, is een vervolgonderzoek marterachtigen noodzakelijk.
- Verder is het wenselijk om te werken volgens de principes van natuurinclusief bouwen (www.bouwnatuurinclusief.nl). Op deze wijze kan de natuur een handje geholpen worden door bijvoorbeeld nestkasten in te bouwen en te kiezen voor inheemse beplanting (gewone vlier, vlinderstruik, duizendblad etc.).
- Voor het aspect gebiedsbescherming is geen nader onderzoek benodigd om significant negatieve effecten uit te kunnen sluiten. Wel moet worden uitgesloten of er geen mogelijke effecten van stikstofdepositie zijn.
- Bij houtkap is er een meldplicht bij de gemeenten. Ondanks dat de populieren vanuit veiligheidsoogpunt moeten worden verwijderd kan een herplantingsplicht van toepassing zijn. Dit is sterk afhankelijk van de uitvoering van het plan.

5.3 Mogelijkheden

- Op het plangebied zijn verschillende locaties met materiaalopslag, ruigte en overhoekjes, het aanleggen van voorzieningen voor marterachtigen kan een toegevoegde waarde hebben voor deze soortgroep en mogelijke schade voorkomen. Opties hiervoor zijn:
  - Verblijfplaatsen in de vorm van marterheuvels
  - Permanente ruigtes en struweel
  - Kunstmatige boomholten met een relatief grote opening, hier zou ook de boommarter gebruik van kunnen maken.
- Er zijn meerdere categorie 5 soorten aanwezig op het terrein, naast een groot aantal algemene broedvogels. Het aanleggen van nestkasten voor verschillende soorten zal dan ook een direct en positief effect hebben op de vogelpopulatie binnen het plangebied. De planlocatie bevat op dit moment meerdere oudere bomen die voor spechten uiterst geschikt zijn.
- De locatie van het plangebied als onderdeel van een mogelijke vliegroute maakt de locatie uiterst geschikt voor vleermuizen. Voorzieningen voor deze soortgroep zullen dan ook een directe positieve meerwaarde in het plan hebben. Opties hiervoor zijn binnen de nieuw te realiseren bebouwing:
  - Zomerverblijfplaatsen
  - Kraamverblijfplaatsen
  - Winterverblijfplaatsen

  Specifiek voor deze locatie is het mogelijk om een aantal van de aanwezige populieren die moeten worden getopt, te voorzien van grote kunstmatige boomholten (zie voorbeeld in bijlage 3). Boomholtes van voldoende grote zijn in Nederland zeer schaars, de mogelijke kunstmatige boomholten zijn dan ook een zeer grote aanvulling op de ecologische waarden van het plangebied.
- De locatie is momenteel deels onverlicht, het behouden van deze donkere situatie is zeer wenselijk.
- Op de locatie zijn twee rijen van oude populieren aanwezig, deze moeten vanuit veiligheidsoverwegingen worden gekapt of getopt. Het toppen van deze bomen zou vanuit ecologisch oogpunt een zeer grote voorkeur hebben. De oudere populieren zijn momenteel geschikt voor een groot aantal soorten en zeker als daarbij verschillende mogelijkheden tot verblijfplaatsen in de getopte bomen worden toegepast. Dit zal een zeer grote toegevoegde waarde opleveren voor de biodiversiteit in Hattem. Mogelijke doelsoorten zijn hiervoor:
  - Uilen (uilenkasten en kunstmatige holtes)
  - Vleermuizen (kunstmatige holtes en aanvullende boomkasten)
  - Roofvogels (valkenkasten en broedplatformen)

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting

Habitatpotentie	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing
Vissen en reptielen	Niet aanwezig	Habitat niet aanwezig	• Geen geschikt habitat binnen de projectlocatie. Sloten op de projectgrens blijven onaangetast.
Rugstreeppad	Niet aanwezig	Geen geschikt habitat	• Geen pionierssituaties aanwezig in het plangebied. Ondanks dat de paardenbak een open habitat bevat wordt deze te intensief gebruikt om een veilig habitat voor de rugstreeppad te vormen.

Bijlage 2 Extra foto’s plangebied

Bijlage 3 Voorbeeld kunstmatige boomholten

Bij kunstmatig boomholtes wordt er een “taartpunt” uit de boom gezaagd, vervolgens wordt de holte achter deze taartpunt uitgezaagd en de punt van de taartpunt verwijderd. In de overgebleven schors- en houtplat wordt vervolgens een gat gemaakt, en teruggeplaatst op de uitgeholde locatie. De grootte van de holte en het gat zijn bepalend voor welke soorten gebruik gaan maken van de kunstmatige holten, bij een groot gat zijn uilen en andere boombewonende vogels mogelijk, bij een kleiner gat of een kier zullen vooral vleermuizen gebruik maken van de kunstmatige holten.

QUICKSCAN

Buitengebied Hattem, woningbouw Zuiderzeestraatweg 23

Locatie 33

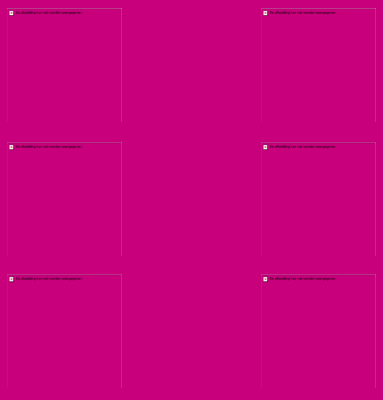
23 augustus 2021

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM	23 augustus 2021
KENMERK	20210582
PROJECT	Woningbouw Zuiderzeestraatweg 23 Locatie 33
PROJECTLEIDER	mr. J. Poelstra
OPDRACHTGEVER	Gemeente Hattem
AUTEUR	Mink Enthoven
STATUS	Concept

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4
1.2 Natuurwetgeving en -beleid 4
1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden 4
1.2.2 Soortenbescherming 4
1.3 Leeswijzer 5

2. Beoogde ontwikkeling 6

2.1 Plaats van het project 6
2.2 Kenmerken van het project 6

3. Resultaten 8

3.1 Onderzoeksopzet 8
3.2 Aangetroffen habitat 8
3.3 Resultaten per soortgroep 9

4. Gebiedsbescherming en houtopstanden 10

4.1 Beschermde gebieden 10
4.2 Houtopstanden 10

5. Conclusie en aanbevelingen 11

5.1 Conclusies 11
5.2 Aanbevelingen 11

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting 12
Bijlage 2 Locatie meidoorn met huismus 13

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens woningbouw mogelijk te maken langs de Zuiderzeestraatweg. Daarmee heeft de initiatiefnemer de plicht zorg te dragen de ontwikkeling binnen de kaders van de Wet natuurbescherming te realiseren. Om een beeld te geven van de huidige aanwezige ecologische waarden is deze ecologische quickscan opgesteld. Daarnaast wordt ook geadviseerd over eventuele benodigde vervolgstappen.

1.2 Natuurwetgeving en -beleid

In Nederland is alle natuurwetgeving ondergebracht onder één wet: de Wet natuurbescherming. Deze beslaat gebiedsbescherming, soortenbescherming en houtopstanden. Voor gebiedsbescherming en soortenbescherming is er onderscheid te maken tussen verschillende onderdelen. Hieronder is een verdere uitwerking gegeven.

1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden

Natura 2000-gebieden

Dit zijn Europees beschermde gebieden vanwege bijzondere natuurwaarden. Voor deze waarden gelden instandhoudingsdoelen. Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming niet toegestaan zonder vergunning projecten te realiseren of anderszins te handelen op een wijze die de gestelde instandhoudingsdoelen in het geding brengt. Hiervoor bestaat een tweedeling van doelsoorten en doelhabitatten.

Natuurnetwerk Nederland

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het beleid voor de NNN is gericht op het behoud en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Dit betekent dat areaal van het NNN in principe niet gebruikt kan worden, tenzij aangetoond is dat er geen negatieve effecten optreden als gevolg van een ontwikkeling.

Houtopstanden

Om houtopstanden te beschermen is in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming geregeld dat een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte beslaat van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen, bescherming geniet. Belangrijkste uitzondering is dat deze bescherming niet geldt voor houtopstanden binnen de bebouwde kom. Het kappen van bomen die wel onder het besluit vallen dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten en er geldt een herplantplicht.

1.2.2 Soortenbescherming

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming en luidt als volgt:

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
   a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
   b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
   c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Vogelrichtlijnsoorten & Habitatrichtlijnsoorten

Vogelrichtlijn artikel 3.1:

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn artikel 3.5:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

Naast de Europese bescherming van soorten kent de wet een artikel gericht op de specifiek in ons land beschermde soorten. Dit is artikel 3.10:

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
   a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
   b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel A opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
   c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Provinciaal vrijgestelde soorten

Vervolgens kan een provincie zelf nog de keuze maken om de soorten waarnaar verwezen wordt in artikel 3.10 op een lijst van vrijstelling te zetten. Dat betekent dat deze soorten specifiek voor die provincie niet als beschermde soorten worden gezien. Voor de provincie Gelderland gaat het om deze soorten[1].

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de plaats van het project en de kenmerken. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bureau- en veldonderzoek voor het onderdeel soortenbescherming beschreven. In hoofdstuk 4 worden de resultaten voor gebiedsbescherming uitgewerkt en in hoofdstuk 5 volgen de conclusies en aanbevelingen.

[1] Aardmuis, Bastaardkikker, Bosmuis, Bruine kikker, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Gewone bosspitsmuis, Gewone pad, Haas, Huisspitsmuis, Kleine watersalamander, Konijn, Meerkikker, Ondergrondse woelmuis, Ree, Rosse woelmuis, Tweekleurige bosspitsmuis, Veldmuis, Vos, Woelrat.

2. BEOOGDE ONTWIKKELING

2.1 Plaats van het project

De ontwikkeling is beoogd ter hoogte van de Zuiderzeestraatweg nummer 23 te Hattem. Ten westen ligt op een kleine 100 meter de A50 en ten zuidoosten ligt de kern van Hattem. In figuur 1 is de ligging van de projectlocatie weergegeven.

Figuur 1 Ligging projectgebied (rood)

2.2 Kenmerken van het project

De locatie bestaat in de huidige situatie uit een strak gazon omrand door hagen met 6 recent aangeplante bomen midden in het gazon. In figuur 2 zijn verschillende aanzichten van de locatie weergegeven. In april 2019 betrof het hier nog een braakliggend terrein.[2]

Beoogd is een functiewijziging waarbij wonen mogelijk wordt gemaakt. Als gevolg van de functiewijziging zal het gazon bebouwd kunnen worden. De hagen langs de randen worden verwacht daarbij in stand te blijven. Werkzaamheden rondom de aanleg van een woning kunnen verstorend zijn voor het projectgebied en de directe omgeving.

[2] Maps.google.nl geraadpleegd op 20 augustus 2021

Figuur 2 Verschillende aanzichten projectlocatie

3. RESULTATEN

3.1 Onderzoeksopzet

Aan de hand van verspreidingsatlassen is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

Het gebied is vervolgens bezocht op 14 juli 2021. Tijdens dit veldbezoek is de locatie, alsmede de directe omgeving (daar kunnen ook effecten optreden) beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten en is gekeken naar potenties op basis van het aanwezige habitat.

Een quickscan is een potentiebepaling van wat er op de locatie en in het onderzoeksgebied voor kan komen. Het is nadrukkelijk geen volledig ecologisch soortenonderzoek. Een ecologisch soortgericht onderzoek beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

3.2 Aangetroffen habitat

De locatie betreft in de huidige situatie een intensief beheerd gazon. Op het gazon zijn verschillende boomspiegels met jonge bomen (< 1 jaar) aanwezig. Rondom staan recent aangeplante hagen met uitzondering van de volle beukhaag die de locatie vanaf het noordwesten afschermt. Achter deze haag is een redelijk drukke weg gelegen. Direct naast de projectlocatie ligt ten noorden een grindweggetje naar het erf dat oostelijk aan de locatie grenst en ten zuiden een tuincentrum met volledig verharde parkeerplaats. Het dak en de muur van het tuincentrum bestaan uit golfplaten.

Figuur 3 Luchtfoto van projectgebied

3.3 Resultaten per soortgroep

In tabel 1 staan de mogelijke functies voor beschermde soort(groepen) genoemd. Voor de leesbaarheid van dit document is er voor gekozen hier alleen de soorten te benoemen waarvoor een overtreding van de Wet natuurbescherming wordt verwacht. In bijlage 1 wordt voor de overige soortgroepen onderbouwd waarom er geen negatieve effecten of overtredingen te verwachten zijn.

Tabel 1 Relevante soortgroepen

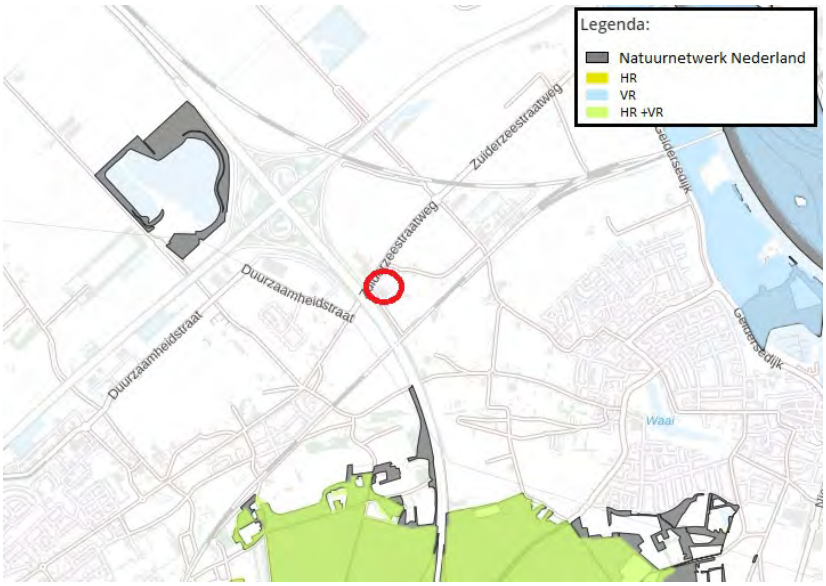
Te verwachten soorten o.b.v. bureau- en/of veldonderzoek	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing	Mogelijke overtreding Wnb*
Vogels zonder jaarrond beschermd nest.	Vestiging mogelijk	Broedplaats	• De volgende habitats zijn aanwezig: grasland met hagen. • Tuinvogels zoals de merel kunnen mogelijk broeden in de aanwezige volgroeide haag.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Huismus	Aangetroffen	Functionele leefomgeving	• Ten noorden van de projectlocatie is in een meidoornstruik tijdens het veldbezoek de huismus aangetroffen (bijlage 2). • De planlocatie maakt mogelijk onderdeel uit van de functionele leefomgeving. Gezien er echter geschikt vergelijkbaar leefgebied aanwezig is wordt de locatie niet als essentieel beschouwd.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en vogel met een jaarrond beschermd nest.

* Zoals beschreven in paragraaf 1.2

4. GEBIEDSBESCHERMING EN HOUTOPSTANDEN

4.1 Beschermde gebieden

De projectlocatie maakt geen onderdeel uit van beschermde natuurgebieden (figuur 4). In tabel 2 is een overzicht gegeven van de verschillende in de omgeving gelegen natuurgebieden met daarbij de afstand tot deze gebieden vanuit de projectlocatie.

Figuur 4 Ligging projectlocatie (rood) ten opzichte van beschermde natuurgebieden

Gezien de afstand tot beschermde gebieden en de kleinschalige aard van de ontwikkeling kunnen negatieve effecten zoals areaalverlies, verstoring, verontreiniging en verandering van de waterhuishouding worden uitgesloten. Ook effecten op kwalificerende soorten zijn niet te verwachten gezien het gebrek aan geschikt habitat. Vermesting en/of verzuring als gevolg van stikstofdepositie kan niet op voorhand worden uitgesloten en zal aan de hand van een aanvullende stikstofberekening moeten worden onderzocht.

Tabel 2 Afstand tot beschermde natuurgebieden

Beschermd gebied	Afstand tot projectlocatie (meters)
Natura 2000-gebied 'Veluwe'	1.100
Natura 2000-gebied 'Rijntakken'	1.900
Natuurnetwerk Gelderland	570

4.2 Houtopstanden

Op de locatie zijn geen houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Zodoende geldt er geen plicht tot melding of het herplanten van te verwijderen begroeiing.

5. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

5.1 Conclusies

- Uit het verrichte bureau- en veldonderzoek blijken er geen beschermde soorten te verwachten voor de projectlocatie. Ook valt niet te verwachten dat de locatie een essentiële functie voorziet voor beschermde soorten. In de directe omgeving is tijdens het veldbezoek wel de huismus waargenomen. Mogelijk maakt deze van de locatie gebruik, echter is van functioneel leefgebied geen sprake omdat voldoende vergelijkbaar leefgebied beschikbaar blijft in de directe omgeving. Het onderdeel soortenbescherming van de Wet natuurbescherming vormt zodoende geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling. Wel dient altijd de zorgplicht in acht te worden genomen.
- Directe effecten als gevolg van de beoogde ontwikkeling op Natura 2000-gebieden en NNN worden niet verwacht, met uitzondering van het thema stikstofdepositie. Verder zijn er geen beschermde houtopstanden aanwezig op de projectlocatie. Het onderdeel gebiedsbescherming vormt zodoende naar verwachting geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling. Wel is het noodzakelijk het aspect stikstofdepositie nader te onderzoeken.

5.2 Aanbevelingen

- Voor het onderdeel soortenbescherming zijn geen aanvullende onderzoeken benodigd, wel dient de zorgplicht in acht te worden genomen. Verder is het wenselijk om te werken volgens de principes van natuurinclusief bouwen (www.bouwnatuurinclusief.nl). Op deze wijze kan de natuur een handje geholpen worden door bijvoorbeeld nestkasten in te bouwen en te kiezen voor inheemse beplanting (gewone vlier, vlinderstruik, duizendblad etc.).
- Voor het aspect stikstof is nader onderzoek benodigd om significant negatieve effecten uit te kunnen sluiten.

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting

Habitatpotentie	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing
Broedvogels: cat. 5-soorten	Niet aanwezig	Nesten	• Categorie 5-soorten zoals spreeuw en huiszwaluw worden niet verwacht. Er zijn geen geschikte gebouwen (huiszwaluw) of holten (spreeuw) aanwezig.
Gierzwaluw		Nesten	• Er wordt geen bebouwing gesloopt met de ontwikkeling.
Uilen		Essentieel foerageergebied, Nesten	• Er is geen geschikte nestplaats aanwezig voor de kerkuil en steenuil, zoals een nestkast of open schuur. Ook worden geen oude kassen gesloopt of knotbomen aangetast die door de steenuil gebruikt kunnen worden. Er zijn geen sporen, zoals veren of braakballen aangetroffen. Ook zijn er geen oude ekster- of kraaiennesten aangetroffen waar de ransuil veelal gebruik van maakt.
Vleermuizen		Essentieel foerageergebied	• Hoewel het projectgebied momenteel mogelijk functioneert als onderdeel van een foerageergebied betreft het geen essentieel foerageergebied. In de omgeving is er voldoende vergelijkbaar habitat aanwezig waar gebruik van kan worden gemaakt.
		Essentiële vliegroutes	• Het projectgebied bezit geen lijnvormige landschapselementen zoals een bomenrij die kan functioneren als vliegroute.
		Verblijfplaatsen	• Er worden geen gebouwen gesloopt en er zijn geen oude bomen met gaten aanwezig op de projectlocatie.
Kleine marterachtigen, boommarter en steenmarter		Essentieel foerageergebied, verblijfplaatsen	• De projectlocatie bevat geen typerende elementen die deel uitmaken van het essentiële leefgebied van marterachtigen. Verblijfplaatsen op locatie zijn uitgesloten.
Muizen, reptielen, amfibieën, vissen, vlinders, libellen, overige insecten en vaatplanten		Leefgebied	• Geen geschikt habitat aanwezig.

Bijlage 2 Locatie meidoorn met huismus

QUICKSCAN

De Christinahoeve, Hattem

Locatie 37

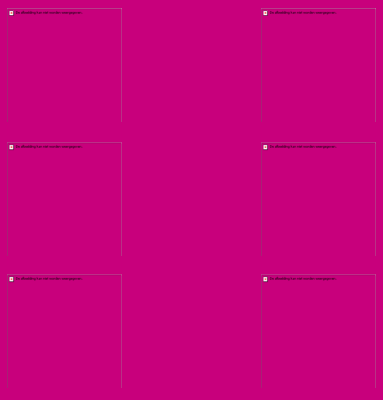
31 augustus 2021

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM	31 augustus 2021
KENMERK	20210582
PROJECT	De Christinahoeve, Hattem Locatie 37
PROJECTLEIDER	mr. J. Poelstra
OPDRACHTGEVER	Gemeente Hattem
AUTEUR	Mink Enthoven
STATUS	Concept

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4
1.2 Natuurwetgeving en -beleid 4
1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden 4
1.2.2 Soortenbescherming 4
1.3 Leeswijzer 5

2. Beoogde ontwikkeling 6

2.1 Plaats van het project 6
2.2 Kenmerken van het project 6

3. Resultaten 8

3.1 Onderzoeksopzet 8
3.2 Aangetroffen habitat 8
3.3 Resultaten per soortgroep 9

4. Gebiedsbescherming en houtopstanden 11

4.1 Beschermde gebieden 11
4.2 Houtopstanden 12

5. Conclusie en aanbevelingen 13

5.1 Conclusies 13
5.2 Aanbevelingen 13

Bijlage 1 Overzicht beoogde ontwikkeling 14
Bijlage 2 Niet te verwachten soorten & toelichting 15
Bijlage 3 Potentiële nestlocatie huismus 16
Bijlage 4 Potentieel leefgebied hazelworm 17

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens de huidige functie van groepsaccommodatie voor de Christinahoeve te wijzigen naar een hoofdkantoor. Daarmee heeft de initiatiefnemer de plicht zorg te dragen de ontwikkeling binnen de kaders van de Wet natuurbescherming te realiseren. Om een beeld te geven van de huidige aanwezige ecologische waarden is deze ecologische quickscan opgesteld. Daarnaast wordt ook geadviseerd over eventuele benodigde vervolgstappen.

1.2 Natuurwetgeving en -beleid

In Nederland is alle natuurwetgeving ondergebracht onder één wet: de Wet natuurbescherming. Deze beslaat gebiedsbescherming, soortenbescherming en houtopstanden. Voor gebiedsbescherming en soortenbescherming is er onderscheid te maken tussen verschillende onderdelen. Hieronder is een verdere uitwerking gegeven.

1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden

Natura 2000-gebieden

Dit zijn Europees beschermde gebieden vanwege bijzondere natuurwaarden. Voor deze waarden gelden instandhoudingsdoelen. Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming niet toegestaan zonder vergunning projecten te realiseren of anderszins te handelen op een wijze die de gestelde instandhoudingsdoelen in het geding brengt. Hiervoor bestaat een tweedeling van doelsoorten en doelhabitatten.

Natuurnetwerk Nederland

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het beleid voor de NNN is gericht op het behoud en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Dit betekent dat areaal van het NNN in principe niet gebruikt kan worden, tenzij aangetoond is dat er geen negatieve effecten optreden als gevolg van een ontwikkeling.

Houtopstanden

Om houtopstanden te beschermen is in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming geregeld dat een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte beslaat van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen, bescherming geniet. Belangrijkste uitzondering is dat deze bescherming niet geldt voor houtopstanden binnen de bebouwde kom. Het kappen van bomen die wel onder het besluit vallen dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten en er geldt een herplantplicht.

1.2.2 Soortenbescherming

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming en luidt als volgt:

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
   a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
   b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
   c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Vogelrichtlijnsoorten & Habitatrichtlijnsoorten

Vogelrichtlijn artikel 3.1:

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn artikel 3.5:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

Naast de Europese bescherming van soorten kent de wet een artikel gericht op de specifiek in ons land beschermde soorten. Dit is artikel 3.10:

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
   a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
   b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel A opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
   c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Provinciaal vrijgestelde soorten

Vervolgens kan een provincie zelf nog de keuze maken om de soorten waarnaar verwezen wordt in artikel 3.10 op een lijst van vrijstelling te zetten. Dat betekent dat deze soorten specifiek voor die provincie niet als beschermde soorten worden gezien. Voor de provincie Gelderland gaat het om deze soorten[1].

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de plaats van het project en de kenmerken. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bureau- en veldonderzoek voor het onderdeel soortenbescherming beschreven. In hoofdstuk 4 worden de resultaten voor gebiedsbescherming uitgewerkt en in hoofdstuk 5 volgen de conclusies en aanbevelingen.

[1] Aardmuis, Bastaardkikker, Bosmuis, Bruine kikker, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Gewone bosspitsmuis, Gewone pad, Haas, Huisspitsmuis, Kleine watersalamander, Konijn, Meerkikker, Ondergrondse woelmuis, Ree, Rosse woelmuis, Tweekleurige bosspitsmuis, Veldmuis, Vos, Woelrat.

2. BEOOGDE ONTWIKKELING

2.1 Plaats van het project

De ontwikkeling is beoogd ter hoogte van de Pr. Christinalaan te Hattem. Ten westen ligt op een kleine 100 meter de A50 en ten zuidoosten ligt een vakantiepark. De kern van Hattem ligt ten noordoosten van de locatie. In figuur 1 is de ligging van de projectlocatie weergegeven.

Figuur 1 Ligging projectgebied (rood)

2.2 Kenmerken van het project

In de huidige situatie ligt er een groepsaccommodatie en geldt er voor de locatie de bestemming Verblijfsrecreatieve doeleinden volgens het geldende bestemmingsplan Buitengebied.

Beoogd is een functiewijziging waarbij een kantoor voor het kampeerterrein mogelijk wordt gemaakt. Om dit te realiseren is er ook een uitbreiding van 650 m^2 benodigd (zie bijlage 1). Daarbij wordt ook een parkeervoorziening aangelegd.

Als gevolg van de functiewijziging zal een deel van de directe omgeving rondom het gebouw bebouwd gaan worden. Daarbij zal de bestaande beplanting verwijderd worden. Werkzaamheden rondom de aanleg van de uitbreiding en het parkeerterrein kunnen verstorend zijn voor het projectgebied en de directe omgeving. Voor enkele aanzichten van de huidige situatie zie figuur 2.

Figuur 2 Verschillende aanzichten projectlocatie

3. RESULTATEN

3.1 Onderzoeksopzet

Aan de hand van verspreidingsatlassen is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

Het gebied is vervolgens bezocht op 16 juli 2021. Tijdens dit veldbezoek is de locatie, alsmede de directe omgeving (daar kunnen ook effecten optreden) beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten en is gekeken naar potenties op basis van het aanwezige habitat.

Een quickscan is een potentiebepaling van wat er op de locatie en in het onderzoeksgebied voor kan komen. Het is nadrukkelijk geen volledig ecologisch soortenonderzoek. Een ecologisch soortgericht onderzoek beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

3.2 Aangetroffen habitat

Het terrein staat op een droge zandbodem. Rondom de bebouwing is struweel aangeplant en er liggen verschillende stukken open zandbodem. Het gebouw zelf is gebouwd met een combinatie van hout en baksteen. Op de overgangspunten van hout naar baksteen zijn veel kieren aanwezig en vanwege verwering zijn er in en rondom de dakbedekking tevens veel kieren en gaten aanwezig. Op figuur 3 is een luchtfoto van de locatie te zien.

Figuur 3 Luchtfoto van projectgebied

3.3 Resultaten per soortgroep

In tabel 1 staan de mogelijke functies voor beschermde soort(groepen) genoemd. Voor de leesbaarheid van dit document is er voor gekozen hier alleen de soorten te benoemen waarvoor een overtreding van de Wet natuurbescherming wordt verwacht. In bijlage 2 wordt voor de overige soortgroepen onderbouwd waarom er geen negatieve effecten of overtredingen te verwachten zijn.

Tabel 1 Relevante soort(groep)en

Te verwachten soorten o.b.v. bureau- en/of veldonderzoek	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing	Mogelijke overtreding Wnb*
Vogels zonder jaarrond beschermd nest + cat. 5-soorten	Zeer waarschijnlijk	Broedplaats	• Gaten in en rondom het dak bieden ruimte aan vogels zoals de winterkoning, huiszwaluw en spreeuw. • Tuinvogels zoals de merel kunnen mogelijk tot broeden komen in het struweel rondom de bebouwing.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Huismus en gierzwaluw	Zeer waarschijnlijk	Functionele leefomgeving, nesten	• Verspreid over het terrein in de omgeving van de projectlocatie is een groot aantal huismussen waargenomen. Rond het dak (bijlage 3) zijn nesten aanwezig die mogelijk gebruikt worden door de huismus. Ook bieden deze plekken ruimte voor de gierzwaluw. • De planlocatie maakt verder mogelijk onderdeel uit van de functionele leefomgeving voor de huismus. De stukken open zandbodem functioneren voor de huismus waarschijnlijk als zandbad.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en vogel met een jaarrond beschermd nest.
Vleermuizen	Waarschijnlijk	Verblijfplaatsen	• Rond het dak zijn verschillende gaten en kieren beschikbaar voor vleermuizen. Ook is er toegang mogelijk tot het zoldergedeelte van de bebouwing.	Artikel 3.5 lid 1,2 en 4 (HR soorten)
	Niet waarschijnlijk	Essentieel foerageergebied	• Naar verwachting vervult de projectlocatie geen rol als essentieel foerageergebied gezien er vergelijkbaar geschikt habitat beschikbaar aanwezig is in de omgeving. In de toekomstige situatie blijft de locatie geschikt als foerageergebied.	
	Niet waarschijnlijk	Essentiële vliegroute	• Er zijn geen lijnvormige elementen aanwezig die met de ontwikkeling komen te verdwijnen of minder geschikt worden.	
Reptielen	Waarschijnlijk	Verblijfplaatsen	• Ten noorden van het gebied, waar een parkeerterrein beoogd is, bevindt zich momenteel een hoek met opslag van hout en stenen. Dit is zeer geschikt terrein voor de hazelworm. Uit verspreidingsgegevens blijkt de hazelworm ook in 2020 in de di-	Artikel 3.10

			recte omgeving te zijn waargenomen. Andere beschermde reptielensoorten zijn niet te verwachten gezien de bekende verspreidingsgegevens en beschikbaar habitat.	
Kleine marterachtigen, boommarter en steenmarter	Waarschijnlijk	Essentieel foerageergebied, verblijfplaatsen	• Zowel de bebouwing als de omgeving (waaronder rommelhoek in bijlage 4) zijn geschikt leefgebied voor marterachtigen. Ook is een verblijfplaats in of rond de bebouwing aannemelijk. De zolder is vanaf de buitenkant toegankelijk en wordt naar verwachting weinig door mensen bezocht. Uit verspreidingsgegevens van de NDFF blijkt de aanwezigheid van verschillende marterachtigen in de directe omgeving van de projectlocatie.	Artikel 3.10

4. GEBIEDSBESCHERMING EN HOUTOPSTANDEN

4.1 Beschermde gebieden

De projectlocatie maakt geen onderdeel uit van beschermde natuurgebieden (figuur 4). Wel is de locatie omgeven door Natura 2000 en ligt op korte afstand van het Natuurnetwerk Nederland. In tabel 2 is een overzicht gegeven van de verschillende in de omgeving gelegen natuurgebieden met daarbij de afstand tot deze gebieden vanuit de projectlocatie.

Figuur 4 Ligging beschermde natuurgebieden (Natura 2000 boven en NNN onder) ten opzichte van projectlocatie

Gezien de ligging en de kleinschalige aard van de ontwikkeling kunnen negatieve effecten zoals areaalverlies, verontreiniging en verandering van de waterhuishouding worden uitgesloten. Verstorende effecten zijn niet op voorhand uit te sluiten. Effecten op kwalificerende soorten dienen nader te worden onderzocht. Vermesting en/of verzuring als gevolg van stikstofdepositie kan ook niet op voorhand worden uitgesloten en zal aan de hand van een stikstofberekening moeten worden onderzocht.

Tabel 2 Afstand tot beschermde natuurgebieden

Beschermd gebied	Afstand tot projectlocatie (meters)
Natura 2000-gebied 'Veluwe'	0
Natura 2000-gebied 'Rijntakken'	2.800
Natuurnetwerk Gelderland	50

4.2 Houtopstanden

Op de locatie worden geen houtopstanden verwijderd zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Zo-doende geldt er geen plicht tot melding of het herplanten van te verwijderen begroeiing. De locatie bevindt zich daarnaast niet in de bebouwde kom zoals aangegeven in de boswet.

5. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

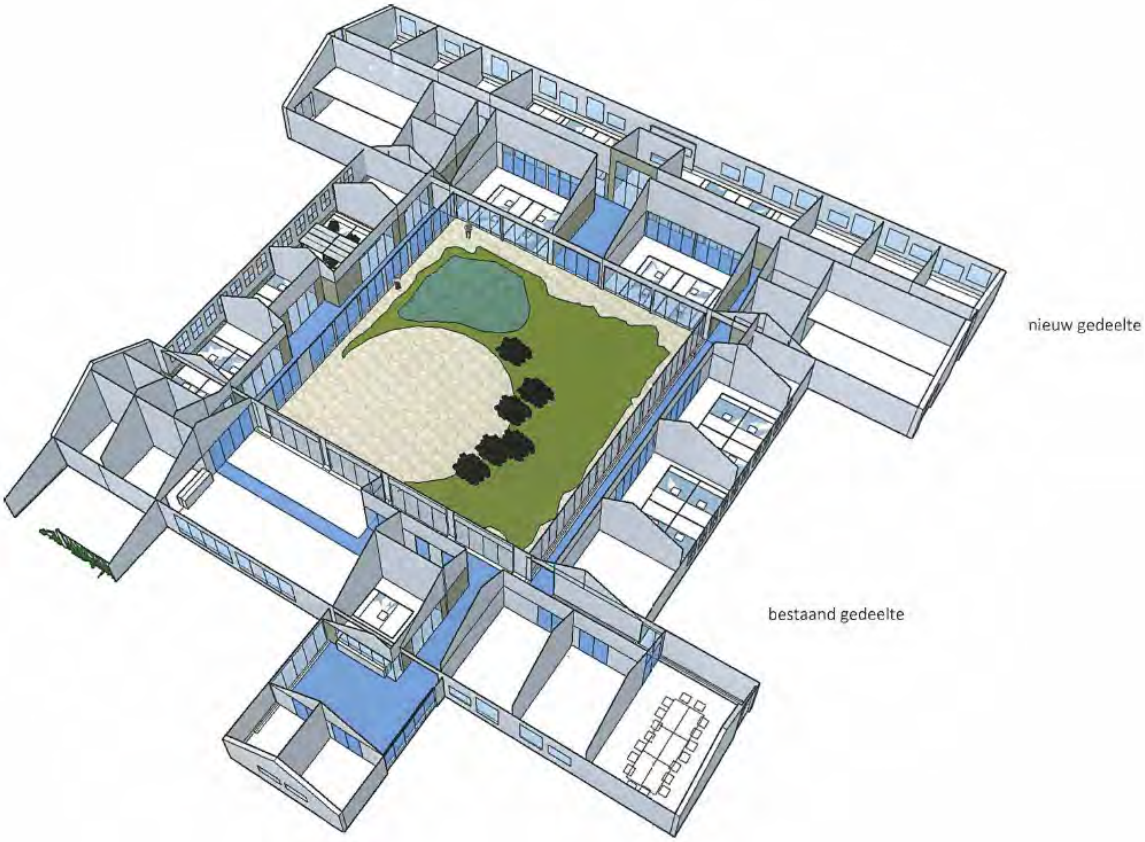
5.1 Conclusies

- Soortenbescherming: uit het verrichte bureau- en veldonderzoek blijken er verschillende beschermde soort(groep)en met (hoge) waarschijnlijkheid te verwachten op de projectlocatie. Het gaat om vogels zonder jaarrond beschermd nest, cat. 5-soorten, gierzwaluwen en huismussen, vleermuizen, reptielen en marterachtigen (klein en groot). Met de geplande werkzaamheden zijn voor deze soorten negatieve effecten te verwachten. Aanvullend onderzoek is noodzakelijk om te bepalen of verdere maatregelen nodig zijn om niet in overtreding te zijn van de Wet natuurbescherming.
- Gebiedsbescherming: directe effecten als gevolg van de beoogde ontwikkeling op Natura 2000-gebieden en NNN worden niet verwacht. Wel kunnen stikstofdepositie en verstoring van Natura 2000-gebieden optreden. Verder onderzoek naar deze aspecten is noodzakelijk. Verder zijn er geen beschermde houtopstanden aanwezig op de projectlocatie.

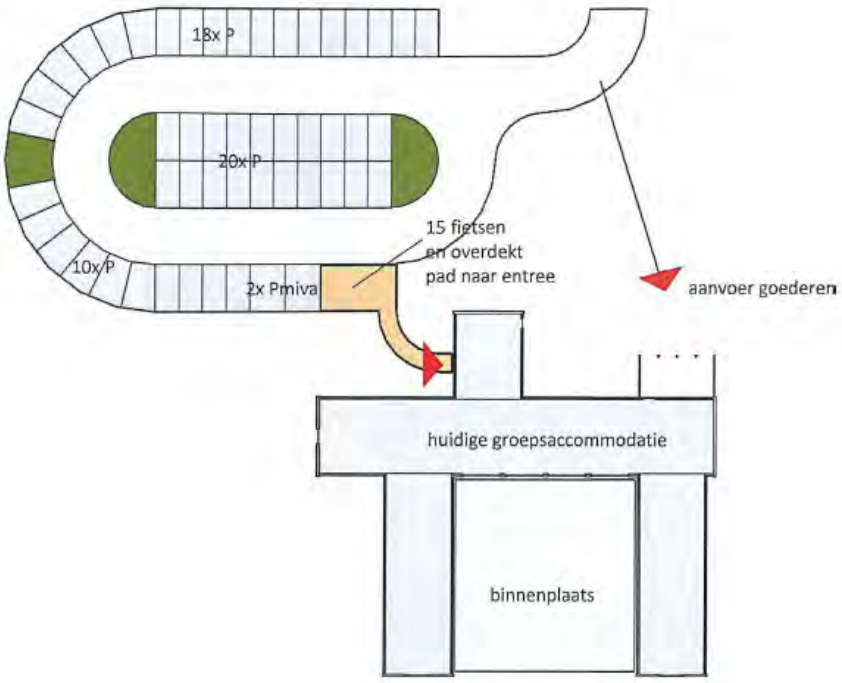
5.2 Aanbevelingen

- Voor het onderdeel soortenbescherming is aanvullend onderzoek benodigd naar gierzwaluwen en huismussen, verblijfplaatsen van vleermuizen, de hazelworm en marterachtigen. Voor deze onderzoeken zijn veldbezoeken aan het gebied benodigd. Bezoeken kunnen veelal ingestoken worden zodat deze als onderzoekronde gelden voor meerdere soortgroepen.
- Voor gebiedsbescherming is nader onderzoek benodigd naar de verstoringseffecten van de werkzaamheden en de effecten als gevolg van stikstofdepositie.
- Verder is het wenselijk om te werken volgens de principes van natuurinclusief bouwen (www.bouwnatuurinclusief.nl). Op deze wijze kan de natuur een handje geholpen worden door bijvoorbeeld nestkasten in te bouwen en te kiezen voor inheemse beplanting (gewone vlier, vlinderstruik, duizendblad etc.).

Bijlage 1 Overzicht beoogde ontwikkeling

ontsluiting vanaf Prinses Christinalaan

Bijlage 2 Niet te verwachten soorten & toelichting

Habitatpotentie	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing
Uilen		Essentieel foerageergebied, Nesten	• Er is geen geschikte nestplaats aanwezig voor de kerkuil en steenuil, zoals een nestkast of open schuur. Ook worden geen oude kassen gesloopt of knotbomen aangetast die door de steenuil gebruikt kunnen worden. Er zijn geen sporen, zoals veren of braakballen aangetroffen. Ook zijn er geen oude ekster- of kraaiennesten aangetroffen waar de ransuil veelal gebruik van maakt.
Muizen, amfibieën, vissen, vlinders, libellen, overige insecten en vaatplanten		Leefgebied	• Voor deze soortgroepen is de aanwezigheid aan de hand van bekende verspreidingsgegevens en aanwezig habitat uitgesloten.

Bijlage 3 Potentiële nestlocatie huismus

Bijlage 4 Potentieel leefgebied hazelworm

QUICKSCAN

Buitengebied Hattem, Herontwikkeling wonen Zuiderzeestraatweg 13 en 11

Locatie 48

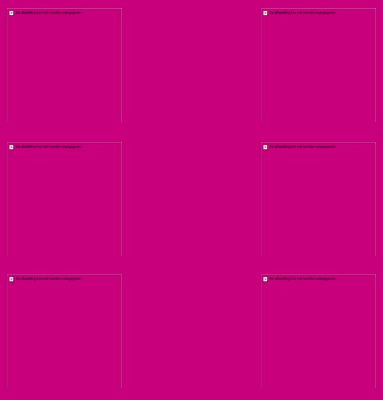
9 september 2021

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM	9 september 2021
KENMERK	20210582
PROJECT	Herontwikkeling Zuiderzeestraatweg 13 en 11 Locatie 48
PROJECTLEIDER	mr. J. Poelstra
OPDRACHTGEVER	Gemeente Hattem
AUTEUR	Roel van Marrewijk
STATUS	Concept

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4
1.2 Natuurwetgeving en -beleid 4
1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden 4
1.2.2 Soortenbescherming 4
1.3 Leeswijzer 5

2. Beoogde ontwikkeling 6

2.1 Locatie 6
2.2 Kenmerken van het project 6

3. Resultaten 8

3.1 Onderzoeksopzet 8
3.2 Aangetroffen habitat 8
3.3 Resultaten per soortgroep 10

4. Gebiedsbescherming en houtopstanden 12

4.1 Beschermde gebieden 12
4.2 Houtopstanden 13

5. Conclusie en aanbevelingen 14

5.1 Conclusies 14
5.2 Aanbevelingen 14
5.3 Mogelijkheden 14

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting 16
Bijlage 2 Extra foto's plangebied (Zuiderzeestraatweg 11) 17
Bijlage 3 Extra foto's plangebied (Zuiderzeestraatweg 13) 18

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemers zijn voornemens het nu grotendeels braakliggend terrein rond Zuiderzeeweg 13 en 11 te ontwikkelen. Daarmee heeft de initiatiefnemer de plicht zorg te dragen de ontwikkeling binnen de kaders van de Wet natuurbescherming te realiseren. Om een beeld te geven van de huidige aanwezige ecologische waarden is deze ecologische quickscan opgesteld. Daarnaast wordt ook geadviseerd over eventuele benodigde vervolgstappen.

1.2 Natuurwetgeving en -beleid

In Nederland is alle natuurwetgeving ondergebracht onder één wet: de Wet natuurbescherming. Deze beslaat gebiedsbescherming, soortenbescherming en houtopstanden. Voor gebiedsbescherming en soortenbescherming is er onderscheid te maken tussen verschillende onderdelen. Hieronder is een verdere uitwerking gegeven.

1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden

Natura 2000-gebieden

Dit zijn Europees beschermde gebieden vanwege bijzondere natuurwaarden. Voor deze waarden gelden instandhoudingsdoelen. Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming niet toegestaan zonder vergunning projecten te realiseren of anderszins te handelen op een wijze die de gestelde instandhoudingsdoelen in het geding brengt. Hiervoor bestaat een tweedeling van doelsoorten en doelhabitatten.

Natuurnetwerk Nederland

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het beleid voor de NNN is gericht op het behoud en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Dit betekent dat areaal van het NNN in principe niet gebruikt kan worden, tenzij aangetoond is dat er geen negatieve effecten optreden als gevolg van een ontwikkeling.

Houtopstanden

Om houtopstanden te beschermen is in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming geregeld dat een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte beslaat van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen, bescherming geniet. Belangrijkste uitzondering is dat deze bescherming niet geldt voor houtopstanden binnen de bebouwde kom. Het kappen van bomen die wel onder het besluit vallen dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten en er geldt een herplantplicht.

1.2.2 Soortenbescherming

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming en luidt als volgt:

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
   a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
   b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
   c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Vogelrichtlijnsoorten & Habitatrichtlijnsoorten

Vogelrichtlijn artikel 3.1:

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn artikel 3.5:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

Naast de Europese bescherming van soorten kent de wet een artikel gericht op de specifiek in ons land beschermde soorten. Dit is artikel 3.10:

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
   a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
   b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel A opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
   c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Provinciaal vrijgestelde soorten

Vervolgens kan een provincie zelf nog de keuze maken om de soorten waarnaar verwezen wordt in artikel 3.10 op een lijst van vrijstelling te zetten. Dat betekent dat deze soorten specifiek voor die provincie niet als beschermde soorten worden gezien. Voor de provincie Gelderland gaat het om deze soorten[1].

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de plaats van het project en de kenmerken. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bureau- en veldonderzoek voor het onderdeel soortenbescherming beschreven. In hoofdstuk 4 worden de resultaten voor gebiedsbescherming uitgewerkt en in hoofdstuk 5 volgen de conclusies en aanbevelingen.

[1] Aardmuis, Bastaardkikker, Bosmuis, Bruine kikker, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Gewone bosspitsmuis, Gewone pad, Haas, Huisspitsmuis, Kleine watersalamander, Konijn, Meerkikker, Ondergrondse woelmuis, Ree, Rosse woelmuis, Tweekleurige bosspitsmuis, Veldmuis, Vos, Woelrat.

2. BEOOGDE ONTWIKKELING

2.1 Locatie

De ontwikkeling is beoogd ter hoogte van de Zuiderzeestraatweg 13 en 11 te Hattem. Ten noorden ligt op een kleine 800 meter de IJssel en ten zuiden ligt de kern van Hattem. In figuur 1 is de ligging van de projectlocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Locatie projectgebied (rood)

2.2 Kenmerken van het project

De locatie bestaat in de huidige situatie uit een voormalig boerenerf met braakliggend terrein en een leegstaand gebouw op de grens van het plangebied.

Beoogd is een functiewijziging waarbij wonen mogelijk wordt gemaakt. Momenteel geldt op de locatie alleen een Paraplubestemmingsplan Parkeren.[2] Het bestemmingsplan buitengebied Hattem uit 2007 bestempelt het plangebied als agrarische bedrijfsdoeleinden. Als gevolg van de functiewijziging zal een aantal aanwezige gebouwen op de locatie groter kunnen worden.

[2] Ruimtelijkeplannen.nl geraadpleegd op 24 augustus 2021

Figuur 2.2 Verschillende aanzichten projectlocatie (extra afbeeldingen in bijlage)

3. RESULTATEN

3.1 Onderzoeksopzet

Aan de hand van verspreidingsatlassen is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

Het gebied is vervolgens bezocht op 15 juli 2021. Tijdens dit veldbezoek is de locatie, alsmede de directe omgeving (daar kunnen ook effecten optreden) beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten en is gekeken naar potenties op basis van de aanwezige habitat.

Een quickscan is een potentiebepaling van wat er op de locatie en in het onderzoeksgebied voor kan komen. Het is nadrukkelijk geen volledig ecologisch soortenonderzoek. Een ecologisch soortgericht onderzoek beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

3.2 Aangetroffen habitat

De Zuiderzeestraatweg 13 bestaat in de huidige situatie uit een voormalig boerenerf. Op dit moment is het erf en de omliggende grond in een braakliggende en/of niet in gebruik zijnde staat. Het hoofdgebouw bestaat uit een schuur in combinatie met een daaraan vastzittend woonhuis. Het woonhuis bestaat uit baksteen met een dakpannen dak, waarbij de schuur van plaatstaal is met een golfplaten dak.

De Zuiderzeestraatweg 11 bestaat op dit moment uit een leegstaand gebouw met een groot aantal openingen en kieren. De bebouwing en de staat van verval van het gebouw maakt de bebouwing geschikt voor elke in bebouwing voorkomende soort. Zowel grotere open ruimten in de bebouwing als kleinere openingen zijn toegankelijk, met een permanente toegang tot de spouw, zolder en kelder van de bebouwing. Daarnaast bestaat de directe omgeving uit steenstapels, kuilen, semipermanente watertjes en ruigtes.

Inpandige inspectie van zowel de Zuiderzeestraatweg 11 als 13 was niet mogelijk. Als vanaf buiten niet kan worden uitgesloten of de soort inpandig aanwezig kan zijn wordt deze soort als mogelijk aanwezig bestempelt.

Figuur 3.1 Habitatten aanwezig binnen het plangebied, bomen van voldoende formaat voor boomholten of bebouwing met mogelijke verblijf-plaatsen (oranje), mogelijke vliegrouten voor vleermuizen (oranje stippellijn), nestplaatsen van de gierzwaluw (blauw), mogelijke verblijfplaatsen steenmarter (wit), geschikt leefgebied rugstreeppad (geel), mogelijke verblijfplaatsen uilen (paars) en ruigte of struweel (lichtgroen)

3.3 Resultaten per soortgroep

In tabel 1 staan de mogelijke functies voor beschermde soort(groepen) genoemd. Voor de leesbaarheid van dit document is ervoor gekozen hier alleen de soorten te benoemen waarvoor een overtreding van de Wet natuurbescherming wordt verwacht. In bijlage 1 wordt voor de overige soortgroepen onderbouwd waarom er geen negatieve effecten of overtredingen te verwachten zijn.

Tabel 1 Relevante soortgroepen

Te verwachten soorten o.b.v. bureau- en/of veldonderzoek	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing	Mogelijke overtreding Wnb*
Vogels zonder jaarrond beschermd nest.	Vestiging mogelijk	Broedplaats	• De volgende habitats zijn aanwezig binnen het plangebied: grasland, materiaalopslag, kieren in bebouwing, struweel, ruigte, boomgroepjes tot 5 bomen, bomenrijen en klimopstruweel. Deze kunnen allen geschikt broedgebied vormen.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Cat 5 soorten	Aanwezig	Foerageergebied broedplaats	• Voor elke in bebouwing broedende soort is habitat aanwezig.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Huismus	Geschikt habitat + broedplaatsen aanwezig	Functionele leefomgeving	• Broedplaatsen aanwezig in de Zuiderzeestraatweg 11, en het woonhuis van Zuiderzeestraatweg 13. Daar vormen de dakpannen geschikte broedplaatsen.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en vogel met een jaarrond beschermd nest.
Gierzwaluw	Verblijfplaatsen kunnen niet worden uitgesloten	Nesten	• Dakranden en daklijsten in het hoofdgebouw zijn mogelijk geschikt voor gierzwaluwen. Daarnaast biedt Zuiderzeestraatweg 11 een scala aan mogelijke verblijfplaatsen in de vorm van dakpannen tot dakranden en regenpijpaansluitingen.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en vogel met een jaarrond beschermd nest.
Uilen	Mogelijk foerageergebied en verblijfplaatsen	Zuiderzeestraatweg 11 en het omliggende braakliggende land.	• Zuiderzeestraatweg 13 is niet geschikt voor uilen. • Zuiderzeestraatweg 11 is zeer geschikt voor uilen. Meerdere geschikte invliegopeningen naar mogelijk grotere open ruimten voor rust- en verblijfplaatsen.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en vogel met een jaarrond beschermd nest.
Zoogdieren				
Vleermuizen	Mogelijk aanwezig	Vliegrouten	• Meerdere aansluitingsmogelijkheden naar vliegrouten. De naastgelegen kerk en Zuiderzeestraatweg 11 zijn uitstekend geschikt voor grote aantallen en verschillende soorten vleermuizen.	Artikel 3.10
		Foerageergebied	• Het plangebied vormt een geschikt foerageergebied. Met name in de luwte gelegen braakliggende terreinen met semipermanent water. Ook het naastgelegen kerkhof kan een zeer geschikt foerageergebied zijn.	

		Verblijfplaatsen	• In het plangebied zijn meerdere mogelijke verblijfplaatsen aanwezig: - Raamluiken - Houtbouw met kieren - Openingen en kieren in/langs schoorstenen en muren - Daklijsten - Gaten naar de spouw - Geheel Zuiderzeestraatweg 11, winterverblijfplaatsen kunnen ook niet op voorhand worden uitgesloten. • De naastgelegen kerk bevat zeer waarschijnlijk ook meerdere verblijfplaatsen.	
Kleine marterachtigen	Mogelijk aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaatsen	• Ruigte hoeken, toegankelijke bebouwing en tuinen vormen geschikt foerageergebied voor kleine marterachtigen.	Artikel 3.10
Steenmarter	Mogelijk aanwezig	Verblijfplaatsen	• Verblijfplaatsen van de steenmarter zijn niet bij voorbaat uit te sluiten. In de omgeving zijn meerdere meldingen van de steenmarter, daarnaast vormt Zuiderzeestraatweg 11 optimaal en de schuur van Zuiderzeestraatweg 13 suboptimaal habitat voor verblijfplaatsen.	Artikel 3.10
Algemene soorten	Habitat aanwezig		• Habitat voor verschillende muisachtigen is aanwezig.	Artikel 1.11
Amfibieën				
Algemene soorten	Habitat aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaatsen	• Landhabitat voor algemene soorten (gewone pad en bruine kikker) aanwezig.	Artikel 1.11
Rugstreeppad	Habitat aanwezig	Habitat aanwezig	• Het plangebied is braakliggend met een scala aan schuilplaatsen in de vorm van steenhopen. • Er is semipermanent water aanwezig. • De waterkwaliteit in het plangebied is suboptimaal echter is niet uit te sluiten dat het geschikt is.	Artikel 3.10

* Zoals beschreven in paragraaf 1.2

4. GEBIEDSBESCHERMING EN HOUTOPSTANDEN

4.1 Beschermde gebieden

De projectlocatie maakt geen onderdeel uit van beschermde natuurgebieden. In tabel 2 is een overzicht gegeven van de verschillende in de omgeving gelegen natuurgebieden met daarbij de afstand tot deze gebieden vanuit de projectlocatie.

Tabel 2 Afstand tot beschermde natuurgebieden

Beschermd gebied	Afstand tot projectlocatie (meters)
Natura 2000-gebied 'Veluwe'	2.500
Natura 2000-gebied 'Rijntakken'	500
Natuurnetwerk Gelderland	2.000

Figuur 4.1 Ligging van het plangebied ten opzichte van NNN en N2000 gebieden

Gezien de afstand tot beschermde gebieden en de kleinschalige aard van de ontwikkeling kunnen negatieve effecten zoals areaalverlies, verstoring, verontreiniging en verandering van de waterhuishouding worden uitgesloten. Vermesting en/of verzuring als gevolg van stikstofdepositie kan niet op voorhand worden uitgesloten en zal aan de hand van een aanvullende stikstofberekening moeten worden onderzocht.

4.2 Houtopstanden

Op de locatie zijn houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Echter vindt er geen kap plaats in het plan. Zodoende geldt er geen plicht tot melding of het herplanten van te verwijderen begroeiing.

5. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

5.1 Conclusies

- Uit het verrichte bureau- en veldonderzoek blijken er zeven beschermde soort(groep)en te verwachten voor de projectlocatie:
  - Marterachtigen: kleine marterachtige en steenmarter
  - Algemene broedvogels
  - Vleermuizen: foerageergebied, vliegrouten en verblijfplaatsen (gebouwbewonende soorten)
  - Huismus: volledig habitat aanwezig
  - Gierzwaluw
  - Uilen
  - Rugstreeppad
- Daarnaast is het waarschijnlijk dat er een categorie 5 soort aanwezig is in het projectgebied:
  - Alle gebouw- en rotsbewonende soorten
- Directe effecten als gevolg van de beoogde ontwikkeling op Natura 2000-gebieden en NNN kunnen worden uitgesloten. Er vindt geen kap plaats binnen het plan.
- Hiernaast geldt een algemene zorgplicht voor de algemene soorten.

5.2 Aanbevelingen

- Voor het onderdeel soortenbescherming is aanvullend onderzoek benodigd, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan kan de hoeveelheid vervolg onderzoek worden beperkt:
  - Werkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen (ongeveer 15 maart tot 15 juli)
  - Er wordt voldaan aan de zorgplicht voor algemene soorten
  - Werkzaamheden vinden plaats tussen zonsopkomst en zonsondergang

- Voor de volgende soorten zijn mogelijke effecten van het plan niet uit te sluiten en is vervolgonderzoek noodzakelijk:
  - Vleermuizen: foerageergebied, vliegroutes en verblijfplaatsen
  - Uilen: verblijfplaatsen en foerageergebied
  - Marterachtigen: verblijfplaatsen
  - Huismus: volledig leefgebied
  - Rugstreeppad
- Verder is het wenselijk om te werken volgens de principes van natuurinclusief bouwen (www.bouwnatuurinclusief.nl). Op deze wijze kan de natuur een handje geholpen worden door bijvoorbeeld nestkasten in te bouwen en te kiezen voor inheemse beplanting (gewone vlier, vlinderstruik, duizendblad etc.).
- Voor het aspect gebiedsbescherming is geen nader onderzoek benodigd om significant negatieve effecten uit te kunnen sluiten. Wel moet worden uitgesloten of er geen mogelijke effecten van stikstofdepositie zijn.

5.3 Mogelijkheden

- In de directe omgeving van het plangebied zijn huismussen aangetroffen. Voorzieningen die deze soort ten goede komen, met name nestgelegenheden, zouden een directe positieve meerwaarde in het plan hebben. Opties hiervoor zijn:
  - Vogelvide
  - Mussenflats
  - (wintergroene) Hagen
  - Locaties voor een zand/stofbad
- Het aanleggen van bloemrijk struweel of bloem- en kruidenrijke groenstroken zal voor alle soorten die binnen en in de directe omgeving van het plangebied aanwezig zijn een positief effect hebben op de habitat, waaronder het habitat voor vleermuizen, zwaluwen, zangvogels en de kleine marterachtigen.

- Op het plangebied zijn verschillende locaties met materiaalopslag en overhoekjes, het aanleggen van voorzieningen voor marterachtigen kan een toegevoegde waarde hebben voor deze soortgroep en mogelijke schade voorkomen.
  - Verblijfplaatsen in de vorm van marterheuvels
  - Permanente ruigtes en struweel
- Er zijn meerdere cat-5 soorten aanwezig op het terrein, naast een groot aantal algemene broedvogels. Het aanleggen van nestkasten voor verschillende soorten zal dan ook een direct en positief effect hebben op de vogelpopulatie binnen het plangebied. Met name cat-5 soorten zijn sterk beperkt in hun nestplaatsen, het verbeteren van de mogelijkheden voor deze soorten is mogelijk met:
  - Spreeuwen kruiken
  - Nestkasten en nestplaatsen voor boeren- en huiszwaluw
  - Diverse nestkasten
- De locatie van het plangebied direct naast verschillende doorlopende mogelijke vliegroutes maakt de locatie uiterst geschikt voor vleermuizen. Voorzieningen voor deze soortgroep zullen dan ook een directe positieve meerwaarde in het plan hebben en aansluiten op de locatie. Opties hiervoor zijn:
  - Zomerverblijfplaatsen
  - Kraamverblijfplaatsen
  - Winterverblijfplaatsen

  Daarnaast ligt direct naast het gebied een kerk met kerkhof, het verbeteren van bestaande vliegroutes door het aanleggen van lijnvormige structuren of een oversteekpunt over de Zuiderzeestraatweg zal ook een positief effect hebben op de populatie vleermuizen.
- De locatie is momenteel onverlicht, het behouden van deze donkere situatie is zeer wenselijk.

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting

Habitatpotentie	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing
Vissen en reptielen	Niet aanwezig	Habitat niet aanwezig	• Geen geschikt habitat binnen de projectlocatie.
Rugstreeppad	Niet aanwezig	Geen geschikt habitat	• Geen pionierssituaties aanwezig in het plangebied. Ondanks dat de paardenbak een open habitat bevat wordt deze te intensief gebruikt om een veilig habitat voor de rugstreeppad te vormen.

Bijlage 2 Extra foto’s plangebied (Zuiderzeestraatweg 11)

Bijlage 3 Extra foto’s plangebied (Zuiderzeestraatweg 13)

QUICKSCAN

Buitengebied Hattem, Herontwikkeling wonen Zuiderzeestraatweg 22 Locatie 51

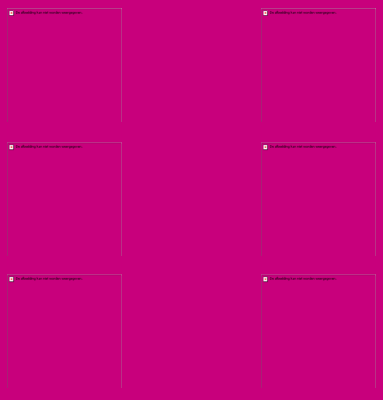
9 september 2021

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM	9 september 2021
KENMERK	20210582
PROJECT	Herontwikkeling Zuiderzeestraatweg 22 Locatie 51
PROJECTLEIDER	mr. J. Poelstra
OPDRACHTGEVER	Gemeente Hattem
AUTEUR	Roel van Marrewijk
STATUS	Concept

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4
1.2 Natuurwetgeving en -beleid 4
1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden 4
1.2.2 Soortenbescherming 4

1.3 Leeswijzer 5

2. Beoogde ontwikkeling 6

2.1 Locatie 6
2.2 Kenmerken van het project 6

3. Resultaten 8

3.1 Onderzoeksopzet 8
3.2 Aangetroffen habitat 8
3.3 Resultaten per soortgroep 10

4. Gebiedsbescherming en houtopstanden 12

4.1 Beschermde gebieden 12
4.2 Houtopstanden 13

5. Conclusie en aanbevelingen 14

5.1 Conclusies 14
5.2 Aanbevelingen 14
5.3 Mogelijkheden 15

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting 16
Bijlage 2 Extra foto's plangebied 17
Bijlage 3 Verbeelding herontwikkeling Zuiderzeestraatweg 22 18

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemers zijn voornemens drie woningen te realiseren in het nu aanwezige weiland. Daarmee heeft de initiatiefnemer de plicht zorg te dragen de ontwikkeling binnen de kaders van de Wet natuurbescherming te realiseren. Om een beeld te geven van de huidige aanwezige ecologische waarden is deze ecologische quickscan opgesteld. Daarnaast wordt ook geadviseerd over eventuele benodigde vervolgstappen.

1.2 Natuurwetgeving en -beleid

In Nederland is alle natuurwetgeving ondergebracht onder één wet: de Wet natuurbescherming. Deze beslaat gebiedsbescherming, soortenbescherming en houtopstanden. Voor gebiedsbescherming en soortenbescherming is er onderscheid te maken tussen verschillende onderdelen. Hieronder is een verdere uitwerking gegeven.

1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden

Natura 2000-gebieden

Dit zijn Europees beschermde gebieden vanwege bijzondere natuurwaarden. Voor deze waarden gelden instandhoudingsdoelen. Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming niet toegestaan zonder vergunning projecten te realiseren of anderszins te handelen op een wijze die de gestelde instandhoudingsdoelen in het geding brengt. Hiervoor bestaat een tweedeling van doelsoorten en doelhabitatten.

Natuurnetwerk Nederland

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het beleid voor de NNN is gericht op het behoud en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Dit betekent dat areaal van het NNN in principe niet gebruikt kan worden, tenzij aangetoond is dat er geen negatieve effecten optreden als gevolg van een ontwikkeling.

Houtopstanden

Om houtopstanden te beschermen is in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming geregeld dat een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte beslaat van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen, bescherming geniet. Belangrijkste uitzondering is dat deze bescherming niet geldt voor houtopstanden binnen de bebouwde kom. Het kappen van bomen die wel onder het besluit vallen dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten en er geldt een herplantplicht.

1.2.2 Soortenbescherming

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming en luidt als volgt:

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
   a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
   b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
   c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Vogelrichtlijnsoorten & Habitatrichtlijnsoorten

Vogelrichtlijn artikel 3.1:

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn artikel 3.5:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

Naast de Europese bescherming van soorten kent de wet een artikel gericht op de specifiek in ons land beschermde soorten. Dit is artikel 3.10:

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
   a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
   b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel A opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
   c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Provinciaal vrijgestelde soorten

Vervolgens kan een provincie zelf nog de keuze maken om de soorten waarnaar verwezen wordt in artikel 3.10 op een lijst van vrijstelling te zetten. Dat betekent dat deze soorten specifiek voor die provincie niet als beschermde soorten worden gezien. Voor de provincie Gelderland gaat het om deze soorten[1].

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de plaats van het project en de kenmerken. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bureau- en veldonderzoek voor het onderdeel soortenbescherming beschreven. In hoofdstuk 4 worden de resultaten voor gebiedsbescherming uitgewerkt en in hoofdstuk 5 volgen de conclusies en aanbevelingen.

[1] Aardmuis, Bastaardkikker, Bosmuis, Bruine kikker, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Gewone bosspitsmuis, Gewone pad, Haas, Huisspitsmuis, Kleine watersalamander, Konijn, Meerkikker, Ondergrondse woelmuis, Ree, Rosse woelmuis, Tweekleurige bosspitsmuis, Veldmuis, Vos, Woelrat.

2. BEOOGDE ONTWIKKELING

2.1 Locatie

De ontwikkeling is beoogd ter hoogte van de Zuiderzeestraatweg 22 te Hattem. Ten noorden ligt op een kleine 800 meter de IJssel en ten zuidoosten ligt de kern van Hattem. In figuur 1 is de ligging van de projectlocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Locatie projectgebied (rood)

2.2 Kenmerken van het project

De locatie bestaat in de huidige situatie uit een boerenerf met schapen en het daarbij behorende weiland met een groot hoofdgebouw en een open schuur, die in gebruik is als stal voor schapen. De initiatiefnemer is voornemens drie woningen te realiseren op de weilanden en op de materiaalopslag.

Beoogd is een functiewijziging waarbij wonen mogelijk wordt gemaakt en drie extra gebouwen kunnen worden gerealiseerd. Momenteel geldt op de locatie alleen een Paraplubestemmingsplan Parkeren.[2] Het bestemmingsplan buitengebied Hattem uit 2007 bestempelt het plangebied als agrarische bedrijfsdoeleinden. Als gevolg van de functiewijziging zal het aantal aanwezige gebouwen op de locatie groter kunnen worden.

[2] Ruimtelijkeplannen.nl geraadpleegd op 24 augustus 2021

Figuur 2.2 Verschillende aanzichten projectlocatie (extra afbeeldingen in bijlage)

3. RESULTATEN

3.1 Onderzoeksopzet

Aan de hand van verspreidingsatlassen is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

Het gebied is vervolgens bezocht op 15 juli 2021. Tijdens dit veldbezoek is de locatie, alsmede de directe omgeving (daar kunnen ook effecten optreden) beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten en is gekeken naar potenties op basis van de aanwezige habitat.

Een quickscan is een potentiebepaling van wat er op de locatie en in het onderzoeksgebied voor kan komen. Het is nadrukkelijk geen volledig ecologisch soortenonderzoek. Een ecologisch soortgericht onderzoek beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

3.2 Aangetroffen habitat

De locatie bestaat in de huidige situatie uit een boerenerf, met meerdere schuren. Het hoofdgebouw bestaat uit een schuur in combinatie met een daaraan vastzittend voormalig woonhuis dat nu als schuur/werkruimte wordt gebruikt. Een deel van het hoofdgebouw heeft nog steeds de functie van schapenstal, met daarboven de hooizolder. Zowel de stal als de zolder zijn vanuit buiten vrij toegankelijk. Tegenover de schuur is een overkapping aanwezig die ook de functie van schapenstal vervult, samen met wat hobbydieren (konijnen). De open stal is duidelijk in meerdere fases gebouwd en bestaat dan ook uit meerdere segmenten en delen. Het noordelijk deel van het terrein wordt momenteel als opslagplaats van de tegenover het plangebied gelegen hovenier gebruikt. Hier staan verschillende stapels hout, planten en stenen, die duidelijk met enige regelmaat worden verplaatst. Zowel het populierenbos aan de zuidkant als de elzenlaan aan de noordkant zijn relatief oud en bevatten verschillende boomholten. Tussen de schuur en de opslaglocatie staat een zeer oude (minimaal 75 jaar) eik met verschillende holten.

Figuur 3.1 Habitatten aanwezig binnen het plangebied, bomen van voldoende formaat voor boomholten of bebouwing met mogelijke verblijf-plaatsen (oranje), mogelijke vliegrouten voor vleermuizen (oranje stippellijn), mogelijk essentieel foerageergebied (oranje dicht), nestplaatsen van de boerenzwaluw (blauw), materiaal opslag (wit) en ruigte of struweel (lichtgroen)

3.3 Resultaten per soortgroep

In tabel 1 staan de mogelijke functies voor beschermde soort(groepen) genoemd. Voor de leesbaarheid van dit document is ervoor gekozen hier alleen de soorten te benoemen waarvoor een overtreding van de Wet natuurbescherming wordt verwacht. In bijlage 1 wordt voor de overige soortgroepen onderbouwd waarom er geen negatieve effecten of overtredingen te verwachten zijn.

Tabel 1 Relevante soortgroepen

Te verwachten soorten o.b.v. bureau- en/of veldonderzoek	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing	Mogelijke overtreding Wnb*
Vogels zonder jaarrond beschermd nest	Vestiging mogelijk	Broedplaats	• De volgende habitats zijn aanwezig binnen het plangebied: grasland, materiaalopslag, overkappingen, kieren in bebouwing, struweel, ruigte, solitaire bomen, boomgroepjes tot 5 bomen, bomenrijen en boomholten. Deze kunnen allen geschikt broedgebied vormen.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Cat-5 soorten	Aanwezig	Foerageergebied broedplaats	• De volgende Cat-5 soorten zijn aangetroffen in het plangebied: - Spreeuw - Boerenzwaluw	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Huismus	Geschikt habitat + broedplaatsen aanwezig	Functionele leefomgeving	• Broedplaatsen aanwezig in de hooizolder en in de overkapping. Daarnaast vormen de dakpannen geschikte broedplaatsen.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en vogel met een jaarrond beschermd nest
Gierzwaluw	Verblijfplaatsen kunnen niet worden uitgesloten	Nesten	• Dakranden en daklijsten in het hoofdgebouw zijn mogelijk geschikt voor gierzwaluwen. Bezoek was met zeer slecht weer waardoor waarneming van de soort onmogelijk was.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en vogel met een jaarrond beschermd nest.
Uilen	Mogelijk foerageergebied en verblijfplaatsen	Bos langs de zuidgrens van het plangebied	• Binnen de planlocatie zijn geen sporen van gebouwbewonende uilen gevonden. Het bos zou echter wel locaties voor uilen kunnen bevatten. • Het bos en het grasland zouden in theorie foerageergebied van uilen kunnen zijn. Aangezien het bos ongeroerd blijft en er een grote hoeveelheid vergelijkbare weilanden in de omgeving aanwezig is, is er geen essentieel foerageergebied.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en vogel met een jaarrond beschermd nest.
Zoogdieren				
Vleermuizen	Mogelijk aanwezig	Vliegrouten	• De rij populieren aan de zuidgrens en de oude weg met elzenbeplanting vormen geschikte vliegroutes voor vleermuizen.	Artikel 3.10
		Foerageergebied	• Het plangebied vormt een geschikt foerageergebied. Met name in de luwte gele-	

			gen weilanden kunnen grote hoeveelheden insecten bevatten. Essentieel foerageergebied is uit te sluiten.	
		Verblijfplaatsen	• In het plangebied zijn meerdere mogelijke verblijfplaatsen aanwezig: - Raamluiken - Houtbouw met kieren - Openingen en kieren in/langs schoorstenen en muren - Daklijsten - Op de hooischuur is een tweetal vleermuizen aangetroffen	
Kleine marterachtigen	Mogelijk aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaatsen	• Ruigtehoeken, toegankelijke bebouwing en tuinen vormen geschikt foerageergebied voor kleine marterachtigen. • De planlocatie vormt geen essentieel leefgebied van kleine marterachtigen. In de directe omgeving is zeer veel geschikt en gelijkend habitat aanwezig, zolang de verbindende functie van de slootranden en bomenrijen behouden blijft.	Artikel 3.10
Steenmarter	Mogelijk aanwezig	Verblijfplaatsen	• Verblijfplaatsen van de steenmarter zijn niet bij voorbaat uit te sluiten. De overkapping en materiaalopslag bieden mogelijk geschikte onderkomens voor de soort.	
Algemene soorten	Habitat aanwezig		• Habitat voor verschillende muisachtigen is aanwezig.	Artikel 1.11
Amfibieën				
Algemene soorten	Habitat aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaatsen	• Landhabitat voor algemene soorten (gewone pad en bruine kikker) aanwezig.	Artikel 1.11

* Zoals beschreven in paragraaf 1.2

4. GEBIEDSBESCHERMING EN HOUTOPSTANDEN

4.1 Beschermde gebieden

De projectlocatie maakt geen onderdeel uit van beschermde natuurgebieden. In tabel 2 is een overzicht gegeven van de verschillende in de omgeving gelegen natuurgebieden met daarbij de afstand tot deze gebieden vanuit de projectlocatie.

Tabel 2 Afstand tot beschermde natuurgebieden

Beschermd gebied	Afstand tot projectlocatie (meters)
Natura 2000-gebied 'Veluwe'	2.500
Natura 2000-gebied 'Rijntakken'	500
Natuurnetwerk Gelderland	2.000

Figuur 4.1 Ligging van het plangebied ten opzichte van NNN en N2000 gebieden

Gezien de afstand tot beschermde gebieden en de kleinschalige aard van de ontwikkeling kunnen negatieve effecten zoals areaalverlies, verstoring, verontreiniging en verandering van de waterhuishouding worden uitgesloten. Vermesting en/of verzuring als gevolg van stikstofdepositie kan niet op voorhand worden uitgesloten en zal aan de hand van een aanvullende stikstofberekening moeten worden onderzocht.

4.2 Houtopstanden

Op de locatie zijn houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Echter vindt er geen kap plaats in het plangebied. Zodoende geldt er geen plicht tot melding of het herplanten van te verwijderen begroeiing.

5. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

5.1 Conclusies

- Uit het verrichte bureau- en veldonderzoek blijken er zes beschermde soort(groep)en te verwachten voor de projectlocatie:
  - Marterachtigen
  - Algemene broedvogels
  - Vleermuizen: foerageergebied, vliegrouten en verblijfplaatsen (gebouw- en boombewonende soorten)
  - Huismus: volledig habitat aanwezig
  - Gierzwaluw
  - Uilen
- Daarnaast is het waarschijnlijk dat er twee categorie 5 soorten aanwezig zijn in het projectgebied:
  - Spreeuw
  - Boerenzwaluw: zeer grote aantallen
- Directe effecten als gevolg van de beoogde ontwikkeling op Natura 2000-gebieden en NNN kunnen worden uitgesloten. Er vindt geen kap plaats binnen het plangebied.
- Hiernaast geldt een algemene zorgplicht voor de algemene soorten.

5.2 Aanbevelingen

- Voor het onderdeel soortenbescherming is geen aanvullend onderzoek benodigd, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan:
  - Werkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen (ongeveer 15 maart tot 15 juli)
  - Er wordt voldaan aan de zorgplicht voor algemene soorten
  - Werkzaamheden vinden plaats tussen zonsopkomst en zonsondergang
  - Werkzaamheden vinden niet plaats in het hoofdgebouw of de open stal
  - Ruigten, riet lang de slootkanten en bomenrijen blijven onaangetast
  - Er vindt geen kap van bomen plaats
- Voor de volgende soorten zijn mogelijke effecten van het plan niet uit te sluiten en is vervolgonderzoek noodzakelijk:
  - Vleermuizen: foerageergebied en vliegroutes
  - Uilen: verblijfplaatsen en foerageergebied
- Als lichtverstoring op de vliegrouten en het bos kan worden uitgesloten, is een vervolgonderzoek vleermuizen en uilen niet noodzakelijk.
- Verder is het wenselijk om te werken volgens de principes van natuurinclusief bouwen (www.bouwnatuurinclusief.nl). Op deze wijze kan de natuur een handje geholpen worden door bijvoorbeeld nestkasten in te bouwen en te kiezen voor inheemse beplanting (gewone vlier, vlinderstruik, duizendblad etc.).
- Voor het aspect gebiedsbescherming is geen nader onderzoek benodigd om significant negatieve effecten uit te kunnen sluiten. Wel moet worden uitgesloten of er geen mogelijke effecten van stikstofdepositie zijn.

Als niet aan de zes aangegeven voorwaarden kan worden voldaan, is vervolgonderzoek voor de volgende soorten noodzakelijk:

- Als er wel werkzaamheden in de open schuur plaatsvinden:
  - Marterachtigen
- Als er wel werkzaamheden in het hoofdgebouw plaatsvinden:
  - Vleermuizen: verblijfplaatsen
  - Gierzwaluw: nesten
  - Huismus: verblijfplaatsen

5.3 Mogelijkheden

- In de directe omgeving van het plangebied zijn huismussen aangetroffen. Voorzieningen die deze soort ten goede komen, met name nestgelegenheden, zouden een directe positieve meerwaarde in het plan hebben. Opties hiervoor zijn:
  - Vogelvide
  - Mussenflats
  - (wintergroene) Hagen
  - Locaties voor een zand/stofbad
- Het aanleggen van bloemrijk struweel of bloem- en kruidenrijke groenstroken zal voor alle soorten die binnen en in de directe omgeving van het plangebied aanwezig zijn een positief effect hebben op de habitat, waaronder het habitat voor vleermuizen, zwaluwen, zangvogels en de kleine marterachtigen.
- Op het plangebied zijn verschillende locaties met materiaalopslag en overhoekjes, het aanleggen van voorzieningen voor marterachtigen kan een toegevoegde waarde hebben voor deze soortgroep en mogelijke schade voorkomen.
  - Verblijfplaatsen in de vorm van marterheuvels
  - Permanente ruigtes en struweel
- Er zijn meerdere cat-5 soorten aanwezig op het terrein, naast een groot aantal algemene broedvogels. Het aanleggen van nestkasten voor verschillende soorten zal dan ook een direct en positief effect hebben op de vogelpopulatie binnen het plangebied. Met name cat-5 soorten zijn sterk beperkt in hun nestplaatsen, het verbeteren van de mogelijkheden voor deze soorten is mogelijk met:
  - Spreeuwen kruiken
  - Nestkasten en nestplaatsen voor boeren- en huiszwaluw
  - Diverse nestkasten
- De locatie van het plangebied direct naast verschillende doorlopende mogelijke vliegroutes maakt de locatie uiterst geschikt voor vleermuizen. Voorzieningen voor deze soortgroep zullen dan ook een directe positieve meerwaarde in het plan hebben en aansluiten op de locatie. Opties hiervoor zijn:
  - Zomerverblijfplaatsen
  - Kraamverblijfplaatsen
  - Winterverblijfplaatsen
- De locatie is momenteel onverlicht, het behouden van deze donkere situatie is zeer wenselijk.
- Op dit moment is er een aantal oude bomen aanwezig op de locatie, het behouden van met name de zeer oude eik, is vanuit ecologisch perspectief zeer wenselijk.

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting

Habitatpotentie	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing
Vissen en reptielen	Niet aanwezig	Habitat niet aanwezig	• Geen geschikt habitat binnen de projectlocatie.
Rugstreeppad	Niet aanwezig	Geen geschikt habitat	• Geen pionierssituaties aanwezig in het plangebied. Ondanks dat de paardenbak een open habitat bevat wordt deze te intensief gebruikt om een veilig habitat voor de rugstreeppad te vormen.

Bijlage 2 Extra foto’s plangebied

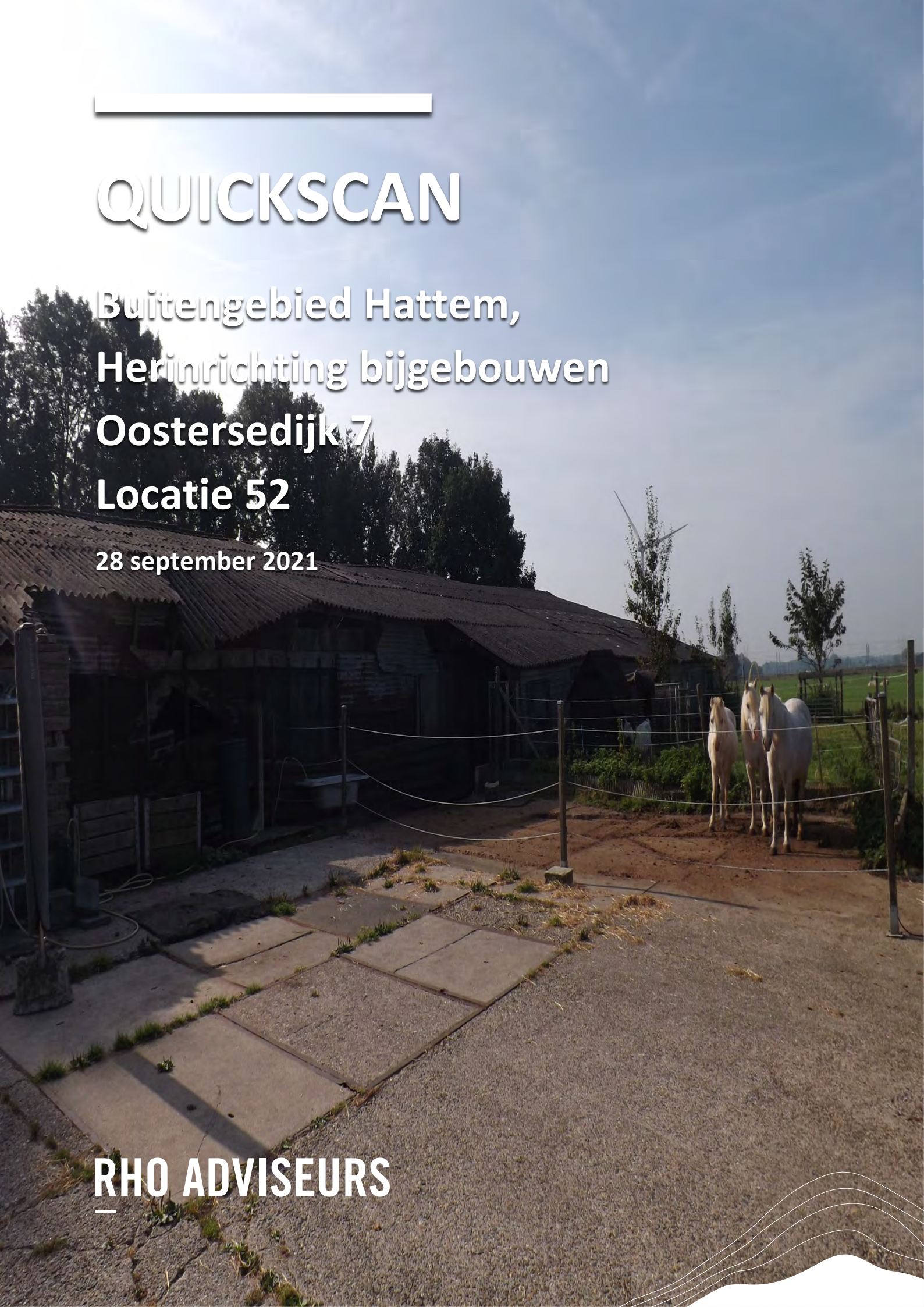
Bijlage 3 Verbeelding herontwikkeling Zuiderzeestraatweg 22

QUICKSCAN

Buitengebied Hattem, Herinrichting bijgebouwen Oostersedijk 7 Locatie 52

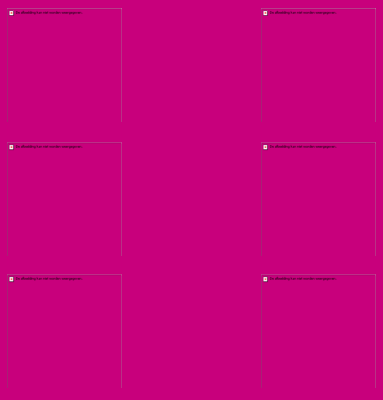
28 september 2021

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM	28 september 2021
KENMERK	20210582
PROJECT	Herinrichting bijgebouwen Oostersedijk 7 Locatie 52
PROJECTLEIDER	mr. J. Poelstra
OPDRACHTGEVER	Gemeente Hattem
AUTEUR	Roel van Marrewijk
STATUS	Concept

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4
1.2 Natuurwetgeving en -beleid 4
1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden 4
1.2.2 Soortenbescherming 4
1.3 Leeswijzer 5

2. Beoogde ontwikkeling 6

2.1 Locatie 6
2.2 Kenmerken van het project 6

3. Resultaten 8

3.1 Onderzoeksopzet 8
3.2 Aangetroffen habitat 8
3.3 Resultaten per soortgroep 10

4. Gebiedsbescherming en houtopstanden 12

4.1 Beschermde gebieden 12
4.2 Houtopstanden 13

5. Conclusie en aanbevelingen 14

5.1 Conclusies 14
5.2 Aanbevelingen 14
5.3 Mogelijkheden 15

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting 16
Bijlage 2 Extra foto's plangebied 17

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemers zijn voornemens een bed and breakfast te realiseren in een van de voormalige hooischuren, en twee woningen te realiseren. Daarmee heeft de initiatiefnemer de plicht zorg te dragen de ontwikkeling binnen de kaders van de Wet natuurbescherming te realiseren. Om een beeld te geven van de huidige aanwezige ecologische waarden is deze ecologische quickscan opgesteld. Daarnaast wordt ook geadviseerd over eventuele benodigde vervolgstappen.

1.2 Natuurwetgeving en -beleid

In Nederland is alle natuurwetgeving ondergebracht onder één wet: de Wet natuurbescherming. Deze beslaat gebiedsbescherming, soortenbescherming en houtopstanden. Voor gebiedsbescherming en soortenbescherming is er onderscheid te maken tussen verschillende onderdelen. Hieronder is een verdere uitwerking gegeven.

1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden

Natura 2000-gebieden

Dit zijn Europees beschermde gebieden vanwege bijzondere natuurwaarden. Voor deze waarden gelden instandhoudingsdoelen. Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming niet toegestaan zonder vergunning projecten te realiseren of anderszins te handelen op een wijze die de gestelde instandhoudingsdoelen in het geding brengt. Hiervoor bestaat een tweedeling van doelsoorten en doelhabitatten.

Natuurnetwerk Nederland

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het beleid voor de NNN is gericht op het behoud en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Dit betekent dat areaal van het NNN in principe niet gebruikt kan worden, tenzij aangetoond is dat er geen negatieve effecten optreden als gevolg van een ontwikkeling.

Houtopstanden

Om houtopstanden te beschermen is in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming geregeld dat een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte beslaat van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen, bescherming geniet. Belangrijkste uitzondering is dat deze bescherming niet geldt voor houtopstanden binnen de bebouwde kom. Het kappen van bomen die wel onder het besluit vallen dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten en er geldt een herplantplicht.

1.2.2 Soortenbescherming

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming en luidt als volgt:

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
   a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
   b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
   c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Vogelrichtlijnsoorten & Habitatrichtlijnsoorten

Vogelrichtlijn artikel 3.1:

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn artikel 3.5:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

Naast de Europese bescherming van soorten kent de wet een artikel gericht op de specifiek in ons land beschermde soorten. Dit is artikel 3.10:

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
   a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
   b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel A opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
   c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Provinciaal vrijgestelde soorten

Vervolgens kan een provincie zelf nog de keuze maken om de soorten waarnaar verwezen wordt in artikel 3.10 op een lijst van vrijstelling te zetten. Dat betekent dat deze soorten specifiek voor die provincie niet als beschermde soorten worden gezien. Voor de provincie Gelderland gaat het om deze soorten[1].

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de plaats van het project en de kenmerken. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bureau- en veldonderzoek voor het onderdeel soortenbescherming beschreven. In hoofdstuk 4 worden de resultaten voor gebiedsbescherming uitgewerkt en in hoofdstuk 5 volgen de conclusies en aanbevelingen.

[1] Aardmuis, Bastaardkikker, Bosmuis, Bruine kikker, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Gewone bosspitsmuis, Gewone pad, Haas, Huisspitsmuis, Kleine watersalamander, Konijn, Meerkikker, Ondergrondse woelmuis, Ree, Rosse woelmuis, Tweekleurige bosspitsmuis, Veldmuis, Vos, Woelrat.

2. BEOOGDE ONTWIKKELING

2.1 Locatie

De ontwikkeling is beoogd ter hoogte van de Oostersedijk 7 te Hattem. Ten oosten ligt op een kleine 650 meter de A50 en ten zuidoosten ligt de kern van Hattem. In figuur 1 is de ligging van de projectlocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Locatie projectgebied (rood)

2.2 Kenmerken van het project

De locatie bestaat in de huidige situatie uit een boerenbedrijf met een aantal paarden, een woonhuis en een golfplaat-schuur/loods voor materiaalopslag. Het plan is dat de oude houten schuur en de golfplaatschuur afgebroken worden.

Beoogd is een functiewijziging waarbij een twee onder een kap woning mogelijk wordt gemaakt, en de houten paardenstal wordt herbouwd. Momenteel geldt op de locatie alleen een Paraplubestemmingsplan Parkeren.[2] Het bestemmingsplan buitengebied Hattem uit 2007 bestempelt het plangebied deels als agrarische bedrijfsdoeleinden en deels als agrarische doeleinden in weidenvogelgebied/ecologische verbindingszone. Als gevolg van de functiewijziging zal het aantal aanwezige gebouwen op de locatie groter kunnen worden.

[2] Ruimtelijkeplannen.nl geraadpleegd op 24 augustus 2021

Figuur 2.2 Verschillende aanzichten projectlocatie (extra afbeeldingen in bijlage)

3. RESULTATEN

3.1 Onderzoeksopzet

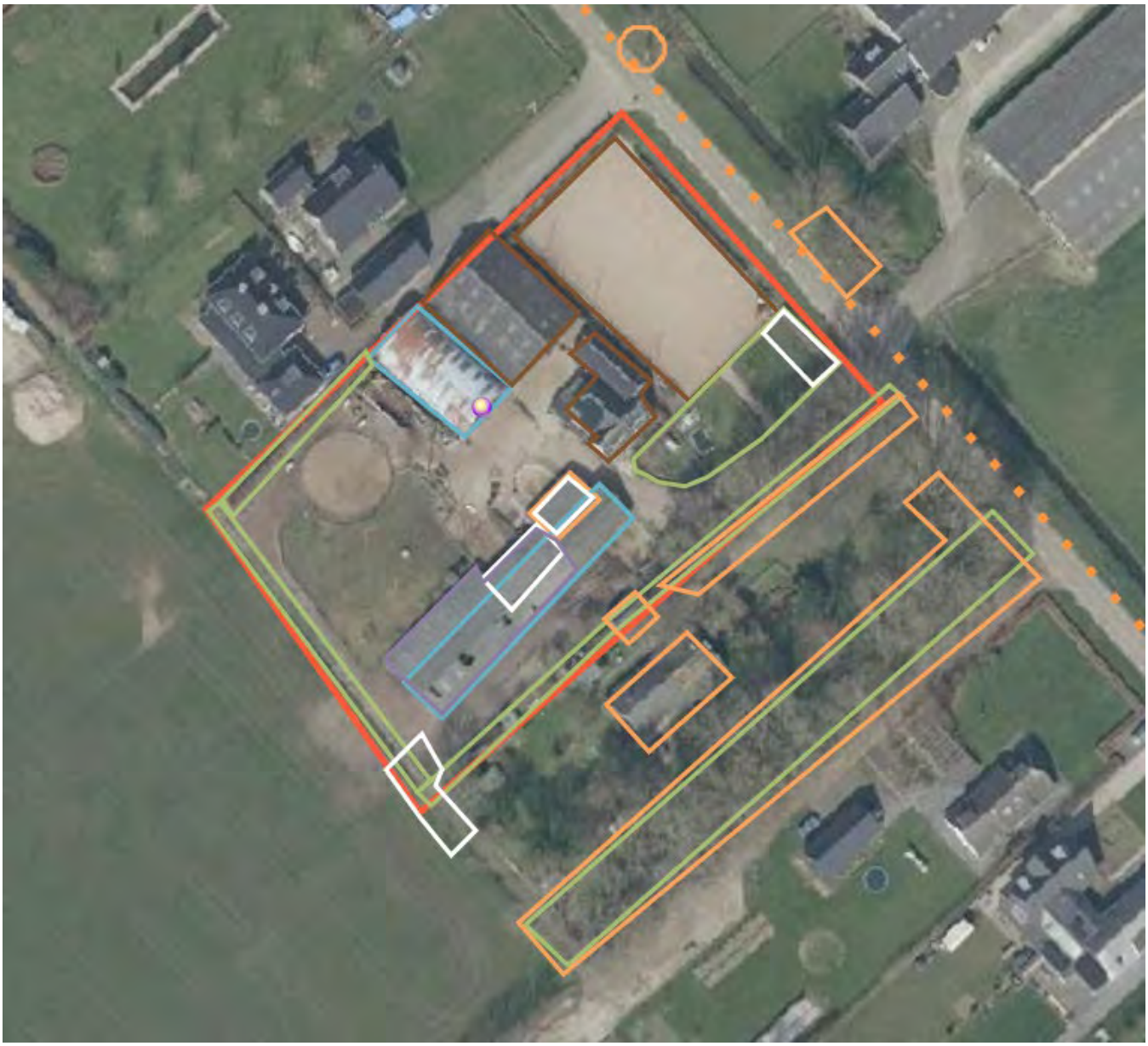
Aan de hand van verspreidingsatlassen is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

Het gebied is vervolgens bezocht op 22 September 2021. Tijdens dit veldbezoek is de locatie, alsmede de directe omgeving (daar kunnen ook effecten optreden) beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten en is gekeken naar potenties op basis van de aanwezige habitat.

Een quickscan is een potentiebepaling van wat er op de locatie en in het onderzoeksgebied voor kan komen. Het is nadrukkelijk geen volledig ecologisch soortenonderzoek. Een ecologisch soortgericht onderzoek beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

3.2 Aangetroffen habitat

De locatie bestaat in de huidige situatie uit een boerenerf, met meerdere schuren. De oprit naar het erf wordt aan een kant begeleid door een mix van bomen (els, wilg en essen) met een 10 tal fruitbomen verspreid over het erf. Verspreid over het erf liggen op verschillende plaatsen takkenrillen en materiaal opslagplaatsen. De volledige noordhoek van het plangebied bestaat uit een paardenbak die door huismussen wordt gebruikt als badplaats. Zowel het woonhuis als de meest noordelijk gelegen stal blijven staan, hierin zijn meerdere mogelijkheden voor huismussen, huiszwaluw, boerenzwaluw en gierzwaluw. In de aanwezige golfplaatschuur zijn twee nesten aanwezig: een van een houtduif en een van een zwaluwnest. In de te slopen houten schuur is een grote hoeveelheid materiaal opgeslagen (plastic, hout, steen). Daarnaast wordt de schuur gebruikt als paardenstal. In het voorste deel van de houten schuur is een melkruimte waar een spouwmuur in aanwezig is.

Figuur 3.1 Habitatten aanwezig binnen het plangebied, bomen van voldoende formaat voor boomholten of bebouwing met mogelijke verblijfplaatsen voor vleermuizen (oranje), functioneel leefgebied van de huismus (bruin), nestplaatsen van de boerenzwaluw (blauw) en ruigte of struweel (lichtgroen), mogelijk leefgebied van marterachtige (wit) en een nest van een houtduif (paarse stip)

3.3 Resultaten per soortgroep

In tabel 1 staan de mogelijke functies voor beschermde soort(groepen) genoemd. Voor de leesbaarheid van dit document is ervoor gekozen hier alleen de soorten te benoemen waarvoor een overtreding van de Wet natuurbescherming wordt verwacht. In bijlage 1 wordt voor de overige soortgroepen onderbouwd waarom er geen negatieve effecten of overtredingen te verwachten zijn.

Tabel 1 Relevante soortgroepen

Te verwachten soorten o.b.v. bureau- en/of veldonderzoek	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing	Mogelijke overtreding Wnb*
Vogels zonder jaarrond beschermd nest.	Vestiging mogelijk	Broedplaats	• Grasland, materiaal opslag, overkappingen, kieren in bebouwing, struweel, ruigte, vrijstaande bomen, boomgroepjes tot 5 bomen en bomenrijen zijn aanwezig binnen het plangebied of direct grenzend aan het plangebied. Deze kunnen allen geschikt broedgebied vormen.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Cat 5 soorten	Aanwezig	Foerageergebied broedplaats	• De volgende Cat-5 soorten zijn aangetroffen in het plangebied: - Spreeuw - Boerenzwaluw	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Huismus	Geschikt habitat + broedplaatsen aanwezig	Functionele leefomgeving	• Broedplaatsen aanwezig in het merendeel van de bebouwing, met name het woonhuis en de noordelijke stal. • Het volledig leefgebied is aanwezig binnen de projectlocatie.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en vogel met een jaarrond beschermd nest.
Gierzwaluw	Verblijfplaatsen kunnen niet worden uitgesloten	Nesten	• Dakranden en dakpannen in het woonhuis zijn mogelijk geschikt voor gierzwaluwen.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en vogel met een jaarrond beschermd nest.
Uilen	Habitat aanwezig	Rustplaats	• De open houten schuur is geschikt als verblijfplaats voor uilen, echter zijn er geen sporen van rust- of verblijfplaatsen aangetroffen.	
Zoogdieren				
Vleermuizen	Mogelijk aanwezig	Vliegrouten	• De gehele Oostersedijk kan worden gebruikt als vliegroute, het behouden van deze vliegroute is essentieel voor de ecologie van Hattem.	Artikel 3.10
		Foerageergebied	• Het plangebied vormt een geschikt foerageergebied. Met name het grasland tussen de schuur, de zuidoostgrens van het plangebied en de moestuin zijn aantrekkelijk voor vleermuizen.	
		Verblijfplaatsen	• In het plangebied zijn meerdere mogelijke verblijfplaatsen aanwezig: - Raamluiken - Houtbouw met kieren	

			- Openingen en kieren in/langs schoorstenen en muren - Daklijsten - De spouwmuur van het melk hok - De houten stal	
Kleine marterachtigen	Mogelijk aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaatsen	• Ruigte hoeken, toegankelijke bebouwing, hagen, slootranden en tuinen vormen geschikt foerageergebied voor kleine marterachtigen. • De planlocatie vormt geen essentieel leefgebied van kleine marterachtigen, in de directe omgeving is zeer veel geschikt en gelijkend habitat aanwezig. Zolang de verbindende functie van de slootranden en oevers en hagen behouden blijft is dit ook toegankelijk voor deze soortgroep.	Artikel 3.10
Algemene soorten	Habitat aanwezig		• Habitat voor verschillende muisachtigen is aanwezig.	Artikel 1.11
Amfibieën				
Algemene soorten	Habitat aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaatsen	• Landhabitat voor algemene soorten (gewone pad en bruine kikker) aanwezig.	Artikel 1.11

* Zoals beschreven in paragraaf 1.2

4. GEBIEDSBESCHERMING EN HOUTOPSTANDEN

4.1 Beschermde gebieden

De projectlocatie maakt geen onderdeel uit van beschermde natuurgebieden. In tabel 2 is een overzicht gegeven van de verschillende in de omgeving gelegen natuurgebieden met daarbij de afstand tot deze gebieden vanuit de projectlocatie.

Tabel 2 Afstand tot beschermde natuurgebieden

Beschermd gebied	Afstand tot projectlocatie (meters)
Natura 2000-gebied 'Veluwe'	3.000
Natura 2000-gebied 'Rijntakken'	850
Natuurnetwerk Gelderland	800

Figuur 4.1 Ligging van het plangebied ten opzichte van NNN en N2000 gebieden

Gezien de afstand tot beschermde gebieden en de kleinschalige aard van de ontwikkeling kunnen negatieve effecten zoals areaalverlies, verstoring, verontreiniging en verandering van de waterhuishouding worden uitgesloten. Vermesting en/of verzuring als gevolg van stikstofdepositie kan niet op voorhand worden uitgesloten en zal aan de hand van een aanvullende stikstofberekening moeten worden onderzocht.

4.2 Houtopstanden

Op de locatie zijn geen houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Zodoende geldt er geen plicht tot melding of het herplanten van te verwijderen begroeiing.

5. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

5.1 Conclusies

- Uit het verrichte bureau- en veldonderzoek blijken er vijf beschermde soort(groep)en te verwachten voor de projectlocatie:
  - Kleine marterachtigen
  - Algemene broedvogels
  - Vleermuizen: vliegrouten en verblijfplaatsen
  - Huismus: volledig habitat aanwezig
  - Gierzwaluw
- Daarnaast is het waarschijnlijk dat er drie categorie 5 soorten aanwezig zijn in het projectgebied:
  - Spreeuw
  - Huiszwaluw
  - Boerenzwaluw
- Directe effecten als gevolg van de beoogde ontwikkeling op Natura 2000-gebieden en NNN kunnen worden uitgesloten. Er zijn geen houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wnb.
- Hiernaast geldt een algemene zorgplicht voor de algemene soorten.

5.2 Aanbevelingen

- Voor het onderdeel soortenbescherming is een aanvullend onderzoek benodigd, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan:
  - Werkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen (ongeveer 15 maart tot 15 juli)
  - Er wordt voldaan aan de zorgplicht voor algemene soorten
  - Werkzaamheden vinden plaats tussen zonsopkomst en zonsondergang
  - Slootkanten en hagen blijven behouden in het plangebied
  - Het functioneel leefgebied van de huismus wordt niet aangetast
  - Werkzaamheden blijven beperkt tot de oudere houten schuur en de golfplaten loods
- Als aan deze voorwaarden kan worden voldaan is alleen voor de sloop van de oudere houten schuur vervolgonderzoek nodig naar:
  - Vleermuizen: verblijfplaatsen
  - Marterachtigen
  - Huismus: nestlocaties
- Verder is het wenselijk om te werken volgens de principes van natuurinclusief bouwen (www.bouwnatuurinclusief.nl). Op deze wijze kan de natuur een handje geholpen worden door bijvoorbeeld nestkasten in te bouwen en te kiezen voor inheemse beplanting (gewone vlier, vlinderstruik, duizendblad etc.).
- Voor het aspect gebiedsbescherming is geen nader onderzoek benodigd om significant negatieve effecten uit te kunnen sluiten. Wel moet worden uitgesloten of er geen mogelijke effecten van stikstofdepositie zijn.

Als niet aan de zes aangegeven voorwaarden kan worden voldaan, is vervolgonderzoek voor de volgende soorten noodzakelijk:

- Vleermuizen: foerageergebied en vliegroutes, naast het al verplichte verblijfplaatsenonderzoek
- Huismus: volledig leefgebied
- (Kleine) marterachtigen
- Uilen
- Gierzwaluw: alleen van toepassing op het woonhuis

5.3 Mogelijkheden

- In het plangebied zijn huismussen aangetroffen. Voorzieningen die deze soort ten goede komen, met name nestgelegenheden, zouden een directe positieve meerwaarde in het plan hebben. Opties hiervoor zijn:
  - Vogelvide
  - Mussenflats
  - (wintergroene) Hagen
- De locatie van het plangebied op de kruising van mogelijke vliegroutes in een donkere omgeving maakt de locatie uiterst geschikt voor vleermuizen. Voorzieningen voor deze soortgroep zullen dan ook een directe positieve meerwaarde in het plan hebben en aansluiten op de locatie. Opties hiervoor zijn:
  - Zomerverblijfplaatsen
  - Kraamverblijfplaatsen
  - Winterverblijfplaatsen
- Het aanleggen van bloemrijk struweel of bloem- en kruidenrijke groenstroken zal voor alle soorten die binnen en in de directe omgeving van het plangebied aanwezig zijn een positief effect hebben op de habitat, waaronder het habitat voor vleermuizen, zwaluwen, zangvogels en de kleine marterachtigen.
- Op het plangebied zijn verschillende locaties met materiaalopslag en overhoekjes, deze zijn momenteel te intensief in gebruik om als verblijfplaats van marterachtigen te functioneren. Het aanleggen van voorzieningen voor marterachtigen kan een toegevoegde waarde hebben voor deze soortgroep en mogelijke schade voorkomen.
  - Permanente verblijfplaatsen in de vorm van marterheuvels
  - Permanente ruigtes en struweel
- Er zijn meerdere cat-5 soorten aanwezig op het terrein, naast een groot aantal algemene broedvogels. Het aanleggen van nestkasten voor verschillende soorten zal dan ook een direct en positief effect hebben op de vogelpopulatie binnen het plangebied. Met name cat-5 soorten zijn sterk beperkt in hun nestplaatsen, het verbeteren van de mogelijkheden voor deze soorten is mogelijk met:
  - Spreeuwen kruiken
  - Nestkasten en nestplaatsen voor boeren- en huiszwaluw
- De locatie bevat momenteel onverlichte locaties, het behouden van de donkere situatie op deze locaties is zeer wenselijk.

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting

Habitatpotentie	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing
Vissen en reptielen	Niet aanwezig	Habitat niet aanwezig	• Geen geschikt habitat binnen de projectlocatie.
Rugsteeppad	Niet aanwezig	Geen geschikt habitat	• Geen pionierssituaties aanwezig in het plangebied. • Paardenbak bevat een mogelijk geschikte situatie, echter is deze intensief in gebruik en wordt het habitat te veel verstoord.

Bijlage 2 Extra foto’s plangebied

QUICKSCAN

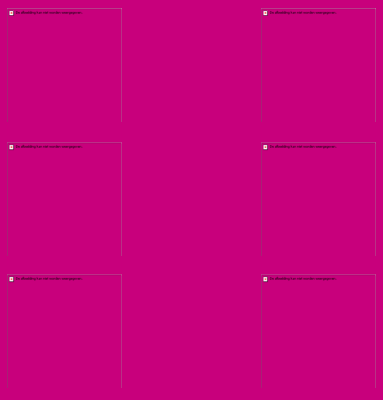
Buitengebied Hattem, Herinrichting bijgebouwen Zuiderzeestraatweg 14 Locatie 53

5 oktober 2021

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM	5 oktober 2021
KENMERK	20210582
PROJECT	Omvorming van schuur tot woning Zuiderzeestraatweg 14 Locatie 53
PROJECTLEIDER	mr. J. Poelstra
OPDRACHTGEVER	Gemeente Hattem
AUTEUR	Roel van Marrewijk
STATUS	Concept

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4
1.2 Natuurwetgeving en -beleid 4
1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden 4
1.2.2 Soortenbescherming 4
1.3 Leeswijzer 5

2. Beoogde ontwikkeling 6

2.1 Locatie 6
2.2 Kenmerken van het project 6

3. Resultaten 8

3.1 Onderzoeksopzet 8
3.2 Aangetroffen habitat 8
3.3 Resultaten per soortgroep 10

4. Gebiedsbescherming en houtopstanden 12

4.1 Beschermde gebieden 12
4.2 Houtopstanden 13

5. Conclusie en aanbevelingen 14

5.1 Conclusies 14
5.2 Aanbevelingen 14
5.3 Mogelijkheden 15

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting 16
Bijlage 2 Extra foto's plangebied 17

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens de bestaande schuur uit te breiden naar een woning. Daarmee heeft de initiatiefnemer de plicht zorg te dragen de ontwikkeling binnen de kaders van de Wet natuurbescherming te realiseren. Om een beeld te geven van de huidige aanwezige ecologische waarden is deze ecologische quickscan opgesteld. Daarnaast wordt ook geadviseerd over eventuele benodigde vervolgstappen.

1.2 Natuurwetgeving en -beleid

In Nederland is alle natuurwetgeving ondergebracht onder één wet: de Wet natuurbescherming. Deze beslaat gebiedsbescherming, soortenbescherming en houtopstanden. Voor gebiedsbescherming en soortenbescherming is er onderscheid te maken tussen verschillende onderdelen. Hieronder is een verdere uitwerking gegeven.

1.2.1 Gebiedsbescherming & bescherming van houtopstanden

Natura 2000-gebieden

Dit zijn Europees beschermde gebieden vanwege bijzondere natuurwaarden. Voor deze waarden gelden instandhoudingsdoelen. Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming niet toegestaan zonder vergunning projecten te realiseren of anderszins te handelen op een wijze die de gestelde instandhoudingsdoelen in het geding brengt. Hiervoor bestaat een tweedeling van doelsoorten en doelhabitatten.

Natuurnetwerk Nederland

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het beleid voor de NNN is gericht op het behoud en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Dit betekent dat areaal van het NNN in principe niet gebruikt kan worden, tenzij aangetoond is dat er geen negatieve effecten optreden als gevolg van een ontwikkeling.

Houtopstanden

Om houtopstanden te beschermen is in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming geregeld dat een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte beslaat van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen, bescherming geniet. Belangrijkste uitzondering is dat deze bescherming niet geldt voor houtopstanden binnen de bebouwde kom. Het kappen van bomen die wel onder het besluit vallen dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten en er geldt een herplantplicht.

1.2.2 Soortenbescherming

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming en luidt als volgt:

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
   a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
   b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
   c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Vogelrichtlijnsoorten & Habitatrichtlijnsoorten

Vogelrichtlijn artikel 3.1:

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn artikel 3.5:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

Naast de Europese bescherming van soorten kent de wet een artikel gericht op de specifiek in ons land beschermde soorten. Dit is artikel 3.10:

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
   a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
   b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel A opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
   c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Provinciaal vrijgestelde soorten

Vervolgens kan een provincie zelf nog de keuze maken om de soorten waarnaar verwezen wordt in artikel 3.10 op een lijst van vrijstelling te zetten. Dat betekent dat deze soorten specifiek voor die provincie niet als beschermde soorten worden gezien. Voor de provincie Gelderland gaat het om deze soorten[1].

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de plaats van het project en de kenmerken. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bureau- en veldonderzoek voor het onderdeel soortenbescherming beschreven. In hoofdstuk 4 worden de resultaten voor gebiedsbescherming uitgewerkt en in hoofdstuk 5 volgen de conclusies en aanbevelingen.

[1] Aardmuis, Bastaardkikker, Bosmuis, Bruine kikker, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Gewone bosspitsmuis, Gewone pad, Haas, Huisspitsmuis, Kleine watersalamander, Konijn, Meerkikker, Ondergrondse woelmuis, Ree, Rosse woelmuis, Tweekleurige bosspitsmuis, Veldmuis, Vos, Woelrat.

2. BEOOGDE ONTWIKKELING

2.1 Locatie

De ontwikkeling is beoogd ter hoogte van de Zuiderzeestraatweg 14 te Hattem. Ten oosten ligt op een kleine 750 meter de IJssel en ten zuidoosten ligt de kern van Hattem. In figuur 1 is de ligging van de projectlocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Locatie projectgebied (rood)

2.2 Kenmerken van het project

In de huidige situatie heeft de initiatiefnemer een schuur, deze wil initiatiefnemer uitbreiden en omvormen tot een woning.

Beoogd is een functiewijziging waarbij wonen mogelijk wordt gemaakt. Momenteel geldt op de locatie alleen een Paraplubestemmingsplan Parkeren.[2] Het bestemmingsplan buitengebied Hattem uit 2007 bestempelt het plangebied al als wonen, echter neemt door de ontwikkeling het aantal eenheden op de locatie toe. Als gevolg van de functiewijziging zal een aantal aanwezige woningen op de locatie groter kunnen worden.

[2] Ruimtelijkeplannen.nl geraadpleegd op 24 augustus 2021

Figuur 2.2 Verschillende aanzichten projectlocatie (extra afbeeldingen in bijlage)

3. RESULTATEN

3.1 Onderzoeksopzet

Aan de hand van verspreidingsatlassen is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

Het gebied is vervolgens bezocht op 22 september 2021. Tijdens dit veldbezoek is de locatie, alsmede de directe omgeving (daar kunnen ook effecten optreden) beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten en is gekeken naar potenties op basis van de aanwezige habitat.

Een quickscan is een potentiebepaling van wat er op de locatie en in het onderzoeksgebied voor kan komen. Het is nadrukkelijk geen volledig ecologisch soortenonderzoek. Een ecologisch soortgericht onderzoek beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

3.2 Aangetroffen habitat

De locatie bestaat in de huidige situatie uit een nieuwbouw woonhuis met een nieuwbouw schuur. Naast de twee hoofdgebouwen is er een open schuur met paardenstal, een houtopslag en een kas aanwezig op het terrein. Naast de bebouwing is er een paardenbak en goed onderhouden tuin: met onder andere een moestuin, gazon, struweel, hagen en losstaande fruit- en notenbomen. Zowel het woonhuis als de schuur zijn nieuwbouw projecten van minder dan 10 jaar oud, spouwmuren en dakranden zijn voorzien van afsluitende maatregelen als vogelschroot, spouwroosters en afdichtzeilen. Binnen het plangebied zijn verschillende gebouwen aanwezig waar verschillende soorten in aanwezig zijn of kunnen zijn, met name de houtopslag is voor een scala aan kleine zoogdieren, broedvogels en insecten geschikt.

Figuur 3.1 Habitatten aanwezig binnen het plangebied, bomen van voldoende formaat voor boomholten of bebouwing met mogelijke verblijf-plaatsen voor vleermuizen (oranje), mogelijke vliegrouten voor vleermuizen (oranje stippellijn), functioneel leefgebied van de huismus (bruin), nestplaatsen van de boerenzwaluw (lichtblauw) en gierzwaluw (donkerblauw), ruigte of struweel (lichtgroen) en de houtopslag (groene stip)

3.3 Resultaten per soortgroep

In tabel 1 staan de mogelijke functies voor beschermde soort(groepen) genoemd. Voor de leesbaarheid van dit document is ervoor gekozen hier alleen de soorten te benoemen waarvoor een overtreding van de Wet natuurbescherming wordt verwacht. In bijlage 1 wordt voor de overige soortgroepen onderbouwd waarom er geen negatieve effecten of overtredingen te verwachten zijn.

Tabel 1 Relevante soortgroepen

Te verwachten soorten o.b.v. bureau- en/of veldonderzoek	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing	Mogelijke overtreding Wnb*
Vogels zonder jaarrond beschermd nest	Vestiging mogelijk	Broedplaats	• De volgende habitats zijn aanwezig binnen het plangebied: grasland, materiaalopslag, overkappingen, kieren in bebouwing, struweel en boomgroepjes tot 5 bomen. Deze kunnen allen geschikt broedgebied vormen.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Cat 5 soorten	Aanwezig	Foerageergebied broedplaats	• De volgende Cat-5 soorten zijn aangetroffen in het plangebied: - Spreeuw - Boerenzwaluw • Boerenzwaluw is broedend aangetroffen in het gebied.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of artikel 1.11.
Huismus	Geschikt habitat + broedplaatsen aanwezig	Functionele leefomgeving	• Broedplaatsen aanwezig bij de buren aan beide kanten. • Het volledig leefgebied is aanwezig binnen de projectlocatie. - Paardenbak is stofbadplaats - Hagen langs de projectgrens worden gebruikt als kwetterplaats	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en vogel met een jaarrond beschermd nest.
Gierzwaluw	Verblijfplaatsen kunnen niet worden uitgesloten	Nesten	• Dakpannen aan de noordoostzijden van het huis worden gebruikt door vogels (geen huismus)volgens de bewoners. • Locatie is zeer geschikt voor gierzwaluwen, echter zeer laag bij de grond.	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en vogel met een jaarrond beschermd nest.
Uilen	Geschikt habitat	Nest	• De daknok van de open schuur vormt een geschikte invliegopening voor uilen. Echter is er bij inspectie van de mogelijke invliegopeningen en de schuur geen enkel spoor van uilen gevonden.	
Zoogdieren				
Vleermuizen	Mogelijk aanwezig	Vliegrouten	• Het is zeer aannemelijk dat er ergens tussen de kerk en de verschillende vliegroutes in de omgeving een verbindingsroute loopt. Echter zijn er geen duidelijke lijnvormige structuren of andere ruimtelijke onderdelen die een duidelijke vliegroute vormen.	Artikel 3.10

		Foerageergebied	• Het plangebied vormt een geschikt foerageergebied. In de omgeving zijn meerdere geschikte tuinen aanwezig.	
		Verblijfplaatsen	• In het plangebied zijn meerdere mogelijke verblijfplaatsen aanwezig: - Paardenstal - Kastanjeboom met verschillende kieren, schuren en gaten - De houtopslag • Woonhuis en schuur zijn uitgesloten van vleermuizen. Het gebouw en zeker de schuur is volledig afgesloten met fauna werende maatregelen.	
Kleine marterachtigen	Mogelijk aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaatsen	• Het houtopslag hok is zeer geschikt voor kleine en grotere marterachtigen. • Het plangebied kan onderdeel van het foerageergebied vormen. • De schuur en de directe omgeving van de schuur zijn ongeschikt voor verblijfplaatsen.	Artikel 3.10
Algemene soorten	Habitat aanwezig		• Habitat voor egels en verschillende muisachtigen is aanwezig.	Artikel 1.11
Amfibieën				
Algemene soorten	Habitat aanwezig	Foerageergebied en verblijfplaatsen	• Landhabitat voor algemene soorten (gewone pad en bruine kikker) aanwezig.	Artikel 1.11

* Zoals beschreven in paragraaf 1.2

4. GEBIEDSBESCHERMING EN HOUTOPSTANDEN

4.1 Beschermde gebieden

De projectlocatie maakt geen onderdeel uit van beschermde natuurgebieden. In tabel 2 is een overzicht gegeven van de verschillende in de omgeving gelegen natuurgebieden met daarbij de afstand tot deze gebieden vanuit de projectlocatie.

Tabel 2 Afstand tot beschermde natuurgebieden

Beschermd gebied	Afstand tot projectlocatie (meters)
Natura 2000-gebied 'Veluwe'	2.500
Natura 2000-gebied 'Rijntakken'	380
Natuurnetwerk Gelderland	2.000

Figuur 4.1 Ligging van het plangebied ten opzichte van NNN en N2000 gebieden

Gezien de afstand tot beschermde gebieden en de kleinschalige aard van de ontwikkeling kunnen negatieve effecten zoals areaalverlies, verstoring, verontreiniging en verandering van de waterhuishouding worden uitgesloten. Vermesting en/of verzuring als gevolg van stikstofdepositie kan niet op voorhand worden uitgesloten en zal aan de hand van een aanvullende stikstofberekening moeten worden onderzocht.

4.2 Houtopstanden

Op de locatie zijn geen houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Zodoende geldt er geen plicht tot melding of het herplanten van te verwijderen begroeiing.

5. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

5.1 Conclusies

- Uit het verrichte bureau- en veldonderzoek blijken er vijf beschermde soort(groep)en te verwachten voor de projectlocatie:
  - Marterachtigen
  - Algemene broedvogels
  - Vleermuizen: volledig habitat
  - Huismus: volledig habitat aanwezig
  - Gierzwaluw
- Daarnaast is het waarschijnlijk dat er twee categorie 5 soorten aanwezig zijn in het projectgebied:
  - Spreeuw
  - Boerenzwaluw
- Directe effecten als gevolg van de beoogde ontwikkeling op Natura 2000-gebieden en NNN kunnen worden uitgesloten. Er zijn geen houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wnb.
- Hiernaast geldt een algemene zorgplicht voor de algemene soorten.

5.2 Aanbevelingen

- Voor het onderdeel soortenbescherming is geen aanvullend onderzoek benodigd, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan:
  - Werkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen (ongeveer 15 maart tot 15 juli)
  - Er wordt voldaan aan de zorgplicht voor algemene soorten
  - Werkzaamheden vinden plaats tussen zonsopkomst en zonsondergang
  - Er wordt geen bebouwing gesloopt
  - Er wordt geen verlichting toegevoegd aan het plangebied of de directe omgeving van het plangebied
  - Werkzaamheden vinden uitsluitend plaats aan de westkant van het woonhuis
- Verder is het wenselijk om te werken volgens de principes van natuurinclusief bouwen (www.bouwnatuurinclusief.nl). Op deze wijze kan de natuur een handje geholpen worden door bijvoorbeeld nestkasten in te bouwen en te kiezen voor inheemse beplanting (gewone vlier, vlinderstruik, duizendblad etc.).
- Voor het aspect gebiedsbescherming is geen nader onderzoek benodigd om significant negatieve effecten uit te kunnen sluiten. Wel moet worden uitgesloten of er geen mogelijke effecten van stikstofdepositie zijn.

Als niet aan de zes aangegeven voorwaarden kan worden voldaan, is vervolgonderzoek voor de volgende soorten noodzakelijk:

- vervolgonderzoek:
  - Vleermuizen: vliegrouten en foerageergebied
  - Huismus
  - Marterachtigen
- bij sloop:
  - Vleermuizen: verblijfplaatsen
  - Huismus: volledig leefgebied
  - Gierzwaluw: alleen van toepassing bij het dak van het woonhuis

5.3 Mogelijkheden

- In het plangebied zijn huismussen aangetroffen. Voorzieningen die deze soort ten goede komen, met name nestgelegenheden, zouden een directe positieve meerwaarde in het plan hebben. Opties hiervoor zijn:
  - Vogelvide
  - Mussenflats
  - (wintergroene) Hagen
  - Locaties voor een zand/stofbad
- Het aanleggen van bloemrijk struweel of bloem- en kruidenrijke groenstroken zal voor alle soorten die binnen en in de directe omgeving van het plangebied aanwezig zijn een positief effect hebben op de habitat, waaronder het habitat voor vleermuizen, zwaluwen, zangvogels en de kleine marterachtigen.
- Op het plangebied zijn verschillende locaties met materiaalopslag en overhoekjes, het aanleggen van voorzieningen voor marterachtigen kan een toegevoegde waarde hebben voor deze soortgroep en mogelijke schade voorkomen.
  - Verblijfplaatsen in de vorm van marterheuvels
  - Permanente ruigtes en struweel
- Er zijn meerdere cat-5 soorten aanwezig op het terrein, naast mogelijkheden voor een groot aantal algemene broedvogels. Het aanleggen van nestkasten voor verschillende soorten zal dan ook een direct en positief effect hebben op de vogelpopulatie binnen het plangebied. Met name cat-5 soorten zijn sterk beperkt in hun nestplaatsen, het verbeteren van de mogelijkheden voor deze soorten is mogelijk met:
  - Spreeuwen-kruiken
  - Nestkasten en nestplaatsen voor boeren- en huiszwaluw
  - Halfopen nestplaatsen voor winterkoninkjes, kwikstaarten en roodstaarten
- De locatie van het plangebied direct naast mogelijke vliegroutes maakt de locatie uiterst geschikt voor vleermuizen. Voorzieningen voor deze soortgroep zullen dan ook een directe positieve meerwaarde in het plan hebben en aansluiten op de locatie. Opties hiervoor zijn:
  - Zomerverblijfplaatsen
  - Kraamverblijfplaatsen
  - Winterverblijfplaatsen

Bijlage 1 Niet te verwachten soorten & toelichting

Habitatpotentie	Aanwezigheid	Functie	Onderbouwing
Vissen en reptielen	Niet aanwezig	Habitat niet aanwezig	• Geen geschikt habitat binnen de projectlocatie.
Rugsteeppad	Niet aanwezig	Geen geschikt habitat	• Geen pionierssituaties aanwezig in het plangebied.
Uilen			• Schuren en bijgebouwen zijn intensief in gebruik, mogelijke rust- en of nestplaatsen zullen permanent worden verstoord. • Geen openingen groot genoeg voor een uil om in de schuren te komen. Bomen binnen het plangebied zijn volledig vrij van krijtsporen of andere aanwijzingen dat er mogelijk uilen gebruik van maken.

Bijlage 2 Extra foto’s plangebied

